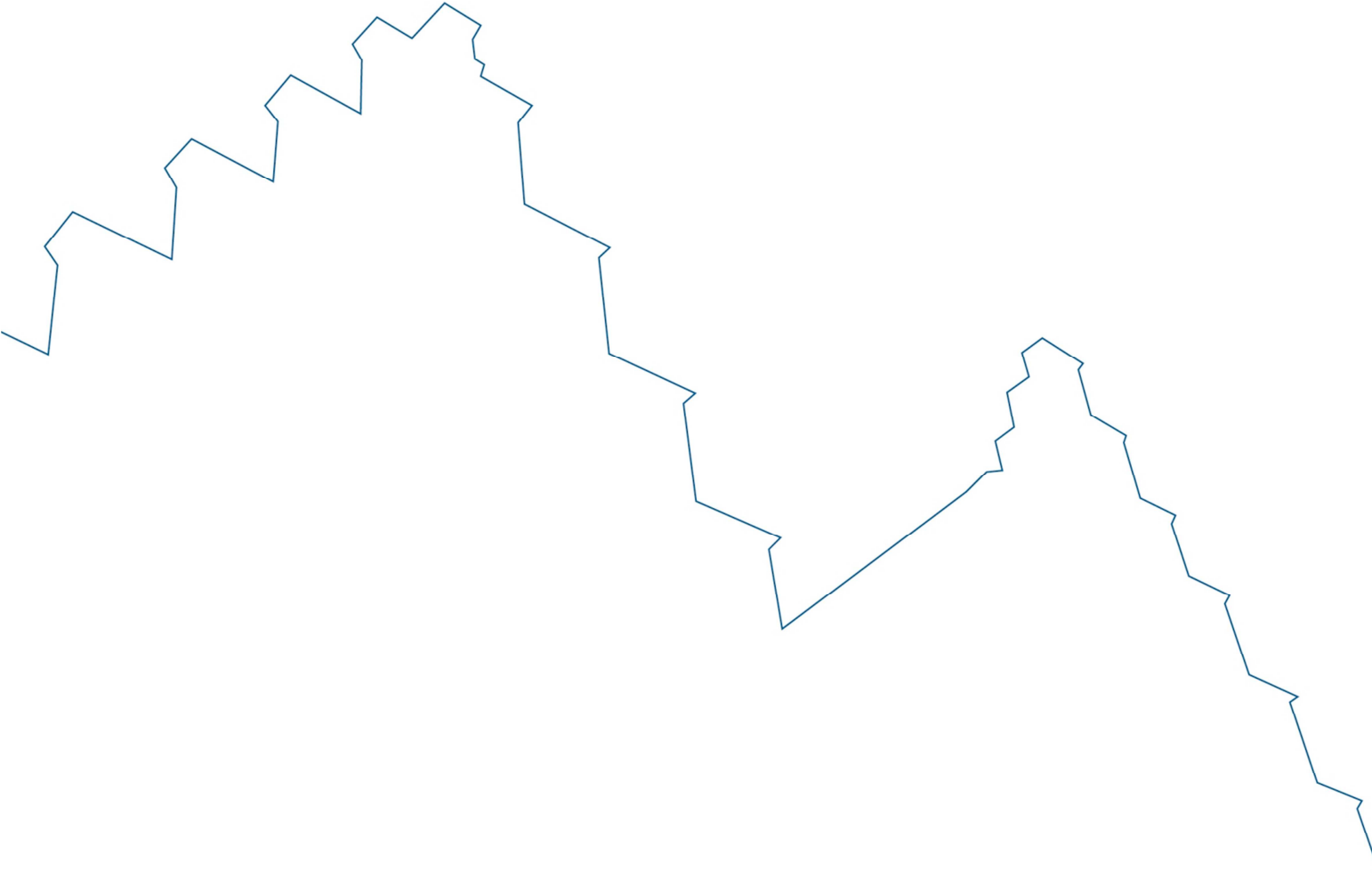

JAARSTUKKEN 2013

Datum 11 maart 2014

Versie 1.0 Raad 26 maart 2014

G e m e e n t e

Franekeradeel

Gemeente Franekeradeel
Harlingerweg 18
8801 PA Franeker
Postbus 58
8800 AB Franeker

Telefoon: (0517) 380480
Fax: (0517) 380481
info@franekeradeel.nl
www.franekeradeel.nl

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	5
2.	Jaarverslag.....	9
2.1.	Programmaverantwoording.....	11
2.1.1.	Programma 1 Algemeen Bestuur.....	13
2.1.2.	Programma 2 Openbare orde en veiligheid	17
2.1.3.	Programma 3 Verkeer en Vervoer.....	21
2.1.4.	Programma 4 Economische Zaken	25
2.1.5.	Programma 5 Onderwijs.....	29
2.1.6.	Programma 6 Cultuur, Sport en Recreatie.....	33
2.1.7.	Programma 7 Sociale voorzieningen en maatsch. dienstverlening.....	37
2.1.8.	Programma 8 Volksgezondheid en Milieu	41
2.1.9.	Programma 9 Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting	47
2.1.10.	Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen	51
2.2.	Paragrafen.....	55
2.2.1.	Paragraaf Lokale heffingen	57
2.2.2.	Paragraaf Weerstandsvermogen	61
2.2.3.	Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.....	73
2.2.4.	Paragraaf Financiering.....	79
2.2.5.	Paragraaf Bedrijfsvoering.....	83
2.2.6.	Paragraaf Verbonden partijen	89
2.2.7.	Paragraaf Grondbeleid	99
2.3.	Projectverantwoordingen	103
3.	Burgerjaarverslag 2013	113
4.	Jaarrekening.....	123
4.1.	Balans per 31 december	125
4.2.	Programmarekening	129
4.3.	Toelichtingen.....	133
4.3.1.	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	135
4.3.2.	Toelichting op de balans.....	143
4.3.3.	Toelichting op de programmarekening.....	157
4.3.4.	Overzicht onvoorzien	173
4.3.5.	Overzicht incidentele en structurele baten en lasten.....	177
4.3.6.	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT).....	179
4.3.7.	Single information Single audit (SISA).....	181
4.3.8.	Overige bijlagen	185
4.4.	Controleverklaring	191
5.	Vaststellingsbesluit.....	197

1. Inleiding

Algemene inleiding

Voor u liggen ter vaststelling de jaarstukken 2013 van de Gemeente Franekeradeel. Deze jaarstukken maken als verantwoordingsdocument deel uit van de planning- en controlcyclus. De jaarstukken zijn het sluitstuk van de controlcyclus 2013.

Voor het eerst in de geschiedenis van de gemeente Franekeradeel kunnen wij u de jaarstukken al in de maartvergadering ter vaststelling aanbieden. Hierdoor kan de “oude” raad deze raadsperiode in financieel opzicht zelf afsluiten.

Besluit Begroting en Verantwoording

Raad en college hebben verschillende taken en bevoegdheden. De kaderstellende en controlerende taak concentreert zich bij de raad. De beheerfunctie, het aansturen en beheersen van de uitvoering van de activiteiten om de doelstellingen te realiseren is de taak van het college.

Voor beide bestuursorganen zijn verschillende verantwoordingsdocumenten. Voor de raad zijn dat de jaarstukken waarin opgenomen het jaarverslag (bestaande uit de programmaverantwoording en de paragrafen) en de jaarrekening. Voor het college is het de uitvoeringsinformatie waarin is opgenomen de productenrealisatie.

Het jaarverslag 2013 is qua opbouw conform 2012. Het jaarverslag is de spiegel van de programmabegroting. Dit betekent dus ook dat dezelfde programma's en paragrafen opgenomen zijn. Ook zijn bij ieder programma de drie w-vragen van toepassing, echter nu gaat het om het antwoord op de vraag namelijk:

- *Wat hebben we bereikt?(en daaraan gekoppeld; Zijn we tevreden?)*
- *Wat hebben we daarvoor gedaan?*
- *Wat heeft het gekost?*

De vraag “wat hebben we bereikt?” is in de jaarrekening vervangen door “wat wilden we bereiken?”. De reden hiervoor is, dat onder dit onderdeel de doelstellingen uit de programmabegroting worden herhaald. De tekstuele toelichting op wat we hebben bereikt is opgenomen onder “Wat hebben we daarvoor gedaan”.

Aan de hand van de beantwoording van deze vragen wordt duidelijk wat de gemeente in 2013 heeft gerealiseerd en welke maatschappelijke effecten zijn bereikt. Per programma staan de baten en lasten vermeld. Het is aan de Raad om per programma zowel de baten en lasten als het uitgevoerde beleid dat daar onder ligt te autoriseren. Het College legt door middel van de programmaverantwoording verantwoording af aan de Raad.

De productenrealisatie die het College verstrekt, is terug te vinden in de uitvoeringsinformatie. Het totaal aan baten en lasten van de productenrealisatie komt overeen met het totaal aan baten en lasten van de programmaverantwoording.

Proces

In de Voorjaarsnota vindt de vertaling plaats van het raadsprogramma in de gewenste maatschappelijke effecten en de daarbij behorende meetbare effecten/ prestatie-indicatoren als voorbereiding op de volgende begroting. Deze methodiek, waarmee de Raad de vast te stellen doelstellingen, effecten en meetbare indicatoren bepaalt, wordt vervolgens in de volgende Voorjaarsnota voortgezet.

De doelen en indicatoren zoals deze door uw raad in 2012 zijn geactualiseerd en met ingang van 2013 in de begroting zijn overgenomen, komen in de voorliggende jaarstukken tot uiting.

In de jaarstukken 2013 is weer de nodige aandacht besteed aan het gewenste presentatieniveau. Zo worden in het jaarverslag, per programma, naast het resultaat voor bestemming, ook de toevoegingen

en onttrekkingen aan de reserves en het resultaat na bestemming gepresenteerd. Daarnaast wordt in de jaarrekening de begrotingshistorie per programma weergegeven, ook is de toelichting op de mutaties in de reserves uitgewerkt.

Met ingang van de jaarstukken 2011 is de projectverantwoording toegevoegd. Volgens een vast format worden een aantal projecten gevolgd. De uitwerking vindt u onder 2.3

Projectverantwoordingen. Nieuw met ingang van 2013 is de uitbreiding van de verantwoording in het kader van de WNT (Wet normering Topinkomens).

Leeswijzer

In het onderdeel *jaarverslag* wordt naast een tekstuele toelichting op de programma's per programma aangegeven wat de realisatie in 2013 was, wat de begrote bedragen voor 2013 waren en wat het verschil is tussen de begroting na wijziging en de realisatie over het verslagjaar.

In het onderdeel *jaarrekening* wordt daarnaast onder ander nog een nadere toelichting op de programmarekening gegeven.

Resultaat

In de begroting en de rekening worden de mutaties in de reserves afzonderlijk zichtbaar gemaakt.

Hierdoor is er sprake van een resultaat voor bestemming en een resultaat na bestemming

Het verslagjaar is afgesloten met een resultaat na bestemming van € 68.818 negatief. De in de programmarekening opgenomen analyse van het resultaat geeft inzicht in de belangrijkste oorzaken welke hebben geleid tot het negatieve resultaat. Per saldo zijn de structurele effecten (dus voor zover nog niet verwerkt in de begroting van 2014) berekend op € 18.000 negatief.

De gevolgen van de krediet- en de economische crisis zijn nog steeds merkbaar in de gemeentefinanciën (o.a. grondexploitatie, rijksbezuinigingen). De algemene uitkering staat onder druk, onder andere ook door de aanstaande decentralisaties van het rijk naar de gemeenten, onder gelijktijdige toepassing van een zgn. "efficiency" korting.

De rekening over 2013 laat een negatief beeld zien. Naast het negatieve rekeningresultaat is het noodzakelijk gebleken om, als gevolg van de huidige economische omstandigheden, voor Kie 1 een extra voorziening (€ 327.000) te treffen. Daarnaast is het complex Kie 2 met ruim € 2,5 miljoen afgewaardeerd ten laste van de reserve grondexploitatie. De reserve is daarmee gedaald naar een omvang van afgerond 6,4% van de boekwaarden. Een extra dotatie aan de reserve grondexploitatie is gezien alle risico's in de toekomst wenselijk.

Met het vaststellen van de notitie reserves en voorzieningen heeft de raad aangegeven een Algemene Reserve van € 10,0 miljoen als wenselijk te beschouwen. Het gewenste niveau is met het huidige saldo van € 9,977 miljoen niet meer aanwezig. Na aftrek van de claims per 31 december 2013 daalt het saldo naar € 9,167 miljoen.

Wij stellen voor om het resultaat van negatief € 68.818 als volgt te verwerken;

- € 68.818 in mindering te brengen op de algemene reserve.

Structurele effecten

De incidentele effecten hebben geen gevolgen voor de begroting 2014. Deze effecten zijn al verwerkt in de begroting 2014 (na wijziging), of ze hebben alleen betrekking op 2013.

De structurele effecten hebben gevolgen voor de begroting 2014 (inclusief de reeds gemaakte begrotingswijzigingen). Deze moeten dus nog worden verwerkt in de begroting 2014 en zullen gevolgen hebben voor de post onvoorzien structureel. Zoals al onder het kopje *Resultaat* genoemd zijn de structurele gevolgen uit de normale bedrijfsuitoefening berekend op € 18.000 negatief.

Reserves en voorzieningen

Algemene reserve

De algemene reserve is in 2013 door de verkoop van grond en gebouwen (o.a. Brandweer kazerne) toegenomen met € 248.000. Verder is de bespaarde rente over het saldo > 10,0 mln groot € 71.000 toegevoegd. Daarnaast is € 110.000 toegevoegd ten laste van andere reserves. In totaliteit een toename met € 0,429 miljoen.

Tegenover die groei staat een afname van € 1,628 miljoen. Voor Zwembad Bloemketerp is € 115.000 uitgegeven. € 568.000 is beschikbaar gesteld voor de Tunnel in de Alvestedewyk en € 945.000 is toegevoegd aan de reserve bijdrage maatschappelijke plus gebiedsplan.

Het saldo van de Algemene Reserve bedraagt hierdoor op 31 december 2013 € 9,977 miljoen (2012 € 11,176 miljoen). Voor een juiste interpretatie van het saldo dient rekening te worden gehouden met bestaande claims op de Algemene Reserve. Na aftrek van de claims bedraagt het saldo van de Algemene Reserve € 9,167 miljoen (2012 € 11,142 miljoen).

Overige bestemmingsreserves

Overige mutaties van enige omvang betreffen de toevoeging aan de reserve Grondexploitatie van € 825.000, dotatie reserve Stads en Dorpsvernieuwing (hierna S&D) van € 0,626 miljoen en dotatie aan de reserve Bijdrage maatschappelijke plus gebiedsplan van € 1,076 miljoen.

Als belangrijkste onttrekkingen zijn te vermelden € 2,532 miljoen ten laste van de reserve grondexploitatie en een onttrekking van € 0,308 miljoen uit de reserve Dorpensisie.

Voorzieningen

De belangrijkste mutaties in de voorzieningen zijn de toevoegingen van € 735.702 aan de voorziening Egalisatie riolering en € 675.000 aan de voorziening voormalig bestuurders en personeel.

Rechtmatigheid

De rechtmatigheidscontrole brengt met zich mee dat de gemeente haar beheersorganisatie zo inricht dat het naleven van Wet- en regelgeving achteraf door de accountant kan worden getoetst. Het werken aan rechtmatigheid is daarmee een dynamisch proces waarbij continu werkprocessen getoetst moeten worden aan relevante Wet- en regelgeving. De extra aandacht voor rechtmatigheid is een uitdaging voor onze organisatie omdat zowel de eigen regels en voorschriften alsmede de feitelijke uitvoeringsorganisatie onder de loep worden genomen. De daarbij horende activiteiten en afwegingen bieden kansen om de organisatie doelmatiger, en wellicht ook doeltreffender, in te richten.

Voor de invoering van een gedegen onderzoek naar de rechtmatige totstandkoming van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties, is een toetsbaar normenkader noodzakelijk. Om tot een volledig en deugdelijk normenkader te komen, is de gemeente Franekeradeel gestart met een volledige inventarisatie van de voor de gemeente geldende/relevante externe en interne wet- en regelgeving, wat uitgemond heeft in een controleprotocol. Voorts is in het BADO (Besluit accountantscontrole decentrale overheden) aangegeven dat gemeenten beleid moeten formuleren en toepassen gericht op het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O beleid). Dit beleid is vastgesteld en ingevoerd.

Naast het inventariseren van relevante Wet- en regelgeving en het opstellen van richtlijnen omtrent misbruik en oneigenlijk gebruik geldt natuurlijk dat rechtmatigheid vooral iets is dat onderdeel uitmaakt van het dagelijks handelen in onze organisatie. Voor het objectiveren van het rechtmatig handelen en het toetsen van werkprocessen aan Wet- en regelgeving is een onderzoeksplan opgesteld

en uitgevoerd. Tal van werkprocessen en dossiers zijn doorgelicht en verbeteringen zijn aangedragen richting de verantwoordelijke afdelingen.

In het verslagjaar 2013 is verder vorm en inhoud gegeven aan het verankeren van de waarborgen voor het tegengaan van misbruik en oneigenlijk gebruik en zijn breed in de organisatie interne controles uitgevoerd voor het (verder) objectiveren van het rechtmatig handelen.

Overige rechtmatigheidsaspecten (begrotingscriterium)

Ten aanzien van het begrotingscriterium heeft er bij twee programma's een begrotingsoverschrijding plaatsgevonden. Deze overschrijdingen worden overigens gecompenseerd door direct gerelateerde inkomsten. Hierna volgen de betreffende programma's met een toelichting.

Programma	Overschrijding	Toelichting
2. Openbare orde en veiligheid	€ 78.000	De overschrijding vindt voornamelijk plaats op het sub product 140.100 Politie met € 88.000. De voornaamste oorzaak van deze overschrijding zijn het hogere aantal uren van € 93.000.
3. Verkeer en Vervoer	€ 250.000	De overschrijding vindt voornamelijk plaats op het product 211 Verkeersmaatregelen te land met € 331.000. . Tegenover de overschrijding staan extra inkomsten van € 116.000. De overschrijding wordt per saldo voornamelijk veroorzaakt door de extra uren van € 221.000
6. Cultuur, Sport en Recreatie	€ 41.000	De overschrijding vindt voornamelijk plaats op het product 530 Sport met € 31.000. De voornaamste oorzaak van deze overschrijding zijn de kosten en uren die zijn gemaakt voor Sporthal De Trije.

Uitgaven die de begroting overschrijden of die gedaan zijn buiten de doelstelling van de vastgestelde programma's zijn formeel onrechtmatig. Op basis van het BADO behoeven dergelijke begrotingsoverschrijdingen door de accountant niet te worden meegenomen bij de oordeelsvorming inzake rechtmatigheid indien en voor zover de overschrijdingen passen binnen het beleid van de Raad.

Het College is van mening dat de overschrijding past binnen het beleid van de Gemeente Franekeradeel zoals vastgesteld door de Raad. Bij goedkeuring van de jaarstukken door de Raad worden deze overschrijdingen alsnog rechtmatig. Indien de begrotingsoverschrijding niet door de Raad wordt geautoriseerd dan zou dit van invloed kunnen zijn op de afgegeven controleverklaring, omdat dan sprake zou kunnen zijn van onrechtmatige uitgaven. Indien u de jaarstukken niet ongewijzigd vaststelt dan dient dit direct aan de accountant te worden gemeld.

Verantwoording

Wij vertrouwen met het jaarverslag en de jaarrekening toereikend verslag te hebben gedaan over het door ons in het verslagjaar gevoerde financiële beheer.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Franekeradeel;

mr Fred Veenstra, burgemeester

Hugo de Jong, secretaris

Franeker, 11 maart 2014

Gemeente Franekeradeel

2. Jaarverslag

Gemeente Franekeradeel

2.1. Programmaverantwoording

2.1.1. Programma 1 Algemeen Bestuur

Hoofdkenmerken

Het college van B&W is belast met de voorbereiding en uitvoering van het door de raad vastgestelde beleid. Vanuit de plicht tot actieve informatievoorziening zorgt het college voor terugkoppeling, opdat de raad kan toetsen of de gestelde doelen gehaald worden. Daarnaast heeft het college een belangrijke rol in de beleidsvoorbereiding. Vanuit een eigen, bestuurlijke verantwoordelijkheid, ontwikkelt zij samen met de raad nieuw beleid. Het college wil (pro)actief met deze functie omgaan.

Vanuit haar verantwoordelijkheid voor beleidsprocessen en officiële inspraaktrajecten zoekt het college op een actieve manier ingang bij bevolkingsgroepen.

Daarnaast voert de gemeente een aantal wettelijke (dienstverlenende) taken uit op het gebied van burgerzaken, verkiezingen en de Wet Openbaarheid van Bestuur.

Wat wilden we bereiken?

De volgende doelstellingen gelden:

- Betere besluiten over ontwikkelingen omdat burgers bij de voorbereiding zijn betrokken

De raad is tevreden als:

- burgerparticipatie onderdeel is van alle planvorming- en verantwoording. Deze leidt tot betere besluiten en meer draagvlak voor besluiten.*

Jaar:	2013	rekening	2014	2015	2016
Bij ieder project is onderzocht of en zo ja hoe burger-participatie ingezet kan worden	100%	100%	100%	100%	100%

- De dienstverlening sluit aan bij de vraag

De raad is tevreden als:

- het aantal externe klachten over de dienstverlening per jaar lager wordt*
- de interne metingen voldoen aan de KPI's en normen Antwoord©*

Jaar:	2013	rekening	2014	2015	2016
Klachten over dienstverlening	<3	2	<2	<2	<2
Aantal klantcontacten dat in de eerste lijn wordt afgehandeld (oftewel het aantal contacten dat binnen één poging tot het beoogde doel leidt)	70%	79%	80%	90%	90%

- Op 1.1.2015 is er één bestuurskrachtige gemeente noordwest Fryslân.

De raad is tevreden als:

- de processtappen in projectorganisatie leiden tot een nieuwe gemeente in 2015*

Jaar:	2013	rekening	2014	2015	2016
Het projectplan voor de fusie met andere gemeenten wordt aan de raad voorgelegd	Ontwerp fase	Zie toelichtende tekst	Voorbereidingsfase	Implementatiefase	

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Burgers bij de voorbereiding van plannen en projecten betrekken

Voor het tijdig betrekken van burgers bij beleid wordt binnen de organisatie de handleiding burgerparticipatie gebruikt. Deze handleiding helpt per project te bepalen of burgerparticipatie ingezet kan worden en hoe.

Per project wordt ook een communicatieplan/-paragraaf gemaakt. Hierin worden ook de kaders voor de burgers aangegeven.

De inwoners van de dorpen worden ook via het maken van een dorpsvisie en het gebruik van het Dorpsvisiefonds betrokken bij de uitvoering van plannen en projecten. Projecten uit dorpsvisies kunnen (mede) gefinancierd worden uit het Dorpsvisiefonds. Bij de communicatie over (de voorbereiding van) projecten uit dorpsvisies zijn de verenigingen van dorpsbelang vaak 'aan zet'.

In 2013 zijn bij de volgende projecten en plannen inwoners betrokken;

Project	Wie participeren?	Participatieladder
Pilot 'Doven openbare verlichting' Schalsumerplan.	Bewoners.	Raadplegen.
Lieftingplein, herinrichting.	Bewoners/Accolade.	Raadplegen en informeren.
Tunnel Elfstedenwijk.	Bewoners/bedrijven.	Informeren.
Vervanging Stationsbrug.	Bedrijven/bewoners.	Informeren.
Tzum 30-kilometerzone.	Dorpsbelang/werkgroep/bewoners.	Samenwerken/raadplegen en informeren.
Hitzum herinrichting Kerkbuurt.	Dorpsbelang/bewoners.	Samenwerken/raadplegen en informeren.
Hitzum herinrichting Boartersplak.	Dorpsbelang en werkgroep.	Overdragen.
Dongjum, reconstructie Dongjum-Oost.	Dorpsbelang/werkgroep en bewoners.	Samenwerken/raadplegen en informeren.
Fietspad Peins-Ried en Ried Beltsum.	Dorpsbelangen en bewoners.	Raadplegen en informeren.
Tzummarum ontwikkelingsplan Nij Bethanie.	Dorpsbelang/bewoners.	Informeren.
Elfstedenwijk (inrichting Zomerpolder en info over planontwikkeling woningbouw.	Bewoners.	Informeren.

De dienstverlening verder professionaliseren

In fase 3 van Antwoord© wordt 80% van alle klantcontacten in de eerste lijn afgehandeld. Daarbij worden de volgende kanalen onderscheiden: Telefoon, Servicebalie, Email en Post. Om dit te bereiken is een opleidingsplan opgesteld om de medewerkers van het KlantenContactCentrum in staat te stellen de visie en de ambities van Antwoord© te realiseren.

De resultaten worden gemeten met de beschikbare instrumenten.

Met de andere gemeenten werken aan de vorming van één gemeente voor Noordwest Fryslân

Op 5 juli 2012 besloot de raad van Franekeradeel om de fusie per 1 januari 2015 met de gemeenten Het Bildt, Menameradiel, Harlingen en Leeuwarderadeel verder te verkennen. Deze verkenning is samen met de betrokken gemeenten in 2012 en 2013 uitgevoerd.

In het voorjaar van 2013 is de herindelingsscan, inclusief een financiële scan afgerond. In 2013 hielden Leeuwarderadeel en Harlingen een referendum over de herindeling onder hun inwoners. Beide gemeenten zagen na het referendum af van een herindeling in met de andere gemeenten in Noordwest Friesland. Leeuwarderadeel koos voor aansluiting bij Leeuwarden. Harlingen koos ervoor zelfstandig door te gaan. De gemeente Littenseradiel was bij de eerste verkennende onderzoeken ook betrokken. Deze gemeente koos voor aansluiting bij Leeuwarden, Súdwest-Fryslân en Noordwest Friesland. Zij willen vier dorpen uit deze gemeente bij Noordwest Friesland voegen.

De colleges van Franekeradeel, Menameradiel en het Bildt hebben na het afhaken van de gemeenten Harlingen en Leeuwarderadeel opnieuw overleg gevoerd. Met elkaar, met de omliggende gemeenten en de gedeputeerde van de provincie Fryslân. Dit leidde tot een gezamenlijk voorstel van Franekeradeel, het Bildt en Menameradiel aan de gemeenteraden.

De raad besloot in oktober 2013 om dit voorstel over te nemen: uiterlijk 1 januari 2018 fuseren de gemeenten Franekeradeel, Menameradiel, het Bildt en vier dorpen van Littenseradiel tot één nieuwe bestuurskrachtige gemeente. Een gemeente die in samenwerking met haar inwoners vorm geeft aan krachtige kernen, vitale dorpen en een leefbaar platteland. Als werknaam is voorlopig gekozen voor "Westergo". Door de herindeling ontstaat een gemeente met ongeveer 47.000 inwoners verspreid over 42 dorpen / buurtschappen en één stad: Franeker.

Wat heeft het gekost?

Tabel: Baten en lasten Algemeen bestuur
(Bedragen in duizenden Euro's)

	Begroting	Begroting t/m 78 wijz.	Rekening	Verschil t/m 78 wijz. /rekening
	2013	2013	2013	
Lasten				
Speerpunten				-
Overige lasten	3.471	4.242	4.014	228
Totaal Lasten	3.471	4.242	4.014	228
Baten				
Overige baten	331	331	268	64-
Totaal Baten	331	331	268	64-
Resultaat voor bestemming	3.140-	3.911-	3.747-	164
Toevoeging/onttrekking aan reserves	188	188	308	120
Resultaat na bestemming	2.952-	3.723-	3.439-	284

Toelichting

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar de verschillenanalyse, opgenomen bij de jaarrekening.

Producten

In dit programma zijn de volgende beleidsproducten opgenomen:
(nummers refereren aan functie/productnummers uitvoeringsinformatie 2013)

- 001 Bestuursorganen
- 002 Bestuursondersteuning college van B&W
- 003 Burgerzaken
- 004 Baten secretarieleges burgerzaken
- 005 Bestuurlijke samenwerking
- 006 Bestuursondersteuning raad en rekenkamer

2.1.2. Programma 2 Openbare orde en veiligheid

Hoofdkenmerken

Het programma Openbare orde en veiligheid omvat de taken op het gebied van de brandweer, rampenbestrijding en de openbare orde. Vooral openbare orde is een breed begrip. Het kan gaan om overlast van probleemgezinnen, maar ook om de veiligheid bij evenementen zoals de PC of een Slachtemarathon. Voor vrijwel alle gevallen geldt wel dat er samengewerkt wordt met partners. De gemeente heeft vaak de regie maar kan niet zonder haar veiligheidspartners zoals de politie, het Veiligheidshuis, de GHOR en maatschappelijke instellingen. Daarvoor is veel netwerkbeheer nodig, afstemming en kennis over actualiteit en nieuwe regels. Openbare orde en veiligheid zijn altijd in beweging.

Wat wilden we bereiken?

De volgende doelstellingen gelden:

- Iedereen voelt zich veilig in eigen leefomgeving

<i>De raad is tevreden als:</i>					
° <i>tenminste 85 % van de bevolking zich veilig voelt.</i>					
Jaar:	2013	rekening	2014	2015	2016
Veiligheidsgevoel	83 %	82%	83 %	84 %	85 %

Wat hebben we daarvoor gedaan?

De resultaten van veiligheidsmonitor en dorp en wijkschouwen gebruiken

In 2009 heeft de raad besloten om gebruik te maken van de Veiligheidsmonitor. Een landelijk instrument om de veiligheid en leefbaarheid te meten. Het gaat bij dit onderzoek niet om feiten maar om de beleving van burgers. De resultaten van de Veiligheidsmonitor over ‘fysieke veiligheid’, ‘maatschappelijke veiligheid’ en ‘verkeersveiligheid’ verschaffen ons informatie over mogelijke knelpunten in de beleving van de burgers.

In de herfst van 2013 zijn zo’n 750 inwoners van de gemeente benaderd om mee te doen aan het onderzoek. De uitkomsten van het onderzoek worden pas begin 2014 verwacht. Voor 2013 wordt er teruggesproken naar de uitkomsten van het onderzoek in 2011. 82% van de ondervraagden voelde zich veilig in de gemeente Franekeradeel. Dat is een fractie lager dan door de raad als doel is vastgesteld. Naast de Veiligheidsmonitor maakt de gemeente gebruik van de reeds bestaande de dorps- en wijkschouwen. Op basis van de resultaten de Veiligheidsmonitor en de dorps- en wijkschouwen, worden verbeteringsmaatregelen genomen.

Om het veiligheidsgevoel te bestendigen of te verhogen is in 2013 ingezet op preventie en een integrale en projectmatige aanpak van woninginbraken. De gratis uitgifte van tijdschakelaars begin 2013 bleek zowel burgers als pers aan te spreken. Naast investeren in bewustwording bij burgers- zij kunnen veel zelf doen om de kans op een inbraak te verkleinen-, kocht de gemeente op de valreep van 2013 samen met 6 andere omliggende gemeenten en de politie nog een warmtecamera. Deze slimme camera maakt het zoeken naar inbrekers en hun buit makkelijker. Dit vergroot de heterdaadkracht van de politie en dit is hard nodig omdat inbrekers steeds slimmer en zwijgzamer worden. Zonder sluitende bewijslast, zoals technisch bewijs, is het heel moeilijk om een verdachte terecht te krijgen.

In de nota kernbeleid Veiligheid is vastgelegd wat de gemeente doet voor de veiligheid

Het Integrale Veiligheidsplan is eind 2013 door een overvolle agenda verschoven naar 2014 en nog niet door de raad vastgesteld.

In april 2013 heeft de raad zowel de verordening als het handhavingsprogramma vastgesteld. In de verordening zijn schenktijden opgenomen voor paracommerciële rechtspersonen zoals sportkantines. Zij mogen alleen op specifieke tijdstippen alcoholhoudende dranken schenken in verband met de aanwezigheid van jeugd. Franekeradeel heeft geen sluitingstijden voor de horeca bepaald. De horeca hanteert zelf onderling een sluitingstijd van 02:00.

De gemeente heeft in 2013 geen toezichthouders ingezet voor het handhaven van de voorschriften uit de Drank en Horeca wet en de verordening. Het bedrijf waarmee begin 2013 contacten waren gelegd gaf in september de opdracht terug. Het aanbod van toezichthouders van commerciële bureaus was in het najaar van 2013 pover. Gemeente Leeuwarden heeft een groot handhavingsteam met veel kennis en kwaliteit op het gebied van de Drank en Horeca Wet (DHW). In 2014 zullen er definitieve afspraken worden vastgelegd tussen gemeente Franekeradeel en gemeente Leeuwarden over het inhuren van BOA's voor het uitvoeren van het toezicht DHW.

Scenario denken en training zijn de belangrijkste methoden om voorbereid te zijn op rampen. De gemeente sluit aan bij alle regionaal georganiseerde trainingen en betaalt mee aan de organisatie van experts die bij rampsituaties sturing geven aan de gemeentelijke processen. Maar er is meer, scenario denken houdt ook in dat de gemeente bij grootschalige evenementen de risico's, het beheersen van grote mensenmassa's steeds beter in kaart heeft en op voorhand maatregelen neemt om de risico's zo klein mogelijk te maken. Het draaiboek van de zestiende schaats Elfstedentocht is daar een voorbeeld van, maar ook een jaarlijks terugkerend evenement zoals de jaarwisseling. Omdat er in de gemeente Franekeradeel traditiegetrouw veel met carbid wordt geschoten en vreugdevuren worden ontstoken is veel voorbereiding nodig om vooraf de rampscenario's te kennen en daar naar te handelen. De politie en de brandweer maar ook lokale organisaties zoals Dorpsbelang, zijn daarbij onmisbare partners en adviseurs.

Veiligheidshuis

Als eerste Veiligheidshuis in Nederland wist Veiligheidshuis Fryslân het afgelopen najaar de samenwerking tussen alle ketenpartners ter regelen middels een door alle partijen getekende samenwerkingsovereenkomst.

Franekeradeel continueert deelname aan het Veiligheidshuis. Dat betekent dat we doorgaan met de persoonsgerichte aanpak van:

- Meerderjarige veelplegers
- Huiselijk geweld
- Overlast gevende personen
- Ex-gedetineerden (nazorg).

De rijksfinanciering voor de coördinator Nazorg vervalt echter vanaf 1 januari 2014. Om de Nazorg te continueren zal in 2014 nog een voorstel worden gedaan.

Wat heeft het gekost?

Tabel: Baten en lasten Openbare orde en veiligheid
(Bedragen in duizenden Euro's)

	Begroting	Begroting t/m 78 wijz.	Rekening	Vershil t/m 78 wijz. /rekening
	2013	2013	2013	
Lasten				
Speerpunten				
Overige lasten	1.237	1.302	1.380	78-
Totaal Lasten	1.237	1.302	1.380	78-
Baten				
Overige baten	11	11	22	12
Totaal Baten	11	11	22	12
Resultaat voor bestemming	1.226-	1.291-	1.357-	66-
Toevoeging/onttrekking aan reserves	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	1.226-	1.291-	1.357-	66-

Toelichting

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar de verschillenanalyse, opgenomen bij de jaarrekening.

Producten

In dit programma zijn de volgende beleidsproducten opgenomen:
(nummers refereren aan functie/productnummers uitvoeringsinformatie 2013)

120 Brandweer en rampenbestrijding

140 Openbare orde en veiligheid

Rechtmatigheid

Ten aanzien van het begrotingscriterium heeft een begrotingsoverschrijding plaatsgevonden van € 78.000. De overschrijding vindt voornamelijk plaats op het sub product 140.100 Politie met € 88.000. De voornaamste oorzaak van deze overschrijding zijn het hogere aantal uren van € 93.000.

De overschrijding past binnen het beleid van de Gemeente Franekeradeel zoals vastgesteld door de Raad. Bij goedkeuring van de jaarstukken door de Raad wordt deze overschrijding alsnog rechtmatig.

2.1.3. Programma 3 Verkeer en Vervoer

Hoofdkenmerken

In dit programma zijn de twee belangrijkste aandachtspunten het waarborgen van de bereikbaarheid van de stad en de kernen in onze gemeente en het verbeteren van de verkeersveiligheid.

De bereikbaarheid van de stad en de kernen betreft niet alleen de bereikbaarheid over de weg (auto, fiets etc.), maar ook de bereikbaarheid over waterwegen, per openbaar vervoer (spoor en bus).

Dit programma omvat dus de wegen, waterwegen, spoorwegen, fietspaden, openbaar vervoer en het parkeerbeleid. Het regulier onderhoudsplan is terug te vinden in de paragraaf 'onderhoud kapitaalgoederen'.

Wat wilden we bereiken?

De volgende doelstellingen gelden:

- Voor alle verkeersdeelnemers zijn er logische en veilige verbindingen

De raad is tevreden als:

- *het totaal aantal verkeersslachtoffers wordt verminderd van 16 in 2010 naar max. 13 in 2014*
- *het aantal klachten verkeersonveiligheid wordt verminderd van 33 in 2010 naar max. 30 in 2014*
- *de score verkeersoverlast in de Veiligheidsmonitor is gelijk aan de politieregio Friesland in 2014*
- *het bereik van Permanente Verkeerseducatie stijgt van 6,24% in 2010 naar 8% in 2014*

Jaar:	2013	rekening	2014	2015	2016
Aantal verkeersslachtoffers	14	9 ¹	13	13	13
Aantal klachten	31	121	30	30	30
Score verkeersoverlast	≤ % friesl.	≤ % friesl ²	≤ % friesl.	≤ % friesl.	≤ % friesl.
Bereik Permanente Verkeerseducatie	7,5%	³	8%	8%	8%

Het aantal verkeersklachten was groot. De aanpassing van het betaald parkeren in de binnenstad en de herinrichting van wegen waren hiervan o.a. de oorzaak.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Programma Kanaalzone

Met besluitvorming in de raad van februari 2014 is het programma, financiële onderbouwing en dekking van het uitvoeringsprogramma gereed.

Herinrichting Leeuwarderweg

Zowel de Leeuwarderweg als het parkeerterrein zijn eind 2013 in gebruik genomen. Begin 2014 worden de laatste werkzaamheden uitgevoerd.

Actualisatie GVVP

Eind 2013 is de evaluatie van het GVVP gemaakt. Deze wordt in de raad van maart 2014 behandeld.

Overdracht N393

Vanuit de provincie is aangegeven dat overdracht op korte termijn niet haalbaar is. Om die reden is via het gebiedsproces Franekeradeel - Harlingen de maatschappelijk plus voor deze problematiek ingezet.

¹ Gegevens uit Viastat 2012, 2013 nog niet beschikbaar

² Veiligheidsmonitor 2011

³ Het percentage Bereik Permanente Verkeerseducatie wordt niet meer bijgehouden door de provincie

Verkeerseducatie

Er is tot 2 keer toe geprobeerd een E-bike dag te organiseren. Hiervoor bestond te weinig belangstelling. Voor de scootmobieltraining was daarentegen wel veel interesse en is succesvol verlopen. De landelijke aftrap van de actie “Wij gaan weer naar school” was dit jaar in Franeker en heeft veel publiciteit gekregen.

Aanleg fietspaden*Verbinding Alvestêdewyk – binnenstad*

De raad heeft ingestemd met de investeringsopgave en de dekking voor de tunnel. De uitvoering staat in 2014 op het programma.

Fietspad Peins-Ried

Het fietspad Ried/Peins is in 2013 aangelegd en in gebruik genomen.

Fietspad Ried-Berlikum

Het fietspad is aangelegd en in 2013 in gebruik genomen.

Betaald parkeren

De aanpassingen in het betaald parkeren zijn geëvalueerd. Behandeling van deze evaluatie plus aanbevelingen zal in 2014 plaatsvinden.

Openbaar vervoer

Overleg met Arriva over afstemming/invulling nieuwe concessie per december 2012: geen bijzonderheden.

Beheerplannen uitvoeren

Zie paragraaf Kapitaalgoederen.

Wat heeft het gekost?

Tabel: Baten en lasten Verkeer, vervoer en waterstaat
(Bedragen in duizenden Euro's)

	Begroting	Begroting t/m 78 wijz.	Rekening	Verschil t/m 78 wijz. /rekening
	2013	2013	2013	
Lasten				
Speerpunten				
Overige lasten	4.631	5.284	5.534	250-
Totaal Lasten	4.631	5.284	5.534	250-
Baten				
Overige baten	583	1.156	1.238	82
Totaal Baten	583	1.156	1.238	82
Resultaat voor bestemming	4.048-	4.127-	4.296-	168-
Toevoeging/onttrekking aan reserves	300	1.304	1.304	-
Resultaat na bestemming	3.748-	2.824-	2.992-	168-

Toelichting

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar de verschillenanalyse, opgenomen bij de jaarrekening.

Producten

In dit programma zijn de volgende beleidsproducten opgenomen:
(nummers refereren aan functie/productnummers uitvoeringsinformatie 2013)

- 210 Wegen, straten en pleinen
- 211 Verkeersmaatregelen te land
- 212 Openbaar vervoer
- 214 Parkeren
- 215 Baten parkeerbelasting
- 221 Binnenhavens en waterwegen
- 240 Waterkering, afwatering en landaanwinning

Rechtmatigheid

Ten aanzien van het begrotingscriterium heeft een begrotingsoverschrijding plaatsgevonden van € 250.000. De overschrijding vindt voornamelijk plaats op het product 211 Verkeersmaatregelen te land met € 331.000. Tegenover de overschrijding staan extra inkomsten op dit product van € 116.000. De overschrijding wordt per saldo voornamelijk veroorzaakt door de extra uren van € 221.000

De overschrijding past binnen het beleid van de Gemeente Franekeradeel zoals vastgesteld door de Raad. Bij goedkeuring van de jaarstukken door de Raad wordt deze overschrijding alsnog rechtmatig.

2.1.4. Programma 4 Economische Zaken

Hoofdkenmerken

Dit programma richt zich op de lokale omstandigheden van de gemeente Franekeradeel. Provinciaal beleid en ook rijksbeleid hebben invloed op onze lokale economische mogelijkheden en omstandigheden. Zo zijn we immers onderdeel van de economische kernzone Westergo. Vooral ook bij dit hoofdstuk geldt: wij kunnen het niet alleen!

We hebben in onze gemeente per 1 april 2013 6.280⁴ Arbeidsplaatsen (1 april 2012 6.490) met een dienstverband van 15 uur en meer per week. Dit is een daling van 3,2 %. Provinciaal bedroeg de daling van 2013 t.o.v. 2012 1,7 %. De bedrijvigheid op de bestaande bedrijventerreinen valt in de categorie middelzware industrie en landbouw verwerkende en complementaire bedrijvigheid. De positie van Franeker in de detailhandel is ook van regionale betekenis. De landbouwsector is in onze gemeente goed vertegenwoordigd.

De werkloosheid bedroeg in onze gemeente ultimo 2013 11,0 % (2012 9,0 %⁵) van de beroepsbevolking. Dit percentage ligt provinciaal op 11,6 % respectievelijk 9,5 %.

Wat wilden we bereiken?

De volgende doelstellingen gelden:

- Voorwaarden scheppen om werkgelegenheid in alle sectoren te behouden c.q. te versterken binnen de gemeente/regio

De raad is tevreden als:

- we in 2015 minimaal bij de eerste 15 staan in het MKB onderzoek.
- de groei van de werkgelegenheid in 2014 gelijk is aan de groei van de werkgelegenheid in de provincie.
- het werkloosheidscijfer in 2014 niet hoger is dan het provinciale cijfer.
- de werkgelegenheid toerisme/recreatie in 2014 toeneemt met 5% t.o.v. 2010 naar 330 in 2014
- het aantal overnachtingen verblijfsrecreatie en watersport toeneemt naar 85.000 in 2014

Jaar:	2013	rekening	2014	2015	2016
Plaats ranglijst MKB onderzoek ⁶	19	25		15	
Groei werkgelegenheid ⁷	≥ % prov	-3,2%	≥ % prov	≥ % prov	≥ % prov
Werkloosheidscijfer ⁸	≤ % prov.	11,0%	≤ % prov.	≤ % prov.	≤ % prov.
Banen toerisme/recreatie ⁹	325	406*	330	330	330
Aantal overnachtingen	83.000	66.000*	85.000	85.000	85.000

⁴ Cijfers per 1 april 2013 Werkgelegenheidsregister Provincie Fryslân

⁵ Cijfers UWV Leeuwarden

⁶ Bron: MKBeterMeter Hanzeconnect Groningen

⁷ Bron: Werkgelegenheidsonderzoek provinsje Fryslân

⁸ Bron: Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân

⁹ Bron: Provinsje Fryslân

*Cijfers 2012

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Bedrijfsbezoeken en structureel overleg met het bedrijfsleven

De structurele overleggen met diverse partijen hebben plaatsgevonden. Daarnaast is de accountmanager regelmatig op pad geweest voor het bezoeken van bedrijven, samen met de burgemeester of alleen.

Stimuleren van regionale samenwerking

Bedrijventerreinen

Voor de herstructurering van bedrijventerreinen heeft de provincie bepaald dat de situatie in Franeker niet urgent is. De gemeente Franekeradeel heeft ermee ingestemd dat de gemeente Harlingen een tweetal bedrijventerreinen toevoegt aan de lijst van de provincie, zodat zij eventueel hierin kunnen investeren.

Koploperproject

Over het Koploper-project, een project om maatschappelijk verantwoord ondernemen en duurzaamheid bij de deelnemende bedrijven te verbeteren, is regelmatig contact geweest en het plan is om in 2014 hier weer een vervolg aan te geven.

Westergozone

De beide economische kernzones Westergo/A7 zijn eind 2013 ontbonden.

Tevredenheid ondernemers

De accountmanager bedrijven is aangesteld en heeft middels een mailing naar alle bedrijven zich voorgesteld. De pagina voor ondernemers op de website is aangepast en er is een begin gemaakt aan interne processen voor het verbeteren van de communicatie, de dienstverlening en de vergunningsverlening.

Werkgelegenheid/werkloosheid

Aantal arbeidsplaatsen

Het aantal arbeidsplaatsen t.o.v. 2012 is afgenomen. Er zijn 20 partime-functies bijgekomen, maar 210 fulltime-functies verdwenen. Met name in de bouwsector zijn er veel ontslagen gevallen.

Faciliteren bedrijfsleven

Er is hard gewerkt aan de het faciliteren van de nieuwe supermarkten aan de Leeuwarderweg en de Sjaardemastraat. Beide parkeerterreinen zijn opnieuw ingericht.

Afgelopen jaar is er ook een ondernemersprogramma gestart voor startende ondernemers. Dit is succesvol afgerond en eind 2013 is een nieuwe groep aspirant ondernemers begonnen met het programma.

Binnenstadvisie

Met input van diverse belangenpartijen heeft adviesbureau DTNP een visie geformuleerd voor de inrichting van de ruimtelijke en functionele structuur van de stad. Behandeling in de raad zal in het 1^e kwartaal 2014 plaatsvinden.

Branding

Op uitnodiging van het ministerie BZK is er met een werkgroep ondernemers een start gemaakt om de stad Franeker via branding meer op de kaart te zetten met als doel het imago van de stad te verbeteren en daarmee Franeker als stad interessant te maken voor nieuwe bedrijven, bewoners en bezoekers. .

Kie/Waddenglas

M.b.t. Kie en Waddenglas: zie projectverantwoording.

Banen toerisme/recreatie/ aantal overnachtingen

Arbeidsplaatsen toerisme/recreatie

De cijfers van de werkgelegenheid in 2013 op dit gebied zijn op het moment van schrijven nog niet bekend.

Kanaalzone

De subsidies voor deze plannen zijn toegekend. De planning is dat begin 2014 de definitieve besluitvorming over de investeringsopgave en de dekking door de raad plaats vindt.

Opwaarderen Arumerfeart

Er is, in samenwerking met de gemeente Súdwest Fryslân en provincie, gestart met een onderzoek naar de mogelijkheden voor het opwaarderen van de gehele Arumerfeart als vaarroute. Dit als verlenging van de Noordelijke Elfstedenroute.

Ondernemersfonds stadspromotie

In 2013 is een evaluatie gehouden over het functioneren van het ondernemersfonds en de verdere verbetering van stadspromotie. Uit deze evaluatie bleek dat we op de goede weg zijn. Wel is er een aantal conclusies en aanbevelingen genoemd waarmee de stadspromotie nog beter geprofessionaliseerd kan worden.

Activiteiten

Er zijn weer meer activiteiten in de stad georganiseerd dan voorgaande jaar. Hoogtepunten waren de 160^e PC en de Agrarische Dagen die een lustrum organiseerde van 60 jaar AD. Het aantal activiteiten dat door de Ster van de Elfsteden is georganiseerd is toegenomen.

Wat heeft het gekost?

Tabel: Baten en lasten Economische zaken
(Bedragen in duizenden Euro's)

	Begroting	Begroting t/m 78 wijz.	Rekening	Verschil t/m 78 wijz. /rekening
	2013	2013	2013	
Lasten				
Speerpunten:				-
Overige lasten	1.045	1.106	1.018	88
Totaal Lasten	1.045	1.106	1.018	88
Baten				
Overige baten	922	128	146	18
Totaal Baten	922	128	146	18
Resultaat voor bestemming	123-	978-	872-	106
Toevoeging/onttrekking aan reserves	501-	71	61	10-
Resultaat na bestemming	624-	907-	811-	96

Toelichting

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar de verschillenanalyse, opgenomen bij de jaarrekening.

Producten

In dit programma zijn de volgende beleidsproducten opgenomen:
(nummers refereren aan functie/productnummers uitvoeringsinformatie 2013)

- 310 Handel en ambacht
- 311 Baten marktgelden
- 320 Industrie
- 330 Nutsbedrijven
- 340 Agrarische productie en ontginning
- 341 Overige agrarische zaken, jacht en visserij

2.1.5. Programma 5 Onderwijs

Hoofdkenmerken

De gemeente heeft de regiefunctie in het lokaal onderwijsbeleid. Dit betekent dat zij zich richt op de huisvesting van de scholen, en op kinderen met (onderwijs)achterstanden. Bovendien draagt de gemeente zorg voor de accommodaties van het gymnastiekonderwijs, leerlingenvervoer en het bestrijden van schooluitval. In regionaal verband biedt de gemeente mogelijkheden voor basiseducatie, beroepsonderwijs en het NT2 onderwijs (Nederlands als tweede taal) aan nieuwkomers.

Wat wilden we bereiken?

De volgende doelstellingen gelden:

- De gemeente maakt onderwijshuisvesting mogelijk die aansluit bij onderwijskundige en maatschappelijke behoeften

De raad is tevreden als:					
◦ noodzakelijk onderhoud aan schoolgebouwen wordt uitgevoerd					
◦ bij nieuwbouw of aanpassing wordt ingezet op multifunctionaliteit en flexibiliteit					
Jaar:	2013	rekening	2014	2015	2016
Uitvoering Meerjaren Onderhoudsplan	100%	100%	100%	100%	100%
Uitvoering Integraal Huisvestingsplan		Zie toelichting			
Rehoboth, Bongerd	Integratie verbouw	Zie toelichting			
Fûgelflecht, Korendrager en Kleyenburg	Vorbereiding nieuwbouw	Zie toelichting		Vervangend e nieuwbouw	
Barraboech					Vorbereiding nieuwbouw

- De gemeente voert de Leerplichtwet zodanig uit dat voortijdige schooluitval wordt voorkomen.

De raad is tevreden als:					
◦ het aantal voortijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie jaarlijks teruggedrongen wordt					
◦ het toezicht op de leerplicht wordt uitgevoerd conform de leerplichtwet.					
Jaar:	2013	rekening	2014	2015	2016
Aantal VSV-ers ¹⁰	47 ¹¹	48	44	41	40
percentage VSV-ers dat teruggaat naar ¹² : -Opleiding, Werk of Overig	55%	60%	57%	60%	60%
Percentage verzuim ¹³	12%	11%	11%	10%	10%

¹⁰ Bron: Jaarverslag Regionaal Meld- en Coördinatiefunctie Fryslân Noord

¹¹ Met ingang van 2013 wordt de landelijke VSV norm geïntroduceerd. Dit wordt een procentuele norm, de VSV-indicator.

¹² Bron: Jaarverslag Regionaal Meld- en Coördinatiefunctie Fryslân Noord

¹³ Bron: Jaarverslag Leerplicht

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

Meerjarenonderhoudsplan schoolgebouwen uitvoeren

In het jaarlijkse onderwijshuisvestingsplan 2013 zijn de aangevraagde voorzieningen onderhoud conform het meerjarenonderhoudsplan toegekend.

Integraal Huisvestingsplan uitvoeren

In het onderwijshuisvestingsplan 2013 is conform het IHP het aangevraagde voorbereidingskrediet voor de vervangende nieuwbouw voor de Fûgelflecht, de Korendrager en Kleyenburg toegekend. De schoolbesturen kunnen daarmee aan de slag met de voorbereiding, maar zijn nog in afwachting van een locatiekeuze.

Voor de integratieverbouw van de scholen in Achlum is vanaf 2013 vanuit het IHP ook budget beschikbaar. Deze voorziening is nog niet toegekend, omdat deze afhankelijk is van de besluitvorming over de samenwerkingsschool. Schoolbesturen streven naar verbouw in 2014.

Realiseren van een integrale sluitende aanpak leerplicht

Er is een viertal regio-overleggen geweest. Daarbij was een belangrijk agendapunt de afstemming tussen Passend Onderwijs en de transitie Jeugdzorg.

Inzet leerplichtambtenaar en uitvoering leerplichtadministratie

Het jaarverslag 2012-2013 is in de raadscommissie van december besproken.

Subsidiering VVE-activiteiten

Met SKF is een uitvoeringsovereenkomst gesloten over het jaar 2013. Afspraken zijn gemaakt over de kwaliteit, het aanbod (aantal VVE-locaties), de toeleiding van de doelgroepkinderen en doorgaande leerlijn. Periodiek is er overleg in de contactgroep VVE waarin basisonderwijs, peuteropvang en gemeente zitting hebben. Daarnaast is er separaat voortgangsoverleg met SKF en JGZ. Gemiddeld maken 18 doelgroepkinderen gebruik van de VVE-activiteiten op de peuteropvang.

Subsidiering Peuterspeelzaalwerk

Er is met SKF een uitvoeringsovereenkomst over 2013 gesloten. Periodiek is er overleg over de voortgang. Met de gemeentelijke subsidie maken we voor gemiddeld 53 peuters het financieel mogelijk dat ze de peuteropvang bezoeken.

Wat heeft het gekost?

Tabel: Baten en lasten Onderwijs
(Bedragen in duizenden Euro's)

	Begroting	Begroting t/m 78 wijz.	Rekening	Verschil t/m 78 wijz. /rekening
	2013	2013	2013	
Lasten				
Speerpunten				
Overige lasten	3.033	3.090	2.750	340
Totaal Lasten	3.033	3.090	2.750	340
Baten				
Overige baten	44	44	44	0
Totaal Baten	44	44	44	0
Resultaat voor bestemming	2.989-	3.046-	2.706-	340
Toevoeging/onttrekking aan reserves	-	67	67	
Resultaat na bestemming	2.989-	2.979-	2.639-	340

Toelichting

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar de verschillenanalyse, opgenomen bij de jaarrekening.

Producten

In dit programma zijn de volgende beleidsproducten opgenomen:
(nummers refereren aan functie/productnummers uitvoeringsinformatie 2013)

- 420 Openbaar basisonderwijs, exclusief onderwijshuisvesting
- 421 Openbaar basisonderwijs, onderwijshuisvesting
- 423 Bijzonder basisonderwijs, onderwijshuisvesting
- 430 Openbaar (voortgezet) speciaal onderwijs, exclusief onderwijshuisvesting.
- 431 Openbaar (voortgezet) speciaal onderwijs, onderwijshuisvesting.
- 441 Openbaar voortgezet onderwijs, onderwijshuisvesting.
- 443 Bijzonder voortgezet onderwijs, onderwijshuisvesting.
- 480 Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs.
- 482 Volwasseneneducatie

2.1.6. Programma 6 Cultuur, Sport en Recreatie

Hoofdkenmerken

Franekeradeel kent een breed aanbod aan voorzieningen op het vlak van Cultuur, Sport en Recreatie. In de eerste plaats zijn deze voorzieningen op de eigen inwoners gericht. Zo is er een bibliotheek, een voorziening voor muziekonderwijs en een heel scala aan sportvoorzieningen met een goede spreiding over de gemeente. Daarnaast wordt er aandacht besteed aan breedtesport. Franeker staat vooral ook bekend als de kaatsstad met de PC kaatspartij als nationaal bekend hoogtepunt.

In Franekeradeel is een theater gevestigd dat een duidelijke functie vervult voor de regio Noordwest Fryslân. Daarnaast vinden we er museum Martena en het Eisinga Planetarium. Vooral het Planetarium trekt bezoekers uit de hele wereld naar Franeker.

Dankzij een rijk verleden als universiteitsstad bezit Franeker een groot aantal monumentale panden die een bezoek aan Franeker vanuit toeristisch oogpunt mede aantrekkelijk maken.

Franekeradeel kent een groot aantal toneel- en muziekverenigingen welke vooral een lokaal karakter hebben en goed over de gemeente gespreid zijn.

Bijna ieder dorp in de gemeente beschikt over een dorps huis dat onderdak biedt aan verschillende verenigingen, waar jong en oud kunnen deelnemen aan diverse lokale activiteiten.

Wat wilden we bereiken?

De volgende doelstellingen gelden:

- Een aantrekkelijke gemeente te zijn met een inspirerend cultureel klimaat en goede sportvoorzieningen die maken dat mensen er graag willen wonen én werken.

<i>De raad is tevreden als:</i> ◦ <i>er in 2012 een vastgestelde cultuurnota is</i> ◦ <i>gezondheid en de maatschappelijke participatie wordt bevorderd door beweging en sport.</i>					
Jaar:	2013	rekening	2014	2015	2016
In 2012 is/wordt de cultuurnota vastgesteld					
Percentage ouderen (65+) dat voldoet aan de combinorm ¹⁴	52%	69%	55 %	57%	60%
Percentage kinderen (groep 6,7,8) dat voldoet aan de combinorm ⁹	57%	n.n.b.	60%	65%	65%
Percentage jongeren (klas 2 en 4) dat voldoet aan de combinorm ⁹	53%	63%	56%	60%	60%

¹⁴ Combinorm: Volgens de meest recente wetenschap houden we ons lichaam fysiek gezond en fit als we die Combi-Norm behalen. De Combi-norm is de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB) in combinatie met de Fitnorm. Wie één van beide normen haalt, voldoet aan de combi-norm en beweegt genoeg voor een goede gezondheid.

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

Cultuur

Ten behoeve van de Koornbeurs heeft de raad eenmalig een bedrag van € 125.000 beschikbaar gesteld voor de dekking van het exploitatietekort 2012-2013 en het aanzuiveren van het eigen vermogen, en het exploitatietekort van theaterseizoen 2013-2014. Aan de hand van een notitie over de toekomst van de Koornbeurs heeft de raad het college opdracht gegeven om een tweetal in de notitie geschetste scenario's binnen de oorspronkelijke financiële kaders nader uit te werken.

De raad heeft een motie aangenomen om de mogelijkheden te onderzoeken om de huisvesting van het Kaatsmuseum financieel te ondersteunen.

De door het college vastgestelde cultuurnota is niet door de raad aangenomen.

De regeling Lokale Podiumkunsten is overgenomen van de Koornbeurs.

Op basis van het uitvoeringsprogramma Welzijnssubsidies zijn er met de beschreven instellingen uitvoeringsovereenkomsten aangegaan en is subsidie verstrekt. Periodiek zijn er voortgangsgesprekken gevoerd.

Sport

Nieuwe beleidskaders sport

In het kader van de eerder genoemde 'kadernotitie Bezuinigingen Sport' is de jeugdledensubsidie voor sportverenigingen per 1 januari 2013 stopgezet.

In 2012 zijn meerdere bijeenkomsten geweest met zowel de. In overeenstemming met de atletiek, de kaats- en de voetbalverenigingen is het onderhoud buiten de lijnen (uitgezonderd, hekkelen, maaien en snoeien) per 1 januari 2013 overgedragen aan de buitensportverenigingen.

De jaarlijkse beheersubsidie voor Stichting Beheer Sportvelden Tzum (SBST) is in overleg met SBST voor het subsidietijdvak 2013-2016, vastgesteld op €15000.

Per 1 januari 2013 heeft voetbalvereniging Stormvogels '64, het gehele onderhoud van het complex overgenomen. Hiervoor krijgen zij jaarlijkse een beheersubsidie van € 6.000.

In 2013 is het tweede wedstrijdveld van vv Tzummarum afgestoten en is op de plaats van het oude wedstrijdveld een nieuw trainingsveld gerealiseerd.

De gemeente staat voor 50% garant voor een lening ter financiering van de nieuwe tennisballon van de Franeker Tennis Club.

De Trije

Bij het gebruik van de nieuwe hal van de Trije zijn de nodige opleveringsproblemen geconstateerd. Deze vallen binnen de garantietermijn en zijn of worden door de opdrachtnemer hersteld. Het meest ingrijpende herstelpunt was de gehele vervanging van de sportvloer.

Er is onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van een andere (private) beheervorm van de Trije. Dit onderzoek heeft uitgewezen dat dit mogelijk aantrekkelijk zou kunnen zijn. Eind 2013 is er een begin gemaakt met de voorbereidende werkzaamheden voor een aanbesteding. In de loop van 2014 zal blijken of dit een geschikte samenwerkingspartner oplevert.

Zwembad

Eind 2012 is besloten een lening aan Stichting Zwembad Bloemketerp van € 115.000 te verstrekken. Deze lening zou omgezet worden in een eenmalige bijdrage als in het voorjaar van 2013 een door de Stichting deugdelijk verbeterplan met bijbehorende exploitatie zou worden gepresenteerd. Dit is gebeurd, in april is de lening omgezet in een eenmalige bijdrage.

Franekeradeel Actief/breedtesport

De conclusie is dat er eind 2013 een sterk en uitgebreid lokaal sport- en beweegnetwerk staat, mede vanwege de buurtsportcoachregeling. Alle doelstellingen van Franekeradeel Actief en de voorjaarsnota zijn behaald binnen de beschikbare middelen en twee concrete doelstellingen, voor de doelgroepen 65+ en klas 2 van het voortgezet onderwijs, zelfs overtroffen (zie tabel).

Recreatie

Franekeradeel neemt deel aan het Toeristisch Programma Friese Wadden. Het programma heeft als primair doel door gerichte strategische investeringen de economische positie van de toeristisch-recreatieve sector in de Waddengemeenten te versterken.

Wat heeft het gekost?

Tabel: Baten en lasten Cultuur en recreatie
(Bedragen in duizenden Euro's)

	Begroting	Begroting t/m 78 wijz.	Rekening	Verschil t/m 78 wijz. /rekening
	2013	2013	2013	
Lasten				
Speerpunten				
Overige lasten	4.986	5.751	5.792	41-
Totaal Lasten	4.986	5.751	5.792	41-
Baten				
Overige baten	468	486	455	30-
Totaal Baten	468	486	455	30-
Resultaat voor bestemming	4.518-	5.266-	5.337-	71-
Toevoeging/onttrekking aan reserves	277	385	385	0
Resultaat na bestemming	4.241-	4.881-	4.952-	71-

Toelichting

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar de verschillenanalyse, opgenomen bij de jaarrekening.

Producten

In dit programma zijn de volgende beleidsproducten opgenomen:
(nummers refereren aan functie/productnummers uitvoeringsinformatie 2013)

510 Openbaar bibliotheekwerk
511 Vormings- en ontwikkelingswerk
530 Sport
531 Groene sportvelden en terreinen
540 Kunst
541 Oudheidkunde/musea
550 Natuurbescherming
560 Openbaar groen en openluchtrecreatie
580 Overige recreatieve voorzieningen

Rechtmatigheid

Ten aanzien van het begrotingscriterium heeft een begrotingsoverschrijding plaatsgevonden van € 41.000. De overschrijding vindt voornamelijk plaats op het product 530 Sport met € 31.000. De voornaamste oorzaak van deze overschrijding zijn de kosten en uren die zijn gemaakt voor Sporthal De Trije.

De overschrijding past binnen het beleid van de Gemeente Franekeradeel zoals vastgesteld door de Raad. Bij goedkeuring van de jaarstukken door de Raad wordt deze overschrijding alsnog rechtmatig.

2.1.7. Programma 7 Sociale voorzieningen en maatsch. dienstverlening

Hoofdkenmerken

Het beleid en de uitvoering van de sociale voorzieningen zoals Wet Werk en Bijstand, Wet Maatschappelijke Ondersteuning en het minimabeleid is ondergebracht bij de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân. De gemeente Franekeradeel is één van de acht deelnemende gemeenten. Voor het aanvragen van een uitkering en het bemiddelen voor een nieuwe baan, kunnen de burgers terecht bij het werkplein in Leeuwarden.

Het beleid en de uitvoering van de sociale werkvoorziening vindt plaats binnen de Gemeenschappelijke Regeling Fryslân-West (Empatec). Aan deze Gemeenschappelijke Regeling nemen 13 gemeenten deel.

De gemeente heeft de uitvoering van het sociaal cultureel werk ondergebracht in de stichting “De Skûle”. Er lopen diverse projecten zoals vrijwilligerswerk, jongeren op straat, speeltuinenproject Omsjen enz.

In de verschillende woonkernen zijn peuterspeelzalen, welke onder één stichting vallen en er is kinderopvang.

Wat wilden we bereiken?

De volgende doelstellingen gelden:

- Iedere inwoner die niet in staat is zelfstandig regie over het eigen leven te voeren kan rekenen op steun van de gemeente.

De raad is tevreden als:

- *er voor de verschillende doelgroepen inkomensvoorzieningen en ondersteuning op maat wordt geboden. Op maat wil zeggen vanuit de hele persoon, vanuit oplossingen en niet vanuit bestaande voorzieningen. Arbeid, onderwijs en het economisch verkeer moet voor iedereen toegankelijk zijn.*
- *er invulling wordt gegeven aan de compensatieplicht: wanneer iemand een ongelijke startpositie heeft wordt dit gecompenseerd. Het meedoen van ouderen en mensen met een beperking wordt ondersteund.*
- *er voor eenieder ruimte wordt geboden voor ontmoeting en participatie*

Jaar:	2013	rekening	2014	2015	2016
Percentage bijstandsgerechtigden dat uitstroomt naar regulier werk ¹⁵	45%	34%	50%	50%	60%
Percentage dat duurzaam (> 24 maanden) aan het werk blijft	20%	n.b.	30%	35%	45%
Gemiddeld aantal bijstandsge-rechtigden jonger dan 65 jaar	350	480	300	250	250
Poortwachter quote: percentage dat de bijstandsaanvraag intrekt	35%	28,4%	40%	50%	50%
Percentage succesvol afgeronde schuldhelpverleningstrajecten ¹⁶	30 %	60%	35 %	35 %	35 %
Aantal succesvolle matches bij de vrijwilligerscentrale ¹⁷	200	235	220	250	250

¹⁵ Na invoering van de Participatiewet kunnen de indicatoren hierop worden aangepast

¹⁶ Bron: rapportages Kredietbank Nederland

¹⁷ Bron: de Skûle Welzijn

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

Naast de reguliere werkzaamheden van de Dienst SoZaWe en Empatec is in 2013 de pilot Pastiel van start gegaan. Deze pilot is in een eerder stadium voorbereid in het kader van de Wet Werken naar Vermogen en is nadien doorontwikkeld in het kader van de Participatiewet. Pastiel is een samenwerking tussen Empatec en de sociale diensten in het werkgebied van Empatec, gericht op inzet van maatregelen die een snellere uit- en doorstroom van uitkeringsgerechtigden moet bevorderen. De Dienst SoZaWe Noardwest Fryslân neemt actief deel aan de pilot. Bij de tussenevaluatie in het najaar van 2013 is geconstateerd dat deze werkwijze succesvol is maar op onderdelen ook nog sterker in de markt moet worden gezet. In de zomer van 2014 wordt de eindevaluatie van de pilot verwacht.

Door de inzet van het sociaal team dat aan de Skûle is gekoppeld, wordt veel multiproblematiek integraal aangepakt. Hiermee wordt een deel van de vastgelopen zaken een nieuw perspectief gegeven doordat huisuitzetting kan worden voorkomen, psycho-sociale hulp op gang wordt gebracht, schuldenproblematiek wordt aangepakt. In het ST wordt samengewerkt met een groot aantal partijen zoals MEE, GGZ, Zorgkantoor, Dienst SoZaWe, VNN, Zienn, Skûle etc.

In 2013 is gewerkt aan de voorbereidingen van de integrale en geheel nieuwe werkwijze in het sociaal domein. Hierin worden de invoering van de Jeugdwet 2015 (met de overgang van de Jeugdzorg naar de gemeenten), de transitie van (delen van) de AWBZ en de invoering van de Participatiewet integraal benaderd. Eind 2013 zijn met de vaststelling van de nota 'Vaststellen en doorpakken' de kaders voor de doorontwikkeling in 2014 aangegeven. In die doorontwikkeling worden een groot aantal functies integraal met elkaar verbonden en wordt ingezet op versterking van het zelfoplossend vermogen (steuntje in de rug) en de 'eigen kracht' van de inwoners.

Wat heeft het gekost?

Tabel: Baten en lasten Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening
(Bedragen in duizenden Euro's)

	Begroting	Begroting t/m 78 wijz.	Rekening	Verschil t/m 78 wijz. /rekening
	2013	2013	2013	
Lasten				
Speerpunten;				-
Overige lasten	17.679	19.665	18.935	730
Totaal Lasten	17.679	19.665	18.935	730
Baten				
Overige baten	10.395	12.344	12.051	293-
Totaal Baten	10.395	12.344	12.051	293-
Resultaat voor bestemming	7.284-	7.321-	6.885-	436
Toevoeging/onttrekking aan reserves	-	10	10	-
Resultaat na bestemming	7.284-	7.311-	6.875-	436

Toelichting

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar de verschillenanalyse, opgenomen bij de jaarrekening.

Producten

In dit programma zijn de volgende beleidsproducten opgenomen:
(nummers refereren aan functie/productnummers uitvoeringsinformatie 2013)

- 610 Bijstandverlening
- 611 Werkgelegenheid
- 614 Gemeentelijk minimabeleid
- 620 Maatschappelijke begeleiding en advies
- 621 Vreemdelingen
- 622 Huishoudelijke verzorging
- 623 Participatiebudget
- 630 Sociaal-cultureel werk
- 650 Kinderdagopvang
- 652 Voorzieningen gehandicapten

2.1.8. Programma 8 Volksgezondheid en Milieu

Hoofdkenmerken

Dit programma richt zich op preventieve en curatieve aspecten met betrekking tot de volksgezondheid.

Milieu

Speerpunten zijn:

- Regelgeving op een adequate manier uitvoeren;
- Bevorderen van milieubewust handelen zowel binnen de eigen organisatie als in de samenleving;
- De nadelige gevolgen van het opwekken van windenergie verminderen.

Het zwaartepunt van het milieubeleid ligt in de gemeente Franekeradeel op de adequate uitvoering van de rijksregulering. Verreweg de omvangrijkste taak is vergunningverlening en handhaving.

Milieu is een werkveld dat een groot raakvlak heeft met andere gemeentelijke werkvelden. Dit is met name van belang voor de duurzame ontwikkeling binnen de gemeente.

Volksgezondheid

De gemeente heeft op grond van de Wet Publieke Gezondheid wettelijk de verantwoordelijkheid voor de zorg van beschikbaarheid van voorzieningen op het terrein van geestelijke en lichamelijke gezondheid voor haar burgers. Het spreekt voor zich dat hier een breed uiteenlopend scala aan domeinen bij is betrokken.

Riolering

De situatie in de gemeente Franekeradeel is op het gebied van milieu (lees riolering) zodanig dat het zwaartepunt van het beleid ligt op een adequate uitvoering van de wettelijke taken, zoals genoemd in de Waterwet, de Wet Milieubeheer en de Europese Kaderrichtlijn Water.

Wat wilden we bereiken?

De volgende doelstellingen gelden:

- Een schone en gezonde leefomgeving waarin mensen graag willen verkeren.

De raad is tevreden als:

- om de 3 jaar de woongebieden door de gemeente worden bezocht middels een schouw.
- de meldingen/klachten betreffende overlast door hondenpoep afnemen naar maximaal 5 stuks in 2016

	2013	rekening	2014	2015	2016
Jaar:					
Aantal schouwen per jaar	11	11	11	11	11
Percentage opgeloste meldingen	75 %	Zie tekst	80 %	80 %	80 %
Aantal meldingen hondenpoep	12	17	8	7	5

- Inwoners van Franekeradeel weten wat een gezonde leefstijl is en hebben daardoor de mogelijkheden beter te functioneren.

<i>De raad is tevreden als:</i>					
° <i>uitwassen van alcohol- en drugsgebruik worden bestreden en verslavingsproblemen worden voorkomen</i>					
° <i>er voldoende voorlichting wordt gegeven over de effecten van gezonde en ongezonde levensstijl</i>					
Jaar:	2013	rekening	2014	2015	2016
Aantal cliënten verslavingszorg ¹⁸	4,40	4,92	4,20	4,00	4,00
Aantal acties per jaar gericht op:					
- kinderen	2	1	2	2	2
- jongeren	2	3	2	2	2
- ouderen	1	1	1	1	1

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

Schone en gezonde leefomgeving

Dorps- en wijkschouwen:

De raad heeft als doelstelling vastgesteld dat in ieder dorp of wijk eens per drie jaar een schouw plaatsvindt en dat 80% van de aangedragen punten wordt opgelost.

Het eerste is staand beleid: in ieder dorp en iedere buurt wordt eens per drie jaar een schouw georganiseerd. Het tweede ligt genuanceerder. Centraal bij schouwen staan de punten die buurt- of dorpsbewoners hebben aangedragen. Veel punten pakte de gemeente of een partner aan en loste deze op. Bij andere punten gaat het echter ook om zaken of wensen die in strijd zijn met door de raad vastgesteld beleid of waar de gemeente geen verantwoordelijkheid of mogelijkheden heeft. De doelstelling dat 80% van de aangedragen punten wordt opgelost, gaat daaraan voorbij. Op punten waar de gemeente of partners aan zet zijn, mogen buurt en dorpsbewoners op 100% een snelle reactie verwachten. Op punten die niet binnen gemeentebeleid passen of waar de gemeente niet aan zet is, krijgt men ook in 100% van de punten een reactie, maar zal de gemeente een probleem niet oplossen. In het komende IVP wordt voorgesteld om als meetbare doelstelling of afspraak vast te stellen dat buurt- of dorpsbewoners op 100% van de aangedragen punten binnen 2 maanden een reactie ontvangen.

Hondenpoep:

In maart 2013 is de raad akkoord gegaan met het aanschaffen van 28 hondenpoepbakken met dispensers. Hiervoor is een krediet beschikbaar gesteld van € 14.000. Deze bakken zijn geplaatst. In september is een handhavingsactie gehouden. Deze handhavingsactie is geëvalueerd. Vanaf 2014 wordt er minimaal twee maal per jaar onaangekondigd toezicht gehouden op de opruimplicht van hondenpoep. Daarnaast wordt de APV aangepast, zodat alle hondenpoep binnen de bebouwde kom opgeruimd moet worden.

De doelstelling met betrekking tot het aantal meldingen over hondenpoep is niet behaald. Door alle communicatie en aandacht (o.a. vanuit de pers) voor het onderwerp hondenpoep zijn er meer meldingen / klachten over hondenpoep binnengekomen. Burgers deden hun beklag over hondenpoep bijvoorbeeld naar aanleiding van de aankondiging van de handhavingsactie. Men vroeg of er bij hen in de buurt toezicht gehouden kon worden.

De verwachting is dat met het ingezette beleid uiteindelijk het aantal meldingen en klachten afneemt.

¹⁸ Bron: VNN –kengetallen 2012 gemeenten Friesland-, het absoluut aantal personen per 1.000 inwoners (harddrugs/softdrugs/alcohol/gokken/rest)

Werkgroep schone leefomgeving en milieu

De werkgroep is opgeheven omdat de werkzaamheden van deze werkgroep zijn opgenomen in de reguliere werkzaamheden.

Milieuvoorlichting:

Er is een communicatieplan gemaakt over de uitvoering van de voorlichting op gebied duurzaamheid gericht op de interne organisatie. De actiepunten daarvan zijn inmiddels in uitvoering.

Energiemarkt; in maart en oktober zijn energiemarkten georganiseerd in de hal van het gemeentehuis. Negen lokale ondernemers hebben hun producten getoond over energiebesparingsmogelijkheden in woningen. De markten zijn zeer goed bezocht, met respectievelijk 130 en 150 bezoekers.

Er is gestart in 2013 (en zal in 2014 verder worden uitgewerkt) met plannen om energiebesparingsmogelijkheden toe te passen in de gemeentelijke gebouwen.

Natuur- en milieueducatie:

In het kader van natuur- en milieueducatie heeft op 3 april de boomfeestdag plaatsgevonden. De bomen zijn geplant door de wethouder samen met de kinderen van basisschool Staetlânsskoalle in Tzum.

Op 26 oktober heeft de gemeente de lichten gedoofd bij alle gemeentelijke gebouwen en ondernemers gestimuleerd om ook hun lichten te doven in verband met de Nacht van de Nacht.

De himmeldei heeft plaatsgevonden in week 22. Er hebben dit jaar 3 scholen aan mee gedaan.

Duurzaam inkopen.

Duurzaam inkopen is geïmplementeerd in de gemeentelijke organisatie. De projectgroep Inkoop- en aanbesteding heeft ervoor gezorgd dat duurzaam inkopen niet meer een los onderdeel is van de inkoop. Duurzaam inkopen is volledig geïntegreerd in ons inkoop- en aanbestedingsbeleid en – handboek. De inzet is dat de gemeente Franekeradeel in 2015 100 % duurzaam inkoopt. Er loopt een evaluatie over het project duurzaam inkopen, die zal in 2014 worden afgerond.

Actief verzet tegen verdere land gebonden gas- en zoutwinning

Het standpunt van de gemeente is dat de land gebonden gas- en zoutwinning in onze gemeente moet stoppen aangezien delfstofwinning onaanvaardbare bodemdaling tot gevolg heeft. In 2011 is door de minister een besluit genomen over de toekomst van zoutwinning in Noordwest Friesland. Frisia Zout wil in de toekomst zout winnen onder de Waddenzee. De vergunningen hiervoor zijn aangevraagd. Frisia Zout moet de zoutwinning in Barradeel 2 bij een maximale bodemdaling van 30 cm uiterlijk in 2021 beëindigen. De gaswinning door Vermillion in Franekeradeel is reeds beëindigd.

Windenergie

Het gemeentelijk beleid ten aanzien van windturbines is erop gericht om de solitaire turbines op te ruimen en opschaling mogelijk te maken in de bestaande twee parken; de Bjirmen bij Sexbierum en het windturbinepark bij Herbaijum. Achterliggende gedachte is om door deze opschalingsmogelijkheden solitaire windturbines te kunnen saneren. Het gemeentelijk beleid zoals verwoord in de vastgestelde Structuurvisie Buitengebied is opgenomen in het bestemmingsplan Buitengebied.

De provincie werkt nog aan het provinciale beleid over dit onderwerp. Het plan van de provincie om het plaatsen van windmolens te beperken tot Klaverblad Heerenveen, Kop Afsluitdijk en in het IJsselmeer heeft voor veel reacties gezorgd. Vandaar dat dit voorstel nog niet door Provinciale Staten is vastgesteld.

Scheiding voor verbranding

Scheiding voor verbranding is het huidige beleid en werd op deze manier ten uitvoer gebracht.

Contract met OMRIN inzake nascheiding is met 5 jaren verlengd tot 1 januari 2019.

Er is in 2013 geen sorteeraanlyse uitgevoerd. De gegevens uit 2013 waren zo positief dat de noodzaak ontbrak om nogmaals de afvalstromen in kaart te brengen.

Verslavings- en voedingsproblemen voorkomen

De kengetallen over 2013 zijn nog niet bekend. De verwachting is dat die boven de 5 per 1000 ligt. Dit is het algemene beeld in het Noorden.

Er wordt structureel aandacht gegeven aan voorlichting over- en activiteiten om overgewicht te voorkomen. Bij vrijwel alle gevallen waarin sprake is van overgewicht ondernam de JGZ actie in de vorm van een advies, begeleiding of verwijzing naar de huisarts, diëtist of kinderarts.

Inperken van huiselijk geweld

Gemeente Leeuwarden is centrumgemeente voor de Maatschappelijke Opvang en Vrouwen Opvang. Franekeradeel nam deel aan het overleg over de instandhouding van deze voorzieningen. De opvangvoorzieningen waren geheel 2013 beschikbaar.

De gemeente Franekeradeel heeft in 2013 deelgenomen aan het advies en steunpunt huiselijk geweld (ASHG). Dit heeft in 2013 een laagdrempelige toegang gegeven voor het melden van geweld in huiselijke kring. Het ASHG heeft daarnaast ook uitvoering gegeven aan de Wet tijdelijk huisverbod. Er is geen 0-meting te maken van huiselijk geweld. Het aantal meldingen neemt jaarlijks toe.

Probleemsituaties en afstemming tussen hulpverlening en politie

De Openbare Geestelijke Gezondheidszorg is vooral geconcentreerd in centrumgemeente Leeuwarden. Op gemeentelijk niveau wordt ingezet op de aanpak van problematiek in het Sociaal Team. Hiermee wordt maatschappelijk afhaken en marginalisering van burgers die in de problemen zijn geraakt zoveel mogelijk voorkomen. Daar waar kinderen zijn betrokken wordt altijd het CJG ingeschakeld.

Riolering

In 2013 is het nieuwe Verbreed GRP opgesteld en is het concept door het college vastgesteld. De definitieve vaststelling door de raad volgt, na reactie door Wetterskip en Provincie Fryslân begin 2014. De rioolvervanging in de Leeuwarderweg (zuidzijde) en de Albartus Teltingastraat en Lycklamastraat is uitgevoerd. Gecombineerd met de herinrichting van de Leeuwarderweg is werk met werk gemaakt. Daarnaast zijn maatregelen prioriteit 2-3 (reparaties buitenaf en vervangen inlaten) uitgevoerd. Deze maatregelen waren bepaald op basis van rioolinspecties.

In combinatie met herstraat-werkzaamheden of herinrichting zijn in diverse straten in Tzum en de Wytze Ennemastraat in Franeker diverse kapotte huis-/kolkaansluitingen vervangen. Ook in Achlum zijn de Monnikeweg / Dorpsstraat herstraat na het afkoppelen in 2012. In combinatie met sloop en nieuwbouw aan de Mr. De Bruinlaan in Tzum is een rioolstreng vervallen en opgeruimd.

De kleedaccomodatie Bloemketerp bleek nog niet op de riolering aangesloten. Deze is in 2013 aangesloten. In Peins zijn structurele problemen met een aansluiting aan de rand van het dorp. Op basis van nader onderzoek moet worden heroverwogen of dit perceel op een andere wijze moet worden aangesloten om de problemen op te lossen.

In verband met wateroverlast onder OBS de Kabas aan de Tuinen is in combinatie met herstraatwerkzaamheden het oude gedeelte van de school en deel van de weg afgekoppeld. Het regenwater stroomt nu direct in de vaart in plaats van het riool.

In 2013 is opnieuw een benchmark riolering uitgevoerd in Nederland. In het kader van het Fries Bestuursakkoord worden de resultaten in regioverband besproken.

Water

In Friesland is op 19 februari 2010 het Fries Bestuursakkoord Waterketen ondertekend door de provincie, Wetterskip Fryslân, Vitens en alle gemeenten. Doelstelling is om kosten te besparen in de afvalwaterketen.

In 2013 is een 0-meting gemaakt om de werkelijke besparing in 2020 te kunnen objectiveren.

Daarnaast is een zogenaamde Arkbak gemaakt; tools en praktijkvoorbeelden als kennisuitwisseling voor de partijen om bezuinigen te realiseren.

Er is beleid opgesteld door het college voor de zorgplichten hemelwater en grondwater door middel van het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (zie paragraaf riolering).

Het Wetterskip Fryslân is met twee gemeenten een pilot voor Overdracht Stedelijk Waterbeheer opgestart. Dit heeft dit jaar nog niet geleid tot een blauwdruk.

Door de provincie Fryslân is de overdracht vaarwegbeheer gestart. De definitieve uitwerking volgt in 2014.

Wat heeft het gekost?

Tabel: Baten en lasten Volksgezondheid en milieu
(Bedragen in duizenden Euro's)

	Begroting	Begroting t/m 78 wijz.	Rekening	Verschil t/m 78 wijz. /rekening
	2013	2013	2013	
Lasten				
Speerpunten				
Overige lasten	5.038	5.063	5.052	11
Totaal Lasten	5.038	5.063	5.052	11
Baten				
Overige baten	4.141	4.170	4.221	51
Totaal Baten	4.141	4.170	4.221	51
Resultaat voor bestemming	898-	893-	831-	62
Toevoeging/onttrekking aan reserves	-	78	78	-
Resultaat na bestemming	898-	815-	753-	62

Toelichting

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar de verschillenanalyse, opgenomen bij de jaarrekening.

Producten

In dit programma zijn de volgende beleidsproducten opgenomen:
(nummers refereren aan functie/productnummers uitvoeringsinformatie 2013)

- 714 Openbare gezondheidszorg
- 715 Centra voor jeugd en gezin (jeugdgezondheidszorg)
- 716 Centra voor jeugd en gezin (onderdeel WMO)
- 721 Afvalverwijdering en verwerking
- 722 Riolering (gecombineerd)
- 723 Milieubeheer
- 724 Lijkbezorging
- 725 Baten reinigingsrechten en afvalstoffenheffing
- 726 Baten rioolrechten (gecombineerd)
- 732 Baten begraaftplaatsrechten

2.1.9. Programma 9 Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting

Hoofdkenmerken

Dit hoofdstuk richt zich op het wonen en de gewenste kwaliteit van de openbare ruimte.

Onze gemeente is een plattelandsgemeente met een stedelijke kern. De (kleine) dorpen liggen in een open en wijds landschap. De stad Franeker heeft een regionale verzorgende functie.

Deze kenmerken worden vastgelegd in actuele bestemmingsplannen met een gerichte handhaving daarvan.

De gewenste ruimtelijke ontwikkelingen worden vastgesteld in structuurvisies.

Wat wilden we bereiken?

De volgende doelstellingen gelden:

- Een goed woon- werk- en leefklimaat en een vitale en duurzame woningvoorraad, die aansluit bij de woningbehoefte.

De raad is tevreden als:

- de koop/huur verhouding 70/30 is
- het aantal rotte kiezen jaarlijks afneemt met 2 gebouwen
- de leegstand maximaal 4 % is
- 50% van de nieuw gebouwde woningen levensloopbestendig is
- er voor de gehele gemeente actuele structuurvisies en bestemmingsplannen zijn
- planologische voorwaarden bedrijvigheid stimuleren

Jaar:	2013	rekening	2014	2015	2016
Verhouding koop/huur	70/30	69/31	70/30	70/30	70/30
Afname aantal rotte kiezen	2	1*	2	2	2
% leegstand	4	4%	4	4	4
% levensloop bestendige nieuw gebouwde woningen	35	97%**	40	45	50
Actuele bestemmingsplannen		100%	100%	100%	100%
Structuurvisies	50%	75%	75%	100%	100%

*Op dit moment zijn 6 “rotte kiezen” in behandeling. Het betreft hier drie lopende zaken en drie nieuwe gevallen.

**In totaal zijn 19 nieuwe woningen gebouwd en 55 (zorg)appartementen. Op twee woningen na zijn deze allemaal levensloopbestendig.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Uitvoering Regiovisie Volkshuisvesting Regiogemeenten Noordwest Friesland

De regiogemeenten Noordwest Friesland gaven allen uitvoering aan de vastgestelde Regiovisie Volkshuisvesting. Dit vertaalde zich afgelopen jaar in een positief kritische houding naar alle (voorgelegde) woningbouwprojecten in de regio met voor enkele woningbouwprojecten afwijzing dan wel afschaling van het aantal te realiseren woningen tot gevolg.

Met de in de Regiovisie vastgestelde uitgangspunten als leidraad zijn alle in 2013 nieuw gebouwde woningen in de gemeente Franekeradeel levensloopbestendig gebouwd. Waarmee de transitie van de huidige woningvoorraad naar toekomstig gebruik is ingezet.

De tweede themamiddag Volkshuisvesting heeft geleid tot verdiepende gesprekken met de banksector om een herstructurering in de particuliere sector mogelijk te maken. Eén van de banken heeft zich

bereid getoond om een nadere verkenning hiertoe uit te voeren om samen met de gemeente Franekeradeel te komen tot een concreet pilot project.

Actualiseren woonplan

De herziening van het woonplan in 2013 is niet gehaald. Ondanks dat handelde de gemeente Franekeradeel in 2013 al wel conform de uitgangspunten van de regiovisie Volkshuisvesting. De formele herziening van het onderliggende woonplan vindt in 2014 plaats..

Voortzetting beleid 'rotte kiezen'

In de praktijk blijkt dat de dorpschouw een goed instrument is om 'rotte kiezen' te duiden en te benoemen. Zo zijn tijdens dorpschouwen in zowel Tzum als Tzummarum 'rotte kiezen' benoemd, die in 2013 ook in behandeling zijn genomen. Met de Vrienden van de stad Franeker is in gezamenlijk overleg afgesproken, dat bij het constateren van een 'rotte kies' hiervoor een handhavingsverzoek wordt ingediend bij de gemeente. Deze werkwijze wordt door de betrokken partijen als goed ervaren en wordt voortgezet. Het opstellen van een eerder voorgestelde 'rotte kiezenlijst' is derhalve niet nodig.

Intensivering stads- en dorpsvernieuwing

In 2013 is uitvoering gegeven aan het Herstructureringsprogramma 2012 -2014. In Tzum zijn acht oude woningen gesloopt en vier levensloopbestendige woningen gebouwd op het voormalig hertenkamp. De nadere groenvulling wordt nog door de gemeente verzorgd. Ook in Dongjum zijn de voorbereidingen voor de sloop/nieuwbouw in 2013 nagenoeg afgerond. Uitvoering volgt in 2014. Ditzelfde geldt voor de Ontwikkelingsvisie Tzummarum, waarbij Zorgpartners Friesland en Wonen Noordwest Friesland als eerste aan zet zijn qua uitvoering. Voor zowel Sexbierum als Oosterbierum zijn de plannen voor mogelijke herstructurering verder vormgegeven in afwachting van het beschikbaar komen van de gelden uit het gebiedsplan (maatschappelijke plus).

De herinrichting van het Liefstinckplein is in 2013 gezamenlijk met Accolade en in overleg met de omwonenden opgepakt en uitgevoerd. Alleen de groenvulling moet nog worden uitgevoerd.

Structuurvisies en bestemmingsplannen

De structuurvisie voor de stad Franeker is niet vastgesteld in 2013. De beperkte personele bezetting was hiervan de oorzaak. Wel is een eerste concept structuurvisie opgesteld. Op 7 november 2013 heeft de Raad het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied vastgesteld.

Gebiedsontwikkeling Franekeradeel-Harlingen

De gemeenteraad heeft in zijn vergadering van 4 juli kennis genomen van het definitieve Inrichtingsplan Franekeradeel-Harlingen. Voor de uitvoering van de planmaatregelen zijn door de raad de benodigde financiële middelen beschikbaar gesteld. Ook alle andere betrokken partijen hebben in diezelfde periode ingestemd met het plan. De andere betalende partijen (Provinsje Fryslân, Wetterskip Fryslân, Frisia Zout BV, Vermillion Gas&Oil Nederland en de gemeente Harlingen) hebben ieder hun aandeel in de financiën beschikbaar gesteld. Voor de maatschappelijke plus is 6 miljoen beschikbaar (gemeenten Franekeradeel en Harlingen). In Franekeradeel wordt een bijdrage van 5.4 miljoen ingezet voor het verbeteren van het woon- en leefklimaat in de dorpen Sexbierum, Oosterbierum en Tzummarum.

Op 4 november werd de Bestuurscommissie geïnstalleerd door het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Fryslân. Wethouder Twerda is namens onze gemeente benoemd in de bestuurscommissie. De bestuurscommissie zal de maatregelen uit het Inrichtingsplan uitvoeren. Daarbij wordt de commissie ondersteund door de Dienst Landelijk Gebied. Tijdens de bijeenkomst op 4 november op Liauckemastate zijn ook de contracten met Frisia Zout BV en Vermillion Gas&Oil getekend. Er is een website ontwikkeld waarop in de komende jaren de voortgang en het nieuws te volgen is m.b.t. het Inrichtingsplan (www.gofranekeradeelharlingen.nl). Een lange periode van voorbereiding is hiermee dit jaar afgerond. De uitvoeringsperiode voor het Inrichtingsplan loopt vanaf 2014 tot 2021.

Wat heeft het gekost?

Tabel: Baten en lasten Ruimtelijke ord. en volkshuisv.

(Bedragen in duizenden Euro's)

	Begroting	Begroting t/m 78 wijz.	Rekening	Verschil t/m 78 wijz. /rekening
	2013	2013	2013	
Lasten				
Speerpunten				
Overige lasten	16.291	23.762	8.472	15.291
Totaal Lasten	16.291	23.762	8.472	15.291
Baten				
Overige baten	14.196	17.916	3.121	14.796-
Totaal Baten	14.196	17.916	3.121	14.796-
Resultaat voor bestemming	2.095-	5.846-	5.351-	495
Toevoeging/onttrekking aan reserves	-	3.375	2.747	628-
Resultaat na bestemming	2.095-	2.471-	2.604-	133-

Toelichting

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar de verschillenanalyse, opgenomen bij de jaarrekening.

Producten

In dit programma zijn de volgende beleidsproducten opgenomen:

(nummers refereren aan functie/productnummers uitvoeringsinformatie 2013)

810 Ruimtelijke ordening

820 Woningexploitatie/woningbouw

821 Stads- en dorpsvernieuwing

822 Overige volkshuisvesting

823 Bouwvergunningen

830 Bouwgrondexploitatie

2.1.10. Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen

Inleiding

De belangrijkste onderdelen van de algemene dekkingsmiddelen zijn de lokale heffingen en de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Deze inkomsten zijn vrij besteedbaar en derhalve niet rechtstreeks aan een programma toe te rekenen.

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene uitkering

Als gevolg van de economische crisis en de daarop volgende ombuigingen en bezuinigingen is de ontwikkeling van het gemeentefonds al lange tijd onzeker. Het zogenaamde Herfstakkoord is verwerkt in de decembercirculaire 2013, maar brengt nog geen zekerheid over de budgetten van de decentralisatie van taken. Het aangekondigde groot onderhoud van het gemeente fonds (voorheen herijking) gaat naar verwachting in 2015 plaatsvinden. Dit zal in de meicirculaire 2014 verwerkt worden. Begin 2014 worden de indicatieve herverdeeleeffecten bekend gemaakt.

Ontwikkelingen in de uitkering

In de primitieve begroting 2013 is de Algemene Uitkering (AU) geraamd op € 21.559.219. Naar aanleiding van de septembercirculaire 2012 is deze raming per saldo met bijna € 140.000 naar boven bijgesteld. Via de 25e wijziging is hier € 37.000 bijgekomen voor Sport en bewegen in de buurt.

In de meicirculaire werd de AU geraamd op € 21.506.008. Net als in de juni-circulaire 2012 toont de circulaire een grote daling van de uitkeringsfactor (-/- 28 punten; -/- € 390.000). Deze daling bestaat uit -/- 32 punten als gevolg van de incidentele en structurele verwerking van de onderuitputting van 2012 in 2013 en per saldo + 4 punten als gevolg van de verdeelreserve, ontwikkeling uitkeringsbasis en accresontwikkeling. In het accres zit een compensatie voor de onderuitputting van 2012. Indien deze compensatie er niet in had gezeten was het accres 2013 gedaald. Ook is er € 41.000 extra toegekend voor invoeringskosten decentralisatie jeugdzorg. Overige autonome ontwikkelingen resulteren in een hogere uitkering van € 119.000. In totaal levert dit een lagere raming van -/- € 230.000 op. Omdat er ook sprake was van een verrekening over 2011 van -/- € 7.000 en over 2012 van € 29.000 (-/- € 44.000 decembercirculaire en € 73.000 vrijval balanspost 2012) is in de 49e begrotingswijziging -/- € 208.000 doorgevoerd.

De septembercirculaire 2013 levert niet veel beleidsmatige mutaties op. Toch is er sprake van een daling van de uitkeringsfactor met -/- 1 punt (-/- € 14.000), een toevoeging van € 23.000 voor het armoedebeleid 2013 en een toename van € 63.000 voor de actualisatie van de WOZ-waarden. De toename voor 2013 van in totaal € 75.000 is samen met de nabetalingen over 2011 (€ 5.000) en 2012 (€ 55.000) met een bedrag van € 135.000 via de 64e begrotingswijziging in de begroting verwerkt.

De decembercirculaire is normaal geen bijstelmoment voor het accres. Maar, omdat de begrotingsafspraken samenhangen met de ontwerp-begroting 2014, heeft het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties ervoor gekozen om het positieve effect van de afspraken toch te verwerken in het accres van 2013 (€ 140.000). Daarnaast is de onderuitputting op departementale begrotingen (stand Najaarsnota) verwerkt (-/- € 42.000). Met de toekenning van een eenmalige decentralisatie-uitkering Uitvoeringskosten inburgering (€ 11.000), 1 uitkeringspunt verdeelreserve 2013 (€ 14.000) en overige autonome ontwikkelingen (€ 25.000) komt de uitkering over 2013 € 148.000 hoger uit. Naar aanleiding van actualisatie van de aantallen en de decembercirculaire 2013 moet er over 2012 -/- € 54.000 terugbetaald worden en ontvangen we € 12.000 over 2011. Per saldo een verschil met de begroting na de 64e wijziging van € 106.000. De decentralisatie-uitkering Uitvoeringskosten inburgering van € 11.000 is overgeboekt naar de balans, aangezien het werk pas in 2014 en verder wordt uitgevoerd. Dit bedrag wordt in 2014 doorbetaald aan de Dienst. De Dienst dient begin 2014 een voorstel in. Hierdoor resteert een toename van € 95.000 (€ 106.000 - € 11.000).

Samenvattend

Op basis van de laatste betaalspecificatie in december 2013 bedraagt de algemene uitkering over 2013 € 21.729.316. Dit is € 148.019 hoger dan de raming in de primitieve begroting 2013. Over 2012 is per saldo een bedrag van € 29.901 extra uitgekeerd. In hoofdzaak door autonome ontwikkelingen.

Uitkeringsjaar 2011 is eind 2013 afgesloten. Er is € 10.057 extra uitgekeerd over 2011. De decentralisatie-uitkering Uitvoeringskosten inburgering van € 11.321 is overgeboekt naar de balans, aangezien het werk pas in 2014 en verder wordt uitgevoerd.

In de jaarrekening is sprake van een positief saldo ten aanzien van de Algemene Uitkering met een bedrag van € 95.000. Omdat deze overschrijding voor het grootste deel in december actueel werd, was aanpassing van de begroting niet meer mogelijk.

Lokale heffingen

De lokale heffingen kunnen onderverdeeld worden in gebonden en ongebonden heffingen.

Ongebonden heffingen zijn heffingen waarvan vooraf het bestedingsdoel niet is vastgelegd, dit in tegenstelling tot gebonden heffingen. Een voorbeeld van een ongebonden heffing is de onroerend zaakbelasting (OZB). Tot de gebonden heffingen worden de rioolrechten en afvalstoffenheffingen gerekend.

De opbrengsten uit de OZB zijn in de begroting opgenomen onder de algemene dekkingsmiddelen.

In de paragraaf Lokale Heffingen worden de belangrijkste ontwikkelingen in de gebonden en ongebonden heffingen beschreven.

Dividend

De gemeente was per 1 januari 2013 in het bezit van 34.554 aandelen Bank Nederlandse Gemeenten, 26.619 aandelen Enexis Holding N.V. en 120 aandelen N.V. Afvalsturing Friesland. Jaarlijks ontvangt de gemeente hierover dividenduitkeringen.

Het dividend van de BNG is opgenomen onder de Algemene Dekkingsmiddelen. In 2013 is € 51.000 ontvangen (oorspronkelijk begroot € 70.000).

Het dividend van Enexis Holding N.V. is opgenomen in het programma Economische zaken. In 2013 is € 38.000 ontvangen (oorspronkelijk begroot € 28.000).

Het dividend van de N.V. Afvalsturing Friesland is opgenomen in het programma Volksgezondheid en Milieu. In 2013 is € 21.000 ontvangen (oorspronkelijk begroot € 7.000).

Saldo van de financieringsfunctie

De gemeente Franekeradeel heeft per 1 januari 2013 € 22.800.000 (excl. lening Waddenglas) aan langlopende) vaste geldleningen. De totale rentelast bedraagt voor 2013 € 878.000. De betaalde rente op kort geld bedraagt € 1.000.

Het gehanteerde rente percentage voor eigen financieringsmiddelen bedraagt 6% (2012: 6%).

Uitgaande van een saldo aan reserves en voorzieningen per 1 januari 2013 van € 33.718.000 is € 2.023.000 (2012 € 1.885.000) berekend als rentelast eigen financieringsmiddelen.

In totaal is er dus sprake van een rentelast van € 2.902.000 aan eigen en externe financieringsmiddelen (begroot € 2.914.000) een verschil van € 12.000 positief, terwijl aan de programma's een rentelast van € 3.536.000, (begroot € 3.593.000) een verschil van € 57.000 negatief, is toegerekend.

Het verschil op de kostenplaats kapitaallasten is in totaal aldus € 45.000 negatief.

Het financieringsoverschot in het verslagjaar heeft geleid tot een totaal aan rentebaten van nihil (begroot was € 0), aldus geen lagere opbrengst dan begroot. Verder leidt de hiervoor vermelde lagere rente bate (lagere doorberekende rente aan de programma's) op de kostenplaats kapitaallasten van € 57.000 tot een min of meer vergelijkbare lagere rente last van € 101.000 binnen de exploitatie. Het verschil tussen beide bedragen wordt voornamelijk veroorzaakt door de hogere vermogensbehoefte dan begroot voor grondexploitaties per aanvang dienstjaar.

Uiteindelijk als totaal een voordelig verschil ten opzichte van de begroting van € 56.000 (€ 12.000 positief, € 57.000 negatief, € nihil en € 101.000 positief).

Wat heeft het gekost?

Tabel: Baten en lasten Financ. en alg. dekkingsmiddelen
(Bedragen in duizenden Euro's)

	Begroting	Begroting t/m 78 wijz.	Rekening	Vershil t/m 78 wijz. /rekening
	2013	2013	2013	
Lasten				
Onvoorzien structureel	25	-	-	-
Onvoorzien overig	828	915-	-	915-
Saldo BCF	-	-	-	-
Overige lasten	384	556	533	23
Totaal Lasten	1.237	359-	533	892-
Baten				
Algemene uitkering	21.559	21.663	21.758	95
OZB	2.875	2.875	2.801	74-
Overige financiële middelen	70	175	379	204
Bespaarde rente	1.720	2.023	2.023	
Saldo financieringsfunctie	679	679	634	45-
Overige baten	421	741	730	11-
Totaal Baten	27.324	28.157	28.326	169
Resultaat voor bestemming	26.087	28.516	27.793	723-
Toevoeging/onttrekking aan reserves	22-	1.315-	1.440-	126-
Resultaat na bestemming	26.065	27.201	26.352	849-

Toelichting

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar de verschillenanalyse, opgenomen bij de jaarrekening.

Producten

In dit programma zijn de volgende beleidsproducten opgenomen:
(nummers refereren aan functie/productnummers uitvoeringsinformatie 2013)

- 911 Geldleningen en uitzettingen korter dan 1 jaar
- 913 Overige financiële middelen
- 914 Geldleningen en uitzettingen langer of gelijk aan 1 jaar
- 921 Algemene uitkering gemeentefonds
- 922 Algemene baten en lasten
- 930 Uitvoering Wet WOZ
- 931 Baten onroerende-zaakbelasting gebruikers.
- 932 Baten onroerende-zaakbelasting eigenaren.
- 938 Baten reclamebelasting
- 940 Lasten heffing en invordering gemeentelijke belastingen
- 960 Saldo van kostenplaatsen

2.2. Paragrafen

Inleiding

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten maken de paragrafen verplicht onderdeel uit van de programmaverantwoording. Ze bevatten de verantwoording van wat in de overeenkomstige paragrafen van de programmabegroting is opgenomen. In de paragrafen dienen de beleidslijnen te worden vastgelegd met betrekking tot een aantal beheersmatige aspecten, die echter een groot beslag op de financiële middelen (kunnen) leggen.

Het betreft de volgende (door het Rijk voorgeschreven) paragrafen:

- Lokale heffingen;
- Weerstandvermogen;
- Onderhoud kapitaalgoederen;
- Financiering;
- Bedrijfsvoering;
- Verbonden partijen;
- Grondbeleid.

2.2.1. Paragraaf Lokale heffingen

Beleid

Onder de lokale heffingen in de Gemeente Franekeradeel vallen de onroerend zaakbelastingen (OZB), rioolrechten en afvalstoffenheffing. De besteding van de rioolrechten en de afvalstoffenheffing is gebonden in tegenstelling tot de OZB.

In de nota Lokale Lasten 2010 (Raad december 2010) is het tariefbeleid van de gemeente Franekeradeel vastgesteld. Enkele uitgangspunten zijn:

- Kostprijsberekening toepassen en daarmee kostendekkende tarieven vaststellen met inachtneming van wettelijke en maatschappelijke beperkingen.
- Voor zover mogelijk aansluiting zoeken bij ‘marktprijzen’. Dit impliceert, dat kostendekking niet altijd mogelijk is.
- Jaarlijks de tarieven indexeren op basis van de consumentenprijsindex (CPI) van het CBS en/of het inflatiecijfer van het CPB binnen het kader van kostendekking.
- Regelmatig toetsen of de tariefstelling nog aan de criteria van doel, nut, offer en effect beantwoordt. Zo niet dan heroverwegen.
- Onderzoeken of een aantal gelijksoortige handelingen geclusterd kunnen worden naar één tarief.
- Vaststellen van een minimumtarief voor in rekening te brengen bedragen, waarbij de administratiekosten in ieder geval zijn opgenomen.
- Verordeningen zijn gebaseerd op de modelbepalingen zoals die door de VNG worden bekendgemaakt.

Bij nieuwe voorstellen vindt beoordeling van de huidige tariefstructuur plaats in relatie tot de hierboven aangegeven uitgangspunten.

In het beleid wordt aansluiting gezocht bij de begroting wat betreft de geraamde baten en lasten en/of ‘markt’ gerelateerde prijzen. Er wordt een berekening bijgevoegd hoe lasten en baten zich verhouden. Vanzelfsprekend zullen ook de lasten op een goede wijze moeten worden toegerekend.

De Voorjaarsnota 2012 gaf een verhoging aan met het inflatiepercentage van 1,5%¹⁹. Dit betekende voor 2013 een verhoging met 1,5% voor zowel de OZB als de rioolrechten.

Reclamebelasting

In juni 2011 heeft de raad besloten om een reclamebelasting in te voeren. Bijzonder is, dat de opbrengst niet ten eigen bate wordt aangewend, maar in een ondernemersfonds wordt gestort. Dit wordt beheerd door de Stichting Ster van de Elf Steden.

In de raadsvergadering van 12 september 2013 is de evaluatie besproken.

OZB

De tarieven 2013 zijn gebaseerd op de taxatiewaarden met als peildatum 01-01-2012.

Met ingang van 2009 wordt het tarief als % van de WOZ-waarde vastgesteld. Er gelden geen, door het Rijk bepaalde, maximum tarieven OZB. Wel geldt een macronorm voor de OZB voor 2013 van 3,00%. De kredietcrisis heeft er onder anderen toe geleid, er bij de gemeenten op aan te dringen de lokale lasten niet of slechts minimaal te laten stijgen.

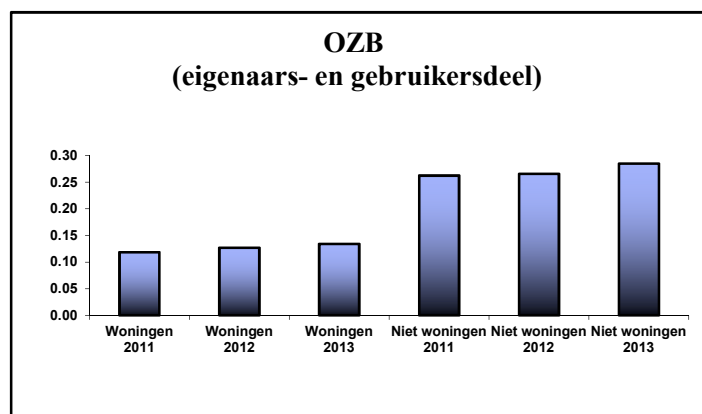
In de hierna opgenomen tabel is een tariefstijging voor de OZB verwerkt van 1,5% ten opzichte van 2012.

¹⁹ Voor de berekening van de tarieven wordt gerekend met een inflatiepercentage van voor vorig begrotingsjaar (t-2), dat wil zeggen voor het begrotingsjaar 2013 wordt gerekend met het inflatiecijfer van 2011.

Tabel: Tarieven OZB. Het tarief is een percentage van de WOZ-waarde.

Woningen	2012	2013	Niet Woningen	2012	2013
Eigenaarsdeel	0,1269	0,1341	Eigenaarsdeel ²⁰	0,1474	0,1581
Gebruikersdeel			Gebruikersdeel	0,1180	0,1265
Totaal	0,1269	0,1341		0,2654	0,2846

Grafiek: OZB-tarieven in meerjarenperspectief (eigenaars- en gebruikersdeel tezamen)

Afschaffing OZB-gebruikersbelasting voor woningen en het overgangstraject

De afschaffing van de OZB-gebruikersbelasting voor woningen is geëffectueerd per 1 januari 2006. Als gevolg van de wijze van compenseren (via de belastingcapaciteit) zal er een verschil optreden tussen de compensatie en de inkomstenderving van gemeenten. Per gemeente is dit effect anders: sommige gemeenten ondervinden een nadeel (wanneer zij hogere inkomsten hebben dan waar in het gemeentefondsstelsel normatief van uit wordt gegaan, bijvoorbeeld doordat de werkelijke belastingtarieven boven het rekentarief liggen); anderen gaan erop vooruit.

Uitgaand van het uitgangspunt dat geen enkele gemeente er reëel op achteruit mag gaan, wordt het verschil verevend door middel van een suppletierегeling in de Algemene Uitkering. De voordelen van de voordeeltgemeenten worden verevend met de nadelen van de nadeeltgemeenten. In het eerste jaar is deze verevening volledig, daarna wordt de suppletie stapsgewijs afgebouwd doordat het accres wordt ingezet om het nadeel te compenseren. Het verloop van de regeling is dus afhankelijk van het verloop van het accres. Als het accres laag uitkomt, loopt de afbouw van de regeling trager. Mocht het accres in enig jaar op nul uitkomen, dan staat de afbouw van de regeling dat jaar stil. Het accres beïnvloedt dus het tijdsverloop van de regeling. Omdat het accres geen vaststaand gegeven is, zal ook de raming van het verloop van de suppletierегeling jaarlijks worden bijgesteld.

Rioolrechten

Het tarief voor de rioolheffing is in 2013 met 1,5 % gestegen ten opzichte van 2012. Met ingang van 2008 is de heffing van het rioolrecht gewijzigd. Naast de invoering van een tarief voor één- en meer persoonshuishoudens is een heffing opgenomen met waterverbruik >250m3 als basis. Vanaf 2010 geldt een nieuwe verordening rioolheffing als gevolg van invoering van de Wet gemeentelijke watertaken en een wijziging van de Gemeentewet. Het rioolrecht is verbreed naar een heffing met een bestemmingskarakter. Vooralsnog is geen wijziging in de tariefstelling voorzien. Bij deze belasting geldt als uitgangspunt dat de lasten voor 100% worden gedekt binnen het tarief.

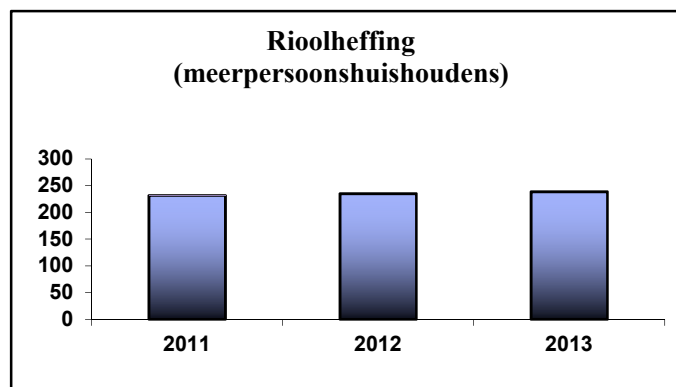
Tabel: Tarief rioolheffing 2011-2013 (Bedragen in Euro's)

	2011	2012	2013
Eenpersoonshuishoudens ²¹	208,29	211,41	214,58
Meerpersoonshuishoudens	231,43	234,90	238,42

²⁰ Het eigenaarsdeel is genormeerd op maximaal 125% van het gebruikersdeel.

²¹ De tarieven voor eenpersoonshuishoudens zijn genormeerd op 90% van de meerpersoonshuishoudens.

Grafiek: Rioolrechten in meerjarenperspectief (meerpersoonshuishoudens, <250m³ waterverbruik)

Afvalstoffenheffing

Het tarief voor de afvalstoffenheffing is in 2013 gelijk gebleven aan 2012.

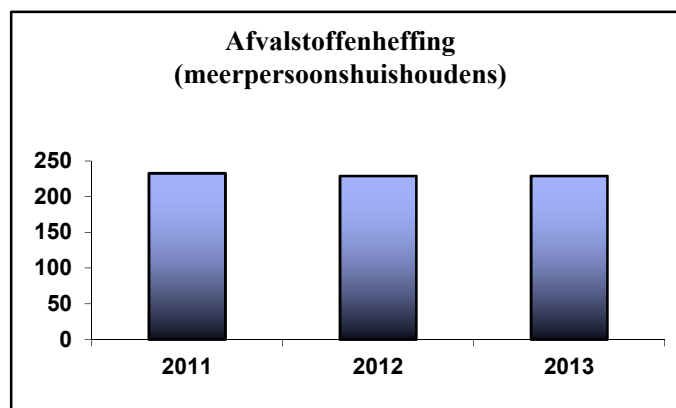
Bij de begrotingsbehandeling op 1 november 2012 is een amendement aangenomen om de voorgestelde verhoging te schrappen.

Ook bij deze belasting geldt als uitgangspunt, dat de lasten voor 100% zijn gedekt binnen het tarief.

Tabel: Tarieven afvalstoffenheffing 2011-2013 (Bedragen in Euro's)

	2011	2012	2013
Eenpersoonshuishoudens ²²	209,47	206,19	206,19
Meerpersoonshuishoudens	232,74	229,10	229,10

Grafiek: Afvalstoffenheffing in meerjarenperspectief (meerpersoonshuishoudens)

Geraamde inkomsten

Tabel: inkomsten lokale heffingen in 2013: (Bedragen in Euro's)

Opbrengsten ²³	Geraamd	Gerealiseerd
OZB (gebruikers en eigenaren)	€ 2.875.000	€ 2.801.246
Rioolheffing	€ 2.115.000	€ 2.103.445
Afvalstoffenheffing	€ 1.913.000	€ 1.942.722
Totaal	€ 6.903.000	€ 6.847.413

Een afwijking aldus van € 55.587 negatief ten opzichte van de raming (0,81%)

²² De tarieven voor eenpersoonshuishoudens zijn genormeerd op 90% van de meerpersoonshuishoudens.

²³ Exclusief kwijtscheldingen

Lokale lastendruk

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden brengt jaarlijks de Atlas van de lokale lasten uit. Uit de Atlas van de lokale lasten 2013 blijkt, dat de bruto woonlasten in de Gemeente Franekeradeel, in vergelijking tot omliggende gemeenten, niet meer de hoogste zijn. De bruto woonlast is het gemiddelde bedrag, dat een huishouden in een bepaalde gemeente betaalt aan OZB, rioolrecht en reinigingsheffing.

Ten opzichte van het gemiddelde niveau in Nederland in 2013, te weten € 697 voor meer-persoonshuishoudens, liggen de bruto woonlasten in Franekeradeel daar onder. Gerelateerd aan jaarbedragen zijn de verschillen op jaarbasis overigens beperkt.

Tabel: Bruto woonlasten in 2013 van een zestal gemeenten in Noordwest Friesland (Bedragen in Euro's)

Gemeente		Een persoonshuishoudens		Stijging/ daling	Meer persoonshuishoudens		Stijging/ daling
		2012	2013		2012	2013	
Franekeradeel	(156)	638	635	-0,5%	684	681	-0,4%
Menameradiel	(286)	600	624	+4,0%	718	746	+3,9 %
Súdwest Fryslân	(99)	585	614	+4,9%	624	662	+6,1%
Littenseradiel	(201)	662	659	-0,5%	711	704	-1,0%
Het Bildt	(220)	582	591	+1,5%	690	712	+3,2%
Harlingen	(23)	536	520	-3,0%	578	580	+0,3%

Bron Coelo Het rangnummervoor meerpersoonshuishoudens staat () Nummer 1 heeft de laagste lasten.

Tabel: Overzicht gemiddelde WOZ-waarde van woningen. (Bedragen in Euro's)

Gemeente	Gemiddelde WOZ waarde		Stijging/ Daling
	2012 <i>Peildatum 01-01-2011</i>	2013 <i>Peildatum 01-01-2012</i>	
Franekeradeel	164.000	158.000	- 3,6 %
Menaldumadeel	181.000	178.000	- 1,7%
Súdwest Fryslân	Nnb	185.000	
Littenseradeel	204.000	198.000	- 2,9%
Het Bildt	160.000	154.000	- 3,8%
Harlingen	168.000	164.000	- 2,4%

Bron Waarderingskamer

Kwijtscheldingsbeleid

Voor inwoners met de laagste inkomens bestaat de mogelijkheid van kwijtschelding van de geheven belasting. De vereisten om in aanmerking te komen voor kwijtschelding staan beschreven in de Uitvoeringsregeling gebaseerd op artikel 26 van de Invorderingswet.

In september 2012 is aan de raad een Verordening kwijtschelding aangeboden. Dit is het gevolg van iets meer beleidsvrijheid op het terrein van de strikte ministeriële kwijtscheldingsregeling.

In 2013 zijn ongeveer 510 huishoudens voor kwijtschelding in aanmerking gekomen. Daarvan hebben 130 automatische kwijtschelding en 380 huishoudens op verzoek kwijtschelding gekregen

De economische situatie lijkt zich langzaam te herstellen. De raming is onvoldoende gebleken. Het totaalbedrag voor kwijtschelding is opgelopen tot € 191.114.

	Geraamd	Gerealiseerd
Kwijtschelding 2010	€ 165.000	€ 149.753
Kwijtschelding 2011	€ 165.000	€ 150.758
Kwijtschelding 2012	€ 165.000	€ 183.547
Kwijtschelding 2013	€ 165.000	€ 191.114

2.2.2. Paragraaf Weerstandsvermogen

Inleiding

Weerstandsvermogen is de mate waarin een gemeente in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd moet worden. Dit betekent onder andere dat niet de gehele algemene reserve tot het weerstandsvermogen behoort. In het geval dat de algemene reserve wordt ingezet om een tegenvaller op te vangen, daalt de (bespaarde) rente die wordt berekend over de algemene reserve. Immers de omvang van de algemene reserve neemt af.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- Alle risico's waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd, of die niet tot afwaardering van activa hebben geleid, die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot het balanstotaal of de financiële positie;
- De weerstandcapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.

Ten aanzien van het weerstandsvermogen maken we onderscheid tussen

- incidenteel weerstandsvermogen; dit is de mate waarin risico's met een eenmalig karakter opgevangen kunnen worden door de incidentele weerstandscapaciteit. De incidentele weerstandscapaciteit bestaat in hoofdzaak uit de Algemene Reserve.
- structureel weerstandsvermogen; dit is de mate waarin risico's met een structureel karakter opgevangen kunnen worden door structurele weerstandscapaciteit. Dit betreft de structurele ruimte in de exploitatie en bestaat o.a. uit de onbenutte belastingcapaciteit, de post onvoorzien structureel en het structureel begrotingsaldo.

Het incidenteel weerstandsvermogen is de mate waarin over de algemene reserve beschikt kan worden zonder dat het beleid ingrijpend moet worden gewijzigd. Dit houdt in dat het deel van de algemene reserve dat een inkomensfunctie heeft (€ 10 miljoen), niet beschikbaar is voor de bufferfunctie. Dit principe wordt bij de bepaling van de ratio weerstandsvermogen los gelaten. Dit betekent wel dat elk éénmalig risico een structurele component heeft.

Het structurele weerstandsvermogen is beperkt van omvang en is negatief in de meerjarenraming. (De jaarschijf 2017 bedraagt -1,365 miljoen negatief). Dit betekent dat risico's met een structureel karakter niet opgevangen kunnen worden en extra bezuinigingen tot gevolg hebben

Kwantificeren van risico's

Door de raad is de wens geuit om het beleid ten aanzien van risico's verder uit te werken. In de nota Reserves en Voorzieningen 2012 heeft de raad een systematiek vastgesteld om bepaalde risico's te kwantificeren en de relatie met de weerstandscapaciteit inzichtelijk te maken. Deze systematiek heeft betrekking op de *financiële risico's die bekend zijn met een éénmalig karakter* en leidt tot een ratio voor het incidentele weerstandsvermogen.

Deze ratio wordt (cf de notitie Reserves&Voorzieningen) jaarlijks beoordeeld in de paragraaf Weerstandsvermogen van de programmabegroting.

Bij het opstellen van de jaarrekening wordt deze ratio daarom niet berekend, maar worden de belangrijkste onderdelen tekstueel toegelicht onder het kopje 2.3. Projectverantwoordingen.

A. Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit kan onderscheiden worden in een weerstandscapaciteit in de exploitatie en een weerstandscapaciteit in het vermogen.

Weerstandscapaciteit in de exploitatie (structurele weerstandscapaciteit)

De berekening van de weerstandscapaciteit in de exploitatie is opgenomen in de programmabegroting over 2014 en wordt door het vaststellen van de jaarstukken gewijzigd. Zoals nader uitgewerkt bij het onderdeel jaarrekening is het totaal van negatieve structurele effecten berekend op € 18.000.

Tevens zijn na het vaststellen van de begroting 2014 ook andere structurele gevolgen verwerkt in de begroting van 2014. In de voorjaarsnota 2014 wordt het meest recente meerjaren beeld gepresenteerd.

Weerstandscapaciteit in het vermogen (incidentele weerstandscapaciteit)

Algemene Reserve

De algemene reserve is in 2013 door de verkoop van grond en gebouwen (Brandweer kazerne) toegenomen met € 248.000. Verder is het saldo van de bespaarde rente over het saldo > 10,0 mln. ad € 71.000 toegevoegd. Tot slot is € 110.000 toegevoegd ten laste van andere reserves. In totaliteit een toename met € 0,429 miljoen.

Tegenover die groei staat een afname van € 1,628 miljoen.

Voor Zwembad Bloemketerp is € 115.000 gebruikt. € 568.000 is beschikbaar gesteld voor de Tunnel in de Alvestedewyk en € 945.000 is toegevoegd aan de reserve bijdrage maatschappelijke plus gebiedsplan. .

Het saldo van de Algemene Reserve bedraagt hierdoor op 31 december 2013 € 9,977 miljoen (2012 € 11,176 miljoen).

Voor een juiste interpretatie van het saldo dient rekening te worden gehouden met bestaande claims op de Algemene Reserve. Na aftrek van deze claims bedraagt het saldo van de Algemene Reserve € 9,167 miljoen (2012 € 11,142 miljoen).

Overige bestemmingsreserves

Overige mutaties van enige omvang die nog niet separaat zijn vermeld betreffen de dotaties aan de reserve Grondexploitatie van € 825.000, dotatie aan de reserve S&D van € 0,626 miljoen en dotatie reserve Bijdrage maatschappelijke plus van € 1,076 miljoen.

Als belangrijkste onttrekkingen zijn te vermelden € 2,532 miljoen ten laste van de reserve grondexploitatie en € 0,308 miljoen uit de reserve Dorpenvisie.

Totaal

Het saldo van alle reserves bedraagt ultimo 2013 op transactiebasis, dus verminderd met de al aangegane verplichtingen bijna € 11,5 miljoen (2012 € 15,2 miljoen).

Weerstandsvermogen in 'Stille Reserves'

In het kader van de inventarisatie van de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken, dienen de stille reserves in beeld te worden gebracht. Vanuit het verleden heeft onze gemeente niet strategische gronden in bezit.

Het beleid van de raad is erop gericht deze niet strategische gronden te verkopen. In de jaarstukken worden de waarden van deze gronden zonder boekwaarde in de toelichting van de balans opgenomen onder activa met economisch nut. De waarde van deze gronden dragen bij aan de weerstandscapaciteit van de gemeente Franekeradeel.

B. Gekwantificeerde risico's (financiële risico's die bekend zijn met een éénmalig karakter)

Voor zover niet toegelicht onder het kopje 2.3. Projectverantwoordingen.

Risico: Overige complexen

De boekwaarde van de overige complexen bedraagt ongeveer € 500.000. De kans dat er op deze complexen verlies geleden wordt is klein maar aanwezig.

Risicobeheersing

Onderhandelingen met de verkoper.

Max. financieel risico	Kans	Financiële impact
€ 500.000	Klein (25%)	€ 125.000

Risico: Beheerplannen doorgeschoven onderhoud kademuren Vliet

Bij het vaststellen van de beheerplannen 2012 is het onderhoud aan de kademuren aan het Vliet buiten de plan periode geschoven. Deze post is daarmee niet opgenomen in de financiële dekking van de beheerplannen. Uit de inspecties blijkt dat de onderhoudsstaat van de kademuren Vliet slecht is. De kans dat de kademuren eerder vervangen moeten worden is gemiddeld.

Risicobeheersing

Aan de hand van meetpunten worden de kademuren gemonitord.

Max. financieel risico	Kans	Financiële impact
€ 3.000.000	Gemiddeld (50%)	€ 1.500.000

Risico: Ontbreken beheerplan baggeren

Er is geen beheerplan baggeren vastgesteld aangezien de financiële middelen voor dekking ontbreken. Er worden wel baggerwerken uitgevoerd op ad hoc basis en gefinancierd met eenmalige middelen. Op basis van de Waterwet 2009 kunnen de waterwegen overgedragen aan vaarwegbeheerders (de Provincie of het Wetterskip). Voor overdracht moet het onderhoud op orde zijn gebracht. Dit betekent dat er gebaggerd moet worden of dat het onderhoud wordt afgekocht. Recent heeft geen taxatie plaatsgevonden. Op basis van eerdere gegevens kan uitgegaan worden van ongeveer € 2,0 miljoen. Om er rekening mee te houden dat een dekking niet tijdig gespaard kan worden, wordt de kans beoordeeld op gemiddeld.

Risicobeheersing

Door werk met werk te maken wordt het onderhoud bijgehouden en worden de kosten laag gehouden. Daarnaast worden waar mogelijk vaarwegen overgedragen naar het Wetterskip Fryslân of de Provincie.

Max. financieel risico	Kans	Financiële impact
€ 2.000.000	Gemiddeld (50%)	€ 1.000.000

Risico: Alternatieven in beheerplannen

In de beheerplannen zijn ten aanzien van het groot onderhoud alternatieven doorgevoerd die gericht zijn op kostenbesparing. In totaal is daarmee € 3,8 miljoen bezuinigd op groot onderhoud. Keerzijde van de kostenbesparing is dat de kans op achterstallig en acuut aan te pakken onderhoud behoorlijk groter wordt. O.a. is het onderhoud van de Wommelserweg te Tzum doorgeschoven buiten de planperiode (€ 1,6 miljoen) evenals de vervanging van het kunstgrasveld Hertog van Saxenlaan (€ 110.000) en het groot onderhoud van het park (€ 265.000). Beperken van het groot onderhoud aan openbare verlichting (€ 88.000).

Stel het financieel risico op € 1.000.000 en een gemiddelde kans.

Risicobeheersing

Door werk met werk te maken wordt het onderhoud bijgehouden en worden de kosten laag gehouden.

Max. financieel risico	Kans	Financiële impact
€ 1.000.000	Gemiddeld (50%)	€ 500.000

Risico: Misschatting in beheerplannen

De kosten voor vervanging en groot onderhoud in beheerplannen is gebaseerd op inspecties en reële schattingen. In totaal bedraagt de omvang van de beheerplannen in de planperiode € 25.000.000. Er is een kans op misschatting, voordelig en nadelig. Dit kan leiden tot extra kosten, stel 5%. Door de economische situatie wordt door partijen vaak scherp ingeschreven. Hierdoor is de kans op aanbestedingsvoordelen groot. Per saldo wordt uitgegaan van een neutraal effect.

Risicobeheersing

Regelmatig actualiseren van kostenramingen.

Max. financieel risico	Kans	Financiële impact
€ 1.250.000	Nihil	€ -

Risico: Incidenteel Aanvullende Uitkering WWB (Dienst SoZaWe)

Artikel 11 lid 1 WWB bepaalt: Iedere in Nederland woonachtige Nederlander die hier te lande in zodanige omstandigheden verkeert of dreigt te geraken dat hij niet over de middelen beschikt om in de noodzakelijke kosten van bestaan te voorzien, heeft recht op bijstand van overheidswege.

Deze bepaling vormt het sluitstuk van het stelsel van sociale zekerheid: bijstand is het laatste vangnet. Gemeenten krijgen van de rijksoverheid twee budgetten: een inkomensdeel en een werkdeel. Uit het inkomensdeel moeten de uitkeringen worden betaald. Uit het werkdeel moeten de re-integratie-activiteiten worden betaald. Het werkdeel valt vanaf 2009 onder het zogenoemde participatiebudget. De budgetten worden jaarlijks in september definitief vastgesteld.

Gemeenten dienen zelf tekorten op die budgetten aan te vullen. Daar staat tegenover dat overschotten op het inkomensdeel in de gemeentekas vloeien.

Overschrijding van het budget tot 10% is voor rekening van de gemeente. Voor het meerdere wordt een IAU aangevraagd. Over 2013 wordt een aanvraag van €765.000 verwacht (kwartaal rapportage Dienst SoZaWe t/m juni 2013). Om voor compensatie in aanmerking te komen moet aan een groot aantal eisen voldaan worden. De aanvragen tot en met 2012 zijn door het Rijk gehonoreerd en uitbetaald. Daarom wordt de kans op het niet ontvangen van de aanvragen klein beoordeeld.

Risicobeheersing

Initiatieven nemen en alert zijn om te voldoen aan de regels voor toekenning.

Max. financieel risico	Kans	Financiële impact
€ 765.000	Klein (25%)	€ 191.000

Risico: Deelneming in Westergo CV/BV (zeehaven Harlingen)

De deelneming van de gemeente Franekeradeel in de cv/bv is gewaardeerd op € 49.000. De CV/BV beraadt zich op de toekomst. De kans op uittreding van de gemeente is groot. Bij uittreding moet de deelneming afgeboekt worden.

Risicobeheersing

De mogelijkheden van risicobeheersing zijn beperkt.

Max. financieel risico	Kans	Financiële impact
€ 49.000	Groot (75%)	€ 36.750

Risico: Gewaarborgde leningen

Naast gewaarborgde leningen via de WSW (waarborgfonds sociale woningbouw) staat de gemeente ook rechtstreeks garant voor leningen aan diverse woningstichtingen, de stichting GGZ Friesland, Zorggroep Noorderbreedte, voetbalvereniging AVC, Franeker Tennisclub, St. Koornbeurs en St. recreatiehaven Ried. In totaal bedraagt het gewaarborgde bedrag ongeveer € 60 miljoen. Hiervan is € 25 miljoen voor 50% gewaarborgd. Voor het resterende bedrag van € 35 miljoen staat de gemeente voor 100% garant. De kans dat een beroep gedaan wordt op de garantstelling van de gemeente is zeer klein maar wel aanwezig. Omdat het om verschillende geldnemers gaat kan het maximaal risico op € 20.000.000 geschat kunnen worden.

Risicobeheersing

De mogelijkheden van risicobeheersing zijn beperkt.

Max. financieel risico	Kans	Financiële impact
€ 20.000.000	Zeer klein (5%)	€ 1.000.000

Risico: ISV III toezegging aan zorgpartners Friesland

Ten aanzien van de realisatie MFC Tzummarum heeft het college de verplichting op zich genomen financieel bij te dragen in het tekort voor een bedrag van maximaal € 300.000. De gemeente heeft hiervoor een ISV-III aanvraag ingediend bij de provincie Friesland. De verwachting is dat de aanvraag toegewezen wordt. Mocht dit niet het geval zijn dan zoekt de gemeente op een andere manier dekking voor de bijdrage.

Risicobeheersing

Juiste subsidie aanvraag.

Max. financieel risico	Kans	Financiële impact
€ 300.000	Klein (25%)	€ 75.000

Risico: Tunnel Alvestêdewyk

De tunnel Alvestêdewyk verbindt woon- en recreatiegebied Zuid en Franeker stad. Pro Rail en de gemeente Franekeradeel zijn verantwoordelijk voor de aanleg. De kosten voor de tunnel zijn geraamd op € 4,7 miljoen. Pro Rail ontvangt € 1 miljoen subsidie van het Rijk. De gemeente betaalt de resterende kosten. De dekking is gebaseerd op een provinciale bijdrage, bijdragen van derden en PPS-Franeker Zuid en een bijdrage uit de Algemene Reserve van de gemeente.

Risico's bestaan uit aanbestedings- en uitvoeringsrisico's. ProRail gaat in de kostenramingen uit van een risicodekkend scenario. Op basis hiervan kan het risico op zeer klein geschat worden.

Risicobeheersing

Door ProRail wordt in de kostenramingen uitgegaan van een risicodekkend scenario.

Max. financieel risico	Kans	Financiële impact
€ 3.700.000	Zeer klein (5%)	€ 185.000

C. Niet-gekwantificeerde risico's, ontwikkelingen en onzekerheden

De niet-gekwantificeerde risico's hebben ook een (negatief) effect op de bedrijfsvoering en/of de financiële positie. Het effect is echter niet meetbaar gemaakt in euro's. Hieronder is een groot aantal risico's en onzekerheden benoemd, zowel eenmalig, structureel, groot, klein, etc. De volgorde van presentatie geeft geen indicatie van prioriteit of rangorde.

Kapitaallasten

Conform de nota reserves & voorzieningen (2013) wordt alle bespaarde rente ten gunste van de exploitatie gebracht, met uitzondering van de bespaarde rente over het saldo boven de algemene reserve € 10.000.000.

Gevolg van dit besluit blijft dat de omvang van de reserves en/of voorzieningen direct van invloed zijn op de (rentelasten/baten in de) exploitatie en dat hierdoor de verschillen tussen begroting en rekening per jaar sterk kunnen wisselen, zowel in positieve als in negatieve zin.

Risicobeheersing

Door mutaties in de overige reserves en voorzieningen is de verwachte rente bate aangepast. In het meerjaren beeld is -voor zover bekend- rekening gehouden met een afname van de reserves en voorzieningen o.a. in verband met de uitvoering van het onderhoud aan de kapitaalgoederen

Rijksbeleid (o.a. gemeentefonds, decentralisaties)

Het rijksbeleid is van grote invloed op de gemeentelijk organisatie. Bezuinigingen, decentralisatie van taken, herijking van het gemeentefonds zijn actuele onderwerpen die tot onzekerheden in het (financieel) beleid leiden. Beleidsmatige aspecten komen vooral in Programma 7 aan de orde.

Een van de uitgangspunten bij de doorvoering van de drie decentralisaties in het sociale domein is het uitgangspunt "Financiële prikkels voor doelmatige uitvoering". In grote lijnen komt het er op neer dat binnen het gemeentefonds er ontschot deelfonds komt voor Jeugdzorg, WMO en het Participatiebudget. Door het wegnemen van schotten in de huidige financiering worden belemmeringen voor doelmatige uitvoering van de WMO 2015, de Jeugdwet en de Participatiewet weggenomen. Een ontschot budget geeft gemeente de autonomie om geld naar eigen lokaal inzicht uit te geven. Dat is mooi, maar uiteindelijk worden de gemeenten risicodragend voor de uitvoering. Die risico's zijn enorm. De kans van het optreden ervan is reëel. Vele factoren, ook deels buiten onze invloedssfeer zijn hier voor van belang. De financiële schade die op zou kunnen optreden, als een risico zich daadwerkelijk voor doet, is ook groot, gezien de aanzienlijke bedragen die ermee gemoeid zijn.

Risicobeheersing

De ontwikkelingen in het rijksbeleid worden op de voet gevolgd en waar mogelijk vertaald in maatregelen. In het meerjarenperspectief is cumulatief € 150.000 gereserveerd voor nadelige gevolgen van het rijksbeleid.

Ten aanzien van de decentralisatie van taken is het uitgangspunt dat taken uitgevoerd worden op basis van beschikbaar budget, daarmee worden de financiële risico's beperkt. Risico's in uitvoering en bedrijfsvoering worden beheerst door de samenwerking met omliggende gemeenten te zoeken.

Kosten juridische bijstand bij gegrond verklaarde bezwaren

Sinds 15 maart 2002 bestaat voor burgers de mogelijkheid om bij de indiening van bezwaarschriften tegelijk te verzoeken de kosten van juridische bijstand te vergoeden. De gemeente is verplicht deze kosten te vergoeden als een bezwaarschrift gegrond wordt verklaard en vaststaat dat het besluit waartegen de bezwaren zich richtten, onrechtmatig is genomen. Voorheen was het zo dat men een civiele procedure moest starten om kosten te verhalen. De nieuwe procedure is laagdrempeliger. In de afgelopen jaren is eenmaal tot vergoeding overgegaan.

Risicobeheersing

De gemeente heeft een beperkte capaciteit in huis als het gaat om juridische ondersteuning. Bij specifieke casussen wordt er ingehuurd

Verzekeringen

De gemeente is in de meeste gevallen voor risico's betreffende brand en storm verzekerd. Als basis daarvoor geldt de verzekerde waarde zoals die ten tijde van het afsluiten van de verzekering bekend was. De verzekerde waarden worden geïndexeerd en zijn per definitie op niveau.

Eisen door ICT- en beveiligingsontwikkelingen naast extra aanschaf en vernieuwing van inventaris, computers e.d. leiden tot verandering. Wijzigingen zal wat betreft de verzekerde waarden zo veel mogelijk moeten blijven geregistreerd.

Risicobeheersing

Preventiebeleid draagt bij tot beperking van risico's.

WA-verzekering en frauderisico

Op het terrein van de wettelijke aansprakelijkheid is in de jurisprudentie een verschuiving waarneembaar, waardoor de positie van de 'benadeelde' ten opzichte van de bestuursorganen sterker wordt. Ook is de aansprakelijkheid van werkgevers verruimd. Er is een toenemende claimbereidheid te bespeuren. De risico's van besturen worden hierdoor vergroot.

Risicobeheersing

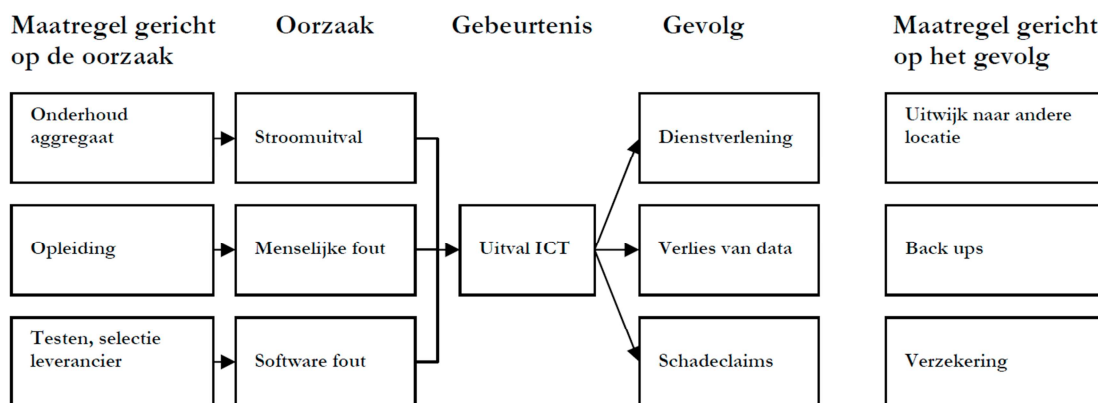
Preventiemaatregelen ter voorkoming van fraude verdienen in relatie tot integriteit de nodige aandacht

Automatisering/ICT

Automatisering en ICT zijn essentieel voor de werkprocessen in de organisatie. Dit betekent dat systemen up to date moeten zijn en blijven, dat informatie goed beveiligd moet zijn en dat uitval opgevangen moet kunnen worden.

Risicobeheersing

Voor het geval dat uitval van ICT zich voordoet, zorgen maatregelen die gericht zijn op de oorzaak ervoor, dat (de kans op) een gebeurtenis wordt voorkomen dan wel verminderd. Maatregelen gericht op de gevolgen zorgen ervoor, dat de gevolgen minder zijn als de gebeurtenis zich voordoet. Schematisch ziet dat er als volgt uit:

Voor beveiliging van informatie heeft de gemeente een informatiebeveiligingsplan opgesteld met richtlijnen en controles.

De visie op het up to date houden van automatisering en ICT is beschreven in het Informatieplan. Nieuwe ontwikkelingen worden continue gevolgd.

BTW

Voor de diverse particuliere projecten die met steun van de gemeente worden gefinancierd, of projecten waarvan de gemeente de projectleider is met particuliere steun, is het erg belangrijk dat de btw component niet vergeten wordt. Deze vorm heeft vaak te maken met mengpercentages.

Voorafgaand aan de uitvoering van het project is toestemming van de belastingdienst wenselijk.

Risicobeheersing

Periodiek en ad hoc overleg tussen afdeling Middelen en vakafdelingen. Daarnaast worden kredietaanvragen en boekingen gescreend op btw-vraagstukken.

BTW / BTW compensatiefonds

Op 12 april 2011 hebben de gemeente Franekeradeel en de Belastingdienst een convenant ondertekend waardoor de gemeente Franekeradeel onder het zogenaamde Horizontaal Toezicht valt. Op deze manier vervalt de 5-jaarlijkse controle en worden (nadelige) verrassingen achteraf voorkomen. Bij Horizontaal Toezicht gaat het om het proces dat de Belastingdienst bij alle fiscale facetten wordt betrokken. Vooraf en open overleg met de Belastingdienst is hierbij belangrijk.

Een van de onderdelen die de Gemeente aan het ontwikkelen is is het zgn. Tax Control Framework (TCF). Hierin moeten alle processen van de Gemeente die te maken hebben met fiscaliteit worden beschreven. Sinds 3 april 2013 zit de gemeente Franekeradeel in fase 5 van het Horizontaal Toezicht. Dit is het hoogst haalbare van het HT traject.

De Belastingdienst komt 2 keer per jaar bij de Gemeente Franekeradeel langs om open de lopende fiscale zaken te bespreken, en verder zal de Belastingdienst een stap terug zetten, en de ingediende aangiften als “goed genoeg” accepteren.

Risicobeheersing

Borging in processen en toepassen van interne controles

Leerlingenvervoer

Gemeenten zijn verplicht een regeling vast te stellen op basis waarvan ouders van leerlingen - onder bepaalde voorwaarden - aanspraak kunnen maken op bekostiging van de vervoerkosten van en naar school. Het leerlingenvervoer omvat leerlingen van basisscholen, speciale scholen voor basisonderwijs en scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs. Leerlingen van het regulier voortgezet onderwijs die gehandicapt zijn komen ook in aanmerking voor bekostiging van het vervoer.

Gemeenten hebben de (wettelijke) zorgplicht ‘passend vervoer’ aan te bieden. Uitgangspunt van de regeling is een vergoeding op basis van de kosten van het openbaar vervoer, zo nodig met begeleiding. Ook kan een fietsvergoeding worden verstrekt.

Risicobeheersing

Het leerlingenvervoer is een zogenaamde “open-eind-regeling”. Dit betekent dat het aantal aanvragen en de daarmee gepaard gaande kosten moeilijk in te schatten zijn. Toetsen aan de verordening.

Peuterspeelzalen

De bekostigingssystematiek is nu zodanig dat ouders een inkomensafhankelijke bijdrage betalen voor deelname peuterspeelzaalwerk. Afhankelijk van het inkomen krijgen ze nu een toeslag van de Belastingdienst. Bij kostwinnersgezinnen wordt deze toeslag (een vast bedrag per kind, betaald aan de SKF) door de gemeente betaald. Het aantal kinderen dat van deze voorziening gebruik maakt fluctueert elk jaar.

Risicobeheersing

De gemeente Franekeradeel heeft een subsidieplafond vastgesteld.

Algemene risico's verbonden aan het subsidiëren van instellingen

De gemeente Franekeradeel verstrekt jaarlijks vele subsidies, van kleine bedragen tot vele tonnen.

Risico's liggen er vooral op het gebied van de verbonden partijen. Dit zijn de gesubsidieerde instellingen die grotendeels gefinancierd worden door de gemeente en die een bestuurlijke relatie met

de gemeente hebben. Als er iets mis gaat is, is het de gemeente die problemen moet oppakken en vaak opdraait voor de financiële gevolgen. Daarnaast kan er sprake zijn van politieke gevolgen, afhankelijk van het publieke belang dat aan een instelling gehecht wordt. Risico's liggen er niet alleen bij de verbonden partijen, ook wanneer andere gesubsidieerde instellingen in problemen komen zullen ze sneller bij de gemeente aankloppen voor een extra financiële bijdrage.

Risicobeheersing

Beoordelen jaarstukken van de instelling en in gesprek gaan als er problemen zijn.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)

De Dienst voert sinds 1 januari 2007 de prestatievelen 5 (bevorderen deelname) en 6 (verlenen individuele voorzieningen) uit. Met de uitvoering ontstaan nieuwe financiële risico's. De financiering van de WMO is m.i.v. 2008 van een financieringssysteem op basis van historische kosten naar een financiering volgens een objectief verdeelmodel gegaan. In dat verdeelmodel wordt er van uit gegaan dat een substantieel deel (rond de 15%) van de kosten van de huishoudelijke verzorging worden gedekt uit eigen bijdragen van cliënten.

Risicobeheersing

Door aanpassingen in de wetgeving wordt het gebruik van voorzieningen in de WMO, en daarmee de kosten, beperkt.

Ziekteverzuim

Op 1 januari 2004 is de Wet verlenging loondoorbetalingverplichting bij ziekte (WVLBZ) in werking getreden. Deze wet vormt een eerste onderdeel van de totale herziening van het arbeidsongeschiktheidstelsel. Doel van de wet is het verder versterken van de verantwoordelijkheden van werkgever en werknemer voor de aanpak van het ziekteverzuim. Als gevolg van deze wet is de loondoorbetalingperiode verlengd van één naar twee jaar. Het totale loon over deze periode mag niet meer bedragen dan 170% van het laatstverdiende loon.

In de CAR/UWO, zijnde de CAO voor de sector gemeenten, is in verband hiermee bepaald dat een zieke medewerker gedurende de eerste zes maanden recht heeft op volledige doorbetaling van de bezoldiging. In de zevende tot en met de twaalfde maand wordt de aanspraak verminderd tot 90% en in het tweede ziektejaar tot 75%. Na deze 24 maanden moet bij voortdurende arbeidsongeschiktheid tot aan het einde van het dienstverband 70% van het loon worden doorbetaald.

In het verlengde hiervan is de wachttijd voor een uitkering op grond van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) – voorheen WAO – verlengd naar twee jaar. Dit geldt voor volledig arbeidsongeschikten. Voor gedeeltelijk arbeidsongeschikten, die op of na 1 juli 2007 ziek zijn geworden, geldt sinds 1 juli 2008 zelfs een “derde ziektejaar”

Risicobeheersing

Maatregelen gericht op preventie zoals coaching, stimuleren van een gezonde leefstijl, aanbieden van een preventief medisch onderzoek (PMO).

Wet WIA

Per 1 januari 2006 is de WAO veranderd in WIA (Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen). De nadruk komt voortaan te liggen op de geschiktheid om te werken. Tenzij een medewerker volledig arbeidsongeschikt is, is hij altijd in de eerste plaats voor een deel arbeidsgeschikt. Voor het deel dat niet gewerkt kan worden, ontvangt men een uitkering. Men heeft de keus om voor het overige deel te gaan werken. Dat wordt door de overheid ook gestimuleerd, want doe je dit niet, dan holt de aanvullende uitkering achteruit. Deze wijziging betekent het één en ander voor de organisatie. Het vraagt een nog actievere en zorgvuldiger hantering van het ziekteverzuimbeleid. Regelmatige toetsing in hoeverre het huidige beleid voldoet aan nieuwe wetgeving moet zeker plaatsvinden.

Hoewel Franekeradeel al jaren een laag ziekteverzuimcijfer heeft en er slechts incidenteel een medewerker geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt wordt verklaard, is er niet voor gekozen eigen risicodragers te worden.

Risicobeheersing

Hoewel Franekeradeel al jaren een laag ziekteverzuimcijfer heeft en er slechts incidenteel een medewerker geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt wordt verklaard, is er niet voor gekozen eigen risicodragers te worden.

Vroegpensioen en levensloop

In 2005 is een akkoord bereikt waarbinnen toekomstgerichte afspraken zijn gemaakt die de feitelijke pensioneringsdatum doen stijgen. Individuele keuzemogelijkheden nemen toe en er wordt meer verantwoordelijkheid bij de individuele werknemer gelegd. Een evenwichtige verdeling van de lusten en de lasten voor de oudere- en de jongere generatie is een belangrijk uitgangspunt voor de inhoud van de maatregelen geweest.

Onduidelijk is wat dit precies gaat betekenen voor onze organisatie. Medewerkers hebben meer keuzemogelijkheden. Voorheen was het gebruikelijk om op 61-jarige leeftijd volledig uit te treden. Nu bestaat de mogelijkheid om tussen 60 en 70 jaar uit te treden en bovendien zal dit waarschijnlijk meer in deeltijd gebeuren. Dit onvoorspelbare vraagt een grote mate van flexibiliteit van de organisatie.

Risicobeheersing

De mogelijkheden van risicobeheersing zijn beperkt.

Pensioenen en wachtgeld van wethouders

Jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume zijn verwerkt in de begroting en meerjarenraming. Ook verplichtingen ten aanzien van lopende wethouders pensioenen en wachtgeld zijn hierin opgenomen. Deze uitgaven zijn te kwalificeren als een jaarlijkse verplichting van een vergelijkbaar volume, waarvoor op basis van de voorschriften geen voorziening mag worden gevormd.

Wet Appa (Algemene Pensioenwet Politieke ambtsdragers)

Bij wet van 14 juni 2001 (Stb. 2001, 365) heeft de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (APPA) rechtstreekse werking gekregen in de gemeenten. De Wet is op 15 augustus 2001 in werking getreden met terugwerkende kracht tot 25 maart 2000. Nieuwe ontslaguitkeringen, lopende en nieuwe pensioenen worden beheerst door de bepalingen van de APPA.

Op dezelfde data is het bovendien door een wijziging van de APPA voor wethouders mogelijk geworden de waarde van door hen opgebouwde pensioenen over te dragen naar de gemeente of naar het fonds waar hun pensioen is ondergebracht na hun aftreden. De gemeente is verplicht medewerking te verlenen aan verzoeken tot waardeovername of waardeoverdracht van belanghebbenden die op 1 januari 1998 het ambt vervulden of daarna zijn gaan vervullen. Dit betekent, dat zij die op die datum wethouder waren of daarna wethouder zijn geworden (en op dit moment nog geen 65 jaar zijn) een verzoek tot waardeovername of – overdracht bij onze gemeente kunnen indienen. Een dergelijk verzoek dient binnen zes maanden na aan- of aftreden te worden ingediend.

Risicobeheersing

Voor het risico van het moeten voldoen aan een verzoek tot waardeoverdracht dient de gemeente op basis van wegingsfactoren, die los staan van de budgettaire situatie, zelf te bepalen of bij een arbeidsgerelateerde verplichting sprake is van een jaarlijks vergelijkbaar volume en te bepalen of de desbetreffende kosten een voorspelbaar gelijkmatig patroon dan wel ongelijkmatig patroon hebben en of er een voorziening moet worden getroffen. Op grond van het besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (artikel 44 derde lid) zal, gelezen het hiervoor gestelde, mogelijk een voorziening moeten worden getroffen.

Bepalend voor het instellen van een voorziening voor de overdracht van toekomstige pensioenen en wachtgelden voor wethouders is het ongelijkmatig karakter van een dergelijke verplichting. Eventuele verplichtingen en/of risico's door mogelijke (tussentijdse) wethouderswisselingen of overlijden voor de pensioengerechtigde leeftijd, zijn op grond van ervaringen voor wat betreft aantal en omvang redelijkerwijs niet in te schatten en worden om die redenen opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen, als onderdeel van de inventarisatie van mogelijke financiële risico's.

Daar een verzoek tot waardeoverdracht binnen zes maanden na aftreden moeten worden ingediend is het risico per 31 december 2013 berekend op maximaal 23,2 pensioenjaren (4 wethouders). Het financiële risico, dat de gemeente moet voldoen aan een dergelijk verzoek, wordt om die reden als klein bestempeld. In 2008 heeft een wethouder zijn elders opgebouwde pensioen naar de gemeente laten overdragen. Dit saldo is gereserveerd in een voorziening.

WW en bovenwettelijke WW

Sinds 1 januari 2001 is de Werkloosheidswet (WW) ook van toepassing op overheidspersoneel. Dit betekende een achteruitgang in vergelijking met de oude wachtgeld- en uitkeringsregeling. Ter compensatie is toen voor het overheidspersoneel een bovenwettelijke WW-regeling getroffen, die de laatste jaren geleidelijk verslechtert.

Per 1 juli 2008 is het bovenwettelijke werkloosheidsstelsel ingrijpend veranderd. Dit is een gevolg van de afspraken, die in de CAO 2007-2009 zijn opgenomen. Het nieuwe stelsel houdt in dat voor medewerkers, die vanaf 1 juli 2008 wegens reorganisatie of ongeschiktheid/onbekwaamheid worden ontslagen, langere opzegtermijnen gaan gelden dan tot 1 juli 2008 het geval was. Hier tegenover staat dat het recht op een uitkering wordt ingekort.

De wettelijke en bovenwettelijke werkloosheidsuitkeringen aan voormalig personeel worden maandelijks door de uitkeringsinstanties UWV en Loyalis bij onze gemeente in rekening gebracht. De pseudo WW-premie, die op het salaris van de medewerkers wordt ingehouden, vormt (deels) de dekking van de uitkeringskosten. Deze premie hoeft namelijk niet te worden afgedragen. De pseudo WW-premie bedraagt sinds 1 januari 2009 0%.

Risicobeheersing

In de praktijk komt het incidenteel voor dat personen, die in het verleden wegens arbeidsongeschiktheid zijn ontslagen, na verloop van tijd in aanmerking komen voor een WW-uitkering. Reden hiervan is dat bij een herkeuring een lager arbeidsongeschiktheidspercentage is vastgesteld, hetgeen vervolgens tot een lagere arbeidsongeschiktheidsuitkering leidt. Zij komen dan, afhankelijk van hun diensttijd, in aanmerking voor een (aanvullende) WW-uitkering, alvorens ze een beroep op bijstand kunnen doen. Deze WW-uitkering wordt door de uitkeringsinstantie bij de laatste werkgever, in dit geval onze gemeente, in rekening gebracht.

Dergelijke tegenvallers zijn niet in te schatten, omdat we als gemeente geen enkele band meer hebben met bedoelde oud-medewerkers.

Wet Houdbare Overheidsfinanciën

Op 23 april 2013 heeft de Tweede Kamer ingestemd met het wetsvoorstel houdbare overheidsfinanciën. De Wet Houdbare overheidsfinanciën (Hof) stelt dat de decentrale overheden een gelijkwaardige inspanning leveren bij het streven om te voldoen aan de Europese begrotingsdoelstellingen. De wet kwantificeert deze gelijkwaardige inspanning echter niet, maar stelt dat deze wordt ingevuld door na aanvang van een nieuw kabinet in een bestuurlijk overleg een EMU-saldopad voor de gezamenlijke decentrale overheden af te spreken. Op 18 januari 2013 hebben het Rijk en de decentrale overheden een financieel akkoord gesloten. Onderdeel daarvan is genoemd saldopad voor de EMU-macronorm voor de gezamenlijke decentrale overheden. In het financieel akkoord is onderscheid gemaakt tussen een genormeerd saldopad en een saldo-ambitie. Voor de ambitie is aangesloten bij de CPB-raming ten tijde van het Regeerakkoord, die laat zien waarop het saldo van de medeoverheden volgens de modellen van het CPB zou uitkomen door uitvoering van het Regeerakkoord. Bij de norm is daar bovenop een marge ingebouwd. Als de ambitie dus onverhoopt niet gerealiseerd wordt, hoeven de decentrale overheden niet direct maatregelen te nemen. In het

voorjaars-Bofv 2015 wordt gezien op basis van de dan beschikbare realisaties de geprojecteerde daling in 2016 en 2017 verantwoord en mogelijk is.

In het financieel akkoord is ook afgesproken dat deze kabinetsperiode van een sanctie wordt afgezien zolang er geen sanctie uit Europa volgt.

Risicobeheersing

Invoering van de wet HOF betekent voor de gemeente Franekeradeel dat de begroting voortaan niet alleen sluitend moet zijn conform de Gemeentewet maar ook moet voldoen aan de normen die via de wet HOF afgeleid worden uit het aangescherpte Stabiliteits- en Groeipact. Belangrijk verschil tussen beide is dat de gemeente begroting sluitend moet zijn op basis van het baten en lastenstelsel. En het begrotingstekort EMU berekend wordt op basis van kasstelsel. Dit kan vooral tot problemen leiden bij investeringen en het inzetten van reserves.

2.2.3. Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

In 2013 zijn de beheerplannen 2012-2016 voor wegen, bruggen, gebouwen, kademuren en damwanden, openbare verlichting, sportvelden en groen het uitgangspunt geweest voor het onderhoud. Voor de riolering is dit het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) geweest.

In 2012 zijn de beheerplannen geactualiseerd en aan de raad aangeboden. Het budget voor het regulier onderhoud is toereikend voor deze planperiode voor alle kapitaalgoederen. Voor groot onderhoud zijn de voorzieningen op het niveau gebracht dat het budget voor deze planperiode ook hiervoor toereikend is. Wel zijn een aantal maatregelen van groot onderhoud doorgeschoven tot buiten de planperiode.

Beheerplan Bruggen (2012–2016)

Beschikbaar regulier	€ 90.200	Uitgaven ca.	€ 91.295
Aangevraagd groot onderhoud	€ 45.000	Uitgaven ca.	€ 16.647

Uitgangspunt is beheerplan bruggen en daarbij de jaarlijkse inspectie die door de beleidsmedewerker wordt uitgevoerd. Deze inspectie is mede leidend voor het bepalen van de prioriteit.

- Er is een krediet van € 45.000 beschikbaar gesteld uit de voorziening bruggen. Hiervan is € 5.000 gebruikt voor een nader technisch onderzoek aan de betonbrug op de kruising Harlingerweg/Vijverstraat. Het bedrag van € 40.000 is bestemd voor betonreparatie aan de brug in de Camstrawei bij Firdgum en H. van Saxenlaan in Franeker. De werkzaamheden aan de brug in de Camstrawei zijn in het najaar uitgevoerd. De werkzaamheden aan de brug in de H. van Saxenlaan zou in november worden uitgevoerd. Door een te lage omgevingstemperatuur (er was nachtvorst waardoor betonreparatie niet mogelijk is) zijn deze werkzaamheden uitgesteld naar voorjaar 2014.
- Saakstra's brug: uit metingen blijkt dat de brug in 2013 stabiel gebleven is. Er is ook weinig tot geen verkeer geweest i.v.m. reconstructie Leeuwarderweg en het verbod voor vrachtverkeer op de Stationsbrug.

Het regulier inspectiewerk en onderhoud aan de bruggen heeft plaatsgevonden.

In het fietspad Tzummerweg (nabij het gemeentedept) is een fietsbrug vervallen (zie beheerplan Wegen; verbreding Tzummerweg).

Beheerplan Kademuren/Damwanden en beschoeiingen (2012–2016)

Beschikbaar regulier	€ 26.800	Uitgaven	€ 30.790
Aangevraagd groot onderhoud			

Uitgangspunt is beheerplan kademuren, damwanden en beschoeiingen. Het regulier inspectiewerk en onderhoud hebben plaatsgevonden.

De volgende locaties vragen speciale aandacht: kademuur Oud Kaatsveld, Molepôle, Prins Hendrikkade en kademuren Vliet.

In voorjaar 2013 is opsluiting van trottoir kademuur Oud Kaatsveld provisorisch hersteld.

Aan de kademuren Prins Hendrikkade en Vliet vielen incidenteel gaten die door de buitendienst zijn hersteld.

Monitoring kademuren Vliet:

In 2011 heeft de 0-meting plaatsgevonden van de kademuren aan het Vliet. In 2012 heeft de 1^e meting na de 0-meting plaatsgevonden. In 2013 heeft de 2^e meting plaatsgevonden. Conclusie is dat er in 2 jaar tijd geen grote verschillen zijn opgetreden in de verplaatsing van de kademuren.

In de woonschepenhaven Bloemketerp zijn gordingdelen van de damwand vervangen.
Aan de Salverderweg naast Saakstra's brug is een gordingdeel van de damwand vervangen.
De damwanden van de trailerhelling aan de Prins Bernardlaan zijn vervangen.

Beheerplan Gebouwen (2012–2016)

Beschikbaar regulier	€ 232.030	Uitgaven ca.	€ 176.015
Aangevraagd groot onderhoud	€ 174.155	Uitgaven ca.	€ 18.143

Uitgangspunt is het Beheerplan Gebouwen 2012-2016. Inspecties zijn daarbij bepalend voor het daadwerkelijke jaar van uitvoering.

Het dak van het Korendragershuisje is gerenoveerd waarbij tegelijk een asbestsanering is uitgevoerd. De gemetselde schoorsteen is opnieuw opgetrokken. Ook is het buitenschilderwerk aangepakt en is het interieur opgefrist.

Bij de sanitaire unit aan de Turfkade 15 is buitenschilderwerk uitgevoerd waarbij bleek dat de houten topgevel grotendeels was aangetast door houtrot. Hiervan is een groot deel vervangen.

In de zomerperiode is de complete koeling van de serverruimte van het Gemeentehuis vervangen.

Het buitenschilderwerk aan het Martenahuis is na de zomervakantie in opdracht gegeven en gestart.

De luiken zijn in december afgehaald en worden in de winterperiode binnen geschilderd.

Bij het monumentale Stadhuis zijn gevels en dak gereinigd en is voegwerk vervangen aan de zuidgevel en twee grote schoorstenen. Voor het binnenschilderwerk van de keuken/bodekamer is in december opdracht gegeven (dit wordt in januari 2014 uitgevoerd). De aanpak van de stuc-laag in de burgemeesterskamer is voorbereid en er is opdracht gegeven voor uitvoering. Ook de problemen met de stookruimte zijn onderzocht en worden aangepakt in samenwerking met een gespecialiseerd bedrijf. De aanpak van de Arbo-zaken in theater De Koornbeurs is afgerond maar moet in samenwerking met Koornbeurs nog financieel worden afgehandeld. Het vervangen van de dakbedekking en de luchtbehandeling stond gepland voor 2013 maar is in verband met onderzoek en werkvoorbereiding in overleg met Koornbeurs doorgeschoven naar 2014. Het onderzoek naar comfortverbetering (klimatologisch) en de voorbereiding van dit groot onderhoud wordt uitgevoerd door specialisten bij adviesbureau Grontmij. Bij dit groot onderhoud zijn we afhankelijk van de bedrijfsvoering van het theater (uitvoering in zomerperiode)

Sport- en evenementencomplex De Trije heeft in 2013 veel aandacht gevraagd van de organisatie. Gaandeweg 2012 kwamen er veel garantie- en gebruiksproblemen aan het licht. Hiervoor werd in samenwerking met cluster Vastgoed een bouwkundig specialist ingehuurd met veel ervaring in schade- en garantiezaken. Het in januari 2013 gestarte onderzoek heeft geresulteerd in een 0-lijst met op te lossen problemen betreffende het nieuwbouwdeel uit 2010. Op een paar punten na zijn deze zaken in goede samenwerking met de opdrachtnemer opgelost. Verder speelde er bij De Trije de voorbereiding van de aanpak van het buitenterrein, wat nu concreet vorm begint te krijgen. Ook is er een WiFi-netwerk gerealiseerd dat in januari 2014 operationeel wordt.

Op 28 oktober 2013 trok een stevige storm over het land die ook in onze gemeente de nodige schade veroorzaakte. Hierdoor werd bij cluster Vastgoed ook de nodige capaciteit gevraagd om schade aan de gemeentelijke objecten te herstellen.

Beheerplan Wegen (2012–2016)

Asfaltwegen:

Beschikbaar regulier	€ 632.900	Uitgaven	€ 611.413
Aangevraagd groot onderhoud			

Aan de Waltaleane/Juckemaleane in Sexbierum is mede op verzoek van fa. Hartman bermbeton aangebracht. Fa. Hartman heeft de helft gefinancierd wat een inkomst heeft opgeleverd van €19.629 die hierin niet is verwerkt.

Van het fietspad aan Waaigatspaad bij Sexbierum zijn de betonplaten vervangen.

Naast groot onderhoud van asfaltwegen waarbij deklagen op verschillende plaatsen zijn aangebracht zijn er meerdere werkzaamheden uitgevoerd zoals het aanbrengen oppervlakbehandeling op diverse plaatsen, plaatselijke reparaties d.m.v. bakfrezen op diverse wegen, scheuren vullen, sporen en verzakkingen in berm en herstellen en onderzoek en advisering van constructies van enkele wegen. De kosten voor het maken van bestek additioneel toezicht, kwaliteitscontrole, scheuren vullen in wegen, onderhoud semiverhardingen van wegen, onderhoud betonverhardingen, vervangen en reparatie veeroosterbakken, bermonderhoud, bedroegen ca. € 124.608 en is uit bovengenoemd budget gefinancierd.

In 2013 is de voorbereiding van de verbreding Tzummerweg afgerond en is een start gemaakt met de werkzaamheden.

Elementenverharding:

Beschikbaar regulier	€ 307.100	Uitgaven	€ 335.215
Aangevraagd groot onderhoud			

Onderverdeeld in:

Beschikbaar voor elementenverharding € (184.600 + 58300) =	€ 242.900	
Beschikbaar voor inhuur Empatec	<u>€ 64.200</u>	
Subtotaal		€ 307.100

Uitgegeven voor elementenverharding

Empatec	€ 64.293	
Aannemer diverse klussen/wensen afdeling ruimte	€ 14.499	
Aannemer (groot onderhoud)	<u>€ 256.423</u>	
Subtotaal		€ 335.215

Werk met werk en overige verzoeken:

Werk met werk maken projecten afdeling RON		
Werkzaamheden trottoir Dorpsstraat Ried	€ 725	
Wens wijkschouw opritten Harlingerweg/Folkert de Jongstraat	€ 761	
Wens wijkschouw opritten Juckemastraat	€ 2.282	
Prorail werk met werk onderhoud overgang Slachte	€ 1.078	
Werk met werk wegversmalling Franekerweg Tzum	€ 2.424	
Aanleg trottoir Frisia verzoek afdeling Ruimte	€ 2.675	
Tuinen aanleg haag combi met groen	€ 2.238	
Diverse overige werkzaamheden (klic meldingen etc.)	<u>€ 2.316</u>	
Subtotaal		€ 14.499

Hierbij is in grote lijnen het volgende uitgevoerd:

Door de eigen dienst: verhelpen van klein leed, verzakkingen in trottoir, rijbaan enz.; door Empatec zijn diverse trottoirs in Franeker hertegeld.

Diverse aannemers hebben diverse wegen plaatselijk of geheel herstraat, het groot onderhoud is onderhands aanbesteed. Uitvoering hiervan op verschillende plaatsen in de stad en dorpen. Door vroeg aan te besteden heeft de aannemer met scherpe tarieven ingeschreven. Bovendien is eenmalig het zgn. college-potje wensen dorpen (6.210.010-34.399) éénmalig gebruikt voor aanpassingen bij de scholen P.J. Troelstrastraat en de Tuinen in Franeker.

Van het onderhoudsbudget zijn ook enkele wensen uit de dorp- en wijkschouw gerealiseerd.

Voorbeelden hiervan zijn:

- Invalide opritten Juckemastraat, inrit Harlingerweg en inrit Folkert de Jongstraat;
- Verkeersremmende voorzieningen bij herstraatwerkzaamheden W. Ennemastraat Franeker

In september 2013 zijn de wegininspecties voor zowel binnen als buiten de bebouwde kom uitgevoerd door derden. Voor 2013 werd een RAW bestek gemaakt voor de elementenverharding. Volgens beheerplan (2012-2016) is er gemiddeld € 320.181 jaarlijks benodigd voor uitvoering van alle werken

die voortkomen uit de inspectie. Dit budget was niet voorhanden en dus zijn in 2013 niet alle wegvakken uitgevoerd. Enkele werken “wachten op elkaar”. Bijvoorbeeld het Vliet in Franeker moet herstraat worden maar met een defecte kademuur/damwand bagger, zou het momenteel kapitaalvernietiging zijn om dit uit te gaan uitvoeren.

Reconstructie werkzaamheden Achlum en Sexbierum lopen over van 2012 naar 2013. Hiervan is een bepaald budget overgeboekt van 2012 naar 2013.

Reconstructie co-financiering wegen binnen bebouwde kom:

Reconstructie Monnikenweg/Dorpsstraat Achlum	€ 42.460
Hottingastrjitte Sexbierum	

Riolering

Beschikbaar regulier	€ 1.047.405	Uitgaven	€ 312.103
Aangevraagd groot onderhoud			

In 2013 is het nieuwe Verbreed GRP opgesteld en is het concept door het college vastgesteld. De definitieve vaststelling door de raad, volgt na reactie door Wetterskip en Provincie Fryslân begin 2014.

De rioolvervanging in de Leeuwarderweg (zuidzijde) en de Albartus Teltingastraat en Lycklamastraat is uitgevoerd. Gecombineerd met de herinrichting van de Leeuwarderweg is werk met werk gemaakt. Daarnaast zijn maatregelen prioriteit 2-3 (reparaties buitenaf en vervangen inlaten) uitgevoerd. Deze maatregelen bepaald op basis van rioolinspecties.

In combinatie met herstraat werkzaamheden of herinrichting zijn in diverse straten in Tzum, de Wytze Ennemastraat in Franeker diverse kapotte huis-/kolkaansluitingen vervangen.

Dit was in Achlum vooruitlopend op het herstraten van de Monnikeweg / Dorpsstraat reeds uitgevoerd na het afkoppelen in 2012.

In combinatie met sloop en nieuwbouw aan de Mr. De Bruinlaan in Tzum is een rioolstreng vervallen en opgeruimd.

De kleedaccommodatie Bloemketerp bleek nog niet op de riolering aangesloten. Deze is in 2013 aangesloten. In Peins zijn structureel problemen met een aansluiting aan de rand van het dorp. Op basis van nader onderzoek moet worden heroverwogen of dit perceel op een andere wijze moet worden aangesloten om de problemen op te lossen.

In verband met wateroverlast onder OBS de Kabas aan de Tuinen is in combinatie met herstraatwerkzaamheden het oude gedeelte van de school en deel van de weg afgekoppeld. Het regenwater stroomt nu direct in de vaart in plaats van het riool.

In 2013 is opnieuw een benchmark riolering uitgevoerd in Nederland. In het kader van het Fries Bestuursakkoord worden de resultaten in regioverband besproken.

De optimalisatiestudie OAS NW Fryslân heeft geleid tot de conclusie om de rwzi St. Annaparochie op te heffen en het afvalwater op de rwzi Harlingen te behandelen. In dit geval betekent dit een doelmatigheidswinst van circa 5% ten opzichte van de exploitatiekosten. In aansluiting op de optimalisatiestudie zijn onderzoeken uitgevoerd en gaande naar alternatieve zuiveringstechnieken bij renovatie van rwzi St. Annaparochie. Het besluit tot opheffen van rwzi St. Annaparochie is nog niet genomen.

Beheerplan Groen (2012-2016)

Beschikbaar regulier *	€ 522.076	Uitgaven	€ 516.966
Aangevraagd groot onderhoud	€ 7.600		€ 7.500

*Exclusief apparaatskosten

Er wordt jaarlijks onderhoud gepleegd aan 146 hectare aan openbaar groen. Hiervan ligt in het buitengebied 91 hectare aan te maaien bermen + taluds. Het berm- en slootonderhoud heeft men probleemloos kunnen uitvoeren. Franekeradeel had 10.750 stuks bomen in onderhoud. Na de storm

van 28 oktober is dat aantal behoorlijk veranderd. Er zijn grofweg 250 stuks solitaire bomen gesneuveld. Een nieuwe telling zal moeten uitwijzen hoeveel bomen Franekeradeel m.b.t. de zorgplicht in onderhoud heeft. Aan circa 500 stuks bomen zal opnieuw onderhoud moeten worden gepleegd. Ook het beheer en onderhoud van hekwerken, zitbanken en kleine bouwkundige objecten in wandelplaatsen en plantsoenen hoort bij het groenbeheer. Er zijn in 2013 een 20- tal zitbanken vernieuwd.

Het onderhoudsniveau van het openbaar groen is “sober en doelmatig”. Ook in 2013 waren de weersomstandigheden bepalend voor het regulier onderhoud in de dorpen en de wijken. Vanwege de aanhoudende vorst kwam het onderhoud pas vanaf de 2^e helft van april op gang. Over de daarop aansluitende periode tot en met augustus kon een eenduidig onderhoudsbeeld bereikt worden door de aanhoudende droogte. De droogte was weer nadelig voor het jonge aangeplante groen. In het najaar moest er een namelijk groter percentage worden ingeboet.

Vanaf april zijn er verschillende groenwerken voortvarend opgepakt. Er is bijvoorbeeld intensief met dorpsbelang Hitzum opgetrokken. Met de herinrichting van de Kerkbuurt hebben leilindes in plaats van in de berm een plek gekregen in de aangrenzende particuliere tuinen. Onder leiding van dorpsbelang heeft de gehele buurt met een feestelijke boomplantdag het project afgesloten. Ook het groot onderhoud aan bomen langs de Franekerweg te Tzum is uitgevoerd. Dit in combinatie met de aanleg van de 30-km-zone.

Begraafplaats

Er zijn in 2013 50 overledenen begraven. Het nieuwe grafveld is nog eens opnieuw geëgaliseerd en ingezaaid. Verder zullen de nieuwe grafvelden nog met groen moeten worden aangekleed. Er is voor de komende 10 jaar voldoende capaciteit voor het begraven. Daarna zullen graven hergebruikt moeten worden. Omdat er al een verzamelgraf op de begraafplaats is ingericht, kan er op verzoek oude, aan de gemeente vervallen graven opnieuw worden uitgegeven. De nieuwe urnenmuur is per 1-1-2013 in gebruik genomen. Er is tot nu toe van 1 plaats gebruik gemaakt. Daarnaast hebben 8 urnen een andere plaats gekregen op de daarvoor beschikbare plaatsen. Totaal hebben er 59 bijzettingen plaatsgevonden. Per 1 januari 2013 zijn de tarieven verhoogd. De tariefsverhoging heeft bij enkele gevallen ertoe geleid dat er potentiële gebruikers uitgeweken zijn naar de bijzondere begraafplaatsen in de buurt.

Beheerplan Sportvelden (2012–2016)

Beschikbaar regulier	€	50.700	Uitgaven	€	62.866
Aangevraagd groot onderhoud					

De gemeente heeft 3 stuks kunstgrasvelden, 16 stuks grassportvelden, 1 natuurgrastrainingsveld en 1 sport-speelveld in beheer en onderhoud. Door de bezuinigingen hebben de sportverenigingen in 2013 zelf ook een bijdrage moeten leveren aan het onderhoud van de sportaccommodatie. Het afstemmen van dit onderhoud “buiten de lijnen” is zonder noemenswaardige problemen verlopen. Op sportcomplex Bloemketerp is de atletiekbaan in zijn geheel gerenoveerd. Met de atletiekvereniging en de aangrenzende ijsclub zijn nieuwe afspraken gemaakt t.a.v. het beheer en onderhoud van het sportterrein. Verder is de drainage van het voetbalveld van vv Tzummarum aangepast. Ook het kaatsveld in Hitzum heeft enkele nieuwe drainagestrengen erbij gekregen, in beide situaties vooruitlopend op het groot onderhoud.

Beheerplan Openbare verlichting 2012-2016

Beschikbaar regulier	€	188.800	Uitgaven	€	174.768
Aangevraagd groot onderhoud					

Het reguliere onderhoud zoals storingen oplossen, lampen vervangen (remplace 1x per 4 jaar), en reiniging van lichtmasten heeft grotendeels plaatsgevonden. Storingen oplossen loopt achter. Lampen vervangen (remplace) loopt ook achter en zal ook in januari 2014 worden afgerond.

Van een deel van de lichtmasten (leeftijd 35-40 jaar) heeft een stabiliteitsmeting plaatsgevonden. De muur-ankers van de kabels van de spanverlichting in de binnenstad zijn getest.

Eind 2013 is er gestart met de keuze van de nieuwe verlichting. Dit als voorbereiding op het bestek grootschalig vervangingsproject van lichtmasten. Er is gestart met een proef voor het doven van verlichting op voetpaden aan de rand van het Schalsumerplan. Deze proef is voorbereid in overleg met politie, wijkvereniging Arkens en de gemeente. Dit om uitvoering te geven aan het vastgestelde beleid 'licht waar het moet, donker waar het kan'.

Water

In Friesland is op 19 februari 2010 het Fries Bestuurakkoord Waterketen ondertekend door de provincie, Wetterskip Fryslân, Vitens en alle gemeenten. Doelstelling is om kosten te besparen in de afvalwaterketen.

In 2013 is een 0-meting gemaakt om de werkelijke besparing in 2020 te kunnen objectiveren.

Daarnaast is een zogenaamde Arkbak gemaakt; tools en praktijkvoorbeelden als kennisuitwisseling voor de partijen om bezuinigen te realiseren.

Er is beleid opgesteld door het college voor de zorgplichten hemelwater en grondwater door middel van het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (zie paragraaf riolering).

Het Wetterskip Fryslân is met twee gemeenten een pilot voor Overdracht Stedelijk Waterbeheer opgestart. Dit heeft dit jaar nog niet geleid tot een blauwdruk.

Door de provincie Fryslân is de overdracht vaarwegbeheer opgestart. De definitieve uitwerking volgt in 2014.

Er is, in samenwerking met de gemeente Súdwest Fryslân en provincie, gestart met een onderzoek naar de mogelijkheden voor het opwaarderen van de gehele Arumerfeart als vaarroute. Dit als verlenging van de Noordelijke Elfstedenroute.

Voor de stad Franeker zijn onderdelen uit het Masterplan Watersportkern Franeker opgenomen in het Programma Kanaalzone. In samenwerking met de provincie is hiervoor een subsidie van het Waddenfonds verkregen.

Walkasten:

Door vandalisme is 1 kast op de Zuiderkade vervangen door een nieuw exemplaar. Er is aangifte gedaan bij de politie. Dader is onbekend. De kosten zijn € 2.624.

2.2.4. Paragraaf Financiering

Inleiding

Op grond van de wet Financiering decentrale overheden (Fido) is door de gemeenteraad het Treasurystatuut voor onze gemeente vastgesteld in de raadsvergadering van 7 mei 2009.

Algemene ontwikkelingen

De kredietcrisis laat binnen de wereldeconomie diepe sporen na. De financiële sector en vooral de banken zijn nog lang niet uit de problemen. Ontwikkelingen en afspraken rond de financiering van de staatsschuld van de meest zuidelijke landen leiden tot de veronderstelling, dat hun positie in rustiger vaarwater terecht is gekomen. Herstel van de financiële markten is de basis voor vertrouwen, dat langzaam lijkt terug te keren.

Afgaande op de huidige inzichten is de krimp van de wereldeconomie in 2011 omgebogen naar een beperkte groei. De eerste tekenen van herstel zijn eind 2013 te zien met zeer matige groeicijfers.

De stijging van werkloosheid vlakt af. Eerder is gesignaleerd, dat de arbeidsmarkt krapper wordt als gevolg van de toenemende vergrijzing. In de tijd gezien is die grens opgeschoven.

De pensioengerechtigde leeftijd is gewijzigd. Vanaf 2019 is de AOW-leeftijd 66 jaar en loopt op naar 67 jaar in 2023. De pensioendiscussie is nog niet geëindigd waar het de bijdrage van 'jong' voor 'oud' betreft.

Als open economie is Nederland relatief hard getroffen. Het credo is nog steeds fors bezuinigen mede als gevolg van maatregelen om de eurozone overeind te houden. Politiek gezien is er een wankel evenwicht, dat het treffen van noodzakelijk maatregelen belemmert.

De export vertoont een opgaande lijn. De consumentenbestedingen zijn op een (te) laag niveau aangeland en tonen weinig verandering. Op de huizenmarkt is er een voorzichtig herstel te bespeuren. De minder goed presterende Amerikaanse economie zal mede de economische ontwikkeling in Europa blijven bepalen. De forse groei van de Aziatische markt -met name China- is grotendeels afgeremd en beweegt zich op gemiddeld niveau ($\pm 7\%$). Daarbij speelt ook de koers van de yuan een grote rol en het groeiende inflatiegevaar.

Onzekerheid door onrust en escalatie van geweld in de Arabische wereld vooral in Syrië lijken nog niet tot een einde te komen. Daardoor zijn er o.a. risico's voor de olievoorziening welke nadrukkelijk van invloed zijn op de olieprijs.

De conjunctuur in het eurogebied zal verder opkrabbelen. De gevolgen voor de inflatie zijn tot nu toe beheersbaar gebleken. De doelstelling van de Europese Centrale Bank (ECB), dat de prijzen op jaarbasis in de eurozone niet meer dan gemiddeld 2% stijgen blijft gehandhaafd. De koers van de euro biedt nog altijd in relatie tot de inflatoire ontwikkeling enig perspectief op beperkte prijsstijgingen. De koersontwikkeling van de euro heeft overigens weinig directe invloed op de gemeentelijke financiën.

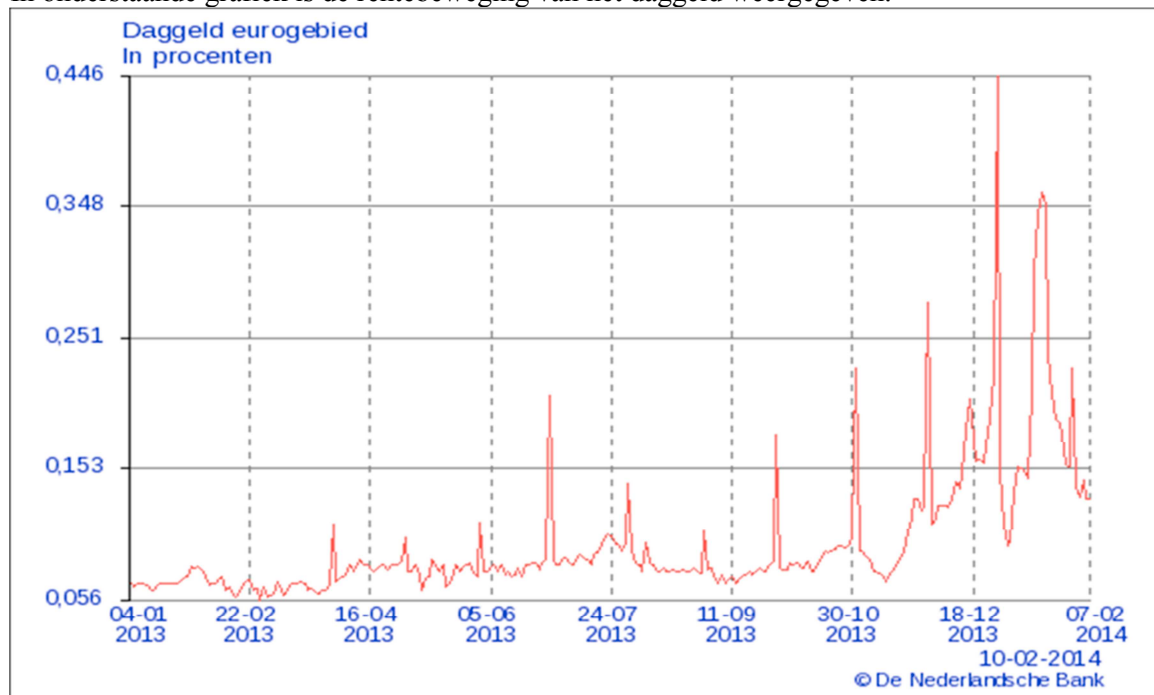
Renteontwikkeling

Aanpassing van de officiële geldmarktrente blijft mogelijk. De verwachting, dat de ondergrens bij 0,50% is bereikt wordt gelogenstraft nu de ECB per 7 november 2013 de rente met een $\frac{1}{4}\%$ heeft verlaagd naar 0,25%.

De geldmarktrente (daggeld eurogebied) heeft ten opzichte van juli 2012 weer de opgaande lijn te pakken en beweegt zich op dit moment rond de 0,15%.

De ECB zal een ruim monetair beleid blijven voeren. De lange rentetarieven zullen onder invloed van het gematigde economisch herstel naar verwachting gaan oplopen.

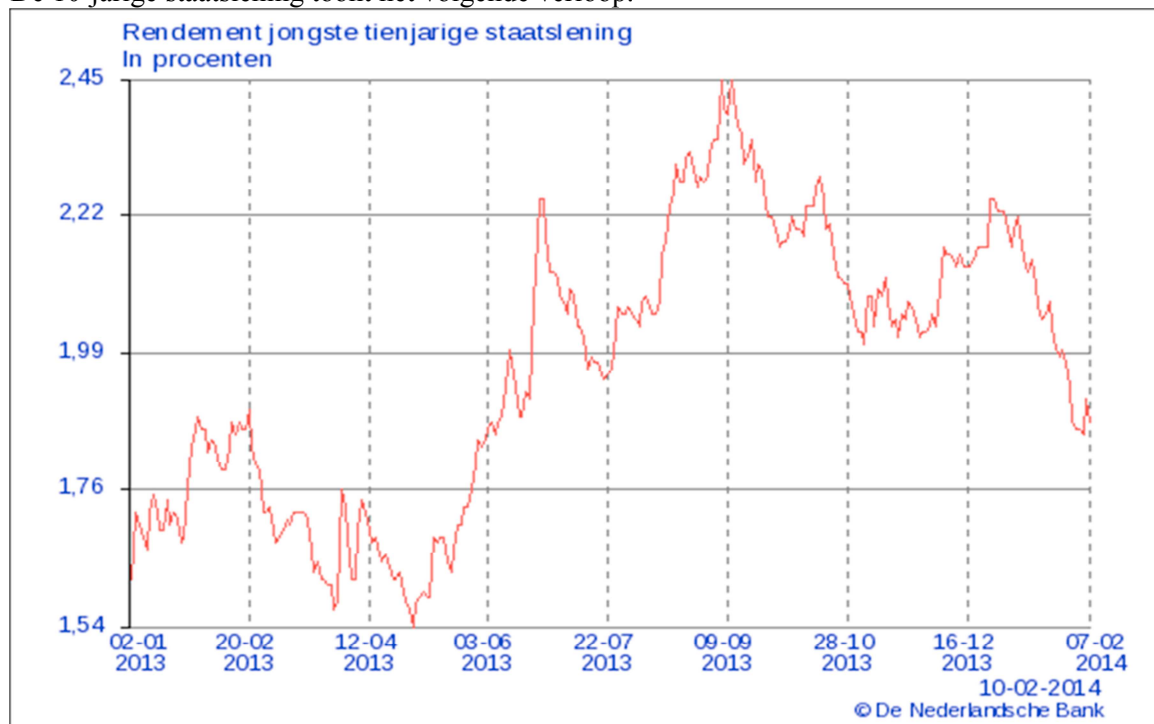
In onderstaande grafiek is de rentebeweging van het daggeld weergegeven.

Op de kapitaalmarkt is de rente min of meer gestabiliseerd. In januari 2013 bedroeg het percentage 2,23 % voor een 10-jar. annuïteit. Voor ultimo 2013 is het rendement van de 10-jarige staatslening uitgekomen op 2,1 %.

De lange rente zal onder invloed van de internationaal zich langzaam herstellende conjunctuur de weg omhoog zoeken. Voornaamste risico's liggen in de fors oplopende overheidstekorten, de europroblematiek en de vrijheidsdrang in de Arabische wereld. Het percentage voor een 10 jarige annuïteit bij de BNG is momenteel 1,98%.

De 10-jarige staatslening toont het volgende verloop.

Uitgangspunt begroting

In de begroting 2013 is voor wat betreft het financieringstekort uitgegaan van een percentage van 6. Dit ligt boven het percentage van zowel de geld- als de kapitaalmarkt.

Het totale geraamde financieringstekort wordt geheel of gedeeltelijk via de geldmarkt afgedekt. Het gemiddelde percentage van 6 achten wij onder de onzekere omstandigheden verantwoord. Mocht de ontwikkeling in 2014 daartoe aanleiding geven dan kan een aanpassing alsnog worden overwogen.

Treasurybeheer

Algemeen

De financiële administratie is meer ingericht op budgetbeheer dan op het volgen van kasstromen. Dit heeft tot gevolg, dat investeringen budgettair snel worden verwerkt, maar dat er beperkt zicht is op het betalingsmoment.

Renterisicobeheer

In de wet Fido is een norm gegeven voor de omvang van het renterisico. Onder renterisico wordt verstaan de gevoeligheid van de financiële positie van de organisatie voor renteschommelingen. De beheersing bestaat eruit, dat de herfinanciering gelijkmatig gespreid moet worden.

Renterisiconorm

Herziening van de wet Fido per 1 januari 2009 leidt tot verruiming van de norm. Niet langer wordt een percentage van de vaste schuld gehanteerd, maar geldt de omvang van de begroting als basis.

Het percentage van 20% is niet gewijzigd. De gemeentelijke aflossingsverplichtingen bevinden zich ruim binnen deze norm.

(Bedragen in duizenden Euro's)

1	Begroting 2013 t/m 78 ^e wijziging	72.538
2	Renterisiconorm	14.507

Beschrijving renterisiconorm

De renterisiconorm stelt in de kern dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en renteherzieningen niet meer dan 20% van de begroting mogen bedragen. Het maximum percentage van 20% moet voor de komende vier jaar worden berekend op basis van de begroting voor het komende jaar. De horizon van het begrotingsjaar plus de drie daarop volgende jaren komt overeen met de periode van de meerjarenbegroting.

De norm is bedoeld om het budgettaire risico van rentestijgingen te maximeren. Het gaat erom dat openbare lichamen bewust omgaan met de risico's van langlopende financiering, vooral het renterisico bij herfinanciering. Hoe meer de looptijd van schuld gespreid wordt, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij herfinanciering. De nieuwe norm houdt nadrukkelijker dan de vorige norm rekening met het budgettaire risico. Als de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen worden begrensd tot 20% van de begroting, leidt een rentestijging van 1 procentpunt tot 0,2 procentpunt hogere rentelasten op de begroting. Als de rente met 5 procentpunt stijgt, stijgen de rentelasten op de begroting met 1 procentpunt.

In het licht van dit begrotingsrisico lijkt de norm van 20% een redelijk percentage. Na verloop van tijd zal bezien moeten worden of dit percentage inderdaad aan de verwachtingen voldoet.

Kasgeldlimiet

Bij een begrotingsomvang van ± 70 mln bedraagt de toegestane kasgeldlimiet 8,5% van dit bedrag ofwel 5,95 mln. Het aantrekken van langlopende leningen zal bij de verwachte renteontwikkeling niet eerder gebeuren dan op het moment, dat de kasgeldlimiet nagenoeg wordt bereikt. De ontwikkeling van de liquiditeitspositie in 2013 gaf geen aanleiding tot het aantrekken van een geldlening.

Intern liquiditeitsbeheer

Aan de interne liquiditeitsplanning wordt de nodige aandacht besteed. Dit geldt in het bijzonder voor de liquiditeitsplanning van investeringen. Mede in het kader van de planning- en controlfunctie zal elke afdeling betrokken worden bij de verdere invoering van de liquiditeitsplanning.

Bij de huidige renteontwikkeling in relatie tot het in de begroting opgenomen rentepercentage achten wij het risico van misschattingen minimaal.

Gemeentefinanciering

Bij de financiering van de gemeentelijke activiteiten en investeringen wordt uitgegaan van integrale financiering. Dat wil zeggen, dat steeds gekeken wordt naar de totale financieringsbehoefte van de gemeente. Bij de huidige verwachtingen over de renteontwikkeling wordt eerst maximaal met kort geld gefinancierd. Pas wanneer de kasgeldlimiet wordt genaderd wordt overgegaan tot het aantrekken van middelen op lange termijn. De termijn wordt daarbij bepaald door de aard van de te financieren investeringen, de resterende looptijd van de bestaande leningen en de te betalen rentepercentages bij de verschillende looptijden van de leningen.

Wet HOF

De in werkingtreding van de wet Houdbare Overheidsfinanciën zal gaandeweg leiden tot een EMU-macronorm voor de decentrale overheid als geheel. Ook de eerste Kamer heeft ingestemd met het wetsvoorstel. De minister heeft de Eerste Kamer toegezegd om een wetsvoorstel in te dienen dat het nationale sanctiemechanisme uit de Wet HOF vervangt door een correctiemechanisme. De praktijk zal moeten uitwijzen wat de precieze effecten voor de gemeentelijke financiering zal zijn.

Schatkistbankieren

Het schatkistbankieren is eind december 2013 in werking getreden. Voor zover de gemeente overtollige middelen heeft, worden die afgeroomd ten gunste van de schatkist, vanaf een drempelbedrag.

Het drempelbedrag wordt als volgt bepaald:

Voor gemeenten met een begrotingstotaal kleiner of gelijk aan € 500 miljoen is het drempelbedrag gelijk aan 0,75% van het begrotingstotaal, waarbij het drempelbedrag minimaal € 250.000 bedraagt. Voor gemeenten met een begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is het drempelbedrag gelijk aan € 3,75 miljoen (0,75% x 500 miljoen) plus 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat boven de € 500 miljoen komt.

Administratieve organisatie

De administratieve organisatie heeft onze doorlopende aandacht. In het Treasurystatuut 2009 is het door het College van Burgemeester en wethouders vastgestelde uitvoeringsbesluit als bijlage opgenomen.

2.2.5. Paragraaf Bedrijfsvoering

Inleiding

Traditioneel worden onder bedrijfsvoering de PIOFACH-taken geschaard. PIOFACH staat voor personeel, informatie, organisatie, financiën, automatisering, communicatie en huisvesting. Tegenwoordig wordt het begrip bedrijfsvoering ruimer uitgelegd: de rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van beheer en beleid behoren ook tot het domein van de bedrijfsvoering.

Personeel

Personeelsbeleid

Op 31 december 2013 bestaat de personeelsformatie (excl. bestuur en voormalig personeel) van de gemeente Franekeradeel uit 119,23 fte. Het aantal medewerkers bedraagt 125. Van de totale formatie is 57,6% ouder dan 45 jaar, verder is 27,2% ouder dan 55 jaar. Het gemiddelde ziekteverzuimpercentage bedroeg in 2013 4,85% (2012 4,62%) (exclusief zwangerschapsverlof).

In 2013 is onder meer aan de volgende onderwerpen aandacht besteed:

- Aanbesteding Arbodienst
- Vervolg herschikking van de organisatie
- Generieke competenties
- Vervolg deelname Warber en Werken in Friesland
- Werkkostenregeling;
- Vitaliteitsbeleid Hiermee sluiten we aan bij wijzigingen in de CAR-UWO;
- BRAVO (meer Bewegen, stoppen met Roken, matig gebruik van Alcohol, gezonde Voeding en voldoende Ontspanning)

Informatie en Communicatie

Interne communicatie

De organisatie is volop in ontwikkeling. Een goede interne communicatie is daarbij belangrijk. Medewerkers hebben immers informatie nodig om hun taken zo goed mogelijk uit te voeren. Maar ook om op elkaar af te stemmen. Daarnaast nemen de communicatiemogelijkheden in een rap tempo toe. In de loop van 2014 zal waarschijnlijk gestart worden met de aanloop naar een fusie. Interne communicatie speelt daarbij een belangrijke rol. Ook is eind 2013 besloten verder te gaan met visieontwikkeling op onze interne organisatie; ‘het traject naar een zelfbewuste organisatie’, hierbij zal de interne communicatie ook een grote rol gaan spelen.

Website

Het internet wordt steeds vaker ingezet als hét primaire communicatie- en contactmedium. Ook interactiviteit tussen de burger en de overheid wordt steeds belangrijker. De eisen van deze tijd en de evolutie van de technische en functionele mogelijkheden van het medium (internet) zijn aanleiding geweest tot een nieuw ontwerp van de website en het digitaal loket. De dienstverlening naar burger en bedrijf wordt naar een hoger niveau getild door het interactief beschikbaar stellen van persoonsgebonden informatie en het betrekken van de burger bij de activiteiten van de Gemeente. Er moet daarbij zoveel als mogelijk een integratie worden gerealiseerd met de achterliggende werkprocessen en dossiers.

Door technische onvolkomenheden is het nog niet gelukt om de dienstverlening voor burger en bedrijf naar een hoger niveau te tillen, door het interactief beschikbaar stellen van persoonsgebonden informatie. Eind 2013 zijn hierover concrete afspraken gemaakt om dit, met een andere leverancier, op te pakken. Begin 2014 kunnen dan vermoedelijk de eerste interactieve formulieren via de website beschikbaar komen.

Implementatie nieuw telefoonnummer 14 0517

Op weg naar een transparante en toegankelijke overheid zijn er centraal afspraken gemaakt. Vanaf 2015 zijn de gemeenten dé ingang van de overheid voor burgers, bedrijven en instellingen. Voor nagenoeg alle vragen en transacties kunnen burgers in de toekomst terecht aan de balie in een gemeentehuis, op internet of door te bellen met het klantcontactcentrum in hun gemeente. De invoering van 14+ netnummer Antwoord© is hierin een belangrijke stap.

Vanaf 4 april 2013 zijn de gemeenten Franekeradeel en Harlingen bereikbaar op een 14+nummer, nl. 14 0517. Via spraakherkenning wordt de beller naar de juiste gemeente geleid. Het nummer zorgt voor herkenbaarheid van overheidsdienstverlening en is eenvoudig te onthouden. Franekeradeel is nummerbeheerder en heeft de technische voorbereiding getrokken.

Op dit moment gaat iets meer dan 18% van het telefoonverkeer via 14 0517. De afgelopen maanden laten per maand een stijging van het gebruik zien. In 2014 wordt een landelijke campagne gehouden voor promotie van het 14 + netnummer. Ook bij ons zal naar verwachting de burger dit nummer steeds meer gebruiken.

Organisatie

Voortgang organisatieontwikkeling

De invoering van de kanalen balie en post in het KCC hebben tot gevolg gehad dat de organisatie uit balans raakte. De stuurgroep Dienstverlening heeft in 2012 besloten tot een nieuwe organisatie-inrichting. Om de nieuwe afdelingen vorm te geven zijn kwartiermakers aangewezen om samen met deze nieuwe afdeling inrichtingsplannen op te stellen. Vervolgens zijn afdelingshoofden benoemd. Per 1 januari 2013 is de nieuwe inrichting effectief. De daarbij behorende verhuizing heeft begin januari plaatsgevonden. De meeste afdelingsnamen zijn veranderd, zoals KCC in Publiekszaken. In 2013 zijn de functiebeschrijvingen aangepast aan de “nieuwe” organisatie.

KlantenContactCentrum

Om te kunnen voldoen aan de doelstelling van het programma Andere Overheid is de gemeente Franekeradeel een veranderingstraject ingegaan om via de “weg van de geleidelijkheid” te komen tot de vorming van een KlantenContactCentrum (KCC).

Franekeradeel wilde het KCC geleidelijk uitbouwen. Tot 2013 bestond het KCC uit de kanalen telefoon, servicebalie en frontoffice Burgerzaken. Ingaande 2013 was de invoering van het kanaal Post voorzien, maar ondanks een gezamenlijke inspanning van de afdelingen Informatievoorziening en Publiekszaken is het niet gelukt onze doelstelling te realiseren. Het werkproces van het verwerken van de post bleek te complex om het verdeeld over twee afdelingen uit te voeren. Vanaf 1 november 2013 is de conclusie getrokken, dat het verstandig zou zijn het kanaal Post bij de afdeling Informatievoorziening te handhaven. Hieruit vloeit voort, dat ook het kanaal Internet niet in het KCC wordt gebracht. Ook langs dat kanaal komt namelijk post binnen en ook die moet verwerkt in Corsia.

Overigens is ons KCC niet het enige in den lande dat worstelt met het realiseren van de ambities, zoals destijds geformuleerd vanuit het concept Antwoord©. Meer en meer wordt er toegewerkt naar maatwerk, waarbij het KCC wordt ingericht op een manier die bij de verschillende gemeenten past. Voor onze gemeente betekent het dat het KCC is omgevormd naar de afdeling Publiekszaken.

Duurzaam inzetbaarheid

De bevolking vergrijst en ook in Franekeradeel wordt de komende jaren een relatief grote uitstroom verwacht. Sinds een aantal jaren zijn medewerkers geboren op of na 1 januari 1950 voor wat betreft het beëindigen van hun actieve loopbaan voor hun 65ste levensjaar volledig aangewezen op hun pensioenaanspraken of anderszins (Keuzepensioen). De werkgever investeert hierin niet meer, zoals voorheen het geval was met een groot aandeel in de FPU-regeling (Flexibel Pensioen en Uittreden).

Dit feit, gekoppeld aan de beoogde verhoging van de AOW-leeftijd tot 67 jaar, betekent dat werkgevers in toenemende mate worden geconfronteerd met medewerkers, die langer dan voorheen “moeten” doorwerken. Voorkomen moet worden, dat dit een moeten wordt. In 2013 is, maar ook in 2014 zal actief gekeken worden naar deze maatregelen, die beogen de inzetbaarheid van medewerkers te continueren.

(Duurzame) inzetbaarheid is daarmee een item dat integraal onderdeel van P&O-beleid uitmaakt.

Naast het hiervoor genoemde, gelden de volgende argumenten:

- De gemeenteambtenaar wordt ouder. ²⁴De arbeidsmarkt krapper.
- De aanwas van nieuwe arbeidskrachten neemt af.
- Gemeenten moeten bezuinigen.

Flexibiliteit

Daarnaast zijn er ontwikkelingen als gevolg van digitalisering, decentralisatie van taken en nieuwe bestuurlijke samenwerkingsverbanden gaande. Goed werkgeverschap en de eigen verantwoordelijkheid van de werknemer kunnen bijdragen tot oplossingen. In de nieuwe CAO wordt ingezet op noodzakelijke mobiliteit van werknemers en flexibiliteit. Bijvoorbeeld flexibiliteit van arbeidsvoorwaarden, individueel loopbaanbudget en alle werknemers hebben een aanstelling in algemene dienst gekregen.

Beschrijving werkprocessen

De (primaire) processen van de gemeente worden beschreven om de kwaliteit van de bedrijfsvoering te verbeteren. De werkprocessen worden op intranet geplaatst om de inbedding in de organisatie gestalte te geven. Een goede beschrijving van de werkprocessen is een voorwaarde om digitalisering van de dienstverlening te realiseren.

Financiën

Planning & Control

In de voorjaarsnota is een beschouwing gegeven over het belang van bestuurlijke Planning & Control, dit in verband met de noodzaak tot het benoemen van de gewenste maatschappelijke en meetbare effecten en de rol van de raad daarin.

In het coalitieakkoord zijn de doelen en indicatoren opgenomen en hiermee geeft de raad aan actief inhoud te willen geven aan zijn eigen begroting, de programmabegroting. Door zelf te benoemen “wat wil de raad bereiken” (in doelen) en “wanneer is de raad tevreden” (in indicatoren) zal de waarde van zowel de programmabegroting als stuurinstrument, als van de rekening als controle-instrument toenemen. Met het vaststellen van de “Gezamenlijke ambitie Franekeradeel 2011” was er voldoende aanleiding om deze eerste w-vraag opnieuw te bekijken en te beantwoorden.

Gezien het gezamenlijke belang van Raad en College in een heldere sturing en het uitvoeren van de daarbij passende maatregelen, heeft het college in 2012 samen met de Raad per programma de eerste twee w-vragen besproken en aan gescherpt. De resultaten zijn in de programmabegroting van 2013 opgenomen.

Verder doorlopen de binnen de P&C cyclus ontwikkelde (rapportage) instrumenten een constante ontwikkeling. De Berap (bestuursrapportage) is een instrument dat de raad informeert omtrent afwijkingen t.o.v. de programmabegroting. Deze rapportages zullen regelmatig moeten worden geëvalueerd en waar nodig verder worden uitgebouwd.

Rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid/ interne controle

Begin 2005 is een start gemaakt om rechtmatigheid handen en voeten te geven middels een notitie “uitgangspunten binnen de gemeente Franekeradeel m.b.t. rechtmatigheid”. Aan deze notitie heeft de raad vervolg gegeven door voor de jaarrekeningcontrole 2005 een controleprotocol vast te stellen,

²⁴ Enkele cijfers (Bron: Werkgeversspiegel ABP van 2010) Gemeente Franekeradeel: 50-55 jaar: 14 medewerkers, 55-60 jaar: 17 medewerkers en 60 jaar en ouder: 10 medewerkers, totaal 41 medewerkers.
Gemiddelde leeftijd eigen organisatie in 2010: mannen: 48,1 en vrouwen: 45,2. Landelijk: mannen: 47,3 en vrouwen: 43,9.

waarin de kaders voor de rechtmatigheidstoets zijn vastgelegd. In het BADO (Besluit accountantscontrole decentrale overheden) voorheen BAPG (Besluit Accountantscontrole Provincies en Gemeenten) is vastgelegd dat elke gemeente over regelgeving ten aanzien van misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O-beleid) dient te beschikken. In 2006 is een start gemaakt om richtlijnen op te stellen die het gemeentelijk beleid op het gebied van M&O formaliseren. Als tastbaar resultaat van al deze handelingen zijn over de jaren 2006 tot en met 2012 goedkeurende rechtmatigheids verklaringen ontvangen.

Controle op rechtmatigheid heeft alleen maar zin als dit in samenhang gebeurt met een goede administratieve organisatie, een waarneembare interne controle, beschreven actuele processen en een goede dossiervorming.

Het opstellen van een plan van aanpak interne onderzoeken naar doelmatigheid en doeltreffendheid, de jaarlijkse toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking, de rechtmatigheid van beheershandelingen en de daadwerkelijke uitvoer hiervan, vindt vanaf 2007 plaats, de eerste onderzoeksrapporten zijn in 2008 aan de raad gepresenteerd.

Medio 2005 is de rekenkamerfunctie ingesteld teneinde de gemeenteraad het instrument te geven om de doelmatigheid en doeltreffendheid van gemeentelijke beheershandelingen nader te laten onderzoeken. De “eigen” onderzoek thema’s worden met de rekenkamer afgestemd.

Sinds 2010 heeft de Gemeente Franekeradeel een intern controle plan dat jaarlijks wordt vastgesteld door het S&H. In dit IC plan staat hoe de interne controle binnen de gemeente is vastgelegd, zodat het een totaalbeleid van de financiële beheersing van de gemeente kan geven.

De rechtmatigheidscontroles en de interne controles krijgen steeds meer raakvlakken met elkaar.

Onderzocht wordt of daar één document van kan worden gemaakt

Financiële applicatie

Vanaf 2009 wordt gewerkt met de financiële applicatie Key2financiën. Deze applicatie richt zich op de mogelijkheden van het internet en het verstrekken van managementinformatie.

In september 2010 is de koppeling Key2Datadistributie gerealiseerd. Dit is een koppeling tussen Key2financiën en het gemeentelijke GBA waardoor de uitwisseling van basisgegevens, waaronder adressen, goed geregeld is.

Medio 2012 is in de gehele organisatie de digitale factuurverwerking ingevoerd. De koppeling Key2financiën en DIS4all inclusief OCR tekstherkenning is ontwikkeld voor de digitale verwerking en archivering van facturen, waarbij facturen ingescand en digitaal verwerkt worden.

In 2013 is de overstap gemaakt naar de informatie tool Cognos 8. Dit is de vervanger voor Impromptu. Impromptu werd ondersteund tot versie 3.11 van Key2financiën, welke in juli 2012 is uitgeleverd.

Latere versies van Key2financiën worden niet meer ondersteund door Impromptu waardoor de overstap naar Cognos 8 noodzakelijk was.

Automatisering/Informatisering

ICT samenwerking fusiegemeenten ‘Westergo’

De gemeenten Menameradiel, het Bildt en Franekeradeel gaan per 1-1-2018 fuseren. Eind 2012 is er al door KING een onderzoek gedaan naar een kwalitatieve en toekomstbestendige ICT voorziening voor de gemeenten in Noardwest Fryslân. In februari 2013 is het rapport van KING besproken in de colleges van B&W van de betrokken gemeenten en is de gemeentesecretarissen opdracht gegeven om de optie samenwerking met Leeuwarden verder uit te werken.

Om het voorbereidingsproces te borgen is een intentieverklaring aangegaan tot samenwerking met de gemeente Leeuwarden. De resultaten van de inventarisatiefase zijn verwerkt in een voorgenomen besluit. Dit besluit betreft de hoofdlijnen van het hoe en waarom van de samenwerking. Te denken valt aan de financiële, organisatorische en personele kaders en een schets van het te doorlopen proces. In de collegevergadering van 10 september 2013 is hier een besluit over genomen. Daarna is de 2^e fase gestart. Als resultaat van de 2^e fase (de voorbereidingsfase) zijn meer gedetailleerde documenten

opgeleverd. Deze hebben betrekking op taken; organisatie; besturing; financiën; processen en personeel. Dit is uitgewerkt in concept contracten en een concept dienstverleningshandvest. In 2014 worden deze documenten ter besluitvorming aan het colleges van B&W en daarna de gemeenteraad voorgelegd. Na *die* besluitvorming is er sprake van een definitief besluit tot het onderbrengen van de ICT voorziening bij de gemeente Leeuwarden. Verwachting is dat er mogelijk 2^e helft 2014 gestart kan worden met de migratie en gezamenlijke invulling van nieuwe ontwikkelingen op ICT-gebied. Ook op het gebied van informatiebeleid en i-NUP zoeken de gemeenten, daar waar mogelijk, al afstemming en trekken hierin samen op. Zo voorkom je mogelijk toekomstige desinvesteringen en boeken we tijdswinst richting fusie 2018.

Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT)

In de vorige paragraaf werd genoemd dat de fusiegemeenten op het gebied van informatiebeleid en i-NUP (gaan) samenwerken. Een concreet voorbeeld daarvan is de Basisregistratie Grootchalige Topografie. Daar is Franekeradeel in 2011 in eerste instantie als individuele gemeente mee begonnen. De MT's van de drie fusiegemeenten besloten in november 2013 om het project BGT samen op te pakken. Vanaf 1 januari 2014 zijn medewerkers van het Bildt, Menameradiel en Franekeradeel enthousiast begonnen om van deze samenwerking een succes te maken.

De BGT wordt dé gedetailleerde grootchalige digitale kaart van heel Nederland. Alle fysieke objecten zoals gebouwen, wegen, water, en groen zijn hier eenduidig op vastgelegd. Bestaande kaarten, zoals de Grootchalige Basiskaarten (GBKN), gaan op in de BGT.

De Wet Basisregistratie Grootchalige Topografie bepaalt dat de BGT op 1 januari 2016 beschikbaar moet zijn. Als één van de zeven bronhouders is de gemeente verantwoordelijk voor het opleveren en bijhouden van een deel van deze kaart. Vanaf 2017 zijn overheidsorganisaties en iedereen die in opdracht van hen werkt bovendien verplicht om gebruik te maken van deze basisregistratie.

DigiD audit

De beveiliging van de digitale informatie die we delen, blijkt niet altijd zo sluitend als we graag zouden wensen. Om het vertrouwen van de burger in de elektronische dienstverlening van gemeenten te behouden, heeft de minister van BZK de opdracht gegeven om te (laten) onderzoeken of de webomgevingen van alle DigiD gebruikende organisaties in voldoende mate beveiligd zijn. Dus ook die van de Nederlandse gemeenten. Een van de concrete maatregelen is dat onder andere alle 415 gemeenten in Nederland jaarlijks een DigiD Audit dienen uit te voeren. De DigiD Audit is een verzamelnaam en bestaat uit een audit en een penetratietest.

Leveranciers moeten aantonen dat de omgeving die achter DigiD-authenticatie zit voldoende veilig is. Gemeenten moeten aantonen dat ze samen met de leverancier geen zwakke plekken in het hun 'systeem' hebben. Het gaat bijvoorbeeld om wijzigingen in software, verouderde software, oude websites, etc. Het traject zorgt voor een formalisatieslag waarbij vooral aan een stuk goede documentatie gedaan moet worden en procedurebeschrijvingen opgesteld moeten worden.

Topdesk Helpdesk en klachten registratie

In het najaar 2013 is de Topdesk helpdesk en de selfservice desk geïmplementeerd.

De aanvrager kan via de selfservice desk, ICT en telefonie gerelateerde wensen, verzoeken en klachten indienen, en het afhandeling traject volgen. Daarnaast biedt Topdesk een tool voor verkrijgen van management informatie.

Cognos

Cognos is aangeschaft als vervanger van Impromptu. Dit omdat het onderhoud daarvan is beëindigd. Cognos wordt binnen Franekeradeel ingezet voor het bevragen van databases, van met name Centric applicaties. De implementatie hiervan is in de zomer van 2013 afgerond.

Oracle 11

Onze organisatie maakt gebruik van diverse applicaties waarbij de gegevens worden opgeslagen in een Oracle Databases. Het onderhoud van Oracle 10 is eind 2013 beëindigd.

Met de implementatie van Oracle 11 heeft de organisatie weer de beschikking over een actuele en consistente gegevensopslag.

CommVault

In onze organisatie is het beschikbaar hebben van gegevens een vereiste.

Deze data is opgeslagen op diverse opslagmedia (harddisks). In het kader van calamiteiten beheersing, worden dagelijks backups van deze gegevens gemaakt. Om aan de huidige en toekomstige vraag te kunnen beantwoorden was een upgrade van de Commvault backup omgeving noodzakelijk. Dit is eind 2013 uitgevoerd.

Implementatie Baseline Informatiehuishouding Gemeenten

De Baseline Informatiehuishouding Gemeenten is beoogd als het algemene, voor alle gemeenten en voor alle onderdelen van de gemeente - ook samenwerkingsverbanden en uitvoerende diensten - geldende normenkader voor informatiebeheer, dat de toegankelijkheid en betrouwbaarheid van overheidsinformatie bevordert. Het is een handzaam overzicht van bestaande kaders op dit gebied en geeft aan hoe die kunnen worden ingezet:

1. Bij het meten en sturen van de kwaliteit van de informatiehuishouding;
2. Bij de inrichting en verbetering van de informatiehuishouding;
3. Bij de digitalisering van bedrijfsprocessen;
4. Als toetsingskader voor de gemeentelijke auditdiensten.

In 2012 is een plan van aanpak opgesteld om deze Baseline in 2013/2014 te implementeren en de kwaliteit van informatie te toetsen. In 2012 is het Projectplan Baseline vastgesteld en is er werkgroep opgericht met omringende gemeenten. Gezamenlijk worden alle benodigde normen uitgewerkt voor implementatie. Inherent aan dit project voert de Provincie verschillende onderzoeken uit om de stand van zaken bij de gemeenten te toetsen.

Zo vond in februari 2013 een grondslagonderzoek door de Provincie plaats naar de digitale archivering. De kernvraag hierbij was: "Hoe is de betrouwbaarheid, volledigheid, authenticiteit en toegankelijkheid van digitale archieven te waarborgen?" Het definitieve rapport wordt in februari 2014 gepresenteerd, maar informeel is meegedeeld dat de Gemeente Franekeradeel haar informatie goed op orde heeft.

Daarnaast vond een nulmeting plaats over de Kern Prestatie Indicatoren (KPI's) in het archief. In augustus 2013 is deze lijst teruggestuurd en informeel is meegedeeld dat er nog een aantal aandachtspunten gevonden zijn. Dit was te verwachten omdat de Baseline nog niet volledig geïmplementeerd is. Daarnaast is er nog geen concreet kwaliteitssysteem gedefinieerd zodat nog niet aan alle voorwaarden voldaan kan worden.

Papierarm vergaderen.

Op dit moment vergaderen S&H, B&W en de gemeenteraad papierarm. De vergaderingen ondersteunen we digitaal. We bieden alle vergaderstukken op een iPad, via de app iBabs aan. Leden van de verschillende vergaderingen kunnen digitaal annoteren en annotaties delen met fractiegenoten of collega's. De implementatie is volgens planning verlopen. Een duurzame wijze van vergaderen omdat er veel minder inkt en papier verbruikt wordt.

Waarderingskamer

De Waarderingskamer controleert of gemeenten de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) goed uitvoeren. Verder houden zij toezicht op de uitvoering van de Basisregistratie WOZ. Op basis van door de gemeente aangeleverde rapportages en inspecties ter plaatse vormt de Waarderingskamer een oordeel over de uitvoering van de Wet WOZ in de gemeente. Dit oordeel staat vermeldt op de pagina over onze gemeente op de website www.waarderingskamer.nl. De gemeentepagina is voor publiek toegankelijk. Het oordeel van de Waarderingskamer over de uitvoering van de Wet WOZ in de gemeente Franekeradeel luidt op dit moment "Goed".

Huisvesting

Geen bijzondere acties in 2013.

2.2.6. Paragraaf Verbonden partijen

Inleiding

Verbonden partijen zijn, volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), samenwerkingsverbanden (rechtspersonen) waarin de gemeente een direct bestuurlijk én financieel belang heeft. Hierbij gelden de in het onderstaande kader genoemde definities.

Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen beschikbaar heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente.

Het aangaan van banden met (verbonden) derde partijen komt altijd voort uit het publiek belang. Deze verbindingen zijn een manier om een bepaalde publieke taak uit te voeren. De rechtsvorm die daarvoor wordt gekozen kan variëren, veelal afhankelijk van de activiteiten die aan de verbonden partij zijn gekoppeld. Zo kan er bijvoorbeeld sprake zijn van een verbonden partij met een publiekrechtelijke grondslag (gemeenschappelijke regeling), maar ook met een privaatrechtelijke grondslag (vennootschap.)

In de financiële verordening ex art. 212 is aangegeven dat met betrekking tot verbonden partijen is gekozen voor een paragraaf en niet voor een vierjaarlijkse beleidsnotitie.

In lijn met de algemene strekking van het rapport van de rekenkamer (2008) over verbonden partijen, is met ingang van 2009 onderstaand het kader/beleid gemeenteraad opgenomen. In 2010 is de alinea 'informatievoorziening' aangepast aan de hand van het in april 2010 aan de raad aangeboden implementatieplan.

In 2013 is de paragraaf verbonden partijen aangepast aan de wijziging van het BBV (dd. 25-6-2013). Deze wijziging houdt in dat informatie over de financiële positie van verbonden partijen voortaan in de paragraaf moet worden opgenomen. Voorheen was deze informatie als bijlage in de productenraming opgenomen.

Kader / beleid gemeenteraad

Wettelijke kaders

Er is een aantal wettelijke kaders en verplichtingen betreffende verbonden partijen. In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn generieke voorschriften omtrent verbonden partijen opgenomen en in de gemeentelijke financiële verordening ex art. 212 zijn minimumvereisten opgenomen omtrent op te nemen informatie omtrent verbonden partijen in de gemeentelijke planning & controlproducten. Daarnaast bepaalt de rechtsvorm van de verbonden partij welke wettelijke kaders en verplichtingen meer specifiek van toepassing zijn, bijvoorbeeld de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) indien de verbonden partij een gemeenschappelijke regeling is.

Aangaan nieuwe participaties

Conditie voor het aangaan van nieuwe participaties vallen grofweg uiteen in een drietal aandachtspunten; condities waaronder het publiek belang is gediend met behartiging door de verbonden partij, taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de verbonden partij en financiële voorwaarden.

Publiek belang

Het doel van de verbonden partij moet passen in de doelstellingen zoals geformuleerd in de programmabegroting en daaraan ondersteunend zijn. Door het aangaan van de participatie kunnen gemeentelijke doelstellingen meer doelmatig en doeltreffend worden gerealiseerd.

Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden

Bij het aangaan van een nieuwe participatie is het helder hoe de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden tussen gemeente en verbonden partij zijn geregeld. Met de verbonden partij worden afspraken gemaakt over het aanleveren van verantwoordingsgegevens, welke passen in de cyclus van planning en control van de gemeente Franekeradeel.

Financiële voorwaarden

De (financiële) risico's die de gemeente loopt dienen onderkend en inzichtelijk te zijn. Rapportage hierover vindt plaats in de te onderscheiden planning & control documenten (paragraaf verbonden partijen, overzicht verbonden partijen en risicoparagraaf). Voorafgaand aan de daadwerkelijke participatie moet inzichtelijk zijn welke (financiële) consequenties uittreding met zich mee zal brengen (beëindiging participatie).

Wijzigen / beëindigen van participaties

Het is de gemeente te allen tijde vrij terug te komen op afspraken die gemaakt zijn bij het aangaan van een verbonden partij. Wel zijn daaraan altijd regels, voorschriften en (financiële) consequenties verbonden. Afhankelijk van de rechtsvorm en bijbehorende statuten / reglementen van de verbonden partij heeft de gemeente instrumenten voor het wijzigen van afspraken, dan wel het beëindigen van een participatie.

Informatievoorziening

In Fryslân is over de 'relatie gemeenteraden - gemeenschappelijke regelingen' een eenduidig verbetervoorstel geformuleerd. Het voorstel is gericht op rolverheldering en een grotere betrokkenheid van gemeenteraden bij gemeenschappelijke regelingen. Het omvat de volgende vier punten:

1. het zwaartepunt van democratische gemeenteraadscontrole wordt verlegd naar "sturing vooraf": doelen en indicatoren zijn helder geformuleerd;
2. beleidsplannen in conceptstadium en politiek gevoelige informatie worden voor wensen en bedenkingen voorgelegd aan de gemeenteraad;
3. verantwoordingsinformatie en controle vindt plaats via de reguliere gemeentelijke planning- en controlcyclus;
4. de gemeenschappelijke regeling stelt éénmaal per raadsperiode een evaluatierapport op en de gemeenteraad bespreekt dit evaluatierapport.

Het voorstel heeft maximaal draagvlak gekregen van de Friese gemeenteraden (en colleges). Zo ook in Franekeradeel. In april 2010 is het implementatieplan aan de raad aangeboden. Het is de bedoeling deze punten naar analogie ook toe te passen op de andere verbonden partijen

De Raad heeft besloten²⁵ dat (in ieder geval tijdelijk) alle stukken van verbonden partijen op de raadsagenda komen en niet meer op de lijst van ingekomen stukken. Stukken waarover de raad een zienswijze kan geven (begrotingen etc.) worden voor wensen en bedenkingen op de agenda geplaatst. Overige stukken (jaarverslagen etc.) worden ter kennisneming op de agenda geplaatst.

Onderscheid verbonden partijen

Verbonden partijen zijn te onderscheiden in publiek- en privaatrechtelijke verbonden partijen. Een publieke verbonden partij is in de meeste gevallen opgericht op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). De gemeenschappelijke regeling regelt de vertegenwoordiging van de deelnemende gemeenten in het bestuur en de financiële aansprakelijkheid van elke gemeente. De meest voorkomende privaatrechtelijke verbonden partijen zijn de naamloze en besloten vennootschappen en stichtingen of verenigingen.

²⁵ In het seniorenconvent van 10 juni 2010

A. Gemeenschappelijke regelingen

Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noordwest Fryslân – Franeker (progr. 7)

De taak van de Dienst SoZaWe is het maken van beleid en uitvoeren van sociale voorzieningen zoals de Wwb (Wet, werk en bijstand), WMO (Wet Maatschappelijke Ondersteuning) het minimabeleid en overige wetten op de terreinen van sociale zekerheid en gesubsidieerde arbeid waarvan de uitvoering aan de gemeentebesturen is opgedragen.

- Wijzigingen: Ontwikkelingen die gaande zijn in het sociale domein en een toekomstige herindeling van het werkgebied zijn van invloed op de werkzaamheden en de organisatie van de Dienst SoZaWe NW Fryslân. De Dienst heeft een toekomstvisie opgesteld die hierop inspeelt.
- Rechtsvorm: Gemeenschappelijke regeling. Er zijn acht gemeenten in Noordwest Friesland aangesloten.
- Vertegenwoordiging: Dagelijks en algemeen bestuur: wethouder J. Osinga-Bonnema. Ambtelijke vertegenwoordiging in financieel en beleidsmatig overleg.
- Financieel belang: De uitvoeringskosten van de Dienst SoZaWe worden door de aangesloten gemeenten gefinancierd: 30% naar rato van het inwoneraantal en 70% naar rato van het aantal cliënten.

EV ultimo 2012	€	742.916	EV primo 2012	€	891.141
VV ultimo 2012	€	5.736.925	VV primo 2012	€	6.873.413
Resultaat 2012	€	Nihil			

Milieuadviesdienst Regio Noord-Friesland – Leeuwarden (progr. 8)

- Wijzigingen: Per 1-1-2014 is de gemeenschappelijke regeling MAD opgeheven. De taken zijn overgenomen door de Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing (FUMO). Er is een liquidatieplan opgesteld wat in 2014 uitgevoerd wordt.
- Rechtsvorm: Gemeenschappelijke regeling conform Wgr. Er zijn 15 gemeenten in Noord Friesland aangesloten.
- Vertegenwoordiging: Dagelijks en algemeen bestuur: wethouder J. Osinga-Bonnema. Ambtelijke vertegenwoordiging in een overleggroep.
- Financieel belang: De MAD wordt gefinancierd door de aangesloten gemeenten op basis van een algemene bijdrage per gemeente, een vergoeding op basis van verleende diensten en een bijdrage voor zonebeheer en geluid.

EV ultimo 2012	€	890.078	EV primo 2012	€	1.162.687
VV ultimo 2012	€	903.352	VV primo 2012	€	1.409.941
Resultaat 2012	€	-/- 109.067			

RUD/FUMO – Grou (progr. 8)

Per 1-1-2014 is de gemeenschappelijke regeling 'Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing' (FUMO) operationeel. De FUMO neemt de taken van de Milieuadviesdienst over.

De regeling heeft ten doel het behartigen van de belangen van de deelnemers bij de uitvoering van taken en bevoegdheden op het gebied van het milieu- en omgevingsrecht.

- Rechtsvorm: Gemeenschappelijke regeling. Alle Friese gemeenten, het Wetterskip Fryslân en de provincie Fryslân zijn aangesloten.
- Vertegenwoordiging: Algemeen bestuur: wethouder J. Osinga-Bonnema. Ambtelijke vertegenwoordiging in een overleggroep.
- Financieel belang: De FUMO wordt gefinancierd door de aangesloten organisaties.

Publieke Gezondheids- en Veiligheidsregio Fryslân – Leeuwarden (progr. 2 en 8)

De Veiligheidsregio Fryslân verzorgt de wettelijke taken op het gebied van veiligheid, crisisbeheersing en publieke gezondheidszorg voor de ruim 640.000 inwoners van de provincie. De veiligheidsregio is een samenwerkingsverband tussen de Friese gemeenten, politie, brandweer, GGD Fryslân en de geneeskundige hulpdiensten.

- Wijzigingen: Het project ‘Samen naar één Brandweer’ heeft geleid tot één regionale brandweer in Fryslân op 1 januari 2014. Hiermee is de brandweer uit de gemeentelijke organisatie verdwenen en is onderdeel geworden van de Veiligheidsregio Fryslân.
- Rechtsvorm: Gemeenschappelijke regeling (Wgr). Alle Friese gemeenten zijn aangesloten.
- Vertegenwoordiging: Algemeen bestuur: burgemeester F. Veenstra.
- Financieel belang: De Veiligheidsregio wordt gefinancierd door de aangesloten gemeenten op basis van het aantal inwoners. Door de overname van roerende en onroerende zaken van gemeenten is het balanstotaal per 1-1-2014 behoorlijk toegenomen evenals het begrotingstotaal.

EV ultimo 2012	€	4.378.230	EV primo 2012	€	6.370.122
VV ultimo 2012	€	15.763.842	VV primo 2012	€	18.080.095
Resultaat 2012	€	1.347.363			

Werkvoorzieningschap Fryslân-West - Sneek. (progr. 7)

Het besturingsconcept van de sociale werkvoorziening is ondergebracht in een gemeenschappelijke regeling, genaamd werkvoorzieningschap Fryslân-west. De uitvoeringsorganisatie is ondergebracht in de NV Empatec.

Van oorsprong is Empatec verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening voor dertien gemeenten in West-Fryslân. Maar steeds meer houdt Empatec zich daarnaast bezig met andere re-integratietrajecten voor bijvoorbeeld mensen uit de WWB en de WAJONG.

- Rechtsvorm: Gemeenschappelijke regeling (Wgr).
- Vertegenwoordiging: Dagelijks en algemeen bestuur: wethouder J. Osinga – Bonnema; Raad van Commissarissen N.V. Empatec: burgemeester F. Veenstra.
- Financieel belang: Door de aangesloten gemeenten wordt een bijdrage per werknemer betaald.

GR Fryslân-West is 100% aandeelhouder van NV Empatec.

EV ultimo 2012*	€	4.538.000	EV primo 2012	€	4.538.000
VV ultimo 2012	€	5.075.000	VV primo 2012	€	7.108.000
Resultaat 2012	€	nihil			

* Het eigenvermogen van GR Fryslân –West betreft de deelneming NV Empatec. Het eigenvermogen van de NV Empatec bedraagt ultimo 2012 € 13.259.000.

Gemeenschappelijk regeling Hûs en Hiem – Leeuwarden (progr. 9)

Belangrijkste taken zijn: welstandsadvisering als bedoeld in de Woningwet; adviseren van gemeenten over artikel 11 van de Monumentenwet en de Monumentenverordening; op verzoek van gemeenten uitbrengen van adviezen ten aanzien van beschermde gemeentelijke monumenten en/of beeldbepalende panden binnen beschermde stads- en dorpsgezichten.

- Rechtsvorm: Gemeenschappelijke regeling (Wgr)
- Vertegenwoordiging: Algemeen bestuur: wethouder T. Twerda
- Financieel belang: Bijdrage in de kosten op basis van tarieven dienstverlening. Onvoorziene tekorten in verhouding tot het aantal inwoners.

EV ultimo 2012	€	-/- 15.800	EV primo 2012	€	83.400
VV ultimo 2012	€	121.000	VV primo 2012	€	126.911
Resultaat 2012	€	-/- 99.100			

Recreatieschap De Marrekrite – Leeuwarden (progr. 6)

Het doel van de Marrekrite is om de gemeenschappelijke belangen van de deelnemers te behartigen op het gebied van een evenwichtige en gecoördineerde ontwikkeling van de watersport en waterrecreatie, met inachtneming van de belangen van natuur en landschap. De belangrijkste taak is het beheer en onderhoud van meer dan 3.800 gratis aanlegplaatsen en het fietsknooppuntennetwerk.

- Rechtsvorm: Gemeenschappelijke Regeling, bestaande uit 22 gemeenten en provincie Fryslân.
- Vertegenwoordiging: Algemeen bestuur: wethouder T. Twerda
- Financieel belang: Door de aangesloten gemeenten wordt een bijdrage betaald.

EV ultimo 2012	€	4.413.300	EV primo 2012	€	4.036.500
VV ultimo 2012	€	254.000	VV primo 2012	€	274.800
Resultaat 2012	€	376.700			

B. Naamloze en Besloten Vennootschappen**Ontwikkelingsmaatschappij Westergo CV/BV – Harlingen (progr. 4)**

In deze privaatrechtelijke constructie werken de vier Westergo-gemeenten en de provincie samen met de OPP (Ontwikkelings- en Participatiebedrijf Publieke sector BV (relatie BNG)).

De CV heeft tot doel het voor gemeenschappelijke rekening tot ontwikkeling brengen en uitbreiden van een industrie- en zeehavencomplex en het initiëren en intensiveren van de samenwerking met gemeenten en bedrijven in de Westergozone.

- Rechtsvorm: Privaatrechtelijke CV/BV, vertegenwoordiging via commissariaat in CV/ BV
- Vertegenwoordiging: CV Burgemeester F. Veenstra – BV wethouder T. Twerda
- Financieel belang:
 - 5,85 % deelneming in de CV van € 226.890; gevormd uit een gemeentelijke bijdrage van € 45.378 (bijdrage a fonds perdue) en € 181.512 (a fonds perdue) verstrekt door de provincie Fryslân voor de gemeente Franekeradeel
 - 10% aandeel in BV; 80 aandelen nominaal € 45,38 totaal € 3.630.

De deelneming op de balans van de gemeente bedraagt daarmee € 49.008 (€ 45.378 + € 3.630) (zie toelichting in jaarstukken). Dit is het maximale risico wat de gemeente loopt.

De jaarrekening 2010 is de laatst vastgestelde jaarrekening.

EV ultimo 2010	€	5.294.675	EV primo 2010	€	5.362.367
VV ultimo 2010	€	9.237.610	VV primo 2010	€	9.501.968
Resultaat 2010	€	-/- 67.694	Dividend	€	-

Afvalsturing Friesland NV (Omrin) – Leeuwarden (progr. 8)

Bijna alle Friese gemeenten zijn aandeelhouder van Afvalsturing Friesland NV (handelsnaam 'Omrin') dat een volledig overheidsbedrijf is. Gemeente Franekeradeel is naast aandeelhouder ook klant van Afvalsturing Friesland NV.

De kerntaken van Afvalsturing Friesland zijn transport en overslag en verwerking van rest- en gft-afval. En het bewerken en verwerken van afvalstromen.

Afvalsturing Friesland NV staat aan het hoofd van een groep rechtspersonen. O.a. de Reststoffen Energie Centrale (REC) is onderdeel van Afvalsturing Friesland NV.

- Rechtsvorm: NV
- Vertegenwoordiging: Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA): wethouder J. Osinga. Ambtelijke vertegenwoordiging in een contactpersonenoverleg (beleidsmatig en informierend).
- Financieel belang: 120 aandelen nominaal € 453 totaal € 54.360.

EV ultimo 2012	€	41.634.000	EV primo 2012	€	40.546.000
VV ultimo 2012	€	204.858.000	VV primo 2012	€	207.844.000
Resultaat 2012	€	1.183.000	Dividend	€	3.800

NV Fryslân Miljeu (concern) - Leeuwarden (progr. 8)

Verschillende Friese gemeenten (zestien) zijn aandeelhouder van Fryslân Miljeu (Omrin). Gemeente Franekeradeel is naast aandeelhouder ook klant van Afvalsturing Friesland N.V. De kerntaak is inzameling, reiniging en beheer van de openbare ruimte.

NV Fryslân Miljeu staat aan het hoofd van een groep rechtspersonen. Een overzicht is hieronder opgenomen:

- BV Fryslân Miljeu Noordwest (letteraandelen A)
- BV Fryslân Miljeu Noordoost
- BV Fryslân Miljeu Zuidwest
- BV Fryslân Miljeu Zuidoost
- BV Fryslân Miljeu Bedrijfsservice (commerciële taken)
- BV Fryslân Miljeu Diensten (leer-/werkbedrijf)
- Stichting Estafette
- Wijzigingen: Eerder was BV Fryslân Miljeu Estafette (kringloopbedrijf) 100% dochter van de BV FM Noordwest. De rechtsvorm van Estafette is omgezet in een stichting. Aanleiding hiervoor is gewijzigde fiscale regelgeving ten aanzien van vennootschapsbelasting en de vrijwilligersregeling. Fryslân Miljeu houdt een bestuurders en toezicht rol.
- Rechtsvorm: NV
- Vertegenwoordiging: Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA): wethouder J. Osinga-Bonnema. Ambtelijke vertegenwoordiging in een contactpersonenoverleg (beleidsmatig en informeel).
- Financieel belang: 7.823 aandelen letteraandelen A; nominaal € 4,53 totaal € 35.438. Agioreserve € 13.584.
- Geconsolideerde balans en resultaat:

EV ultimo 2012	€	4.537.000	EV primo 2012	€	4.317.000
VV ultimo 2012	€	13.991.000	VV primo 2012	€	10.916.000
Resultaat 2012	€	442.000	Dividend	€	17.230

BV Fryslân Miljeu Noordwest – Leeuwarden (progr. 8)

BV Fryslân Miljeu Noordwest is een 100% dochter van NV Fryslân Miljeu en is in Noordwest de uitvoeringsorganisatie. De doelstelling van het bedrijf is het bevorderen en leveren van kwalitatief hoogwaardige dienstverlening op het gebied van verwijderen van afvalstoffen en het beheer van de openbare ruimte ten behoeve van gemeenten in haar werkgebied. Kernactiviteiten zijn het verzamelen van huishoudelijk afval en onder meer straatvegen, onkruidbestrijding, gladheidbestrijding en kolken zuigen.

- Rechtsvorm: BV
- Vertegenwoordiging: Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) wethouder J. Osinga-Bonnema
- Financieel belang: 100% dochter van NV Fryslân Miljeu

EV ultimo 2012	€	2.520.000	EV primo 2012	€	2.350.000
VV ultimo 2012	€	7.924.000	VV primo 2012	€	6.032.000
Resultaat 2012	€	320.000	Dividend	€	-

Bank Nederlandse Gemeenten - Den Haag (progr. Algemene Dekkingsmiddelen)

BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde dienstverlening wil BNG Bank bijdragen aan het zo laag mogelijk houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.

- Rechtsvorm: NV
- Vertegenwoordiging: Algemene Vergadering van Aandeelhouders: wethouder T. Twerda
- Financieel belang: 34.554 aandelen (0,06%) á nominaal € 2,50; € 86.385

EV ultimo 2012	€	2.752.000.000	EV primo 2012	€	1.897.000.000
VV ultimo 2012	€	139.476.000.000	VV primo 2012	€	134.563.000.000
Resultaat 2012	€	332.000.000	Dividend	€	51.000

Diverse deelnemingen in verband met verkoop Essent NV

In 2009 is het productie- en leveringsbedrijf Essent N.V. na splitsing in een netwerk en productie- en leveringsbedrijf verkocht aan het Duitse RWE. Het netwerkbedrijf blijft eigendom van de overheden in de vorm van Enexis Holding NV. Daarnaast zijn er nog een aantal andere deelnemingen welke in eigendom van de overheid blijven.

De gemeente is voor 0,0179% aandeelhouder geworden van:

- Enexis Holding NV
- Attero (Essent Milieu Holding NV)
- Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV

En een viertal tijdelijke BV's welke gevormd zijn als onderdeel van de verkooptransactie.

- Verkoop Vennootschap BV
- Claim staat Vennootschap BV
- Vordering op Enexis BV
- CBL Vennootschap BV

Hierin is onder andere een deel van de verkoopopbrengst ondergebracht in de vorm van langlopende leningen, welke in de periode tot en met 2019 zullen worden afgelost.

Enexis Holding NV – Rosmalen (progr. 4)

Enexis is een onafhankelijke netbeerder en verantwoordelijk voor de aanleg, onderhoud, beheer en ontwikkeling van transport- en distributienetten voor elektriciteit en gas.

- Rechtsvorm: NV
- Vertegenwoordiging: Algemene Vergadering van Aandeelhouders: wethouder T. Twerda
- Financieel belang: € 42.624 aandelenkapitaal

EV ultimo 2012	€	3.184.200.000	EV primo 2012	€	3.045.900.000
VV ultimo 2012	€	3.116.700.000	VV primo 2012	€	3.178.400.000
Resultaat 2012	€	229.400.000	Dividend	€	20.000

Attero (Essent Milieu Holding NV) – Arnhem (progr. 4)

Attero is een afvalverwerker en biedt haar klanten (overheden en bedrijven) milieubewuste oplossingen voor hun afval.

- Rechtsvorm: NV
- Vertegenwoordiging: Algemene Vergadering van Aandeelhouders: wethouder T. Twerda
- Financieel belang: € 8.250. Er ligt een voorstel tot verkoop van de onderneming.

EV ultimo 2012	€	273.492.000	EV primo 2012	€	274.152.000
VV ultimo 2012	€	500.834.000	VV primo 2012	€	544.940.000
Resultaat 2012	€	8.092.000	Dividend	€	1.300

Publiek belang Elektriciteitsproductie BV – Den Bosch (progr. 4)

Deze BV wordt op termijn overgedragen aan RWE. Dit wordt nog tegengehouden door een aantal juridische obstakels. De BV is 100% aandeelhouder van Energy Resources Holding BV, welke 50 % aandeelhouder is van Elektriciteit Productiemaatschappij Zuid Nederland (EPZ). EPZ houdt zich bezig met de winning van energie uit een kerncentrale (Borsele), een kolen- en biomassacentrale en een windpark.

- Rechtsvorm: BV
- Vertegenwoordiging: Algemene Vergadering van Aandeelhouders: wethouder T. Twerda
- Financieel belang: € 17.875 aandelenkapitaal

EV ultimo 2012	€	1.634.784	EV primo 2012	€	27.655.822
VV ultimo 2012	€	154.916	VV primo 2012	€	181.000
Resultaat 2012	€	-/- 61.672	Dividend	€	86

Vordering op Enexis BV – Den Bosch (progr. 4)

Afhandelen van de verstrekte leningen aan Enexis.

- Rechtsvorm: BV
- Vertegenwoordiging: Algemene Vergadering van Aandeelhouders: wethouder T. Twerda
- Financieel belang: € 3,60 aandelenkapitaal; € 243.880 lening (in 2012 is € 81.000 afgelost).

EV ultimo 2012	€	94.168	EV primo 2012	€	97.875
VV ultimo 2012	€	1.367.290.974	VV primo 2012	€	1.822.109.049
Resultaat 2012	€	-/- 3.707	Rente	€	12.400

Verkoop Vennootschap BV – Den Bosch (progr. 4)

Financiële en juridische afhandeling van de verkoop van de aandelen Essent.

- Rechtsvorm: BV
- Vertegenwoordiging: Algemene Vergadering van Aandeelhouders: wethouder T. Twerda
- Financieel belang: € 3,60 aandelenkapitaal; € 79.481 lening.

EV ultimo 2012	€	415.870.934	EV primo 2012	€	416.018.399
VV ultimo 2012	€	30.416.365	VV primo 2012	€	29.674.310
Resultaat 2012	€	5.852.535	Agio	€	900

CBL Vennootschap BV – Den Bosch (progr. 4)

Beheerder CBL fonds.

- Rechtsvorm: BV
- Vertegenwoordiging: Algemene Vergadering van Aandeelhouders: wethouder T. Twerda
- Financieel belang: € € 3,60 aandelenkapitaal.

EV ultimo 2012	€	129	EV primo 2012	€	126.867
VV ultimo 2012	€	9.922.870	VV primo 2012	€	10.087.744
Resultaat 2012	€	-/- 126.738	Dividend	€	-

Claim Staat Vennootschap BV – Den Bosch (progr. 4)

Vertegenwoordigen van de aandeelhouders in het proces tegen de Staat der Nederlanden in verband met de nadelige gevolgen van de energiesplitsingswet.

- Rechtsvorm: BV
- Vertegenwoordiging: Algemene Vergadering van Aandeelhouders: wethouder T. Twerda
- Financieel belang: € € 3,60 aandelenkapitaal.

EV ultimo 2012	€	66.482	EV primo 2012	€	81.378
VV ultimo 2012	€	1.785	VV primo 2012	€	3.144
Resultaat 2012	€	-/- 14.896	Dividend	€	-

C. Overige rechtsvormen

Vereniging van Waddenzee gemeenten ((progr. 4)

Het betreft hier een samenwerking tussen overheidsinstanties van Rijk, Provincies en gemeenten doormiddel van een overeenkomst op het gebied van de handhaving van vele wettelijke regelingen die in de Waddenzee van toepassing zijn.

- Rechtsvorm: Vereniging
- Vertegenwoordiging: Algemene Leden Vergadering (ALV): wethouder T. Twerda
- Financieel belang: Door de leden wordt een contributie betaald.

EV ultimo 2012	€	3.600	EV primo 2012	€	25.500
VV ultimo 2012	€	145.700	VV primo 2012	€	108.900
Resultaat 2012	€	-/- 21.900			

Plattelânprojecten Noardwest Fryslân (progr. 4)

Het projectbureau Noardwest Fryslân is gevestigd in Franeker. De doelstelling van de projecten – die europees financieel worden ondersteund – is zeer breed geformuleerd. Het is kort gezegd ter stimulering van de leefbaarheid op het platteland (Plattelânfernijing Fryslân) waarin naast Leader gelden ook andere subsidiebronnen gebundeld worden gebruikt.

Bij een concrete kredietaanvraag krijgt de raad informatie. Over het geheel aan activiteiten wordt in dit kader een jaarverslag gemaakt en verstrekt. Het betreffen veelal investeringsbedragen (geen exploitatielasten) die met accountantsverklaringen worden getoetst door de budgethouders en kredietverstrekkers.

In 2014 komen er nieuwe Europese fondsen voor het landelijk gebied en het platteland. Besteding en cofinanciering vindt plaats via de Streekagenda.

- Rechtsvorm: Samenwerking zonder rechtsvorm. Het projectbureau is onderdeel van de provinsje Fryslân.
- Vertegenwoordiging: Bestuurlijk in het gebiedsplatform door wethouder T. Twerda. Ambtelijk in de projectgroep.
- Financieel belang: De gemeente verstrekt een structurele bijdrage aan het projectbureau (€ 12.000). Daarnaast is er door de gemeente cofinanciering beschikbaar gesteld voor projecten in de periode 2007-2013 (€ 500.000).

D. Vervallen verbonden partijen

Brandweer Noordwest Fryslân (progr. 2)

- Wijzigingen: Per 1-1-2014 is de gemeenschappelijke regeling Brandweer Noordwest Fryslân opgeheven. De taken zijn overgenomen door de Publieke gezondheids- en veiligheidsregio Fryslân.
- Rechtsvorm: Gemeenschappelijke regeling. 8 gemeenten van de regio Noordwest zijn aangesloten.
- Vertegenwoordiging: Algemeen bestuur: burgemeester F. Veenstra.
- Financieel belang: Formeel is de Brandweer Noordwest Fryslân een afdeling van de Veiligheidsregio Fryslân. Bekostiging gedeeltelijk via de Veiligheidsregio en gedeeltelijk door de gemeente rechtstreeks (Roerende en onroerende zaken, vrijwilligers). Er is een liquidatieplan opgesteld wat in 2014 uitgevoerd wordt.

A7-zone / Westergozone – Leeuwarden (progr. 4)

In de Westergozone nemen de provincie en de gemeenten Leeuwarden, Menaldumadeel, Harlingen en Franekeradeel deel. De Westergozone is voornamelijk om economische redenen ingericht. Het gaat om de economische potenties en de stimulering daarvan in de regio. De groei van het aantal arbeidsplaatsen is hierbij een belangrijke graadmeter. Het toezicht is per project (en gekoppeld aan een gemeente) geregeld door subsidiënten. De raad wordt geïnformeerd bij zich voordoende aangelegenheden.

- Wijziging: Het convenant A7/Westergo is eind 2013 gestopt. Al het geld is besteed, er komen geen nieuwe projecten meer bij.
- Rechtsvorm: Het betreft een samenwerking zonder rechtsvorm.
- Vertegenwoordiging: Er is een stuurgroep met bestuurlijke en ambtelijke vertegenwoordiging.
- Financieel belang: De samenwerkingsvorm heeft geen eigen vermogen. De gemeente loopt geen noemenswaardige risico's.

2.2.7. Paragraaf Grondbeleid

Inleiding

De Raad heeft tegelijk met de programmabegroting 2007 de paragraaf grondbeleid vastgesteld. Deze paragraaf heeft het midden tussen een paragraaf en een beleidsnotitie. De paragraaf is in twee delen gesplitst. Het eerste deel geeft het door de Raad vastgestelde kader aan, terwijl het tweede deel inzicht biedt in de wijze waarop het college binnen dit kader opereert.

Het college informeert de Raad middels de bestuursrapportages en bij de jaarstukken over de stand van zaken van de complexen (geactualiseerde cijfers).

Grondexploitatie

In 2013 waren er 6 actieve gemeentelijke grondexploitaties (complexen). Daarnaast zijn er complexen die nog moeten worden afgewikkeld, complexen die nog in voorbereiding zijn en complexen die in exploitatie genomen moeten worden. Het verwachte resultaat van de grondexploitatie is het resultaat van de verschillende grondexploitaties samen.

Risico's

Binnen de grondexploitatie worden risico's gelopen bij vooral de langlopende projecten. Het belangrijkste risico is de schommeling in de economie. Een verandering van enkele procentpunten in rente heeft bijvoorbeeld direct grote gevolgen (voor onze kosten maar ook voor de uitgifte van gronden c.q. de inkomsten). De kans op beïnvloeding door economische omstandigheden is groot. Dit komt vooral doordat er veel tijd verstrijkt tussen het ontstaan van de eerste ideeën en de uiteindelijke voltooiing van een plan.

In 2013 werden vooral risico's gelopen bij de langlopende complexen Kie en Waddenglas. De huidige economische crisis maakt dat investeringen door de markt werden uitgesteld. Dit heeft gevolgen voor deze complexen.

Consumentenvertrouwen

Het consumentenvertrouwen is een belangrijke graadmeter voor de economie. Het vertrouwen dat de consument heeft in de economie heeft directe invloed op de verkopen van (bouw-)kavels. Het consumentenvertrouwen heeft een sterke relatie met de risico's die de gemeente bij grondexploitatie neemt. Het consumentenvertrouwen was in 2013 erg laag. Dit heeft gevolgen voor de ontwikkelingen in de grondexploitaties.

Reserve grondexploitatie

De positieve resultaten die op winstgevende complexen worden gerealiseerd, worden na afronding van het gehele complex aangewend om de reserve grondbedrijf op niveau te brengen. Verliesgevende complexen worden ten laste van de reserve grondbedrijf gebracht. In december 2013 is besloten om ca. € 2,53 milj. uit de reserve te nemen voor de afwaardering van de aankoop van Kie 2, en om dit complex uit de grondexploitatie te nemen en over te brengen naar de balanspost gronden en landerijen.

Reservepositie

Het spreekt voor zich dat er een verband moet zijn tussen de reservepositie en de ambities. Wanneer de ambities die in de hoofddoelen worden gesteld hoger zijn, houdt dit in dat er meer risico's worden genomen. Tegenover deze risico's moet een passende reserve staan.

De jaarrekening van 2013 laat de volgende cijfers zien: Voorraden bouwgronden, boekwaarde is per 31-12-2013 ca. € 20,4 miljoen en de reservepositie van het grondbedrijf bedraagt per die datum bijna € 1,3 miljoen (6,4 % van de boekwaarde). Dit is een lage reserve veroorzaakt door de afwaardering van Kie-2.

Grondprijzen

Al enkele jaren heeft het college de bevoegdheid om de grondprijzen voor bouw kavels naar eigen inzicht vast te stellen. De vraag naar gemeentelijke bouw kavels voor woningen is zeer beperkt mede door het aanbod van particuliere ontwikkelaars.

De grondprijzen voor Kie (Franeker) en voor 't Nije Spoar (Tzummarum) zijn onveranderd gebleven.

Complexen in exploitatie

In vervolg op de bevindingen opgesteld door PWC bij de jaarrekening van 2010 wordt een uitgebreidere toelichting gegeven over de grotere complexen Waddenglas, Rondweg, de Elfstedenwijk, Kie 1 en Kie 2. Dit noemen we de projectverantwoording. Hierbij hoort ook de verantwoording over gebiedsontwikkelingsproces Harlingen-Franekeradeel en ontwikkelingsvisie Tzummarum. Deze verantwoording is gebundeld en opgenomen ná de tabel met de cijfers van de grondexploitatie.

Kie-1

zie projectverantwoording.

Tzummarum it Nije Spoar

Ook in 2013 is de laatste kavel nog steeds niet verkocht. Het complex kan daarom nog niet afgesloten worden. Het verwachte batig saldo is met de grondprijs van € 85 per m2 nu € 123.677.

Ried

Voor de bouw van de school in Ried en enkele woningen voor Wonen Noordwest Friesland is in juni 2007 een complex geopend. De ondergrond voor de school is inmiddels verkocht en de school is in gebruik. Over de invulling van de resterende kavels is een ontwikkelingsovereenkomst getekend. De uitvoering is in 2013 gestart. Het financieel resultaat wordt geraamd op € 36.095 positief.

Waddenglas

zie projectverantwoording.

Hitzum West

Alle 6 kavels zijn verkocht. De vier huurwoningen zijn gereed. Er resteren nog twee kavels die door de woningstichting verkocht moeten worden. Zodra de laatste woningen gereed zijn kan het plan woonrijp gemaakt worden. Het verwachte eindresultaat is een batig saldo van € 146.367.

Essolocatie

In 2011 is de intentieovereenkomst met Accolade ondertekend voor de ontwikkeling van een gezondheidscentrum. Het schetsontwerp is door Accolade in samenwerking met de toekomstige gebruikers en de gemeente verder uitgewerkt. Het plan is gepresenteerd aan de buurt en goed ontvangen. In vervolg daarop is een ontwikkelovereenkomst getekend.

Het saneringsplan is door de provincie goedgekeurd en het bestek voor de sanering is in 2012 aanbesteed en in uitvoering genomen. Tevens is in 2012 de omgevingsvergunning verleend aan Accolade voor de bouw van het gezondheidscentrum.

In 2013 is de bodemsanering afgerond en is gestart met de bouw. Oplevering en ingebruikname zal medio 2014 zijn.

De grondexploitatie per 1-1-2014 laat een negatief eindresultaat zien van € 213.318. Hiervoor is een voorziening getroffen.

Complexen zonder kostprijs

Naast de projecten in exploitatie (met kostprijs) heeft de gemeente nog enkele locaties in voorbereiding en uitvoering. Het gaat hierbij om de complexen:

1. Tzummarum – It Vossebosk (PPS)
2. Het uitgaans-/sportcentrum bij Kie te Franeker
3. De locatie Rinsma te Franeker (Tzummerweg, aankoop voor € 2,75 ton)

De boekwaarde van deze complexen bedraagt per 31-12-2013 totaal ongeveer € 215.464. Kie-2 is niet meer een complex, vandaar dat de boekwaarde aanzienlijk lager is dan per 31-12-2012. De waarde van het complex Uitgaans-/sportcentrum bij Kie is bijgesteld op basis van een recente taxatie per 31 december 2013. Dit betekent een opwaardering met € 43.802 ten gunste van het resultaat van de jaarrekening. De boekwaarde is nu gebaseerd op een grondprijs van € 3,50 per m2.

Daarnaast staat er nog een reservering van € 14.358 voor “complexen in afwikkeling”, die is bedoeld voor nakomende kosten Kie-2, en kosten voor de Wilhelminabuurt, nl. terrein Levo en Poiesz.

Tzummerweg (de locatie Rinsma te Franeker)

In 2010 zijn de eerste stedenbouwkundige en exploitatie-technische verkenningen uitgevoerd. Dit is in 2011 verder uitgewerkt. Het raadsvoorstel voor het aanvragen van krediet voor het verder bouw- en woonrijp maken is aangehouden. De raad wilde eerst meer zekerheid over de verkoop van de kavels. De ontwikkeling van deze locatie heeft ook een relatie met de heroriëntatie van Franeker Zuid.

Kie-2

zie projectverantwoording.

Niet in exploitatie genomen bouwgronden/overige grondenHet Miedumerbos bij Zuid (aankoop € 1,8 ton van private partijen Franeker-zuid)

De boekwaarde van dit complex is bijgesteld naar € 168.173 op basis van een recente taxatie per 31 dec 2013. Dit betekent een afwaardering met € 115.577 die ten laste van het resultaat van de jaarrekening is gebracht. De boekwaarde is nu gebaseerd op een grondprijs van € 4,25 per m2.

Elfstedenwijk (woon- en recreatiegebied Franeker Zuid)

zie projectverantwoording.

De recreatieplas Franeker-zuid (aankoop Kooistra voor bijna € 2 ton)

De boekwaarde van dit complex is bijgesteld op basis van een recente taxatie per 31 dec 2013. Dit betekent een afwaardering met € 170.829 die ten laste van het resultaat van de jaarrekening is gebracht. De boekwaarde bedraagt per 31-12-2013 € 109.655, overeenkomend met een grondprijs van € 3,50 per m2.

Rondweg

zie projectverantwoording.

Waddenglas (uitgestelde kosten)

Vanuit de grondexploitatie Waddenglas worden de gemaakte uren vergoed. Deze vergoeding wordt in dit complex opgenomen. Dit complex wordt onder andere benut voor extra personele inzet.

Waddenglas schuld provincie

De provincie heeft financieel bijgedragen aan de aankoop van gronden voor Waddenglas. Een gedeelte is al door Waddenglas betaald, het resterende gedeelte zal met rente na afronding van het complex Waddenglas aan de provincie worden terugbetaald. De lening is op de balans opgenomen onder de leningen. De boekwaarde van de complexen zou anders te laag worden weergegeven.

Tabel

De volgende tabel geeft een overzicht van de complexen in de grondexploitatie. Zoals al aangegeven is voor de complexen, die in exploitatie zijn, een berekening gemaakt van het verwachte eindresultaat. Bij de complexen, die in voorbereiding zijn, is dat niet het geval.

De opgenomen cijfers zijn conform de jaarrekening 2013.

	boek waarde		Voor- ziening	Balans waarde	Nog te maken kosten	Nog te realiseren opbrengsten	Verwacht eindresultaat
COMPLEXEN	1-1-2013	boek waarde 31-12-2013	31-12-2013	31-12-2013			
A. GROND- EN HULPSTOFFEN							
1. NIET IN EXPLOITATIE GENOMEN BOUWGRONDEN							
83.037 Bos Zuid (Miedembos)	267.520	168.173		168.173	-	-	
83.036 Grondbank - Zuid	7.884.076	8.317.750		8.317.750	-	-	
83.043 Grond recreatieplas Zuid	264.608	109.655		109.655	-	-	
SUB-TOTAAL	8.416.204	8.595.578	-	8.595.578	-	-	-
2. OVERIGE GROND- EN HULPSTOFFEN							
83.027 Rondweg Zuid	251.475-	243.239-		243.239-	-	-	
83.035 PPS Franeker Zuid	1.940.547-	1.054.660-		1.054.660-	-	-	
83.045 Waddenglas (uitgestelde kosten)	384.150-	385.038-		385.038-	-	-	
83.047 Waddenglas schuld provincie	3.089.715-	3.275.098-		3.275.098-	-	-	
presentatie balans 50 lening	3.089.715	3.275.098		3.275.098	-	-	
83.049 Tunnel	160.000-	1.459.376-		1.459.376-	-	-	
83.050 Zomerpolder Elfstedenwijk	41.756	0		0	-	-	
	-	-		-	-	-	
SUB-TOTAAL	2.694.415-	3.142.315-	-	3.142.315-	-	-	-
GROND- EN HULPSTOFFEN	5.721.788	5.453.263	-	5.453.263	-	-	-
B. ONDERHANDEN WERK							
1. BOUWGRONDEN IN EXPLOITATIE							
a. Met kostprijs							
83.002 Kie	2.681.993	2.878.910	1.384.077	1.494.833	2.337.351	3.832.185	1.384.077 <i>nadelig</i>
83.017 t Nije Spoar (Tzumm)	72.722-	76.994-		76.994-	13.498	60.180	123.677- <i>batig</i>
83.038 Ried - de Oanset c.a.	28.753	35.210-		35.210-	177.690	178.575	36.095- <i>batig</i>
83.044 Waddenglas	11.280.473	12.054.624		12.054.624	31.399.826	43.818.102	363.652- <i>batig</i>
83.046 Hitzum- West	158.212-	164.328-		164.328-	17.961	-	146.367- <i>batig</i>
83.048 Essolocatie	320.623	78.294	213.318	135.025-	135.025	-	213.318 <i>nadelig</i>
SUB-TOTAAL	14.080.908	14.735.295	1.597.395	13.137.900	34.081.351	47.889.042	927.604
b. Zonder kostprijs							
83.026 Complexen in afwikkeling	-	14.358-		14.358-	-	-	
83.031 Tzumm - It Vossebosk	224.819-	236.342-		236.342-	-	-	
83.039 Uitgaans-/Sportcentrum	4.976	49.077		49.077	-	-	
83.040 Tzummerweg	378.850	402.729		402.729	-	-	
83.041 Kie 2	931.949	0-		0-	-	-	
SUB-TOTAAL	1.090.955	201.106	-	201.106	-	-	-
ONDERHANDEN WERK	15.171.863	14.936.401	1.597.395	13.339.006	34.081.351	47.889.042	927.604
VOORRADEN TOTAAL	20.893.651	20.389.665	1.597.395	18.792.270	34.081.351	47.889.042	927.604

2.3. Projectverantwoordingen

In de raadscommissie van 13 oktober 2011 is afgesproken dat in de berap (en het jaarverslag) volgens een vast format een aantal projecten zullen worden gevolgd:

1. projectbeschrijving
2. ontwikkelingen/voortgang
3. financiële ontwikkelingen/stand van zaken
4. verwachtingen
5. risico's/bedreigingen.

De volgende projecten vallen onder deze verantwoording:

1. Waddenglas
2. Rondweg
3. Franeker Zuid
4. Kie 1 en 2
5. Gebiedsproces Franekeradeel en Harlingen
6. Ontwikkelingsvisie Tzummarum.

Het college en de raad kunnen andere vergelijkbare projecten aan deze lijst toevoegen.

1. Waddenglas

Projectbeschrijving

Waddenglas is een nieuw tuinbouwgebied van ca. 200 ha. bruto ten zuiden van Sexbierum. Het betreft een gebied dat in samenwerking met de provincie Fryslân en D.L.G wordt ontwikkeld.

Ontwikkelingen/voortgang

Voor Waddenglas in zijn geheel is een structuurvisie vastgesteld met de daarbij behorende Mer. Voor de 1^e fase van Waddenglas is een bestemmingsplan vastgesteld. De 1^e fase van bruto ca. 80 ha. is aangekocht en qua grondwerk zo goed als bouwrijp. De eerste kavel van ca. 3 ha. is in 2011 verkocht. Het energieconcept gebaseerd op het gebruik van restwarmte van het REC in Harlingen is niet haalbaar gebleken. Het (nieuwe) energieconcept richt zich nu op aardwarmte.

In 2012 is de planologische procedure voor de kwelderwal afgerond, zodat ook in deze strook grond voor verkoop beschikbaar zijn. De woning Slachte 3, die in 2008 is aangekocht om planologische risico's te voorkomen, is in 2012 weer verkocht.

Financiële ontwikkelingen/stand van zaken

De boekwaarde per 31-12-2012 bedroeg € 11.280.473 en is per 31-12-2013 gegroeid naar € 12.054.624. De grex per ultimo 2013 laat een positief eindresultaat zien van € 363.652. Daarbij is rekening gehouden met een langere looptijd vanwege de economische omstandigheden.

Verwachtingen

Vanwege de economische situatie worden de volgende verkopen op z'n vroegst pas in 2014/2015 verwacht. Met A.C.Hartman B.V. is een intentieovereenkomst gesloten over de verkoop van de 1^e fase.

Om als Waddenglas goed in te kunnen spelen op de wensen en eisen van de tuinders is een "ronde tafel" gesprek gevoerd met tuinders uit de regio. Er volgt nog een gesprek met de tuinders uit het Westland. Deze gesprekken geven belangrijke informatie over hoe Waddenglas zich moet profileren om zodoende de verkoop van kavels te stimuleren. Dit zal worden opgenomen in een acquisitieplan. Ook werd 2013 benut om het (nieuwe) energieconcept verder uit te werken met als focus aardwarmte. Veel zal daarbij afhangen van de resultaten van de 1^e aardwarmteboring van Hartman. Ook deze resultaten zullen belangrijk zijn bij de acquisitie.

Grote investeringen in 2013 voor bijvoorbeeld grondaankopen zijn niet gedaan, om het financieel risico zoveel mogelijk te beperken. De gemeente Franekeradeel loopt voor 1/3 deel risico.

Risico's/bedreigingen

Met behulp van een statistisch risicoprogramma van DLG zijn de risico's in de grex. per 1-1-2014 onderzocht. De algemene conclusie van de risicoanalyse is dat de risico's in de grex. beperkt van omvang zijn en grotendeels opgevangen kunnen worden door beheersmaatregelen. Groter zijn de risico's als gevolg van een stagnerende ontwikkeling van de glastuinbouwsector. Dit geldt vooral wanneer de vraag naar glastuinbouwpercelen volledig zou wegvallen. Daarnaast is er een aantal scenario's doorgerekend. De risico's voor de 3 partijen gezamenlijk kunnen daarbij variëren van € 1,3 mlj. wanneer alleen de 1^e fase wordt ontwikkeld tot € 10,7 mlj. wanneer geen enkele kavel wordt verkocht.

2. Rondweg

Projectbeschrijving

Aanleg van de rondweg aan de zuidkant van Franeker, vanaf de rotonde bij Kie tot aan de Wjelsryperweg bij Lutjelollum.

Ontwikkelingen/voortgang

De aanleg van het laatste gedeelte van de zuidelijke rondweg is voltooid. Daarmee is de rondweg in zijn geheel aangelegd.

De eerste onteigeningsadvocaat is aansprakelijk gesteld voor het maken van een beroepsfout. Als gevolg van deze fout hebben de provincie en de gemeente schade geleden. Deze schadeclaim is bij de onteigeningsadvocaat ingediend. Deze advocaat heeft de schadeclaim aan zijn verzekering voorgelegd. Er is overeenstemming over de schadevergoeding voor het bedrag van € 200.000. Deze is ook al uitbetaald.

Financiële ontwikkelingen/stand van zaken

De kosten voor de aanleg van de rondweg worden gedeeld met de provincie. De penvoerder daarbij is de provincie. De gemeente Franekeradeel brengt jaarlijks de gemaakte kosten bij de provincie in rekening en na afloop wordt financieel de balans opgemaakt. De verwachting is dat ook de laatste fase binnen de beschikbare budgetten is gerealiseerd.

Drie bedrijven hebben geen bijdrage aan de rondweg gegeven. Juridisch was het niet haalbaar om deze vorderingen te innen.

Verwachtingen

Helaas kon de afrekening niet in 2013 plaats vinden. Dit gebeurt nu in het eerste kwartaal van 2014.

Risico's/bedreigingen

De risico's bij dit project lagen met name bij civiele voorbereiding en uitvoering, bijvoorbeeld door tegenvallende aanbestedingen en/of onvoorziene omstandigheden bij de uitvoering. Nu deze werkzaamheden zijn uitgevoerd is dit risico niet meer aanwezig. Dekking van het krediet is voor een gedeelte gebaseerd op een bijdrage van de CV/BV Franeker Zuid van € 795.000. De gemeente moet alert zijn bij de planaanpassing voor Franeker Zuid en de eventueel aangepaste contractering om deze bijdrage veilig stellen.

3. De Alvestêdewyk

Projectbeschrijving

De Alvestêdewyk is een toekomstige woonwijk ten zuiden van Franeker met een omvang van ca. 625 woningen, waarvan de eerste fase en tweede fase (deels) bouwrijp zijn gemaakt en afgerekend en ca. 80 woningen zijn gerealiseerd. De woonwijk wordt door marktpartijen risicodragend ontwikkeld. De rol, verantwoordelijkheden en taken van de gemeente zijn in de exploitatieovereenkomst vastgelegd. Ook zijn in deze overeenkomst de risico's volledig bij de marktpartijen gelegd.

Ontwikkelingen/voortgang

Ook dit woningbouwproject heeft "te lijden" onder de economische crisis. De verkopen van de woningen en kavels stagneert.

Financiële ontwikkelingen/stand van zaken

De gemeente heeft de gronden voor zover nog niet verkocht in eigendom (de grondbank). Dit betreft de 1^e/2^e fase (deels) en 3^e / 4^e fase. De boekwaarde bedraagt per 31-12-2013 € 8.317.750. Contractueel is vastgelegd dat de marktpartijen uiterlijk 31 december 2013 de gronden uit de grondbank afnemen. Aan deze afname is door de Franeker Zuid CV in 2013 geen medewerking verleend. Over de vervolgstappen zal in 2014 (1^e kwartaal) een voorstel worden voorbereid.

Verwachtingen

Vanwege de demografische en economische ontwikkelingen zijn de marktpartijen zich aan het heroriënteren op de planontwikkeling van de Alvestêdewyk. Daarbij is het verzoek gekomen of de gemeente bereid is mee te denken. Het college heeft de intentie uitgesproken mee te denken in een planaanpassing. Het overleg met de Franeker Zuid C.V. loopt en verwachting is dat in de loop van 2014 de resultaten van het overleg bekend zijn. Conform het plan van aanpak Van Franeker Zuid – Naar Franeker Buiten, zullen voorstellen (Programma van Eisen) aan de raadscommissie ter behandeling worden voorgelegd.

Risico's/bedreigingen

Contractueel zijn de risico's voor de Gemeente Franekeradeel beperkt en afgekaderd in de Exploitatieovereenkomst Franeker Zuid. Het niet nakomen van de overeenkomst (ook na hoofdelijke aansprakelijkheid) kan betekenen dat de uitname van de gronden niet plaats vindt en de boekwaarde van € 8.317.750 blijft.

Nu de marktpartijen zich aan het heroriënteren zijn is het belangrijk om als gemeente alert te zijn op mogelijke risico's die hiermee samenhangen. Ook na planaanpassing moet het risico van ontwikkelen bij de marktpartijen blijven.

4.a. Kie-1

Projectbeschrijving

Kie-1 is een bedrijfsterrein aan de zuidwestkant van Franeker. Er is nog voor ca. 8,8 ha's gemeentelijke bouwrijpe kavels beschikbaar voor de verkoop aan bedrijven.

Ontwikkelingen/voortgang

De laatste jaren stagneert de verkoop. In 2013 zijn er geen kavels verkocht. Op grond hiervan is de grex bijgesteld en de looptijd verlengd.

Financiële ontwikkelingen/stand van zaken (grondexploitatie)

De boekwaarde bedraagt ultimo 2013 € 2.878.910. Vanwege de stagnerende verkopen is de looptijd nu tot en met 2021 verlengd.

Verwachtingen

De verwachtingen zijn sterk afhankelijk van de economische omstandigheden. Een potentiële verkoop kon helaas niet doorgaan in 2013. Mogelijk dat er in 2014 een verkoop kan plaats vinden.

Risico's/bedreigingen

Het grootste risico is het niet verkopen van de kavels. De grex. ultimo 2013 heeft een verwacht tekort van € 1.384.077. Hiervoor is een voorziening getroffen.

4.b. Het bedrijventerrein Kie-2

Projectbeschrijving

Kie-2 ligt direct aansluitend aan de westkant van Kie-1 en is bedoeld als toekomstige uitbreiding voor bedrijven. Een logische vervolg op Kie 1. In 2007 is de overeenkomst getekend voor de aankoop van gronden voor Kie-2. Kort samengevat bevat de overeenkomst het volgende. Direct in 2007 koopt de gemeente gronden buiten het gebied van Kie-2. Deze aankoop verklaart de boekwaarde begin 2013 van € 931.949. Uiterlijk 31 december 2013 wordt deze grond voor dezelfde koopsom terug geleverd aan de oorspronkelijke eigenaar. Daarnaast is in de overeenkomst afgesproken dat de gemeente op afroep, maar uiterlijk 31 december 2013, de gronden voor Kie-2 volgens een vastgestelde prijs aankoopt.

Ontwikkelingen/voortgang

De uitgifte van Kie-1 heeft vertraging opgelopen en een vlotte ontwikkeling van Kie-2 is niet noodzakelijk. Met de eigenaar van de grond zijn gesprekken gevoerd over mogelijke aanpassingen van het contract. Deze besprekingen hebben niet geleid tot overeenstemming zodat er uitvoering is gegeven aan de oorspronkelijke contract. In december 2013 is de grond aangekocht.

Financiële ontwikkelingen/stand van zaken

De gronden van Kie-2 zijn overgeheveld naar “gronden en landerijen”. De afwaardering van € 2.532.953 naar agrarische waarde is ten laste van de reserve grondexploitatie gebracht. Er zullen nog een aantal werkzaamheden worden uitgevoerd, zoals het maken van sloten/afrasteringen. Deze kosten zullen uit het complex in afwikkeling worden betaald.

Verwachtingen

Voorlopig is er in Kie-1 voldoende grond beschikbaar voor bedrijven. De komen periode zal benut worden om te beoordelen of, hoe en wanneer Kie-2 in ontwikkeling wordt gebracht. In de tussentijd zullen deze gronden worden verpacht.

Risico's/bedreigingen

Met de afboeking van de aangekochte gronden naar agrarische waarde en de overboeking naar “gronden en landerijen” is het complex Kie-2 afgesloten. Voor het grondbeleid zijn hier geen risico's meer aan verbonden.

5. Gebiedsproces Franekeradeel en Harlingen

Projectbeschrijving

Door de jarenlange gas- en zoutwinning in Franekeradeel is er schade ontstaan in de vorm van bodemdaling. Deze bodemdaling is vooral voor de landbouw en de waterhuishouding een groot probleem.

Om de schade als gevolg van de gas en zoutwinning te herstellen/compenseren is het Gebiedsproject Franekeradeel-Harlingen opgestart. Een definitief Inrichtingsplan Franekeradeel-Harlingen is in 2013 vastgesteld en middelen zijn beschikbaar gesteld voor de uitvoering. In het Inrichtingsplan zijn maatregelen opgenomen gericht op het verbeteren van de waterhuishouding. Eveneens zijn maatregelen gericht op recreatie, landschap, cultuurhistorie en infrastructuur in het plan opgenomen.

Voor de uitvoering van het plan is een bestuurscommissie ingesteld. Daarin hebben zitting de volgende de partijen:

- Wetterskip Fryslân
- Frisia Zout BV
- Gezamenlijke landbouworganisaties
- Gemeente Franekeradeel
- Federatie van Dorpsbelangen Franekeradeel
- De Friese Milieu Federatie

De bestuurscommissie heeft een onafhankelijk voorzitter en wordt ondersteund door de Dienst Landelijke Gebied.

Ontwikkelingen/voortgang

De raad heeft in zijn vergadering van 4 juli 2013 kennis genomen van het Inrichtingsplan Franekeradeel-Harlingen. De raad heeft toen ook een krediet van € 1.694.741 beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het Inrichtingsplan. Ook alle andere betrokken partijen hebben in deze periode ingestemd met het plan. De andere betalende partijen (Provinsje Fryslân, Wetterskip Fryslân, Frisia Zout BV, Vermillion Gas&Oil Nederland en de gemeente Harlingen) hebben ieder hun aandeel in de financiën beschikbaar gesteld. Op 4 november 2013 is de bestuurscommissie voor de uitvoering van het inrichtingsplan geïnstalleerd door het college van Gedeputeerde Staten van de Provinsje Fryslân. De bestuurscommissie voert in opdracht van de provincie het Inrichtingsplan uit.

In de raadsvergadering van 8 mei 2012 heeft de gemeenteraad een krediet van € 1,8 miljoen beschikbaar gesteld voor de Maatschappelijke Plus. Samen met bijdragen van Frisia Zout BV, de provincie Fryslân en de gemeente Harlingen is er een bedrag van € 6 miljoen beschikbaar voor de Maatschappelijk Plus. De stuurgroep voor het gebiedsproject heeft in haar vergadering van 23 mei 2013 besloten dat de maatschappelijk plus wordt uitgevoerd door de gemeenten Harlingen en Franekeradeel. Hiervoor wordt samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen beide gemeenten en de provincie.

Financiële ontwikkelingen/stand van zaken

Het totale plan bevat voor € 48,6 miljoen aan maatregelen. De precieze verdeling van bijdragen is tussen partijen vastgesteld. Bij besluit van de raad van 4 juli 2013 is door de gemeente een krediet beschikbaar gesteld van € 1.694.741.

Verwachtingen

De besluitvorming over het Inrichtingsplan is afgerond. De contracten met Vermilion Gas&Oil Nederland en Frisia Zout BV zijn getekend. Op grond van de Wet Inrichting Landelijk Gebied (WILG) is de Bestuurscommissie ingesteld. De gemeente heeft zitting in deze commissie. Het Inrichtingsplan wordt uitgevoerd in opdracht van de provincie Fryslân door de bestuurscommissie. De Dienst Landelijk Gebied ondersteunt de bestuurscommissie. De uitvoeringsperiode loopt van 2013 tot en met 2020. De voorbereiding voor de uitvoering van planmaatregelen is in gang gezet.

Risico's/bedreigingen

De uitvoering van een integraal gebiedsplan waarbij meerdere partijen zijn betrokken is complex. Voor het plan is een risicoanalyse gemaakt. Deze risicoanalyse wordt tijdens de uitvoeringsperiode door de Bestuurscommissie gebruikt als een dynamisch werkdocument waarmee tijdens de uitvoering de risico's worden gemonitord.

Bij het plan hoort een zogenaamde SSK-begroting waarin de ramingen zijn opgenomen voor de uitvoering van de planmaatregelen en de proceskosten die hiermee gemoeid zijn.

De risico's bij dit project liggen in de komende jaren in het bijzonder bij de civiele voorbereiding en uitvoering, bijvoorbeeld door tegenvallende aanbestedingen en/of onvoorziene omstandigheden bij de uitvoering. In het contract afgesloten met Frisia Zout BV zijn afspraken gemaakt over hoe er om moet worden gegaan met mee- en tegenvallers. Met Vermillion Gas&Oil Nederland is een afkoopsom gecontracteerd. De gemeenteraad heeft kennis genomen van deze contracten. Voor het werk van de bestuurscommissie zijn afspraken gemaakt over voortgangsrapportages en m.b.t. de besteding van budgetten. Een organogram is opgesteld, taken en bevoegdheden zijn beschreven van de verschillende werkgroepen.

Een wettelijke ruilverkaveling is onderdeel van het plan. De proceskosten voor deze ruilverkaveling zijn begroot. Ook dit proces draagt, in de in de uitvoering, risico's met zich mee. Het monitoren van de proceskosten is een taak van de Bestuurscommissie. De gemeente Franekeradeel deelt voor een vastgesteld percentage mee in de proceskosten.

6. Ontwikkelingsvisie Tzummarum

Projectbeschrijving

Een groot deel van Tzummarum rondom zorgcentrum Nij Bethanië wordt opnieuw ontwikkeld. Het dorp krijgt daarmee een grote kwaliteitsimpuls.

Het project kent drie samenwerkende partners:

- Zorg Partners Friesland
- woningstichting Wonen Noordwest Friesland
- gemeente Franekeradeel

Zorg Partners Friesland is verantwoordelijk voor de renovatie/nieuwbouw van het zorgcentrum Nij Bethanië en enkele los staande wooneenheden.

Wonen Noordwest Friesland verzorgt sloop/nieuwbouw van 24 woningen en neemt de realisatie van kinderopvang voor haar rekening.

De gemeente Franekeradeel zal de nieuwbouw van de M.J. Tamsmaskoalle aan de huidige De Schalmei voor haar rekening nemen en de aanpassingen in de openbare infrastructuur.

Ontwikkelingen/voortgang

Het project bevindt zich in de ontwerp-/uitvoeringsfase.

Het bestemmingsplan is met de uitspraak van de Raad van State per 1-8-2012 onherroepelijk.

De uitkomsten van het zorgvraagonderzoek hebben ertoe geleid, dat de Ontwikkelingsvisie Tzummarum in afgeslankte vorm doorgaat. Op dit moment zullen 4 twee-onder-één-kapwoningen (8 woningen) van de in totaal 20 beoogde woningen niet gerealiseerd worden. De gevraagde financiële bijdrage door Zorg Partners Friesland voor het realisatietekort in het MFC Tzummarum kan worden gedekt door de toegekende ISV III-subsidie door de provincie Friesland.

Financiële ontwikkelingen/stand van zaken

De financiële dekking van de bouw van de Tamsmaskoalle in 2015 wordt bereikt door vanaf 2011 een jaarlijkse kapitaallast van circa € 125.000 uit het jaarlijkse budget voor onderwijshuisvesting in de begroting te reserveren.

Voor de realisatie van de infrastructuur is een investeringsreserve beschikbaar gesteld van € 575.000 (prijspeil 2015). Daarnaast is de benodigde ISV-III bijdrage van € 300.000 door de provincie Fryslân aan de gemeente toegekend om de realisatie mogelijk te maken.

Het college heeft de verplichting op zich genomen om dekking te zoeken voor maximaal € 300.000 ten behoeve van de realisatie van het MFC Tzummarum. De hiertoe gedane ISV III-aanvraag ter grootte van € 300.000 is reeds door de provincie Fryslân aan de gemeente toegekend.

Verwachtingen

In 2015 zal de gemeente beginnen met de bouw van de nieuwe school.

Risico's/bedreigingen

De bouwkosten c.q. de kosten van de aanleg infrastructuur kunnen hoger worden.

De kabinetsplannen aangaande zorg en woningmarkt kunnen de plannen beïnvloeden.

Gemeente Franekeradeel

3. Burgerjaarverslag 2013 *Een bewogen jaar*

Voorwoord

Traditiegetrouw vertel ik u in dit burgerjaarverslag wat we voor u gedaan hebben in 2013. Een traditie waar misschien een eind aan komt in 2014. Op dit moment ligt er een wetsvoorstel om het burgerjaarverslag als verplichting voor gemeenten te schrappen.

Het was een bewogen jaar voor onze gemeente. Er werden veel projecten uitgevoerd en nieuwe kwamen tot stand. Ook namen we een besluit over de toekomst van onze gemeente. Het gemeentebestuur besloot dit jaar om per 1 januari 2018 samen met Het Bildt, Menameradiel en een deel van Littenseradiel een nieuwe bestuurskrachtige gemeente te vormen. Het was mooi geweest als ook Harlingen hierbij had gezeten. Maar deze gemeente koos voor een andere weg. Wij vinden het noodzakelijk om de krachten te bundelen. Zo kunnen we u goed blijven bedienen.

Ondanks de crisis, gebeurde er in 2013 veel in onze gemeente. En dat was goed zichtbaar. Zo gaf de herinrichting van de Leeuwarderweg en de komst van de supermarkten de oostelijke entree van de stad een ander aanzien. De bouwprojecten aan de Sjaardemastraat en de Vijverstraat zijn grotendeels afgerond. Ook de westelijke entree van het centrum ligt er weer “kreas” bij. De plannen voor de ontwikkeling van Nij Bethanië in Tzummarum konden toch doorgaan in afgeslankte vorm. Het heeft veel mensen bezig gehouden.

Er kwam ook duidelijkheid van het provinciaal bestuur over de nieuwe Stationsbrug. Hij komt er echt. Het dorpshuis van Tzum werd geopend. Een markant gebouw waar veel gebeurt. En ook het fietspad van Peins naar Ried, een lang gekoesterde wens, kon worden geopend. En dat doet mij goed. Sinds 2013 ben ik namelijk ook ambassadeur voor de fietsveiligheid.

Dit jaar was het brandweerpersoneel voor het laatst in dienst van de gemeente. Per 1 januari 2014 valt in Nederland de brandweer onder de Veiligheidsregio. Daarmee is een taak die al sinds 1537 bij onze gemeente hoorde, verder van ons af komen te staan. Ik wil het brandweerkorps bedanken voor de jarenlange inzet in gemeentedienst. En hen veel succes wensen bij de nieuwe werkgever. Ik ben er zeker van dat we op hen kunnen blijven rekenen.

Uw inbreng was ook dit jaar weer waardevol bij lokale projecten en het maken van lokaal beleid. Er waren veel projecten waarover u meesprak. U leest hier meer over onder “u kunt meepraten”. Ik hoop dat u ook in de toekomst uw bijdrage wilt blijven leveren. Het draagt bij aan breed gedragen oplossingen.

Fred Veenstra,

Burgemeester

Momenten om bij stil te staan

Ook in 2013 waren er weer mooie momenten om bij stil te staan. We genoten van de 160e PC. De commissie heeft haar uiterste best gedaan om er voor iedereen een mooi gebeuren van te maken. Franeker en wijde omgeving vierde voor de 60e keer de Agrarische Dagen. Qua programma en bezoekersaantallen een groot succes.

En Koninginnedag was dit jaar anders dan anders. De overdracht van de troon is in ons land toch één van de belangrijkste momenten van het afgelopen jaar geweest. Daar is gepast en feestelijk aandacht aanbesteed. Afscheid nemen van een zeer gewaardeerde Koningin en een welkom aan haar opvolger.

Sportprijzen 2012

Op 1 maart 2013 reikte wethouder Twerda de gemeentelijke Sportprijzen 2012 uit. Onder grote belangstelling en onder het genot van een hapje en een drankje werden de sporters, teams en talenten in het zonnetje gezet. De sportprijzen gingen naar:

Sporter

1. Nathalie Stellingwerf

Sporttalent

1. Josien Wijkhuijs
2. Alie Weewer
3. Esmee Riemersma

Jeugdteam

1. Schooljongenspartuur, kv Jan Bogtstra
2. B1, voetbalvereniging sc Franeker
3. Meisjes D-juniorenteam atletiekvereniging Spartacus

Team

1. Sloeproeiteam "De 7 Gezusters", Sportcentrum Shape

Besluit herindeling gemeenten Noordwest Friesland

Uiterlijk 1 januari 2018 fuseren de gemeenten Franekeradeel, Menameradiel, het Bildt en vier dorpen van Littenseradiel tot één nieuwe gemeente. Dit besloten de gemeenteraden van Franekeradeel, Menameradiel en het Bildt in oktober dit jaar. De gemeente Littenseradiel besloot eerder al de gemeente op te splitsen voor een herindeling in 2018. 'Westergo' is gekozen als voorlopige werknaam voor de nieuwe gemeente.

Door de herindeling ontstaat een gemeente met ongeveer 47.000 inwoners verspreid over 42 dorpen / buurtschappen en één stad: Franeker. Franeker wordt ook de hoofdplaats van de nieuwe gemeente.

Door te fuseren willen we u beter kunnen bedienen. Een grotere gemeente heeft bijvoorbeeld meer in de melk te brokkelen en kan dus meer voor de burger betekenen. De fusie is ook nodig om het hoofd te kunnen bieden aan de vele (nieuwe) opgaven waar gemeenten voor staan. Elke gemeente staat voor complexe uitdagingen op het gebied van economie, wonen, voorzieningen en zorg en welzijn. De gemeenten in Noordwest denken deze uitdagingen beter aan te kunnen door de krachten te bundelen en vanuit een sterke gemeenschappelijke visie te werken. We zijn daardoor beter in staat om financieel gezond te blijven en het voorzieningenniveau en de leefbaarheid op peil te houden.

Ook uw heeft kunnen aangeven wat u belangrijk vindt voor de nieuw te vormen gemeente. Deze uitgangspunten nemen we mee bij het vormen van de nieuwe gemeente. Zoals bijvoorbeeld een laagdrempelig bestuur en dienstverlening, meertaligheid (Nederlands, Fries en Bildts) en samenwerken met maatschappelijke organisaties, ondernemers en dorpsbelangen.

Gebiedsontwikkeling Franekeradeel-Harlingen

In november 2013 werd de bestuurscommissie Franekeradeel-Harlingen geïnstalleerd. Zij krijgen de opdracht om het inrichtingsplan Gebiedsontwikkeling Franekeradeel-Harlingen

uit te voeren. Het inrichtingsplan is daarmee eindelijk klaar om uitgevoerd te worden. De bestuurscommissie werkt samen met agrariërs, omwonenden, overheden en private partijen.

In 2014 wordt begonnen met de eerste maatregelen uit het plan. In 2021 moet de uitvoering van het inrichtingsplan klaar zijn. Het inrichtingsplan bestaat uit verschillende herstelmaatregelen om de waterhuishouding en de landbouwstructuur in het gebied Franekeradeel-Harlingen te verbeteren. Dat is nodig doordat bodemdaling en klimaatveranderingen in dit gebied voor problemen bij de waterafvoer en de landbouw zorgen. Naast de herstelmaatregelen wordt geïnvesteerd in recreatie, cultuurhistorie en verbetering van de leefbaarheid in de dorpen. In totaal wordt zo'n 48 miljoen euro geïnvesteerd in het gebied Franekeradeel-Harlingen. Daarvan is 5,7 miljoen bestemd voor projecten die de leefbaarheid in de dorpen Wijnaldum, Oosterbierum, Tzummarum en Sexbierum verbeteren.

De provincie Fryslân is opdrachtgever van het gebiedsplan. Het inrichtingsplan kwam tot stand in samenwerking met Vermilion Oil & Gas Nederland, de gemeenten Franekeradeel en Harlingen, Wetterskip Fryslân, Frisia Zout B.V., LTO Noord afdeling Franekeradeel-Harlingen, de Nederlandse Akkerbouw Vakbond, de Friese Milieufederatie en de Federatie van dorpsbelangen Franekeradeel. De Dienst Landelijk Gebied was verantwoordelijk voor de projectleiding.

Koninklijke onderscheidingen

Traditiegetrouw is er aan een aantal inwoners van de gemeente een koninklijke onderscheiding uitgereikt. Mensen die zich op verschillende gebieden verdienstelijk hebben gemaakt voor de samenleving. Het blijft bijzonder om de waardering voor hun prestaties op deze manier duidelijk te kunnen maken. In 2013 gingen de onderscheidingen naar:

26 april, algemene gelegenheid

- De heer Jelte Kornelis Boot, Franeker (Lid in de Orde van Oranje Nassau);
- De heer Geert Hof, Franeker (Lid in de Orde van Oranje Nassau);
- Mevrouw Grietje Adema-Zondervan, Franeker (Lid in de Orde van Oranje Nassau).

15 november, bijzondere gelegenheid

- De heer Ype Reinsma, Achlum (Lid in de Orde van Oranje Nassau).

U kunt meepraten

Als burger kunt u op verschillende manieren meedenken en meepraten met de lokale bestuurders. Bijvoorbeeld bij projecten in uw eigen leefomgeving. Ook in de raadszaal doet u dat steeds vaker. Daar ben ik blij om. Het betekent dat u zich betrokken voelt bij wat er gebeurt in uw omgeving. Maar ook dat u de weg naar de gemeente steeds beter weet te vinden.

Ontwikkelingsvisie binnenstad

De gemeente en ondernemers willen dat Franeker haar concurrentiepositie als regionaal winkelgebied behoudt en zo mogelijk versterkt. We willen leegstand tegengaan en een levendig centrum houden. Daarom is in 2013 samen met verschillende belangen-groepen en ondernemers van de stad een toekomstvisie voor de binnenstad van Franeker gemaakt.

Het maken van de visie was nodig door de veranderende economische omstandigheden, demografische ontwikkelingen en wijzigingen in het consumentengedrag. Ook de verhuizing van twee supermarkten van de binnenstad naar de rand van de stad heeft gevolgen voor het bezoek aan de binnenstad.

In verschillende sessies konden de project-groepleden hun inbreng geven. Begin juli zijn de resultaten hiervan in een bijeenkomst aan winkeliers van de binnenstad gepresenteerd. Op basis van de inbreng van de projectgroep en de feedback van deze bijeenkomst, is een visie voor de binnenstad gemaakt.

Herinrichting Liefstinckplein

Het Liefstinckplein is in overleg met omwonenden opnieuw ingericht. De gemeente werkte daarbij samen met woningcorporatie Accolade. Vanuit de gemeente en Accolade is tijdens een bijeenkomst voorgesteld om het plein te “ontstenen” en meer groen toe te voegen. Ook is een uniform hekwerk voorgesteld. Omwonenden konden zich in dit voorstel vinden. De opmerkingen die er nog waren, zijn verwerkt in het plan. Voor het hekwerk is daarom op verzoek ook maatwerk geleverd. Dit werd gewaardeerd. Omwonenden waren tevreden over het definitieve plan.

Herstructurering Dongjum-Oost

Tijdens een inloopbijeenkomst zijn de plannen voor de herstructurering Dongjum-Oost aan dorpsbewoners gepresenteerd. De plannen kwamen tot stand samen met de woningcorporatie WNWF en dorpsbelang Dongjum-Boer. Daarna heeft een werkgroep een plan gemaakt voor de herinrichting van het openbaar gebied. De werkgroep bestond uit vertegenwoordigers van dorpsbelang, de gemeente, de woningcorporatie en dorpsbewoners. Het merendeel van de bewoners was zeer positief over de plannen van de werkgroep. Dit wordt in 2014 uitgevoerd.

Fietspad Peins-Ried

In 2013 is het langgewenste fietspad tussen Ried en Peins aangelegd. Vertegenwoordigers van beide dorpsbelangen, de basisschool en de gemeente bedachten samen de details rondom het fietspad. Zoals bijvoorbeeld de manier van aansluiten op de weg.

Toeristisch Programma Friese Wadden

Gemeentelijke ondernemers uit de recreatieve sector zijn betrokken bij het Toeristisch Programma Friese Wadden. Ze hebben tijdens verschillende bijeenkomsten meegedacht over de ambities en doelstellingen van het programma. De input heeft geleid tot aanvullingen, tekstuele aanpassingen en wijzigingen in het rapport.

Het programma is een initiatief van de provincie. De provincie werkt hierin samen met de Friese Waddengemeenten. Het programma moet door gerichte investeringen de economische positie van de toeristisch-recreatieve sector in de Waddengemeenten versterken.

Buurtsportcoaches

In 2013 werd de samenwerkingsovereenkomst met buurtsportcoaches getekend. Een buurtsportcoach wordt binnen de gemeente ingezet om sport- en beweegaanbod te organiseren. Buurtsportcoaches zijn vertegenwoordigers van de lokale organisaties en verenigingen, die bij het breedtesportnetwerk “Franekeradeel Actief” zijn aangesloten.

Het netwerk moet te-weinig-actieve inwoners meer aan het sporten en bewegen krijgen. Via de organisaties en verenigingen krijgen burgers dus de mogelijkheid om zelf met plannen te komen.

Wietse Ennemastraat

De Wietse Ennemastraat in Franeker moest herstraat worden. In overleg met bewoners en buurtvereniging is de straat ook verkeersveiliger gemaakt. De straat is als 30 km/uur zone ingericht. Dit sluit aan bij de plannen om de hele wijk als 30 km/uur zone in te richten. Daarnaast is het parkeren en het groen in de straat aangepakt en verbeterd.

Herinrichting Kerkbuurt Hitzum

Het dorp had al langere tijd de wens om de Kerkbuurt in het centrum van Hitzum op te knappen. Na de nodige voorbereidingen is dit in 2013 gebeurd. Dorpsbelang heeft de wensen van de bewoners voor de bestrating, verlichting en het groen geïnventariseerd. De gemeente heeft die wensen vertaald in een inrichtingsschets. Deze schets is tijdens een goed bezochte informatieavond aan de inwoners gepresenteerd. Na de nodige aanpassingen is het plan uitgevoerd. Er is bestrating en nieuwe verlichting aangelegd. En tijdens een plantdag is door een groot aantal Hitzumers leilinden en ligusterhagen aangeplant. Op 9 november werd het laatste zitbankje in de Kerkbuurt geplaatst en is het project feestelijk afgesloten in het dorpshuis.

Hitzum herinrichting Boartersplak

De herinrichting van het Boartersplak is geheel door bewoners opgepakt. Dorpsbelang voerde daarin de regie. De gemeente gaf de randvoorwaarden aan en ondersteunde wanneer nodig. Voor het bestuur van dorpsbelang is dat een hele ervaring geweest, maar het resultaat mag er wezen.

Dorpsvisies

En er vonden meer projecten plaats waar u aan meedeed. Dorpen die een dorpsvisie maken, kunnen geld krijgen uit het Dorpsvisiefonds. Het fonds is bedoeld voor de financiering van projecten uit de dorpsvisie. Sinds 2007 is er 1,5 miljoen euro beschikbaar gesteld vanuit het Dorpsvisiefonds. In 2013 kregen de volgende dorpen voor hun projecten een subsidie:

- Ried (Recreatief Ried, upgradering van haven It Kattegat lang de Noordelijk Elfstedenroute);
- Hitzum (verbouwplan dorps huis met kaatskantine/jeugdsoos en kleedaccommodatie);
- Ried (onderzoek naar verbouw dorps huis De Rede met gymnastieklokaal).

Voordat een project wordt uitgevoerd, is er veel overleg en voorbereiding. Tussen dorpsbelangen, inwoners en gemeente. In werkgroepen en op inspraak- en informatie-avonden valt telkens weer de positieve inbreng van de inwoners op. De betrokkenheid bij ‘het dorp’ is groot. En dit is zichtbaar als een mooi project wordt gerealiseerd. Ambtenaren vinden het inspirerend om samen met de bewoners aan een project te werken.

Wijk- en dorpsschouwen

In het voorjaar waren er weer schouwen in een aantal dorpen en wijken. In Franeker in de wijken Professorenbuurt, Stationsbuurt, Sexbierumplan/Witzens, Schalsumerplan/Arkens en de Van Saarloosstraat. Ook waren er schouwen in de dorpen Tzum, Herbaijum, Oosterbierum, Peins en Zweins. Naast de gemeente, politie, woningcorporatie en huurdersvereniging liepen vertegenwoordigers van de buurt(verenigingen) en dorpsbelangen mee.

In totaal werden er voor en tijdens de schouwen 175 punten aangedragen. Meestal ging het om onderhoud aan de openbare ruimte, verkeers- en parkeeroverlast of hondenpoep. Soms ook om verpauperde panden, gemeentelijke projecten of de speeltuinen.

Inmiddels hebben dorpsbelangen en buurtverenigingen op alle punten een reactie ontvangen. Vaak worden de punten zo snel mogelijk afgehandeld, soms wordt ook het geldende beleid uitgelegd en wordt verder door gemeente, woningcorporatie, politie of Skûle geen actie ondernomen. Soms ondernemen dorpsbelangen en buurtverenigingen vervolgens zelf actie. Zo dragen alle partijen bij aan de leefbaarheid in wijk en dorp.

Inspraak

Als burger kunt u ook direct uw ideeën of mening kenbaar maken aan de raad. Van het recht om in te spreken op agendapunten is in 2013 door zeventien mensen gebruik gemaakt: acht maal in de raadsvergadering en negen maal in de vergadering van de raadscommissie. Onderwerpen die aan bod kwamen waren:

- budget leefbaarheid in de wijk;
- situatie verzorgingstehuis Nij Bethanië;
- beleidsplan bibliotheken;
- Theater de Koornbeurs;
- het weghalen van de pijp onder de Westerpoortsdam;
- de transitie van de AwbZ naar de WMO;
- verbeterplan van de Stichting exploitatie Zwembad Bloemketerp;
- het vaststellen van de Drank- en Horecaverordening Franekeradeel 2013;
- inrichtingsplan Franekeradeel-Harlingen;
- tunnel Alvestedewyk Franeker;
- evaluatie ondernemersfonds/stadspromotie;
- dorpsvisie Achlum Foar Inoar.

Dienstverlening

Invoering 14+ nummer

Gemeenten zijn er voor hun inwoners. Zij zorgen ervoor dat burgers snel en begrijpelijk het antwoord krijgen op hun vragen. Daarom voeren gemeenten in het hele land een eenvoudig, herkenbaar telefoonnummer in: het 14+ netnummer. In 2013 werd in Franekeradeel het 14+ nummer ingevoerd. Zo weten inwoners snel en gemakkelijk de telefonische weg naar ons te vinden. Door het nummer 14 0517 te bellen, komt de inwoner uit bij het klantcontactcentrum (KCC) van de gemeente. Daar kan hij terecht met alle vragen. Als de KCC-medewerker de vraag niet kan beantwoorden, zorgt deze ervoor dat de beller bij de juiste medewerker terecht komt.

Online

De dienstverlening verschuift steeds meer naar online. In de krant vindt u alleen nog de bekendmakingen die de gemeente verplicht in de krant moet publiceren. Al onze bekendmakingen en nieuws staan online. U kunt zich op verschillende manieren abonneren op ons nieuws en de bekendmakingen:

- Ontvang officiële bekendmakingen automatisch en op maat in uw mailbox via www.overheid.nl.
- Abonneer u op de rss-feed van nieuws en/of bekendmakingen op onze website.
- Volg ons nieuws via Twitter: [@franekeradeel](https://twitter.com/franekeradeel).

Klachten

De gemeente Franekeradeel heeft een klachtenregeling. De klachtenregeling is er voor burgers die de bejegening of behandeling door een ambtenaar of door de gemeente als onwenselijk hebben ervaren. De regeling gaat er van uit dat we proberen tot een oplossing te komen. Vaak klaart een gesprek de lucht tussen klager en gemeente. Als de klager niet tevreden is over de interne afhandeling, kan hij zich wenden tot de Nationale Ombudsman. De klachtenprocedure behandelt geen klachten die gaan over besluiten van de gemeente.

In 2013 zijn er twee klachten ingediend. Een klacht ging over het feit dat betrokkene zich door de gemeente gediscrimineerd voelde. De andere klacht ging over de manier waarop een parkeerboete is opgelegd. Na afhandeling van

de klachten heeft niemand zich gemeld bij de nationale Ombudsman.

Bezwaren

Burgers die het niet eens zijn met een besluit van het gemeentebestuur kunnen een bezwaarschrift indienen. In 2013 ontving de gemeente 14 bezwaarschriften. Dat aantal is lager dan in de vorige jaren. De meeste bezwaren gingen over een 'ruimtelijk' besluit (sloop, bouw, etc.), of over handhaving door de gemeente.

Als een bezwaar binnenkomt, bekijken we eerst of we het bezwaar in overleg met alle betrokken partijen kunnen oplossen. Het voordeel daarvan is dat alle partijen zich in de oplossing kunnen vinden. En een mogelijk lange en kostbare rechtsgang wordt voorkomen. Als dat niet lukt dan beoordeelt de 'Commissie voor de behandeling van bezwaarschriften' het bezwaar. De commissie houdt een hoorzitting, waarbij alle betrokkenen kunnen reageren op het bezwaar. De commissie adviseert vervolgens het gemeentebestuur bij het te nemen besluit over het bezwaar. Er is geen hoorzitting als het bezwaar te laat is, of het bezwaar gaat over een besluit waartegen je geen bezwaar kunt maken.

Aantal bezwaarschriften afgelopen vijf jaar:

2009	2010	2011	2012	2013
46	52	42	25	14

Waarvoor kwam u langs?

	2012	2013
Paspoort	1687	1484
Identiteitskaart	1691	1446
Jeugdtarief identiteitskaart	407	264
Rijbewijs	1305	1225
Eigen verklaring (voor rijbewijskeuring)	417	343
Aanvraag Nederlanderschap	22	7
Uittreksel GBA	747	688
Uittreksel burgerlijke stand	290	310
Verklaring omtrent gedrag	489	582
Ondertrouw	63	64
Huwelijksvoltrekking	81	68
Aangifte partnerschapsregistratie	23	21
Voltrekking partnerschapsregistratie	23	23
Erkenning (ongeboren) kind	91	92
Geboorteaangifte	51	44
Overlijdensaangifte	106	119
Verhuisaangifte binnen de gemeente	592	579
Verhuisaangifte vanuit een andere gemeente	494	540
Aangifte immigratie	40	38
Aangifte emigratie	36	28
Aanvragen omgevingsvergunning	264	197

Het jaar in cijfers

Inwoneraantallen

	2012	2013
Achlum	625	626
Boer	49	50
Dongjum	355	346
Firdgum	65	62
Franeker	12.863	12.885
Herbaijum	256	251
Hitsum	223	222
Klooster Lidlum	35	36
Oosterbierum	537	538
Peins	271	269
Pietersbierum	153	146
Ried	436	435
Schalsum	133	130
Sexbierum	1.744	1.736
Tzum	1.183	1.163
Tzummarum	1.439	1.434
Zweins	110	116
Totaal gemeente	20.477	20.445

Hoeveel afval produceerden we?

Afval in kilogram per inwoner:

Soort afval	2012	2013
Flessenglas	16	16
Groenafval	69	62
Grofvuil	37	32
Grond	16	16
Hout	28	27
Bouw/sloop	8	7
Gips/kunststof/tapijt	2	3
Puin kringloop	20	20
Wit en bruingoed	6	5
Restafval excl plastic grijze container	193	185
Textiel	4	4
Plastic afval rest cont	12	14
Gft afval groene container	131	125
Oud papier	63	58
Overige afvalstromen	10	10
Totaal	615	584
Opgehaald grofvuil/aantal meldingen	3.059	2.851

Wat wilden we weten uit het gemeentearchief?

In 2013 brachten 314 mensen een bezoek aan het gemeentearchief. In totaal is het archief 422 keer bezocht. De bezoeken hadden betrekking op:

- Genealogie 11
- Niet genealogie 149
- Omgevingsvergunningen/
bestemmingsplannen 262

Verder zijn ongeveer 70 vragen over genealogie en diverse historische onderwerpen per e-mail/brief of telefonisch beantwoord.

Door de digitale ontwikkelingen bleef het aantal bezoekers voor genealogisch onderzoek gelijk. Het aantal bezoekers voor inlichtingen over bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen (bouw-, sloop-, monumenten-, milieuvergunningen) nam toe.

Brandweer is 138 keer gealarmeerd

In 2013 is de brandweer 138 keer gealarmeerd: 113 keer voor brand en 25 keer voor hulpverlening.

Iedere donderdagavond oefent het korps. Daarnaast hebben leden van het korps deelgenomen aan verschillende oefen- en bijscholingsdagen. Dit jaar was het laatste jaar dat de brandweer in dienst was van de gemeente.

Gemeente Franekeradeel

4. Jaarrekening

Gemeente Franekeradeel

4.1. Balans per 31 december

Omschrijving	31 december 2013	31 december 2012
Actief		
A. Vaste activa		
I. Immateriële vaste activa		
II.a. Economisch nut	33.768.541	35.936.827
II.b. Maatschappelijk nut in openbare ruimte	2.110.322	2.199.411
II. Materiële vaste activa	35.878.864	38.136.239
III.a. Kapitaalverstrekkingen aan:		
1. Deelnemingen	372.830	368.757
2. Ov. verbonden partijen	49.008	49.008
III.b. Leningen aan deelnemingen	233.440	323.360
III.c. Overige langlopende geldleningen	321.896	179.400
III.e. Bijdrage aan activa in eigendom derden	37.815	45.378
III. Financiële vaste activa	1.014.989	965.904
Totaal vaste activa	36.893.853	39.102.142
B. Vlottende activa		
I.a Grond- en hulpstoffen		
1. Niet in expl. genomen bouwgronden	8.595.578	8.416.204
2. Overige grond- en hulpstoffen	-3.142.315	-2.694.415
I.b Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	13.339.006	13.838.163
I. Voorraden	18.792.270	19.559.951
II.a. Vorderingen op openbare lichamen	5.883.769	4.153.006
II.b. Overige vorderingen	796.604	1.702.109
II. Uitzettingen looptijd < 1 jaar	6.680.373	5.855.115
III. Liquide middelen	10.077	2.041.872
Totaal vlottende activa	25.482.720	27.456.938
Totaal	62.376.572	66.559.080

Omschrijving	31 december 2013	31 december 2012
<u>Passief</u>		
A. Eigen vermogen		
I. a. Algemene reserve	9.976.642	11.175.592
I. b. Bestemmingsreserve	13.222.057	14.717.498
I. Reserves	23.198.699	25.893.090
- Resultaat na bestemming	-68.818	825.262
Totaal Eigen Vermogen	23.129.881	26.718.352
B. Voorzieningen		
I. Voorzieningen	10.726.574	9.674.555
C. Langlopende schulden		
I.b. Onderhandse leningen van: Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	19.943.759	22.815.045
Overige binnenlandse sectoren	3.275.098	3.089.715
I.d. Waarborgsommen	5.688	5.688
I. Vaste schulden met een looptijd van een jaar of langer	23.224.545	25.910.448
Totaal vaste passiva	57.081.000	62.303.355
D. Vlottende passiva		
I.a. Banksaldi	2.243.758	
I.b. Kasgeldleningen		
I.c. Overige schulden	1.824.658	1.903.454
I. Netto vlottende schulden	4.068.416	1.903.454
II.a. Overlopende passiva	1.072.571	2.128.861
II.b. Van overheidslichamen ontvangen doeluitkeringen	154.585	223.410
II. Overlopende passiva	1.227.156	2.352.271
Totaal vlottende passiva	5.295.572	4.255.725
Totaal	62.376.573	66.559.080
Gewaarborgde geldleningen	56.551.612	59.260.088

Gemeente Franekeradeel

4.2. Programmarekening

Gerealiseerde baten en lasten per programma (Bedragen in duizenden Euro's)				
	Begroting	Begroting t/m 78 wijz.	Rekening	Vershil t/m 78 wijz. /rekening
	2013	2013	2013	
Lasten:				
1. Algemeen bestuur	3.471	4.242	4.014	228
2. Openbare orde en veiligheid	1.237	1.302	1.380	78-
3. Verkeer, vervoer en waterstaat	4.631	5.284	5.534	250-
4. Economische zaken	1.045	1.106	1.018	88
5. Onderwijs	3.033	3.090	2.750	340
6. Cultuur & recreatie	4.986	5.751	5.792	41-
7. Soc.voorz. en maatsch.dienstverl.	17.679	19.665	18.935	730
8. Volksgezondheid en milieu	5.038	5.063	5.052	11
9. Ruimtelijke ord. en volkshuisv.	16.291	23.762	8.472	15.291
Totaal lasten programma's	57.411	69.266	52.947	16.318
Algemene dekkingsmiddelen	1.246	359-	533	892-
Totaal van de lasten	58.657	68.906	53.481	15.426
Baten:				
1. Algemeen bestuur	331	331	268	64-
2. Openbare orde en veiligheid	11	11	22	12
3. Verkeer, vervoer en waterstaat	583	1.156	1.238	82
4. Economische zaken	922	128	146	18
5. Onderwijs	44	44	44	0
6. Cultuur & recreatie	468	486	455	30-
7. Soc.voorz. en maatsch.dienstverl.	10.395	12.344	12.051	293-
8. Volksgezondheid en milieu	4.141	4.170	4.221	51
9. Ruimtelijke ord. en volkshuisv.	14.196	17.916	3.121	14.796-
Totaal baten programma's	31.091	36.587	21.566	15.020-
Algemene dekkingsmiddelen	27.324	28.157	28.326	169
Totaal van de baten	58.415	64.743	49.892	14.851-
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	242-	4.163-	3.588-	575
Toevoeging/onttrekking aan reserves	242	4.163	3.520	643-
Gerealiseerd resultaat	0-	-	69-	69-

Gerealiseerde baten en lasten per programma (gesaldeerd)				(Bedragen in duizenden Euro's)
	Begroting	Begroting t/m 78 wijz.	Rekening	Vershil t/m 78 wijz. /rekening
	2013	2013	2013	
Saldo				
1. Algemeen bestuur	3.140-	3.911-	3.747-	164
2. Openbare orde en veiligheid	1.226-	1.291-	1.357-	66-
3. Verkeer, vervoer en waterstaat	4.048-	4.127-	4.296-	168-
4. Economische zaken	123-	978-	872-	106
5. Onderwijs	2.989-	3.046-	2.706-	340
6. Cultuur & recreatie	4.518-	5.266-	5.337-	71-
7. Soc.voorz. en maatsch.dienstverl.	7.284-	7.321-	6.885-	436
8. Volksgezondheid en milieu	898-	893-	831-	62
9. Ruimtelijke ord. en volkshuisv.	2.095-	5.846-	5.351-	495
Gerealiseerde baten en lasten	26.320-	32.679-	31.381-	1.298
Onvoorzien	853-	915	-	915-
Algemene dekkingsmiddelen	26.931	27.601	27.793	192
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	242-	4.163-	3.588-	575
Toevoeging/onttrekking aan reserves				
1. Algemeen bestuur	188	188	308	120
2. Openbare orde en veiligheid	-	-	-	-
3. Verkeer, vervoer en waterstaat	300	1.304	1.304	-
4. Economische zaken	501-	71	61	10-
5. Onderwijs	-	67	67	-
6. Cultuur & recreatie	277	385	385	0
7. Soc.voorz. en maatsch.dienstverl.	-	10	10	-
8. Volksgezondheid en milieu	-	78	78	-
9. Ruimtelijke ord. en volkshuisv.	-	3.375	2.747	628-
Algemene dekkingsmiddelen	22-	1.315-	1.440-	126-
Totaal mutaties reserves	242	4.163	3.520	643-
Gerealiseerd resultaat	0-	-	69-	69-

Gemeente Franekeradeel

4.3. Toelichtingen

Gemeente Franekeradeel

4.3.1. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidsgerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting te worden gevormd.

Balans

Vaste activa

Artikel 59 BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investerings- en op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven.

Afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief.

Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven in de looptijd van de betrokken geldlening.

Artikel 64 lid 6 stelt aan de afschrijving van immateriële vaste activa een maximum van 5 jaar. Een uitzondering vormen de als immateriële activa opgenomen kosten van het sluiten van geldleningen disagio. Op grond van artikel 64 lid 5 is in deze situatie de afschrijvingsduur maximaal gelijk aan de looptijd van de lening. De activeringscriteria zijn opgenomen in artikel 60 en zijn aanmerkelijk aangescherpt.

Materiële vaste activa met economisch nut

- In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen eerste uitgifte (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen).

Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

- Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Activa met een economisch nut worden bruto gewaardeerd.

Bijdragen van derden met een directe relatie tot het actief worden op de betreffende investering in mindering gebracht.

Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

Een actief dat buiten gebruik wordt gesteld, wordt afgewaardeerd op het moment van buitengebruikstelling indien de restwaarde lager is dan de boekwaarde.

Op grond van artikel 65 van het BBV wordt bij de waardering van de vaste activa rekening gehouden met een vermindering van hun waarde, indien deze vermindering naar verwachting duurzaam is. Op de waarde van activa met economisch nut mogen vanaf 1-1-2004 reserves niet meer in mindering worden gebracht. Compensabele BTW wordt niet geactiveerd.

Investeringen in materiële vaste activa met een economisch nut, na aftrek van gerelateerde bijdragen van derden, beneden een grens van € 10.000 worden per 1 januari 2009 niet geactiveerd.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen:

Actief	Afschrijvingstermijn (jaren)
Materiële vaste activa met economisch nut	
Gronden	Geen
Huisvesting en inrichting	5 - 40
Installaties	5 - 10
Infrastructuurle voorzieningen	10 - 40
Voertuigen	7 - 15
Brandblusmiddelen	7 - 30
Onderwijsvoorzieningen	10 - 40
Sportvoorzieningen	10 - 40
Materiaal buitendienst	5 - 15
Automatisering	5
Immateriële activa	1 (ineens)

Het gehanteerde investeringsbeleid is conform de nota waarden, activeren en afschrijvingen, voor zover het nieuwe investeringen betreft per 1 januari 2009.

- Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut
- Overeenkomstig de door de gemeenteraad vastgestelde beleidsnota worden infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals b.v. wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken geactiveerd en afgeschreven in 10 – 40 jaar, conform de notitie waarderen, activeren en afschrijven. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven). Voor zover in voorkomende gevallen een snellere budgettaire dekking mogelijk is, wordt op dergelijke activa overigens (resultaatafhankelijk) extra afgeschreven.
- Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut, na aftrek van gerelateerde bijdragen van derden en bestemmingsreserves, beneden een grens van € 25.000 worden niet geactiveerd.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingprijs zal afwaardering tot marktwaarde plaatsvinden.

Op grond van artikel 36 BBV worden in de balans onder de financiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

1. Kapitaalverstrekking aan:

- Deelnemingen
- Gemeenschappelijke regelingen
- Overige verbonden partijen

2. Langlopende leningen aan:

- Deelnemingen
- Woningbouwcorporaties
- Overige verbonden partijen

3. Overige langlopende leningen,

4. Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer en

5. Bijdrage aan activa in eigendom van derden

Van een "deelneming" is krachtens artikel 1d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Vlottende activa

Voorraden

De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen inbrengwaarde c.q. verkrijgingprijs, dan wel lagere marktwaarde.

- Gronden met kostprijsberekening

De gronden met kostprijsberekening zijn opgenomen tegen de daaraan bestede kosten, inclusief de bijgeschreven rente en verminderd met de opbrengst wegens gerealiseerde grondverkoop, dan wel de lagere marktwaarde. Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Deze komen ten gunste van de reserve grondbedrijf. Bij een verwacht negatief exploitatiesaldo wordt direct een voorziening getroffen voor het verwachte negatieve resultaat.

- Gronden zonder kostprijsberekening

De gronden zonder kostprijsberekening en de verspreide percelen zijn gewaardeerd tegen de daaraan bestede kosten, inclusief kosten, inclusief de bijgeschreven rente en verminderd met de opbrengst wegens gerealiseerde verkoop. Incourante voorraden worden afgewaardeerd tot marktwaarde.

De voorgeschreven indeling op de balans op grond van artikel 38 BBV is:

- grond- en hulpstoffen
- onderhanden werken

- gereed product en handelsgoederen
- vooruitbetalingen op voorraden

Vorderingen op overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte (on)inbaarheid.

De voorgeschreven indeling voor wat betreft vorderingen is:

- vorderingen op openbare lichamen (gemeenten, gemeenschappelijke regelingen, Rijk)
- verstrekte kasgeldleningen
- rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen
- overige vorderingen
- overige uitzettingen

Op het punt van uitzettingen is gekozen om de terminologie van de Wet fido te volgen. Het begrip uitzettingen heeft zowel betrekking op vordering en als op effecten. Het onderscheid tussen beiden is komen te vervallen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Eigen Vermogen

Reserves

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, bestemmingsreserves en het resultaat na bestemming. Het resultaat na bestemming wordt afzonderlijk opgenomen als onderdeel van het eigen vermogen. Een nadere specificatie is opgenomen in de bijlage reserves en voorzieningen.

De bestemmingsreserves zijn gevormd op basis van specifieke besluitvorming. Op deze reserves ligt een bestedingsverplichting binnen het kader waarvoor de reserve is gevormd.

In 2005 is door de Raad besloten om structureel alle bespaarde rente ten gunste van de exploitatie te brengen. De bespaarde rente wordt wel berekend maar toevoeging aan de reserves blijft achterwege. Uitzonderingen hierop zijn de reserves ter dekking van de kapitaallasten en de reserves met prijscompensatie. Met ingang van 2009 wordt conform raadsbesluit over het saldo van de Algemene Reserve boven de € 10.000.000 weer rente toegevoegd aan de Algemene Reserve.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichtingen c.q. het voorzienbare verlies.

Voorzieningen worden op grond van artikel 44 BBV gevormd door:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs te schatten is
- bestaande risico's op balansdatum ter zake van verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is
- kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar of een eerder begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenegalisatie.
- van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden

In 2005 is door de Raad besloten om structureel alle bespaarde rente, met ingang van het begrotingsjaar 2006, ten gunste van de exploitatie te brengen. De bespaarde rente wordt wel berekend maar toevoeging aan de algemene reserve blijft achterwege.

Langlopende schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Flottende passiva

De flottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Resultaatbepaling

De baten en lasten zijn opgenomen rekening houden met het toerekeningbeginsel: de baten en lasten worden in de jaarrekening opgenomen ongeacht of zij tot ontvangsten of uitgaven hebben geleid. Toerekening van kapitaallasten (rente en afschrijving) aan de producten vindt plaats in het eerste jaar waarin de investering een boekwaarde heeft bij aanvang van het dienstjaar. Enkele activa hebben een vast percentage in plaats van een wisselend omslagpercentage.

Bij bestemmingsreserves met prijscompensatie is een percentage van 2,50 gehanteerd.

Bij bestemmingsreserves ter dekking van kapitaalslasten is een percentage van 6,0 gehanteerd.

Toerekening van kostenplaatsen aan de producten vindt plaats op basis van tijdschrijven of doorberekening op basis van de begrote verdeelpercentages.

Gemeente Franekeradeel

4.3.2. Toelichting op de balans

ACTIEF**A. VASTE ACTIVA 31-12-2013****I Immateriële vaste activa € -**

De post immateriële activa wordt onderscheiden in:

- Kosten verbonden aan sluiten geldlening, saldo agio-disagio	-
- Kosten onderzoek en ontwikkeling	-

II. Materiële vaste activa € 35.878.864

De post materiële vaste activa wordt onderscheiden in:

- Investerings met economische nut	€	33.768.541
- Investerings met maatschappelijk nut in openbare ruimte	€	2.110.322

Het verloop van de boekwaarden van de materiële vaste activa met economisch nut is als volgt.

A. Gronden en Terreinen

Boekwaarde	1-jan-13	€	1.843.930	
Vermeerderingen			1.261.740	
Verminderings			-	
Afschrijvingen			128.144	
Afschrijvingen (extra)			-	
Boekwaarde	31-dec-13	€	2.977.526	€ 2.977.526

B. Bedrijfsgebouwen

Boekwaarde	1-jan-13	€	30.554.356	
Vermeerderingen			11.988	
Verminderings			775.365	
Afschrijvingen			966.479	
Afschrijvingen (extra)			25.947	
Boekwaarde	31-dec-13	€	28.798.553	€ 28.798.553

C. Grond- weg en waterbouwkundige werken

Boekwaarde	1-jan-13	€	853.551	
Vermeerderingen			789.993	
Verminderings			1.198.063	
Afschrijvingen			230.380	
Afschrijvingen (extra)			-	
Boekwaarde	31-dec-13	€	215.101	€ 215.101

D. Vervoermiddelen**31-12-2013**

Boekwaarde	1-jan-13	€	865.233		
Vermeerderingen			76.855		
Verminderen			401.638		
Afschrijvingen			136.099		
Boekwaarde	31-dec-13	€	404.352	€	404.352

E. Machines, apparaten en installaties

Boekwaarde	1-jan-13	€	998.599		
Vermeerderingen			-		
Verminderen			140.567		
Afschrijvingen			170.915		
Afschrijvingen (extra)			-		
Boekwaarde	31-dec-13	€	687.118	€	687.118

F. Overige materiële vaste activa

Boekwaarde	1-jan-13	€	821.159		
Vermeerderingen			145.014		
Verminderen			67.855		
Afschrijvingen			212.427		
Afschrijvingen (extra)			-		
Boekwaarde	31-dec-13	€	685.892	€	685.892

Totaal Materiële vaste activa economisch nut € 33.768.541

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld:

	Per saldo beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2013	Cumulatief tlv krediet
A Aankoop Kie II	€ 1.261.740	€ 1.261.740	€ 1.261.740
C Herinrichting Leeuwarderweg	€ 1.150.000	€ 786.672	€ 786.672
D. Volkswagen Pickup	€ 41.000	€ 40.542	€ 40.542
Hulpverleningsvoertuig	€ 70.000	€ 36.313	€ 71.313
F Migratie Oracle	€ 60.000	€ 25.627	€ 25.627
Uitrukpakken brandweer	€ 26.000	€ 27.478	€ 27.478

De verminderen op B, D, E, F zijn in hoofdzaak een gevolg van de overdracht van de Brandweer.

31-12-2013**Gronden zonder boekwaarde (niet strategische grond)**

Vanuit het verleden heeft de gemeente 97 ha niet strategische grond in bezit.

Deze gronden worden momenteel verpacht. Het betreft hier activa met een economisch nut (*art 59 BBV, verhandelbaar en kunnen bijdragen aan het genereren van middelen*) die onder de huidige BBV bepalingen dienen te worden geactiveerd. Omdat deze gronden al voor de inwerkingtreding van het BBV in het bezit waren van de gemeente geldt de overgangsbepaling van art 76. De gronden worden op basis van genoemd artikel gewaardeerd tegen een boekwaarde van nihil.

In het volgende overzicht wordt de actuele waarde van de in bezit zijnde gronden zonder boekwaarde weergegeven.

	Aantal ha	Marktwaarde vrij staat	Marktwaarde verpacht	Pacht/Canon
Reguliere pacht Bildtlanden	71.08.10	€ 3.909.455	€ 2.345.673	€ 41.069
Geliberalseerde pacht Bildtlanden	5.74.50	€ 315.975	€ 315.975	€ 4.084
Reguliere pacht overige percelen	5.75.20	€ 242.184	€ 119.020	€ 2.630
Geliberalseerde pacht overige	9.07.55	€ 318.490	€ 318.490	€ 4.183
Verhuur diversen	39.36	€ 800	€ 8	€ 852
Verhuur volkstuinen	3.25.35	€ 130.140	€ 130.140	€ 1.297
Erfpacht	69.64	pm	€ 442.147	€ 19.875
	95.99.70	€ 4.917.044	€ 3.671.453	€ 73.989

De taxatie van de gronden heeft plaatsgevonden in januari 2006 door een taxateur. Op basis van de huidige bekende gegevens zijn intern de gronden opnieuw getaxateerd per 31 december 2013.

Het verloop van de boekwaarden van de materiële vaste activa met maatschappelijk nut in openbare ruimte is als volgt.

B. Grond- weg en waterbouwkundige werken

Boekwaarde	1-jan-13	€ 2.169.985	
Vermeerderingen		105.658	
Verminderingen		20.710	
Afschrijvingen		168.057	
Afschrijvingen (extra)		-	
Boekwaarde	31-dec-13	€ 2.086.876	€ 2.086.876

C. Machines, apparaten en installaties

Boekwaarde	1-jan-13	€ 29.426	
Vermeerderingen		-	
Verminderingen		3.413	
Afschrijvingen		2.567	
Boekwaarde	31-dec-13	€ 23.446	€ 23.446
Totaal materiële vaste activa met maatschappelijk nut in openbare ruimte			€ 2.110.322

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld:

	Per saldo beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2013	Cumulatief tlv krediet
B. Weggetje ijsbaan/scholen	€ 625.000	€ 26.600	€ 203.202
SF Sjaardemastraat-Vijverstraat	€ 328.000	€ 79.058	€ 257.069

31-12-2013**III Financiële vaste activa****€ 1.014.989**

Het verloop van de boekwaarden over 2013 kan als volgt worden weergegeven:

Kapitaalverstrekingen aan:**Deelnemingen**

Boekwaarde	1-jan-13	€	368.757		
Vermeerderingen			4.073		
Verminderings			-		
Afschrijvingen			-		
Boekwaarde	31-dec-13	€	372.830	€	372.830

Overige verbonden partijen

Boekwaarde	1-jan-13	€	49.008		
Vermeerderingen			-		
Verminderings			-		
Afschrijvingen			-		
Boekwaarde	31-dec-13	€	49.008	€	49.008

Totaal kapitaalverstrekingen**€ 421.838****Leningen aan deelnemingen**

Boekwaarde	1-jan-13	€	323.360		
Vermeerderingen			-		
Verminderings			-		
Aflossingen			89.921		
Boekwaarde	31-dec-13	€	233.440	€	233.440

Overige langlopende geldleningen

Boekwaarde	1-jan-13	€	179.400		
Vermeerderingen			160.000		
Verminderings			6.136		
Aflossingen			11.368		
Boekwaarde	31-dec-13	€	321.896	€	321.896

Bijdrage aan activa in eigendom derden

Boekwaarde	1-jan-13	€	45.378		
Vermeerderingen			-		
Verminderings			-		
Afschrijvingen			7.563		
Boekwaarde	31-dec-13	€	37.815	€	37.815

B. VLOTTENDE ACTIVA**31-12-2013****I Voorraden****€ 18.792.270**

De voorraden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Ia 1. niet in exploitatie genomen bouwgronden

Boekwaarde	1-jan-13	€	8.416.204		
Vermeerderingen			465.781		
Verminderen			-		
Ten laste van resultaat			286.406-		
Boekwaarde	31-dec-13	€	8.595.578	€	8.595.578

2. Overige grond- en hulpstoffen

Boekwaarde	1-jan-13	€	2.694.415-		
Vermeerderingen			924.796		
Verminderen			804.696		
Afboeking maatschapp.					
nut openbare ruimte			568.000-		
Boekwaarde	31-dec-13	€	3.142.315-	€	3.142.315-

Ib onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie

Boekwaarde	1-jan-13	€	15.171.863		
Vermeerderingen			4.758.723		
Verminderen			2.506.056		
Afwikkeling complexen			2.531.931-		
Ten gunste van resultaat			43.802		
Boekwaarde	31-dec-13	€	14.936.401	€	14.936.401

Ic Verloop voorziening verliesgevende complexen

Saldo	1-jan-13	€	1.333.701		
Vrijval					
Opboeking			263.694		
Saldo	31-dec-12	€	1.597.395	€	1.597.395
				€	18.792.270

Vermindering Ib betreft afboeking Kie II.

Voor een gedetailleerd overzicht van de grondexploitaties wordt verwezen naar paragraaf 2.2.7 grondbeleid.

Waddenglas; risico's/bedreigingen

In verband met de onzekerheden die inherent zijn aan grondexploitaties is met behulp van een statistisch risicoprogramma van DLG de risico's in de grex van 31-12-2013 onderzocht. Conclusie is dat de risico's in grex beperkt van omvang zijn en grotendeels opgevangen kunnen worden door beheersmaatregelen. Groter zijn de risico's als gevolg van een stagnerende ontwikkeling van de glastuinbouwsector. Daarvoor is een aantal scenario's doorgerekend. De risico's kunnen daarbij variëren van € 1,3 miljoen wanneer alleen fase 1 wordt ontwikkeld tot € 10,7 miljoen, wanneer geen enkele kavel meer wordt verkocht. De gemeente loopt voor 1/3 deel van deze bedragen het risico.

31-12-2013**II Uitzettingen korter dan een jaar****€ 6.680.373**

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van een jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden

Vordering op openbare lichamen	€	5.883.769
Overige vorderingen		965.608
Voorziening dubieuze debiteuren		169.004
	€	<u>6.680.373</u>

Liquide middelen**€ 10.077****III De liquide middelen kunnen als volgt worden gespecificeerd:****Kasrekeningen**

Kas algemeen	€	113	
Kas liggelden		50	
Kas afdeling RON		50	
Kas Burgerzaken		800	
Totaal kasrekeningen	€	1.013	€ 1.013

Banken

Rabobank 3204.15.600		8.978	
BNG Belasting 2850.60.392		85	
BNG algemeen 2850.02.597			
BNG spoorse doorsn. 2851.29.585		0	
BNG algemeen 28.50.63.758			
Totaal banken	€	9.063	€ 9.063

Totaal liquide middelen		<u>€</u>	<u>10.077</u>
--------------------------------	--	----------	---------------

PASSIEF**A. EIGEN VERMOGEN****31-12-2013****1 Reserves****€ 23.198.699**

Het verloop van de reserves kan als volgt worden weergegeven:

		Algemene reserve	Bestemmingsreserve Kapitaallasten	Overig	Totaal reserve
Saldo	1-jan-13	11.175.592	2.771.385	11.946.113	25.893.090
Dotaties		358.103	2	3.820.220	4.178.326
Rentebijschrijving		70.536	134.390		204.926
Beschikkingen		1.627.588	490.267	4.959.788	7.077.642
Saldo	31-dec-13	9.976.642	2.415.511	10.806.545	23.198.699

Algemene reserve

Saldo	1-jan-13	€	11.175.592	
Dotaties (incl. rentebijschrijving)			428.638	
Beschikkingen			1.627.588	
Saldo	31-dec-13	€	9.976.642	€ 9.976.642
Aangegane verplichtingen			809.160	
Nog te verwachten inkomsten				
Saldo ultimo 2013 op transactiebasis		€	9.167.482	

De algemene reserve heeft geen bepaalde bestemming. Zij dient als weerstandsvermogen en voor het opvangen van eventuele toekomstige onvoorziene tekorten op de begroting en/of rekening. Bij het bepalen van de hoogte van de aan te houden reserve dient dan ook rekening gehouden te worden met de mogelijke risico's die de gemeente loopt. In de nota reserve en voorzieningen heeft de Raad bepaald dat de hoogte van de algemene reserve afhankelijk is van de financiële risico's. Deze worden jaarlijks bepaald in de programma begroting. Daarnaast is de inkomensfunctie van de algemene reserve vastgesteld op € 10.000.000.

De dotaties in 2013 hebben betrekking op verkoop van gronden € 21.000, boekwinst i.h.k.v. overdracht aan Veiligheidsregio € 109.000, aandeel vermogen OVO € 33.000, BTW reïntegratiediensten € 28.000. De beschikkingen in 2013 zijn € 115.000 zwembad Bloemkterp, € 945.000 inrichtingsplan Franekeradeel-Harlingen en tunnel Alvestedewyk € 568.000.

Bestemmingsreserve kapitaallasten

Saldo	1-jan-13	€	2.771.385	
Dotaties (incl. rentebijschrijving)			134.393	
Beschikkingen			490.267	
Saldo	31-dec-12	€	2.415.511	€ 2.415.511
Aangegane verplichtingen			2.415.511	
Nog te verwachten inkomsten			-	
Saldo ultimo 2013 op transactiebasis		€	-	

De bestemmingsreserve heeft als functie de dekking van exploitatie uitgaven en kan niet op op een andere manier worden ingezet.

31-12-2013

De bestemmingsreserves bestaan uit de volgende reserves:

- **Reserve oude activa:** Het compenseren van de btw uit oude activa i.v.m. het BCF ten gunste van de exploitatie. De jaarlijkse beschikking van € 177.184 heeft plaatsgevonden.

- **Verbouw Martenahuis tot museum:** Een reserve voor het dekken van de kapitaalslasten voor de verbouwing van het Martenahuis. De dotatie betreft de bespaarde rente (€ 32.183), de onttrekking betreft de kapitaallasten (€ 70.497).

- **Reserve sportvelden H. van Saxenlaan:** Een reserve voor het dekken van de kapitaallasten voor het aanleggen van de sportvelden H. van Saxenlaan. De dotatie betreft de bespaarde rente (€ 70.005) de onttrekking betreft de kapitaallasten (€ 135.323).

- **Reserve kunstgrasvelden Sexbierum:** Een reserve voor het dekken van de kapitaallasten voor de aanleg kunstgrasvelden Sexbierum. De dotatie betreft de bespaarde rente (€ 32.201), de onttrekking de kapitaallasten (€ 64.125) en aframing naar bedrag investeringskrediet (€ 43.137).

Overige bestemmingsreserve

Saldo	1-jan-13	€	11.946.113	
Dotaties (incl. rentebijdrage)			3.820.220	
Beschikkingen			4.959.788	
Saldo	31-dec-13	€	10.806.545	€ 10.806.545
Aangegane verplichtingen			8.432.554	
Nog te verwachten inkomsten				
Saldo ultimo 2013 op transactiebasis		€	2.373.991	

De overige bestemmingsreserve is een reserve waaraan de gemeenteraad een bepaalde bestemming heeft gegeven.

De overige bestemmingsreserves bestaan uit de volgende reserves:

- **Grondexploitatie:** Buffer ten behoeve van toekomstige verliesgevendende complexen. De dotatie is het rekeningresultaat 2012, de onttrekking de afboeking van Kie II.

- **Egalisatie reserve BCF:** diende om eventuele toekomstige naheffingsaanslagen op te vangen. Door het Horizontaal Toezicht is dit niet meer actueel en is reserve opgeheven t.g.v. de algemene reserve.

- **Bovenwijkse voorzieningen:** Maatregelen n.a.v. in- en uitbreidingsgebieden die buiten het exploitatiegebied vallen. De beschikking is voor de herinrichting Leeuwarderweg.

- **Fonds plattelandsvernieuwing Leader+:** Het mogelijk maken van projecten. De onttrekking heeft betrekking op de uitgevoerde wensen en voor het inrichtingsplan Franekeradeel-Harlingen.

- **SDV/ISV eigen middelen:** Gelden van SDV/ISV projecten die betrekking hebben op meerdere jaren te beheren. De dotatie komt door de lopende projecten in de exploitatie.

- **Grote projecten:** Het doel is opbouwen van vermogen voor grote investeringen.

- **Herstructureringsfonds:** Dekking kosten herstructurering vooroorlogse wijken. De onttrekking is voor de ruimtelijke visie Binnenstad.

31-12-2013

- **Reserve jaarovergang:** Niet bestede budgetten beschikbaar houden. De dotatie komt bij de begrotingswijziging van december om budgetten voor het volgend jaar beschikbaar te hebben. De onttrekking komt van de budgetten die vrijvallen voor het jaar 2012 naar 2013.

- **Reserve dorpenvisie:** Honoreren kleine wensen van dorpen die buiten het normale onderhoudsbudget vallen. De onttrekking heeft betrekking op uitgevoerde wensen.

- **Uitgestelde kosten Waddenglas:** Reserve is in 2010 ingesteld voor de dekking van externe inhuur benodigd voor Waddenglas.

- **Reserve maatschappelijke plus:** Reserve is ingesteld in 2012 om in de toekomst te kunnen voldoen aan de verplichtingen. De dotatie is de vastgestelde bijdrage.

Totaal bestemmingsreserves	€ 13.222.057
----------------------------	--------------

Totaal bestemmingsreserves (transactiebasis)	€ 2.373.991
---	--------------------

- **Resultaat na bestemming 2013** **€ 68.818-**

Het resultaat na bestemming over 2013 is, in afwachting van definitieve besluitvorming hieromtrent, opgenomen in het passief van de balans onder het eigen vermogen.

B. VOORZIENINGEN

1 Voorzieningen **€ 10.726.574**

Het verloop van de voorzieningen is als volgt:

		Verplichtingen verliezen, risico	Egalisatie voorziening	Middelen van derden	Totaal voorziening
Saldo	1-jan-13	261.691	9.166.257	246.607	9.674.555
Dotaties		675.000	2.066.565	35.800	2.777.365
Rentebijdrage		-	-	2.952	2.952
Beschikkingen		275.036	1.448.425	4.837	1.728.299
Saldo	31-dec-13	661.655	9.784.397	280.522	10.726.574

Bij de voorziening egalisatie riolering hoort de volgende specificatie:

		Onderdeel vervanging	Onderdeel groot onderhoud	Totaal
Saldo	1-jan-13	1.972.666	657.555	2.630.221
Dotaties		551.777	183.926	735.702
Beschikkingen		401.672	133.891	535.563
Saldo	31-dec-13	2.122.771	707.590	2.830.360
Aangegane verplichtingen		390.986	271.949	662.935
Nog te verwachten inkomsten			-	
Saldo transactiebasis		1.731.785	435.641	2.167.425

Een gedetailleerd overzicht van de reserves en voorzieningen wordt gegeven in de bijlage reserves en voorzieningen.

Voor een nadere onderbouwing van de aard en omvang van de reserves en voorzieningen wordt tevens verwezen naar de door de Raad in maart 2013 vastgestelde notitie Reserves en Voorzieningen 2012.

C. LANGLOPENDE SCHULDEN**31-12-2013****1 Langlopende schulden****€ 23.224.545**

Het verloop van de langlopende schulden over 2013 is als volgt:

Leningen aangegaan door de gemeente.

restantbedrag	1-jan-13	22.815.045		
nieuwe leningen		-		
aflossingen 2013		2.871.285		
restantbedrag	31-dec-13	19.943.759	€	19.943.759

Waarborgsommen		€	5.688
----------------	--	---	-------

Lening waddenglas Provincie

restantbedrag	1-jan-13	3.089.715		
rente 2013		185.383		
aflossingen 2013		-		
restantbedrag	31-dec-13	3.275.098	€	3.275.098

Totaal opgenomen leningen		€ 23.224.545
----------------------------------	--	---------------------

Rente vaste schulden over 2013	€	877.652
--------------------------------	---	---------

Rente lening Waddenglas Provincie 2013	€	185.383
--	---	---------

D. VLOTTENDE PASSIVA**1 Kortlopende schulden****€ 4.068.416**

De kortlopende schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

BNG algemeen 28.50.63.758	110
BNG algemeen 28.50.02.597	2.243.648
Kasgeldleningen	-
Crediteuren algemeen	1.813.813
Te betalen netto salarissen	10.845

Totaal kortlopende schulden	€ 4.068.416
------------------------------------	--------------------

31-12-2013**II Overlopende passiva****€ 1.227.156**

Overige overlopende passiva	34.845	
Vooruit ontvangen/nog te betalen	1.037.726	
Nog niet bestede doelmutteringen	154.585	
Ten onrechte ontvangen		
		<u>€ 1.227.156</u>

Het verloop van de nog niet bestede doelmutteringen in 2013 is als volgt:

Aanpak eenzaamheid				
Saldo	1-jan-13	68.825		
Ontvangen bedragen				
Vrijgevallen bedragen		68.825		
Saldo	31-dec-13	-	€	-
Subsidie binnenklimaat				
Saldo	1-jan-13	6.684		
Ontvangen bedragen				
Vrijgevallen bedragen				
Saldo	31-dec-13	6.684	€	6.684
Jeugdgezondheidszorg				
Saldo	1-jan-13	147.901		
Ontvangen bedragen				
Vrijgevallen bedragen				
Saldo	31-dec-13	147.901	€	147.901
Totaal niet bestede doelmutteringen 2013			<u>€</u>	<u>154.585</u>

31-12-2013**Niet uit de balans blijvende verplichtingen****€ 57.015.100****Waarborgen en garanties**

Gewaarborgde geldleningen

	1-jan-13	€	86.528.588 *
Aflossing		€	3.899.513
Nieuw		€	-
	31-dec-13	€	<u>82.629.075</u>

Waarvan gewaarborgd

€ 56.551.612

* In de jaarrekening 31-12-2012 is het bedrag per abuis 2,3 miljoen te laag opgenomen.
Een specificatie is opgenomen in de bijlage behorende bij de jaarrekening.

Langlopende financiële verplichtingen

leaseverplichting looptijd < 1 jaar € 91.833

leaseverplichting looptijd 1-5 jaar € 371.655

De automatiseringsapparatuur wordt geleased
bij "Econocom- lease"

Dit leasecontract eindigt per 31-12-2016

463.48857.015.100**Aanbestedingen (meerjarig)**

Omschrijving	Tijdvak	Bedrag
Schoonmaak werk	2010 t/m 2015	€ 83.466 p/j
Uitvoering parkeertoezicht	tot 01-12-2014	€ 72.359 p/j
Berm-en slootonderhoud	2012 t/m 5-2014	€ 85.000 p/j
Onderhoud sportvelden	2012 t/m 2014	€ 27.373 p/j
Arbodienstverlening	2014 t/m 2017	€ 7.185 p/j
Accountant	2013 t/m 2016	€ 21.950 p/j

Gemeente Franekeradeel

4.3.3. Toelichting op de programmarekening

Programma 1 Algemeen bestuur		(Bedragen in duizenden Euro's)		
	Begroting	Begroting t/m 78 wijz.	Rekening	Vershil t/m 78 wijz. /rekening
	2013	2013	2013	
Totaal lasten	3.471	4.242	4.014	228
Totaal baten	331	331	268	64-
Resultaat voor bestemming	3.140-	3.911-	3.747-	164
Toevoeging/onttrekking aan reserves	188	188	308	120
Resultaat na bestemming	2.952-	3.723-	3.439-	284

Begrotingshistorie:

- Tussentijdse bijstellingen -	Raadsbesluit	Nr begr. Wijz.	bedrag +/-
Primitieve begroting	1-11-2012	0	3.140-
Loonontwikkeling 2013	4-7-2013	48	8-
Voorziening voormalig bestuurders en personeel	4-7-2013	54	750-
Aanplakborden	4-12-2013	77	13-
			<u>3.911-</u>

Analyse: De belangrijkste verschillen tussen de begroting en de realisatie voor bestemming worden veroorzaakt door:

Vershil	Toelichting
	<u>Programmakosten</u>
15.000	lagere uitgaven Burgemeester en Wethouders
120.000-	hogere uitgaven voor dorpsvisies
16.000	lagere uitgaven burgerzaken
22.000-	lagere inkomsten leges burgerzaken
96.000	lagere uitgaven bestuursonders. Raad agv lagere dotatie voorz. vml. personeel
12.000	minder besteed aan (vervangings)investeringen
8.000	lagere kapitaallasten
34.000	overige verschillen per individuele post kleiner dan € 15.000
	<u>Productiekosten</u>
125.000	minder besteed aan uren
€ 164.000	
<u>Toevoeging/onttrekking aan reserves</u>	
30.000	dorpenvisies; <i>beschikking</i> 'reserve dorpenvisies' (cf begroting)
278.000	dorpenvisies; <i>beschikking</i> 'reserve dorpenvisies' (begr.€ 157.500)
€ 308.000	

Programma 2 Openbare orde en veiligheid		(Bedragen in duizenden Euro's)		
	Begroting	Begroting t/m 78 wijz.	Rekening	Vershil t/m 78 wijz. /rekening
	2013	2013	2013	
Totaal lasten	1.237	1.302	1.380	78-
Totaal baten	11	11	22	12
Resultaat voor bestemming	1.226-	1.291-	1.357-	66-
Toevoeging/onttrekking aan reserves	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	1.226-	1.291-	1.357-	66-

Begrotingshistorie:

- Tussentijdse bijstellingen -	Raadsbesluit	Nr begr. Wijz.	bedrag +/-
Primitieve begroting	1-11-2012	0	1.226-
Structurele wijzigingen 2012 na 39e wijziging	10-1-2013	2	-
Opleidingskosten bevelvoerder	10-1-2013	10	50-
Huisverbod-online + preventie maatr. woninginbraken	10-1-2013	12	11-
Handhavingsbeleid Drank en Horeca 2013-2014	25-4-2013	33	44-
1e begr. wijz. 2013 Veiligheidsregio Fryslân	4-7-2013	47	12
Gevolgen Marap II 2013	4-12-2013	62	27
Uitrukpakken brandweer	7-11-2013	67	-
			<u>1.291-</u>

Analyse: De belangrijkste verschillen tussen de begroting en de realisatie voor bestemming worden veroorzaakt door:

Vershil	Toelichting
	<u>Programmakosten</u>
20.000	lagere uitgaven regionale gemeentelijke brandweer
27.000	lagere uitgaven APV/bijzondere wetten
31.000	minder besteed aan (vervangings)investeringen
15.000	lagere kapitaallasten
22.000	overige verschillen per individuele post kleiner dan € 15.000
	<u>Productiekosten</u>
181.000-	meer besteed aan uren
<u>€ 66.000-</u>	
Toevoeging/onttrekking aan reserves	
<u>€ -</u>	

Programma 3 Verkeer, vervoer en waterstaat		(Bedragen in duizenden Euro's)		
	Begroting	Begroting t/m 78 wijz.	Rekening	Vershil t/m 78 wijz. /rekening
	2013	2013	2013	
Totaal lasten	4.631	5.284	5.534	250-
Totaal baten	583	1.156	1.238	82
Resultaat voor bestemming	4.048-	4.127-	4.296-	168-
Toevoeging/onttrekking aan reserves	300	1.304	1.304	-
Resultaat na bestemming	3.748-	2.824-	2.992-	168-

Begrotingshistorie:

- Tussentijdse bijstellingen -	Raadsbesluit	Nr begr. Wijz.	bedrag +/-
Primitieve begroting	1-11-2012	0	4.048-
Vaststelling begroting 2013	10-1-2013	1	34
Structurele wijzigingen 2012 na 39e wijziging	10-1-2013	2	2-
Reserve jaarovergang	10-1-2013	3	1.266-
Herinrichting Leeuwarderweg	10-1-2013	11	88-
Groot onderhoud Tzummerweg	10-1-2013	15	73-
Fietsoversteek Filosofenpad / Harlingerweg	7-3-2013	23	75-
Aanlegvoorz. boottrailerhelling J. Piebengastrijtte	25-4-2013	55	8-
Aanleg fietspad Ried-Kleaster Anjum	6-6-2013	39	60-
Herinrichting Leeuwarderweg n. investeringskrediet	4-7-2013	52	-
Overdracht vaarwegbeheer	3-10-2013	55	114-
Gevolgen Marap II 2013	4-12-2013	62	310
Reserve jaarovergang	4-12-2013	68	811
Herverdeling voorzieningen beheerplannen	4-12-2013	71	451
			<u>4.127-</u>

Analyse: De belangrijkste verschillen tussen de begroting en de realisatie voor bestemming worden veroorzaakt door:

Vershil	Toelichting
	<u>Programmakosten</u>
20.000	lagere uitgaven wegen buiten de bebouwde kom
15.000-	hogere uitgaven parkeervoorzieningen
50.000-	lagere opbrengsten baten parkeerbelasting
18.000	minder besteed aan vervangingsinvesteringen
55.000	lagere kapitaallasten
7.000	overige verschillen per individuele post kleiner dan € 15.000
	<u>Productiekosten</u>
203.000-	meer besteed aan uren
€ 168.000-	

Toevoeging/onttrekking aan reserves

51.000	infrastr. Van Haersoltestrijtte; <i>beschikking</i> 'reserve jaarovergang' 2012/2013 (cf begr)
17.000	herstraten werkz. Achlum; <i>beschikking</i> 'reserve jaarovergang' 2012/2013 (cf begr)
387.000	fietspad Peins-Ried; <i>beschikking</i> 'reserve jaarovergang' 2012/2013 (cf begr)
811.000	Oost-zuid verbinding; <i>beschikking</i> 'res. jaarovergang' 2012/2013 (cf begr)
38.000	herinrichting Leeuwarderweg <i>beschikking</i> 'res. bovenwijkse voorz.' (cf begr)
€ 1.304.000	

Programma 4 Economische zaken		(Bedragen in duizenden Euro's)		
	Begroting	Begroting t/m 78 wijz.	Rekening	Vershil t/m 78 wijz. /rekening
	2013	2013	2013	
Totaal lasten	1.045	1.106	1.018	88
Totaal baten	922	128	146	18
Resultaat voor bestemming	123-	978-	872-	106
Toevoeging/onttrekking aan reserves	501-	71	61	10-
Resultaat na bestemming	624-	907-	811-	96

Begrotingshistorie:

- Tussentijdse bijstellingen -	Raadsbesluit	Nr begr. Wijz.	bedrag +/-
Primitieve begroting	1-11-2012	0	123-
Structurele wijzigingen 2012 na 39e wijziging	10-1-2013	2	5-
Gevolgen Marap II 2013	4-12-2013	62	627-
Herverdeling voorziening beheerplannen	4-12-2013	71	181-
Sloop voormalig dorps huis De Punt Herbayum	4-12-2013	73	43-
			<u>978-</u>

Analyse: De belangrijkste verschillen tussen de begroting en de realisatie voor bestemming worden veroorzaakt door:

Vershil	Toelichting
	<u>Programmakosten</u>
18.000	lagere uitgaven subsidies en instellingen i.h.k.v. Plattelânfernijing
5.000	lagere kapitaallasten
13.000	overige verschillen per individuele post kleiner dan € 15.000
	<u>Productiekosten</u>
70.000	minder besteed aan uren
<u>€ 106.000</u>	
Toevoeging/onttrekking aan reserves	
61.000	plattelânfernijing; <i>beschikking</i> 'reserve fonds plattelandsvern.' (begr. € 71.000)
<u>€ 61.000</u>	

Programma 5 Onderwijs		(Bedragen in duizenden Euro's)		
	Begroting	Begroting t/m 78 wijz.	Rekening	Vershil t/m 78 wijz. /rekening
	2013	2013	2013	
Totaal lasten	3.033	3.090	2.750	340
Totaal baten	44	44	44	0
Resultaat voor bestemming	2.989-	3.046-	2.706-	340
Toevoeging/onttrekking aan reserves	-	67	67	-
Resultaat na bestemming	2.989-	2.979-	2.639-	340

Begrotingshistorie:

- Tussentijdse bijstellingen -	Raadsbesluit	Nr begr. Wijz.	bedrag +/-
Primitieve begroting	1-11-2012	0	2.989-
Reserve jaarovergang	10-1-2013	3	67-
Onderwijshuisvestingsplan 2013	10-1-2013	16	-
Aanvulling sloop locatie Simon Vestdijk en De Bolder	7-3-2013	26	37-
Herverd. onderh. budget onderwijshuisvest. (PCBO)	6-6-2013	43	-
Peuterspeelzaalwerk 2013	12-9-2013	57	29-
Gevolgen Marap II 2013	4-12-2013	62	16
Spoedaanvraag onderwijshuisvesting PCBO	4-12-2013	66	7-
Reserve jaarovergang	4-12-2013	68	67
			<u>3.046-</u>

Analyse: De belangrijkste verschillen tussen de begroting en de realisatie voor bestemming worden veroorzaakt door:

Vershil	Toelichting
	<u>Programmamakosten</u>
19.000	lagere uitgaven onderwijshuisvesting openbaar (voortgezet) spec. onderwijs
17.000-	hogere uitgaven onderwijshuisvesting openbaar (voortgezet) onderwijs
247.000	minder besteed aan vervangingsinvesteringen
40.000	lagere kapitaallasten
23.000	overige verschillen per individuele post kleiner dan € 15.000
	<u>Productiekosten</u>
28.000	minder besteed aan uren
<u>€ 340.000</u>	

Toevoeging/onttrekking aan reserves

32.000	onderw. huisv. openb. basisonderw.; <i>beschik.</i> 'res. jaarovergang' 2012/2013 (cf begr)
35.000	onderw. huisv. bijzond. basisonderw.; <i>beschik.</i> 'res. jaarovergang' 2012/2013 (cf begr)
<u>€ 67.000</u>	

Programma 6 Cultuur en recreatie		(Bedragen in duizenden Euro's)		
	Begroting	Begroting t/m 78 wijz.	Rekening	Vershil t/m 78 wijz. /rekening
	2013	2013	2013	
Totaal lasten	4.986	5.751	5.792	41-
Totaal baten	468	486	455	30-
Resultaat voor bestemming	4.518-	5.266-	5.337-	71-
Toevoeging/onttrekking aan reserves	277	385	385	0
Resultaat na bestemming	4.241-	4.881-	4.952-	71-

Begrotingshistorie:

- Tussentijdse bijstellingen -	Raadsbesluit	Nr begr. Wijz.	bedrag +/-
Primitieve begroting	1-11-2012	0	4.518-
Structurele wijzigingen 2012 na 39e wijziging	10-1-2013	2	3-
Subsidie lokale omroep Eenhoorn 2013	10-1-2013	6	4-
Inzet middelen bibliotheekvernieuwingen miv 2013	10-1-2013	8	13-
Subsidie kaatsmuseum	10-1-2013	14	2-
Krediet optimale beheervorm sportcomplex "De Trije"	7-2-2013	17	9-
Indexering subsidies diverse instellingen 2013	7-2-2013	20	13-
"Sport en bewegen in de buurt"	7-3-2013	25	75-
AD 2013: subsidieaanvraag, extra facilitaire onderst.	7-3-2013	28	33-
Zwembad Bloemketerp	6-6-2013	36	115-
Theater "De Koornbeurs"	6-6-2013	37	125-
Gevolgen Marap I 2013	4-7-2013	44	49-
Vervanging gymmateriaal	4-7-2013	46	8-
Loonontwikkeling 2013	4-7-2013	48	3-
Drainage voetbalveld Tzummarum	4-7-2013	50	12-
Index.subsidies 2013 bibliotheek NoordWest Fryslân	12-9-2013	59	7-
Gevolgen Marap II 2012	4-12-2013	62	0
Wifi netwerk sporthal "De Trije"	7-11-2013	65	21-
Reserve jaarovergang	4-12-2013	68	27
Advisering en begeleiding privatisering "De Trije"	4-12-2013	70	13-
Herverdeling voorziening beheerplannen	4-12-2013	71	270-
Overb. budget groen naar "De Trije"	4-12-2013	78	-
			<u>5.266-</u>

Analyse: De belangrijkste verschillen tussen de begroting en de realisatie voor bestemming worden veroorzaakt door:

Vershil	Toelichting
	<u>Programmakosten</u>
61.000-	lagere inkomsten en hogere uitgaven sporthal "De Trije"
34.000	lagere uitgaven NASB
21.000	lagere uitgaven subsidie regionale lokale podiumkunsten
23.000-	hogere uitgaven wandelplaatsen en plantsoenen
7.000	lagere kapitaallasten
9.000-	overige verschillen per individuele post kleiner dan € 15.000
	<u>Productiekosten</u>
40.000-	meer besteed aan uren
€ 71.000-	

Toevoeging/onttrekking aan reserves

115.000	zwembad Bloemketerp; <i>beschikking</i> 'algemene reserve', (cf begr)
71.000	dekking kapitaallasten museum Martena; <i>beschikking</i> 'reserve museum', (cf begr)
135.000	dekking kapitaallst H.v.Saxenlaan; <i>beschikking</i> 'reserve sportvelden' (cf begr)
64.000	dekking kapitaallst kunstgrasv.Sexb.; <i>beschikking</i> 'reserve kunstgrasv.' (cf begr)
€ 385.000	

Programma 7 Soc. voorz. en maatsch. dvl			(Bedragen in duizenden Euro's)	
	Begroting	Begroting t/m 78 wijz.	Rekening	Vershil t/m 78 wijz. /rekening
	2013	2013	2013	
Totaal lasten	17.679	19.665	18.935	730
Totaal baten	10.395	12.344	12.051	293-
Resultaat voor bestemming	7.284-	7.321-	6.885-	436
Toevoeging/onttrekking aan reserves	-	10	10	-
Resultaat na bestemming	7.284-	7.311-	6.875-	436

Begrotingshistorie:

- Tussentijdse bijstellingen -	Raadsbesluit	Nr begr. Wijz.	bedrag +/-
Primitieve begroting	1-11-2012	0	7.284-
Reserve jaarovergang	10-1-2013	3	10-
Voorlopige budgetten 2013	10-1-2013	5	-
Subs. uitvoeringskst. Stichting Urgente Noden (SUN)	7-2-2013	18	3-
Subs. Dorpsbelangen en wijkverenigingen	7-2-2013	19	5-
Indexering subsidies diverse instellingen 2012	7-2-2013	20	13-
Huisvesting vergunninghouders	7-3-2013	22	-
Lagere bijdr. Gemeenschap. regeling Fryslan West	7-3-2013	24	11
Herziene begroting dienst SoZaWe 2013	4-4-2013	29	61-
Voorlopig WSW budget 2013	4-4-2013	31	-
Gevolgen Marap I 2013	4-7-2013	44	15-
Vervolgonderz. realisatie MCF Sexbierum/Pietersb.	4-7-2013	45	10-
Peuterspeelzaalwerk 2013	12-9-2013	57	88
Transitie AWBZ	12-9-2013	60	30-
Gevolgen Marap II 2013	4-12-2013	62	-
Wijz. doorbet. rijksvergoeding aan dienst SoZaWe	7-11-2013	63	-
Reserve jaarovergang	4-12-2013	68	10
			<u>7.321-</u>

Analyse: *De belangrijkste verschillen tussen de begroting en de realisatie voor bestemming worden veroorzaakt door:*

Vershil	Toelichting
	<u>Programmakosten</u>
101.000	lagere uitgaven dienst SoZaWe Beheerskosten
119.000-	hogere uitgaven dienst SoZaWe WWB inkomensdeel
22.000	lagere uitgaven dienst SoZaWe BBZ budgetdeel
26.000-	hogere uitgaven kwijtschelding gemeentelijkste belastingen
27.000	lagere uitgaven maatschappelijke dienstverlening
357.000	lagere uitgaven dienst SoZaWe uitvoering WMO huishoudelijke hulp
22.000	lagere uitgaven peuterspeelzalen
16.000-	hogere uitgaven dienst SoZaWe Wet Basisvoorziening Kinderopvang
62.000	lagere uitgaven dienst SoZaW uitvoering WVG
3.000	overige verschillen per individuele post kleiner dan € 15.000
	<u>Productiekosten</u>
4.000	minder besteed aan uren
€ 436.000	
<u>Toevoeging/onttrekking aan reserves</u>	
10.000	implem.software WMO-loket; <i>beschikking</i> 'res. jaarovergang' 2012/2013 (cf begr)
€ 10.000	

Programma 8 Volksgezondheid en milieu		(Bedragen in duizenden Euro's)		
	Begroting	Begroting t/m 78 wijz.	Rekening	Vershil t/m 78 wijz. /rekening
	2013	2013	2013	
Totaal lasten	5.038	5.063	5.052	11
Totaal baten	4.141	4.170	4.221	51
Resultaat voor bestemming	898-	893-	831-	62
Toevoeging/onttrekking aan reserves	-	78	78	-
Resultaat na bestemming	898-	815-	753-	62

Begrotingshistorie:

- Tussentijdse bijstellingen -	Raadsbesluit	Nr begr. Wijz.	bedrag +/-
Primitieve begroting	1-11-2012	0	898-
Vaststelling begroting 2013	10-1-2013	1	34-
Reserve jaarovergang	10-1-2013	3	78-
Aanvullend pakket jeugdgezondheidszorg 2013	10-1-2013	7	10-
Indexering subsidies diverse instellingen 2013	7-2-2013	20	-
Aanschaf 28 hondenpoepbakken	7-3-2013	27	4-
Transitie jeugdzorg: kwartiersmaker, CJG-stiper	6-6-2013	38	19-
Hogere raming begraafrechten (n.a.v. verordening)	6-6-2013	42	23
Gevolgen Marap I 2013	4-7-2013	44	12
1e begrotingswijz. 2013 Veiligheidsregio Fryslân	4-7-2013	47	12-
Gevolgen Marap II 2013	4-12-2013	62	80
Reserve jaarovergang	4-12-2013	68	77
Overschrijding vergunningverlening milieuadviesdienst	4-12-2013	74	30-
			<u>893-</u>

Analyse: De belangrijkste verschillen tussen de begroting en de realisatie voor bestemming worden veroorzaakt door:

Vershil	Toelichting
	<u>Programmakosten</u>
24.000-	hogere uitgaven omgevingsbeleid milieu (handhaving)
30.000	hogere baten afvalstoffenheffing
23.000	hogere baten begraafplaats
2.000	minder besteed aan vervangingsinvesteringen
2.000	lagere kapitaallasten
10.000-	overige verschillen per individuele post kleiner dan € 15.000
	<u>Productiekosten</u>
38.000	minder besteed aan uren
€ 62.000	

Toevoeging/onttrekking aan reserves

38.000	Aboutaleb-gelden voor CJG; <i>beschikking</i> 'res. jaarovergang' 2012/2013 (cf begr)
40.000	werkz.duurzaamheid MAD; <i>beschikking</i> 'res. jaarovergang' 2012/2013 (cf begr)
€ 78.000	

Programma 9 Ruimtelijke ord. en volkshuisv.		(Bedragen in duizenden Euro's)		
	Begroting	Begroting t/m 78 wijz.	Rekening	Vershil t/m 78 wijz. /rekening
	2013	2013	2013	
Totaal lasten	16.291	23.762	8.472	15.291
Totaal baten	14.196	17.916	3.121	14.796-
Resultaat voor bestemming	2.095-	5.846-	5.351-	495
Toevoeging/onttrekking aan reserves	-	3.375	2.747	628-
Resultaat na bestemming	2.095-	2.471-	2.604-	133-

Begrotingshistorie:

- Tussentijdse bijstellingen -	Raadsbesluit	Nr begr. Wijz.	bedrag +/-
Primitieve begroting	1-11-2012	0	2.095-
Reserve jaarovergang	10-1-2013	3	300-
Verkoop grond aan Sytzamaleane 31, Tzummarum	10-1-2013	4	2
Ruimtelijke visie binnenstad	4-4-2013	30	25-
Gevolgen Marap I 2013	4-7-2013	44	233-
Tunnel Alvestedewyk	4-7-2013	51	568-
Inrichtingsplan Franekeradeel-Harlingen	4-7-2013	53	50
Gevolgen Marap II 2013	4-12-2013	62	5-
Reserve jaarovergang	4-12-2013	68	111
Verkoop P. Krugerstraat	4-12-2013	69	7
Voorziening verliesgevende projecten	4-12-2013	72	258-
Aankoop Kie 2	4-12-2013	76	2.533-
Administratieve correctie	4-12-2013	79	-
			<u>5.846-</u>

Analyse: *De belangrijkste verschillen tussen de begroting en de realisatie voor bestemming worden veroorzaakt door:*

Verschil	Toelichting
	<u>Programmakosten</u>
197.000	lagere uitgaven ruimtelijke plannen
18.000	lagere uitgaven, hogere inkomsten planschade
271.000	S&D - budget 2013
123.000-	S&D - uitgaven, ontvangsten algemeen 2013
321.000	S&D - ontvangst project Tzummarum locatie Nij Bethanie
156.000	S&D - ontvangst herstructurering Dongjum
30.000	lagere uitgaven omgevingsbeleid volkshuisvesting
27.000-	lagere opbrengst leges bouwvergunningen
243.000-	afwaardering gronden grondexploitatie,
1.000	overige verschillen per individuele post kleiner dan € 15.000
	<u>Productiekosten</u>
106.000-	meer besteed aan uren
€ 495.000	
<u>Toevoeging/onttrekking aan reserves</u>	
230.000	actualisatie best.plannen; <i>beschikking</i> 'res. jaarovergang 2012/2013' (cf begr)
23.000	ruimtelijke visie binnenstad; <i>beschikking</i> 'res. grote projecten' (begr 24.000)
50.000-	inrichtingsplan Franekeradeel-Harlingen; <i>dotatie</i> 'res. maatschappelijke plus' (cf begr)
70.000	omgevingsbeleid volkshuisvest.; <i>beschikking</i> 'res. jaarovergang 2012/2013' (cf begr)
568.000	aanleg tunnel Alvestedewy; <i>beschikking</i> 'algemene reserve' (cf begr.)
2.532.000	aankoop/afwaardering Kie II; <i>beschikking</i> 'res. Grondexploitatie' (begr. € 2.533.000)
625.000-	prim.begroting minus kosten; <i>dotatie</i> 'reserve S&D ISV'
€ 2.747.000	

Financ. en alg. dekkingsmiddelen		(Bedragen in duizenden Euro's)		
	Begroting	Begroting t/m 78 wijz.	Rekening	Vershil t/m 78 wijz. /rekening
	2013	2013	2013	
Totaal lasten	1.246	359-	533	892-
Totaal baten	27.324	28.157	28.326	169
Resultaat voor bestemming	26.078	28.516	27.793	723-
Toevoeging/onttrekking aan reserves	22-	1.315-	1.440-	126-
Resultaat na bestemming	26.057	27.201	26.352	849-

Begrotingshistorie:

- Tussentijdse bijstellingen -	Raadsbesluit	Nr begr. Wijz.	bedrag +/-
Primitieve begroting	1-11-2012	0	26.078
Vaststelling begroting 2012	10-1-2013	1	9
Verkoop grond aan Sytzamaleane 31	10-1-2013	4	64
Gevolgen Marap I 2013	4-7-2013	44	284
Gevolgen Marap II 2013	4-12-2013	62	60
Algemene uitkering uit het gemeentefonds		div	104
Saldo kostenplaatsen		div	2.082
Onvoorzien		div	166-
			<u>28.516</u>

Analyse: De belangrijkste verschillen tussen de begroting en de realisatie voor bestemming worden veroorzaakt door:

Verschil	Toelichting
	<u>Programmakosten</u>
126.000	hogere inkomsten overige financiële middelen
63.000	vrijval voorziening Zwembad
95.000	hogere ontvangst algemene uitkering
915.000-	saldo onvoorzien per 31-12-2013
74.000-	lagere inkomsten OZB gebruikers/eigenaren
431.000-	Kpl - kapitaallasten; hogere kapitaallasten
70.000-	Kpl - automatisering hogere kosten
47.000	Kpl - kantoor- en overige materialen lagere kosten
88.000	Kpl - overige personele kosten lagere kosten
21.000	Kpl - afdelingen lagere kosten
38.000	Kpl - hekkelen en maaien lagere kosten
162.000	Kpl - minder besteed aan (vervangings)investeringen
132.000-	Kpl - hogere kapitaallasten
7.000-	overige verschillen per individuele post kleiner dan € 15.000
	<u>Productiekosten</u>
93.000-	meer besteed aan uren
358.000	Kpl - minder besteed aan uren
€ 723.000-	
	<u>Toevoeging/onttrekking aan reserves</u>
177.000	verevening exploitatie, <i>beschikking</i> 'reserve oude activa' (cf begr.)
32.000-	besp. rente aan reserve dekking kapitaallasten kunstgrasveld Sexbierum (cf begr.)
20.000-	opbrengst verkoop restant grond; <i>dotatie</i> 'algemene reserve' (begr. 0)
109.000-	boekwinst overdacht Veiligheidsregio; <i>dotatie</i> algemene reserve (begr. 0)
28.000-	teruggaaf BTW reïntegratiediensten; <i>dotatie</i> 'algemene reserve' (cf. begr.)
33.000-	aandeel eigen vermogen OVO; <i>dotatie</i> 'algemene reserve'(cf. begr.)
59.000-	verkoop grond Sytzamaleane; <i>dotatie</i> 'algemene reserve' (begr. 64.000)
71.000-	bespaarde rente alg. reserve; <i>dotatie</i> algemene reserve (cf begr.)
32.000-	besp. rente aan reserve dekking kapitaallasten museum Martena (cf begr.)
70.000-	besp. rente aan reserve dekking kapitaallasten H.v.Saxenlaan (cf begr.)
825.000-	bestemming rekeningresultaat 2012; <i>dotatie</i> 'reserve grondexploitatie' (cf begr)
825.000	bestemming rekeningresultaat 2012; <i>beschikking</i> 'algemene reserve' (cf begr)
1.292.000-	diverse posten <i>dotatie</i> 'reserve jaarovergang 2012/2013' (cf begroting)
65.000	transitie AWBZ naar WMO; <i>beschikking</i> 'res. jaarovergang 2012/2013' (cf begr)
37.000	brede impuls combinatiefunctie; <i>beschikking</i> 'res. jaarovergang 2012/2013' (cf begr)
81.000	bijdr. maatschapp. plus gebiedsplan; <i>beschikking</i> 'res.plattelânfernjing' (cf begr)
81.000-	bijdr. maatschapp. plus gebiedsplan; <i>dotatie</i> 'reserve maatschappelijke plus' (cf begr)
67.000	vrijval egaliseriereserve BCF; <i>beschikking</i> 'egalisatie reserve BCF' (cf begr)
67.000-	vrijval egaliseriereserve BCF; <i>dotatie</i> 'algemene reserve' (cf begr)
945.000	bijdr.inrichtingsplan Franekeradeel - Harlingen; <i>beschikking</i> 'alg. reserve' (cf begr)
945.000-	bijdr.inricht.plan Franekeradeel - Harlingen; <i>dotatie</i> 'res. maatschapp. plus' (cf begr)
43.000	vrijval res. kunstgrasveld Sexbierum; <i>beschikking</i> 'res.kunstgrasveld Sexb.' (cf begr)
43.000-	vrijval reserve kunstgrasveld Sexbierum; <i>dotatie</i> 'algemene reserve' (cf begr)
27.000	vervanging meubilair; <i>beschikking</i> 'res. jaarovergang 2012/2013' (cf begr)
€ 1.440.000-	

4.3.4. Overzicht onvoorzien

In de primitieve begroting is in het programma algemene dekkingsmiddelen een post voor eenmalig onvoorzien opgenomen van € 335.887.

In het jaar 2013 zijn de volgende begrotingswijzigingen ten laste van de onvoorziene uitgaven gebracht.

Onvoorzien incidenteel				
Onderwerp	Wijz Nr	Begrotings- wijziging in raadsvergadering d.d.	bedrag	verloop saldo
Primitieve begroting				335.887
Verkoop grond Sytzamaleane 31 Tzummarum	4	10 januari 2013	1.900	337.787
Subsidie lokale omroep Eenhoorn 2013	6	10 januari 2013	-3.456	334.331
Septembercirculaire algemene uitkering	9	10 januari 2013	26.093	360.424
Opleidingskosten bevelvoerder	10	10 januari 2013	-50.000	310.424
Herinrichting Leeuwarderweg	11	10 januari 2013	-50.000	260.424
Huisverbod online, prev. maatr. woninginbraak	12	10 januari 2013	-10.450	249.974
Papierarm vergaderen	13	10 januari 2013	-38.769	211.205
Subsidie kaatsmuseum	14	10 januari 2013	-2.000	209.205
Groot onderhoud Tzummerweg	15	10 januari 2013	-72.500	136.705
Optimale beheervorm sportcomplex De Trije	17	7 februari 2013	-9.000	127.705
Subs. Uitvoeringskst. Stichting Urgente Noden	18	7 februari 2013	-3.083	124.622
Subs. Dorpsbelangen en wijlkverenigingen	19	7 februari 2013	-4.550	120.072
Kwaliteitsverbetering uitvoering BAG	21	7 februari 2013	-6.350	113.722
Fietsoversteek Filosofenpad/Harlingerweg	23	7 maart 2013	-75.000	38.722
Aanv. Sloopt Simon Vestdijk en Bolder	26	7 maart 2013	-37.000	1.722
aanschaf hondenpoepbakken	27	7 maart 2013	-2.800	-1.078
Agrarische dagen 2013 subs.aanv.en extra	28	7 maart 2013	-33.105	-34.183
Handhavingsbeleid Drank en Horeca 2013-2014	33	25 april 2013	-47.700	-81.883
Aanlegvoorz. boottrailerhelling J. Piebengastr.	34	25 april 2013	-7.500	-89.383
Theater de Koombeurs	37	6 juni 2013	-125.000	-214.383
Transitie jeugdzorg	38	6 juni 2013	-18.587	-232.970
Aanleg fietspad Ried-Kleaster Anjum	39	6 juni 2013	-60.000	-292.970
Inruil een aanschaf Volkswagen Pickup	41	6 juni 2013	5.719	-287.251
Gevolgen Marap I 2013	44	4 juli 2013	-70.515	-357.766
Vervolgonderz. MFC Sexbierum/Pietersbierum	45	4 juli 2013	-10.000	-367.766
Vervanging gymmateriaal	46	4 juli 2013	-8.345	-376.111
Algemene uitkering december-en meicirculaire	49	4 juli 2013	-208.155	-584.266
Drainage voetbalveld Tzummarum	50	4 juli 2013	-12.000	-596.266
Toev. voorz. voormalig bestuurder/personeel	54	4 juli 2013	-750.000	-1.346.266
Vrijval onvoorzien structureel naar eenmalig	56	12 september 2013	534.152	-812.114
Peuterspeelzaalwerk 2013	57	12 september 2013	59.804	-752.310
Indexering subs. 2013 bibliotheek NoordWest	59	12 september 2013	-7.229	-759.539
Overdracht vaarwegbeheer	61	3 oktober 2013	-113.954	-873.493
Gevolgen Marap II 2013	62	7 november 2013	190.350	-683.143
Septembercirculaire algemene uitkering	64	7 november 2013	111.796	-571.347
WiFi netwerk Sporthal de Trije	65	7 november 2013	-21.000	-592.347
Spoedaanvraag onderwijshuisvesting PCBO	66	7 november 2013	-7.000	-599.347
Reserve jaarovergang	68	4 december 2013	-37.500	-636.847
Verkoop P. Krugerstraat 3	69	4 december 2013	7.150	-629.697
Adviesering privatiseringstraject de Trije	70	4 december 2013	-12.500	-642.197
Voorziening verliesgevende projecten	72	4 december 2013	-257.630	-899.827
Sloop voormalig dorpshuis De Punt Herbayum	73	4 december 2013	-42.842	-942.669
Vrijval onvoorzien bestemming naar eenmalig	75	4 december 2013	40.574	-902.095
Aanplakborden	77	4 december 2013	-13.000	-915.095

In de primitieve begroting is in het programma algemene dekkingsmiddelen een post voor onvoorzien met bestemming opgenomen van € 492.043.

In het jaar 2013 zijn de volgende begrotingswijzigingen t.l.v. de onvoorziene uitgaven gebracht.

Onvoorzien met bestemming				
Onderwerp	Wijz Nr	Begrotings- wijziging in raadsvergadering d.d.	bedrag	verloop saldo
Primitieve begroting				492.043
Reserve jaarovergang	3	10 januari 2013	102.000	594.043
Septembercirculaire algemene uitkering	9	10 januari 2013	19.855	613.898
Indexering subs. diverse instellingen 2013	20	7 februari 2013	-26.475	587.423
"Sport en Bewegen in de Buurt"	25	7 maart 2013	-37.440	549.983
Loonontwikkeling 2013	48	4 juli 2013	-62.000	487.983
Vrijval onvoorzien bestemming naar structureel	56	12 september 2013	-249.025	238.958
Transitie AWBZ	60	12 september 2013	-29.869	209.089
Gevolgen Marap II 2013	62	7 november 2013	-5.000	204.089
Septembercirculaire algemene uitkering	64	7 november 2013	23.285	227.374
Reserve jaarovergang	68	4 december 2013	-151.800	75.574
Overschrijding vergunningsverlening MAD	74	4 december 2013	-30.000	45.574
Vrijval onvoorzien bestemming naar eenmalig	75	4 december 2013	-45.574	0

In de primitieve begroting is in het programma algemene dekkingsmiddelen een post voor onvoorzien structureel opgenomen van € 25.000.

In het jaar 2013 zijn de volgende begrotingswijzigingen t.l.v. de onvoorziene uitgaven gebracht.

Onvoorzien structureel				
Onderwerp	Wijz Nr	Begrotings- wijziging in raadsvergadering d.d.	bedrag	verloop saldo
Primitieve begroting				25.000
Vaststelling begroting 2013	1	10 januari 2013	8.455	33.455
Structurele wijzigingen 2012 na 39e wijziging	2	10 januari 2013	-19.897	13.558
Aanvullend pakket jeugdgezondheidszorg 2013	7	10 januari 2013	-9.790	3.768
Inzet middelen bibliotheekvernieuwingen	8	10 januari 2013	-13.439	-9.671
Septembercirculaire algemene uitkering	9	10 januari 2013	93.836	84.165
Papierarm vergaderen	13	10 januari 2013	-6.076	78.089
Lager bijdr. Gemeensch. Regeling Fryslan West	24	7 maart 2013	11.000	89.089
Herziening begroting dienst SoZaWe 2013	29	4 april 2013	-60.624	28.465
Structurele posten jaarrekening 2012	32	4 april 2013	-11.000	17.465
Inruil een aanschaf Volkswagen Pickup	41	6 juni 2013	-3.438	14.027
Hogere begraafrechten (n.a.v. verord. lijkbezorg)	42	6 juni 2013	23.000	37.027
Gevolgen Marap I 2013	44	4 juli 2013	273.100	310.127
Vrijval onvoorzien bestemming naar structureel	56	12 september 2013	249.025	559.152
Vrijval onvoorzien structureel naar eenmalig	56	12 september 2013	-534.152	25.000
Gevolgen Marap II 2013	62	7 november 2013	-30.000	-5.000
Vrijval onvoorzien structureel naar eenmalig	75	4 december 2013	5.000	0

4.3.5. Overzicht incidentele en structurele baten en lasten

De rekening van baten en lasten sluit met een nadelig resultaat van € 68.818 na mutaties in de reserves tegen een voordelig resultaat over het vorige verslagjaar van € 825.262. Wanneer gekeken wordt naar de afwijkingen groter dan € 15.000 in de netto programmakosten (dat wil zeggen, afwijkingen exclusief verschillen in doorberekende reguliere kapitaallasten, en exclusief verschillen in de begrote en doorberekende uren) dan kan de volgende analyse gegeven worden over het voordelige saldo over het verslagjaar 2013 (zie tabel).

De structurele effecten (in totaal berekend op per saldo € 18.000 negatief) hebben gevolgen voor de begroting 2014 en verder. Deze € 18.000 heeft voornamelijk betrekking op hogere automatiseringskosten.

Het saldo van de totale structurele effecten wordt via een begrotingswijziging (Raad april) in de begroting van 2014 verwerkt. Dit zal een negatief gevolg hebben voor de post onvoorzien in 2014 en latere jaren.

Pro- gramma	Analyse resultaat	nadelig	voordelig	waarvan structureel
1	lagere uitgaven Burgemeester en Wethouders		15.000	
1	lagere uitgaven burgerzaken		16.000	
1	lagere inkomsten leges burgerzaken	22.000-		
1	lagere uitgaven bestuursonder. Raad (vrijval voorz. vml. pers.)		96.000	
2	lagere uitgaven Regionale brandweer		20.000	
2	lagere uitgaven uitvoering apv/bijzondere wetten		27.000	
3	lagere uitgaven wegen buiten de bebouwde kom		20.000	
3	hogere uitgaven parkeervoorzieningen	15.000-		
3	lagere inkomsten parkeerbelasting	50.000-	-	
5	lagere uitgaven onderwijsh. openb. (voortgezet) spec. onderw.		19.000	
5	hogere uitgaven onderwijsh. openb. (voortgezet) onderwijs	17.000-	-	
6	hogere uitgaven en lagere opbrengsten De Trije	61.000-		
6	lagere uitgaven Impuls NASB		34.000	
6	lagere uitgaven subsidie regeling lokale podiumkunsten		21.000	
6	hogere uitgaven wandelplaatsen en plantsoenen	23.000-		
7	lagere uitgaven beheerskosten		101.000	
7	hogere uitgaven WWB inkomensdeel	119.000-		
7	lagere uitgaven BBZ budgetdeel		22.000	
7	hogere uitgaven kwijtschelding gemeentelijke belastingen	26.000-		
7	lagere uitgaven maatschappelijke dienstverlening		27.000	
7	lagere uitgaven uitvoering WMO huishoudelijke hulp		357.000	
7	lagere uitgaven Peuterspeelzalen		22.000	
7	hogere uitgaven Wet Basisvoorziening Kinderopvang	16.000-		
7	lagere uitgaven uitvoering WVG		62.000	
8	hogere uitgaven omgevingsbeleid milieu (handhaving)	24.000-		
8	hogere baten afvalstoffenheffing		30.000	
8	hogere baten begraafplaats		23.000	
9	lagere uitgaven ruimtelijke plannen		195.000	
9	lagere uitgaven/hogere inkomsten planschade		18.000	
9	lagere uitgaven omgevingsbeleid volkshuisvesting		30.000	
9	lagere opbrengst leges bouwvergunningen	27.000-		
9	afwaardering grondexploitatie	249.000-		
ad	vrijval voorziening zwembad		63.000	
ad	hogere ontvangst algemene uitkering		95.000	
ad	saldo onvoorzien per 31 december 2013	915.000-		
ad	lagere inkomsten OZB gebruikers/eigenaren	74.000-		
ad	per saldo lagere uitgaven voor kapitaallasten		41.000	
ad	hogere uitgaven kostenplaats automatisering	70.000-		18.000-
ad	lagere uitgaven kostenplaats kantoor en overige materialen		47.000	
ad	lagere uitgaven kostenplaats overige personele kosten		88.000	
ad	lagere uitgaven kostenplaats afdelingen		21.000	
ad	lagere uitgaven kostenplaats hekkelen en maaien		38.000	
	lagere overige programmakosten; verschillen < € 15.000		91.000	
		<u>1.708.000-</u>	<u>1.639.000</u>	
	Voordelig Resultaat na bestemming		<u>69.000-</u>	
	Waarvan Structureel			<u>18.000-</u>

4.3.6. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT)

De WNT (Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector) stelt een maximum aan de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. De WNT is op 6 december 2011 door de Tweede Kamer aangenomen en is met ingang van 1 januari 2013 in werking getreden. De WNT kent een openbaarmakingsregime en een maximale bezoldigingsnorm. De maximale bezoldigingsnorm is van toepassing op topfunctionarissen die in dienstbetrekking werkzaam zijn en topfunctionarissen die niet in dienstbetrekking werkzaam zijn (maar worden ingehuurd op basis van een overeenkomst van opdracht), indien zij binnen een periode van 18 maanden meer dan 6 maanden werkzaam zijn voor de (semi-) publieke instelling.

Naam	Functie	Duur dienstverband	Omvang dienstverband	Beloning	Door werkgever betaalde SV-premies	Belastbare kosten-vergoedingen	Voorzieningen betaalbaar op termijn	Beëindigings-uitkeringen	Jaar beëindiging	Motivering
H.J.J. de Jong	Gemeente secretaris	22 jr. en 11 mnd.	36 uren	€ 84.575	€ 4.658	€ 793	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
B. Tolman	Raads-griffier	38 jr. en 4 mnd.	36 uren	€ 93.782	€ 4.658	n.v.t.	€ 37.484 (Bijdrage extra pensioen-opbouw)	€ 31.000 (Storting voor extra pensioen)	01-01-2014	Ontslag op grond van art. 8:8 van de CAR-UWO (zie vaststellings-overeenkomst d.d. 29-11-2013)

Gemeente Franekeradeel

4.3.7. Single information Single audit (SISA)

Overzicht Single Information, Single Audit (SiSa)

 Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties							
Departement	Nummer	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2013 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking siSa				
I N D I C A T O R E N							
OCW	D9	Onderwijsachterstanden beleid 2011-2014 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitsnormen (conform artikel 166, eerste lid WPO) Aard controle R Indicatummer: D9 / 01	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO) Aard controle R Indicatummer: D9 / 02	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voorschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO) Aard controle R Indicatummer: D9 / 03	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Aard controle R Indicatummer: D9 / 04	
			€ 50.229	€ 0	€ 10.014	€ 0	
I&M	E26	Spoorse doorsnijdingen, tranche 1 Regeling eenmalige uitkeringen spoorse doorsnijdingen Gemeenten	Aantal projecten (waarvoor een beschikking ontvangen is) Afspraak Aard controle R Indicatummer: E26 / 01	Aantal afgeronde projecten (jaar T) Realisatie Aard controle R Indicatummer: E26 / 02	Eindverantwoording Ja/Nee Aard controle n.v.t. Indicatummer: E26 / 03		
			1	1	Ja		
I&M	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikkingnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.t. Indicatummer: E27B / 01	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen Aard controle R Indicatummer: E27B / 02	Overige bestedingen (jaar T) Aard controle R Indicatummer: E27B / 03	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen Aard controle R Indicatummer: E27B / 04	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde overige bestedingen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen Aard controle R Indicatummer: E27B / 05
		1 BDU subsidie spoortunnel (Beschikkingnr 01043683)	€ 106.277	€ 106.277	€ 159.416	€ 0	€ 0
		2 Subsidie Verkeersveiligheid 2013 (Beschikkingnr 965316)	€ 1.795	€ 1.795	€ 1.795	€ 0	€ 0
		Kopie beschikkingnummer		Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T)	Toelichting	Eindverantwoording Ja/Nee
			Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie			Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden
		Aard controle n.v.t. Indicatummer: E27B / 06	€ 106.277	€ 106.277	€ 159.416	0	Nee
		1 BDU subsidie spoortunnel (Beschikkingnr 01043683)	€ 106.277	€ 106.277	€ 159.416	0	Nee
		2 Subsidie Verkeersveiligheid 2013 (Beschikkingnr 965316)	€ 1.795	€ 1.795	€ 1.795	0	Ja
SZW	G1	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_gemeente 2013 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of er in (jaar T) geen, enkele of alle inwoners werkzaam waren bij een Openbaar lichaam o.a.v. de Wqr.	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners van uw gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (jaar T) Aard controle R Indicatummer: G1 / 01	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T), uitgedrukt in arbeidsjaren Aard controle R Indicatummer: G1 / 02	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Zie de toelichting in de invulwijzer voor hulp bij het invullen en de mogelijke consequenties van een verkeerde keuze Aard controle n.v.t. Indicatummer: G1 / 03		
			0,00	0,00	Nee		
SZW	G1A	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_totaal 2012 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Due: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G1B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G1C-1) na controle door de gemeente.	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicatummer: G1A / 01	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners per gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (T-1); inclusief deel openbaar lichaam Aard controle R Indicatummer: G1A / 02	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam Aard controle R Indicatummer: G1A / 03	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam Aard controle R Indicatummer: G1A / 04	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werknemers in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam Aard controle R Indicatummer: G1A / 05
		1 050296 (Sociale Werkvoorziening Fryslân)	2,00	2,00	0,00	2,00	0,00
		2 050681 (Werk-/Leerbedrijf NoardEast Fryslân (NEF))	1,00	1,00	0,00	1,75	0,75
		3 050446 (GR Werkvoorzieningschap FryslânWest)	209,00	209,00	11,14	165,52	7,08

		Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties						
Departement	Nummer	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2013 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking siSa					
I N D I C A T O R E N								
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB_gemeente 2013 Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			1.1 Wet werk en bijstand (WWB)	1.1 Wet werk en bijstand (WWB)	1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB_totaal 2012 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord voor hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2C-1)	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee		
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Zie de toelichting in de invulwijzer voor hulp bij het invullen en de mogelijke consequenties van een verkeerde keuze.		
			1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	1.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)			
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 10		
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB_totaal 2012 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord voor hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2C-1)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAW	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk)	
				Inclusief geldstroom openbaar lichaam	Inclusief geldstroom openbaar lichaam	Inclusief geldstroom openbaar lichaam	Inclusief geldstroom openbaar lichaam	
			1.1 Wet werk en bijstand (WWB)	1.1 Wet werk en bijstand (WWB)	1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 01	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 02	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 03	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 04	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 05	
			1 050435 (Dienst Sociale Zaken En Werkge. Noordwest Fryslan)	€ 5.811.566	€ 106.116	€ 163.038	€ 94	
SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB_totaal 2012 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord voor hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2C-1)	Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A / 01	Besteding (jaar T-1) IOAZ	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk)
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Inclusief geldstroom openbaar lichaam	Inclusief geldstroom openbaar lichaam	Inclusief geldstroom openbaar lichaam	Inclusief geldstroom openbaar lichaam	Inclusief geldstroom openbaar lichaam
			1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	1.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 06	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 10	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 11
			1 050435 (Dienst Sociale Zaken En Werkge. Noordwest Fryslan)	€ 45.792	€ 0	€ 94.155	€ 1.747	€ 0
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeente 2013 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) Bob
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeente 2013 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee			
					Zie de toelichting in de invulwijzer voor hulp bij het invullen en de mogelijke consequenties van een verkeerde keuze.			
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09			
			€ 0	€ 0	Nee			

		Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties						
Departement	Nummer	Specifieke uitering Juridische grondslag Ontvanger	SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2013 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa					
I N D I C A T O R E N								
SZW	G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2012 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SISA (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1))	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)
				inclusief geldstroom openbaar lichaam	inclusief geldstroom openbaar lichaam	inclusief geldstroom openbaar lichaam	inclusief geldstroom openbaar lichaam	inclusief geldstroom openbaar lichaam
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3A / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3A / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3A / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3A / 04	Aard controle R Indicatornummer: G3A / 05	Aard controle R Indicatornummer: G3A / 06
			1 050435 (Dienst Sociale Zaken En Werkgel. Noordwest Friesland)	€ 56.955	€ 256.000	€ 14.441	€ 20.549	€ 25.794
SZW	G5	Wet participatiebudget (WPB)_gemeente 2013 Wet participatiebudget (WPB) Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A / 01	Besteding (jaar T-1) Bob	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004		
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	inclusief geldstroom openbaar lichaam	inclusief geldstroom openbaar lichaam	inclusief geldstroom openbaar lichaam		
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3A / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3A / 08	Aard controle R Indicatornummer: G3A / 09	Aard controle R Indicatornummer: G3A / 10		
			1 050435 (Dienst Sociale Zaken En Werkgel. Noordwest Friesland)	€ 0	€ 0	€ 0		
SZW	G5	Wet participatiebudget (WPB)_gemeente 2013 Wet participatiebudget (WPB) Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Het aantal in (jaar T) bij een ROC ingekochte contacturen					
			Let op: Dit is de enige gelegenheid om verantwoording af te leggen over deze taakuitvoering					
			Let op: Deze verantwoording kan niet door een gemeenschappelijke regeling worden uitgevoerd, ongeacht de keuze van de gemeente bij indicator G5/02					
			Aard controle D1 Indicatornummer: G5 / 01					
SZW	G5	145 Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee De zelfstandige uitvoering betreft de indicatoren G5/03 tot en met G5/07 Zie de toelichting in de invulwijzer voor hulp bij het invullen en de mogelijke consequenties van een verkeerde keuze	Besteding (jaar T) participatiebudget	Waarvan besteding (jaar T) van educatie bij roc's	Baten (jaar T) (niet-Rijk) participatiebudget	Waarvan baten (jaar T) van educatie bij roc's	Besteding (jaar T) Regellu	
							Dit onderdeel is uitsluitend van toepassing op gemeenten die in (jaar T-1) duurzame plaatsingen van inactieven naar werk hebben gerealiseerd en verantwoord aan het Rijk	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G5 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G5 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G5 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G5 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G5 / 06	Aard controle R Indicatornummer: G5 / 07
			Nee	€ 23.055	€ 23.055	€ 0	€ 0	
G5A	Wet Participatiebudget (WPB)_totaal 2012 Wet participatiebudget (WPB) Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SISA (jaar T-1) regeling G5B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G5C-1)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) participatiebudget	Waarvan besteding (jaar T-1) van educatie bij roc's	Baten (jaar T-1) (niet-Rijk) participatiebudget	Waarvan baten (jaar T-1) van educatie bij roc's	Besteding (jaar T-1) Regellu	
			inclusief geldstroom openbaar lichaam	inclusief geldstroom openbaar lichaam	inclusief geldstroom openbaar lichaam	inclusief geldstroom openbaar lichaam	Dit onderdeel is uitsluitend van toepassing op gemeenten die in (jaar T-1) duurzame plaatsingen van inactieven naar werk hebben gerealiseerd en verantwoord aan het Rijk.	
		Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G5A / 01	Aard controle R Indicatornummer: G5A / 02	Aard controle R Indicatornummer: G5A / 03	Aard controle R Indicatornummer: G5A / 04	Aard controle R Indicatornummer: G5A / 05	Aard controle R Indicatornummer: G5A / 06	
		1 050435 (Dienst Sociale Zaken En Werkgel. Noordwest Friesland)	€ 1.136.511	€ 0	€ 20.929	€ 0		

Gemeente Franekeradeel

4.3.8. Overige bijlagen

Overzicht reserves en voorzieningen

Nr. NAAM RESERVE	Saldo begin Boekjaar	Vermeerderingen						Totaal Vermeerde- ringen
		2,63%	6,00%	t.l.v. Exploitatie	t.l.v. Reserves	Subsidies	Overige	
		2,50%						
		Inflatie- correctie	Rente					
	1-jan-13							
EIGEN VERMOGEN								
Saldo rekening voorgaand jaar								
Saldo 2012	825.261,89							-
	825.261,89	-	-	-	-	-	-	-
RESERVE								
ALGEMENE RESERVE								
000 Algemene reserve	11.175.592,18		70.535,53	247.806,83	110.295,95			428.638,31
	11.175.592,18	-	70.535,53	247.806,83	110.295,95	-	-	428.638,31
BESTEMMINGSRESERVE								
215 Reserve Oude Activa	531.547,00							-
318 Verbouw Martenahuis tot museum"	536.389,11		32.183,35		2,40			32.185,75
323 Reserve sportvelden H. v. Saxenlaan	1.166.752,19		70.005,13					70.005,13
324 Reserve kunstgrasvelden Sexbierum	536.696,84		32.201,81					32.201,81
	2.771.385,14	-	134.390,29	-	2,40	-	-	134.392,69
OVERIGE BESTEMMINGSRESERVE								
206 Grondexploitatie	3.003.307,89				825.261,89			825.261,89
216 Egalisatie reserve BCF	67.161,02							-
218 Bovenwijkse voorzieningen	124.891,14			1.591,00				1.591,00
219 Fonds plattelandsvernieuwing Leader+	198.655,81							-
220 SDV/ISV eigen middelen	1.618.525,00			625.560,58				625.560,58
313 Grote projecten	2.069.793,07							-
317 Herstructureringsfonds	166.514,66			288,00				288,00
319 Reserve jaarovergang	1.849.758,00			1.291.841,00				1.291.841,00
321 Reserve dorpensvisie	587.505,93							-
819 Uitgestelde kosten Waddenglas	460.000,00							-
822 Reserve bijdrage maatsch. Plus	1.800.000,00			50.012,00	1.025.666,00			1.075.678,00
	11.946.112,52	-	-	1.969.292,58	1.850.927,89	-	-	3.820.220,47
Totaal reserves	25.893.089,84	-	204.925,82	2.217.099,41	1.961.226,24	-	-	4.383.251,47
TOTAAL EIGEN VERMOGEN	26.718.351,73	-	204.925,82	2.217.099,41	1.961.226,24	-	-	4.383.251,47

Nr. NAAM VOORZIENING	Saldo begin Boekjaar	Vermeerderingen						Totaal Vermeerderingen
		2,63%	6,00%	t.l.v. Exploitatie	t.l.v. Reserves	Subsidies	Overige	
		2,50%	Rente					
		Inflatie-correctie						
VOORZIENINGEN								
Verplichtingen, verliezen en risico's								
807 Zwembad	63.330,10							-
816 Voorziening verkoop vennootschap	79.480,82							-
817 Voorz. voorm. bestuurder en personeel	118.880,26			675.000,00				675.000,00
	261.691,18	-	-	675.000,00	-	-	-	675.000,00
Egalisatievoorzieningen								
207 Egalisatie riolering	2.630.220,72			735.702,00				735.702,00
208 Egalisatie afvalstoffenheffing	297.256,79							-
810 Onderhoud begraafplaatsen	104.733,07							-
811 Voorziening wegen	1.732.257,71			72.500,00				72.500,00
812 Voorziening gebouwen	1.554.775,82			56.016,00			181.000,00	237.016,00
815 Voorziening bruggen	779.789,11							-
814 Voorziening kademuuren	975.510,96			627.500,00				627.500,00
820 Voorziening groenbeheer	409.298,00			5.110,00			282.000,00	287.110,00
821 Voorziening sportvelden	148.781,04			12.000,00				12.000,00
823 Voorziening openbare verlichting	533.634,00			28.737,00			66.000,00	94.737,00
	9.166.257,22	-	-	1.537.565,00	-	-	529.000,00	2.066.565,00
Middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is								
300 Sangers van den Biezenbosfonds	49.205,93							-
301 Rente Sangers van den Biezenbosfonds	13.626,88		2.952,36				-	2.952,36
813 Voorziening pensioenverplichting	183.774,00			35.800,00				35.800,00
	246.606,81	-	2.952,36	35.800,00	-	-	-	38.752,36
Totaal voorzieningen	9.674.555,21	-	2.952,36	2.248.365,00	-	-	529.000,00	2.780.317,36

Verminderen				Totaal Verminderen	Saldo einde Boekjaar 31-dec-13	Claims ultimo boekjaar	Saldo einde Boekjaar op transactiebasis 31-dec-13	Nr. NAAM RESERVE/VOORZIENING
Bijdrage aan activa	t.g.v. exploitatie	t.g.v. reserves	Overige					
		825.261,89		825.261,89	-		-	EIGEN VERMOGEN
								Saldo rekening voorgaand jaar
								Saldo 2012
-	-	825.261,89	-	825.261,89	-	-	-	
								RESERVE
								ALGEMENE RESERVE
	683.000,00	944.588,00		1.627.588,00	9.976.642,49	809.160,00	9.167.482,49	000 Algemene reserve
-	683.000,00	944.588,00	-	1.627.588,00	9.976.642,49	809.160,00	9.167.482,49	
								BESTEMMINGSRESERVE
	177.184,00			177.184,00	354.363,00	354.363,00	-	215 Reserve Oude Activa
	70.497,17			70.497,17	498.077,69	498.077,69	-	318 Verbouw Martenahuis tot museum"
	135.323,03			135.323,03	1.101.434,29	1.101.434,29	-	323 Reserve sportvelden H. v. Saxenlaar
	64.124,98	43.137,33		107.262,31	461.636,34	461.636,34	-	324 Reserve kunstgrasvelden Sexbierum
-	447.129,18	43.137,33	-	490.266,51	2.415.511,32	2.415.511,32	-	
								OVERIGE BESTEMMINGSRESERVE
	2.531.930,78			2.531.930,78	1.296.639,00		1.296.639,00	206 Grondexploitatie
		67.161,02		67.161,02	-		-	216 Egalisatie reserve BCF
	37.500,00			37.500,00	88.982,14	80.000,00	8.982,14	218 Bovenwijkse voorzieningen
	61.000,00	81.078,00		142.078,00	56.577,81	20.000,00	36.577,81	219 Fonds plattelands vernieuwing Lead
				-	2.244.085,58	2.044.018,00	200.067,58	220 SDV/ISV eigen middelen
	23.550,00			23.550,00	2.046.243,07	1.497.430,00	548.813,07	313 Grote projecten
				-	166.802,66		166.802,66	317 Herstructureringsfonds
	1.849.758,00			1.849.758,00	1.291.841,00	1.291.841,00	-	319 Reserve jaarovergang
	307.809,78			307.809,78	279.696,15	163.587,00	116.109,15	321 Reserve dorpensvisie
				-	460.000,00	460.000,00	-	819 Uitgestelde kosten Waddenglas
				-	2.875.678,00	2.875.678,00	-	822 Reserve bijdrage maatsch. Plus
-	4.811.548,56	148.239,02	-	4.959.787,58	10.806.545,41	8.432.554,00	2.373.991,41	
-	5.941.677,74	1.135.964,35	-	7.077.642,09	23.198.699,22	11.657.225,32	11.541.473,90	Totaal reserves
-	5.941.677,74	1.961.226,24	-	7.902.903,98	23.198.699,22	11.657.225,32	11.541.473,90	

Verminderen				Totaal Verminderen	Saldo einde Boekjaar	Claims ultimo boekjaar	Saldo einde Boekjaar op transactiebasis	Nr. NAAM RESERVE/VOORZIENING
Bijdrage aan activa	t.g.v. exploitatie	t.g.v. reserves	Overige					
	63.330,10			63.330,10	-	-	-	VOORZIENINGEN
				-	79.480,82	79.480,82	-	Verplichtingen, verliezen en risico'
	211.706,32			211.706,32	582.173,94	582.173,94	-	807 Zwembad
-	275.036,42	-	-	275.036,42	661.654,76	661.654,76	-	816 Voorziening verkoop vennootschap
								817 Voorz. voorm. bestuurder en person
535.563,00				535.563,00	2.830.359,72	2.830.359,72	-	Egalisatievoorzieningen
				-	297.256,79	297.256,79	-	207 Egalisatie riolering
	26.183,26			26.183,26	78.549,81	78.549,81	-	208 Egalisatie afvalstofheffing
	35.723,80		162.000,00	197.723,80	1.607.033,91	1.607.033,91	-	810 Onderhoud begraafplaatsen
	174.252,41			174.252,41	1.617.539,41	1.617.539,41	-	811 Voorziening wegen
	16.647,19		24.000,00	40.647,19	739.141,92	739.141,92	-	812 Voorziening gebouwen
	9.500,00		331.000,00	340.500,00	1.262.510,96	1.262.510,96	-	815 Voorziening bruggen
	7.500,00			7.500,00	688.908,00	688.908,00	-	814 Voorziening kademuren
	114.055,32		12.000,00	126.055,32	34.725,72	34.725,72	-	820 Voorziening groenbeheer
				-	628.371,00	628.371,00	-	821 Voorziening sportvelden
535.563,00	383.861,98	-	529.000,00	1.448.424,98	9.784.397,24	9.784.397,24	-	823 Voorziening openbare verlichting
								Middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is
	4.837,47			4.837,47	49.205,93	49.205,93	-	300 Sangers van den Biezenbosfonds
				-	11.741,77	11.741,77	-	301 Rente Sangers v/d Biezenbosfonds
-	4.837,47	-	-	4.837,47	219.574,00	219.574,00	-	813 Voorziening pensioenverplichting
535.563,00	663.735,87	-	529.000,00	1.728.298,87	10.726.573,70	10.726.573,70	-	Totaal voorzieningen

Overzicht gewaarborgde geldleningen

OORSPR BEDRAG		DOEL GELDLENIING	NAAM VAN DE GELDNEEMER	BEGIN	AFLOSSING	RESTANT BEDRAG	GEWAAR- BORGD	
		2013		1-1-2013	2013	31-12-2013	2013	
3.800.000,00	€	1.724.364	Aankoop Saxenoord	St. Habion vastgoed	620.771	68.975	551.797	551.797
40.000,00	€	18.151	Aanleg jachthaven	St Recreatiehaven Ried	5.590	605	4.985	4.985
2.500.000,00	€	1.134.450	Herfinanciering	St. GGZ Friesland Jeugd	408.402	45.378	363.024	363.024
				St.Geest.Gezondheidszorg Frl	907.560	75.630	831.930	831.930
7.500.000,00	€	3.403.351	Herfinanciering	St.Geest.Gezondheidszorg Frl	1.089.073	136.134	952.939	952.939
10.000.000,00	€	4.537.802	Herfinanciering	St.Geest.Gezondheidszorg Frl	1.452.097	181.512	1.270.585	1.270.585
280.000,00	€	127.058	Herfinanciering	Stichting Zorggroep Tellens	6.353	6.353	0	-
260.000,00	€	117.983	Uitbreiding kantine	Voetbalver. AVC	58.076	4.818	53.258	53.258
675.000,00	€	306.302	Herfinanc leningen	Wonen Noordwest Friesland	128.546	16.040	112.506	112.506
	€	887.827	Herfinanciering	Wonen Noordwest Friesland	487.300	60.749	426.551	426.551
2.030.000,00	€	921.173	Herf./verb flatje	Wonen Noordwest Friesland	351.530	351.530	0	0
3.325.000,00	€	1.508.819	Herf. BV 2260/2303/2357	Wonen Noordwest Friesland	710.045	(117.896)	827.941	827.941
	€	2.756.777	Herf. + aank bej.won.	Wonen Noordwest Friesland	2.162.525	114.897	2.047.628	2.047.628
7.745.000,00	€	2.765.844	Herfinanciering	Wonen Noordwest Friesland	1.316.217	197.192	1.119.025	1.119.025
6.407.875,22	€	2.907.767	Herfinanc leningen	Wonen Noordwest Friesland	911.624	209.600	702.025	702.025
	€	1.750.000	Herfinanc leningen	Wonen Noordwest Friesland	1.465.206	40.336	1.424.870	1.424.870
728.000,00	€	330.352	Herfinanciering	Stichting Accolade	196.795	196.795	0	-
	€	364.277	Herfinanc leningen	Stichting Accolade	265.914	15.809	250.105	250.105
1.516.000,00	€	687.930	Herfinanc leningen	Stichting Accolade	687.931	0	687.931	687.931
2.875.000,00	€	1.304.618	Aankoop Hellemaflat	Stichting Accolade	749.355	50.501	698.854	698.854
	€	1.361.547	Herfinanc leningen	Stichting Accolade	1.188.206	27.781	1.160.425	1.160.425
3.590.000,00	€	1.629.070	Bouw 31 Won Parklaan	Stichting Accolade	1.463.116	1.463.116	0	-
4.600.000,00	€	2.087.389	Herfinanc leningen	Stichting Accolade	2.087.389	0	2.087.389	2.087.389
5.000.000,00	€	2.268.901	Herfinanc leningen	Stichting Accolade	1.638.052	58.473	1.579.579	1.579.579
	€	2.087.947	Herfinanciering	Stichting Accolade	1.422.681	96.535	1.326.146	1.326.146
6.643.878,00	€	3.014.860	Financiering BV 1957	Stichting Accolade	2.205.340	87.986	2.117.354	2.117.354
	€	3.696.308	Herfinanciering	Stichting Accolade	3.032.586	111.717	2.920.869	2.920.869
	€	679.663	Serv. Flat Froonacker	Stichting Accolade	76.958	76.958	0	-
1.341.000,00	€	600.000	Bouw 16 woningen	Stichting Accolade	600.000	0	600.000	600.000
	€	800.000		Stichting Accolade	576.000	32.000	544.000	544.000
	€	2.500.000		Stichting Accolade	2.500.000	0	2.500.000	2.500.000
	€	1.500.000		Stichting Accolade	1.500.000	0	1.500.000	1.500.000
	€	907.000		Stichting Accolade	105.247	105.247	0	-
	€	1.150.000		Stichting Accolade	814.980	35.944	779.036	779.036
3.525.000,00	€	1.599.575	Verbouw/verbetering	Zorggroep Noorderbreedte	941.973	60.703	881.270	881.270
	€	200.000	Verbouw theater	St. De Koombours	158.150	6.023	152.127	152.127
	€	110.000		Stichting wintertennis			110.000	110.000
			Totaal waarborgen 100%		34.291.588	3.817.440	30.474.148	30.474.148

OORSPR BEDRAG	DOEL GELDLENIING	NAAM VAN DE GELDNEEMER	BEGIN	AFLOSSING	RESTANT BEDRAG	GEWAAR- BORGD
	2013		1-1-2013	2013	31-12-2013	2013
<i>Via WSW</i>						
€ 1.343.000		St. Woonzorg Nederland	1.220.000	16.836	1.203.164	601.582
€ 542.000		St. Woonzorg Nederland	448.000	12.789	435.211	217.606
€ 1.223.000		St. Woonzorg Nederland	1.223.000	-	1.223.000	611.500
€ 5.200.000		St. Habion	5.200.000	-	5.200.000	2.600.000
€ 5.200.000		St. Habion	2.300.000	-	2.300.000	1.150.000
€ 1.900.000		Wonen Noordwest Friesland	1.638.000	44.448	1.593.552	796.776
€ 5.000.000		Wonen Noordwest Friesland	5.000.000		5.000.000	2.500.000
€ 448.169	Bouw 9 won Dijkstraat	Stichting Accolade	208.000	8.000	200.000	100.000
€ 3.000.000		Stichting Accolade	3.000.000	-	3.000.000	1.500.000
€ 3.000.000		Stichting Accolade	3.000.000	-	3.000.000	1.500.000
€ 3.000.000		Stichting Accolade	3.000.000	-	3.000.000	1.500.000
€ 7.000.000		Stichting Accolade	7.000.000	-	7.000.000	3.500.000
€ 15.000.000		Stichting Accolade	15.000.000	-	15.000.000	7.500.000
€ 4.000.000		Stichting Accolade	4.000.000	-	4.000.000	2.000.000
		Totaal waarborgen 50%	52.237.000	82.073	52.154.927	26.077.464
		Generaal-totaal				56.551.612

Gemeente Franekeradeel

4.4. Controleverklaring

Deloitte Accountants B.V.
Sophialaan 30
8911 AE Leeuwarden
Postbus 826
8901 BP Leeuwarden
Nederland

Tel: 088 288 2888
Fax: 088 288 9877
www.deloitte.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de gemeenteraad van de gemeente Franekeradeel

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de (in de jaarstukken op pagina 124 tot en met 195 opgenomen) jaarrekening 2013 van de gemeente Franekeradeel gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2013 en de programmarekening over 2013 met de toelichtingen, waarin opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, alsmede de SiSa-bijlage.

Verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Franekeradeel is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen.

Het college van burgemeester en wethouders is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en in overeenstemming met het controleprotocol 2013 vastgesteld door de gemeenteraad op 6 juni 2013.

Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

De financiële rechtmatigheidscriteria zijn vastgesteld met het normenkader door de gemeenteraad op 6 juni 2013.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves. Op basis van artikel 2, lid 7 Bado is deze goedkeuringstolerantie door de gemeenteraad bij raadsbesluit van 6 juni 2013 vastgesteld.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de gemeente Franekeradeel een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2013 als van de activa en passiva per 31 december 2013 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2013 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 213, lid 3 onder d Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Leeuwarden, 6 maart 2014

Deloitte Accountants B.V.
was getekend: P. Rienks RA

3113675500-9844-SN/ma

Gemeente Franekeradeel

5. Vaststellingsbesluit

Vaststellingsbesluit

Nr.

De raad van de gemeente Franekeradeel

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Franekeradeel van 11 maart 2014 waarin de jaarstukken voor het dienstjaar 2013 ter vaststelling wordt aangeboden;

gelet op de artikelen 197 en 198 van de Gemeentewet;

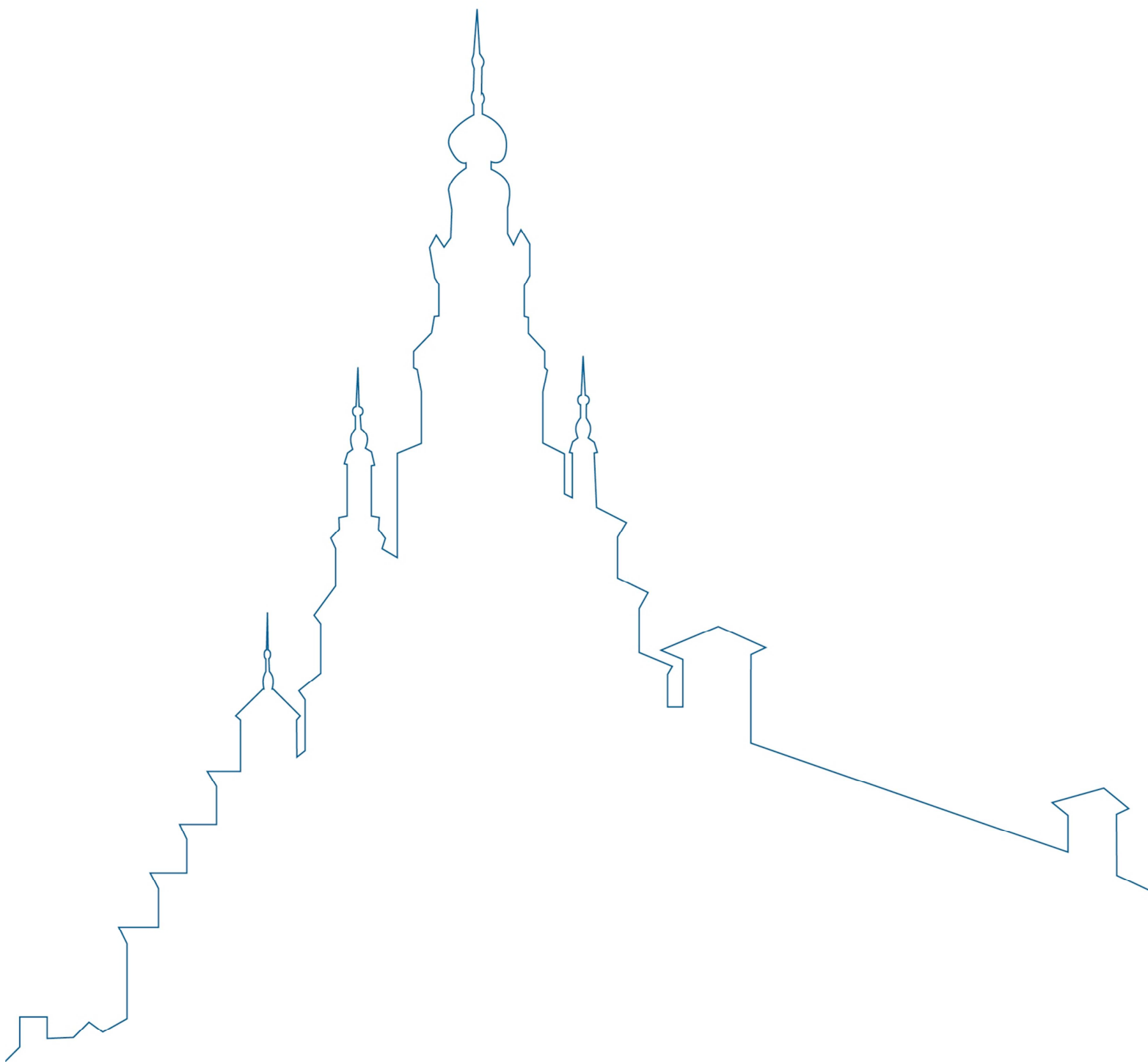
BESLUIT:

1. De jaarstukken over 2013 vast te stellen;
2. De toevoegingen/onttrekkingen aan de reserves vast te stellen;
3. Het resultaat na bestemming van negatief € 68.818 als volgt te verwerken:
 - a € 68.818 in mindering te brengen op de algemene reserve

Aldus vastgesteld in de openbare
raadsvergadering van 26 maart 2014,

, voorzitter.

, griffier.

G e m e e n t e

Franekeradeel

Postbus 58 • 8800 AB Franeker • telefoon: 14 0517
internet: www.franekeradeel.nl • e-mail: info@franekeradeel.nl